

Urząd Zamówień
Publicznych

Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 r.

Warszawa, czerwiec 2024 r.

**Urząd Zamówień
Publicznych**

**Sprawozdanie
Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych
z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 r.**

Warszawa, czerwiec 2024 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
STRESZCZENIE	7
I. PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE	8
I.1. Ustawa – Prawo zamówień publicznych.....	8
I.2. Przepisy wykonawcze do ustawy	9
I.3. Inne regulacje	9
I.4. Regulacje i dokumenty dotyczące zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane lub usługi w Unii Europejskiej	13
I.4.1. Akty prawne.....	13
I.4.2. Dokumenty pozalegislacyjne.....	14
I.4.3. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE	15
I.5. Umowy międzynarodowe zawierane przez UE, określające zasady dostępu do zamówień publicznych państw UE.....	16
II. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH.....	18
II.1. Charakterystyka rynku zamówień publicznych	18
II.1.1. Wielkość rynku	18
II.1.2. Zamawiający	20
II.1.3. Struktura rynku	22
II.1.4. Zamówienia sektorowe.....	23
II.1.5. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	25
II.1.6. Koncesje na roboty budowlane lub usługi.....	25
II.1.7. Zamówienia in-house	26
II.1.8. Zamówienia udzielane na podstawie wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w innych ustawach	28
II.2. Funkcjonowanie rynku	31
II.2.1. Tryby stosowane w zamówieniach publicznych.....	31
II.2.2. Czas trwania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego	32
II.2.3. Kryteria oceny ofert	33
II.2.4. Konkurencyjność postępowań	35
II.2.5. Unieważnienia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego.....	38
II.2.6. Udział w zamówieniach publicznych wykonawców z sektora MŚP	42
II.2.7. Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim	43
II.2.8. Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych.....	45
II.2.9. Korzystanie ze środków ochrony prawnej.....	47
II.2.10. Stan zrównoważonych zamówień publicznych w 2023 r.	50
II.3. Inne dane dotyczące rynku zamówień publicznych	79
II.3.1. Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy	79
II.3.2. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przewidziano zaliczkowanie	79
II.3.3. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne oraz inni wykonawcy, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych	80
II.3.4. Zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty	80
II.3.5. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przed wszczęciem postępowania przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe	81
III. INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE.....	82

III.1. Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych	82
III.1.1. Decyzje administracyjne.....	82
III.1.2. Wystąpienia Prezesa UZP do sądu	83
III.1.3. Realizacja zadania dążenia do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach	84
III.1.4. Realizacja zadania przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień	86
III.1.5. Kontrola udzielania zamówień publicznych	87
III.1.6. Działania związane z informatyzacją systemu zamówień publicznych.....	96
III.1.7. Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych	98
III.1.8. Działalność edukacyjno-informacyjna realizowana przez Urząd, wspierająca uczestników systemu zamówień publicznych	100
III.1.9. Realizacja działań dotyczących zrównoważonych zamówień publicznych	113
III.1.10. Współpraca międzynarodowa	118
III.2. Rada Zamówień Publicznych	125
III.3. Krajowa Izba Odwoławcza.....	126
III.3.1. Rozpatrywanie odwołań	126
III.3.2. Wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.....	127
III.3.3. Opinie w sprawach zastrzeżeń do wyniku kontroli Prezesa Urzędu	127
III.4. Struktura organizacyjna i budżet Urzędu Zamówień Publicznych	127
III.5. Zamówienia publiczne w mediach	128
IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE	131
IV.1. Wnioski	131
IV.2. Rekomendacje	133
V. SPIS RYSUNKÓW.....	135
VI. SPIS TABEL.....	137
VII. ZAŁĄCZNIKI	140

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Zapraszamy do lektury Sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 roku.

Obserwując 12 miesięcy poprzedniego roku i dane opisujące rynek zamówień publicznych, można dostrzec, że obszar ten cechuje wyraźna stabilizacja i pogłębianie się pozytywnych trendów.

W danych za 2023 rok nie brak spektakularnych danych opisujących zamówieniową rzeczywistość. Kolejny rok z rzędu odnotowaliśmy rekord, jeśli chodzi o wartość zamówień publicznych udzielonych z zastosowaniem przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych. Wartość tak udzielonych zamówień zbliżyła się do 280 miliardów złotych.

Rekordowa była także liczba udzielonych zamówień. Około 157 tysięcy zamówień, a tym samym wzrost w stosunku do poprzedniego roku o ok. 10%, to przejaw dużej aktywności Zamawiających i dowód na to, że obowiązujące od 2021 roku przepisy nie stanowią przeszkody do sprawnego i skutecznego wyłaniania wykonawców.

Cieszyć może coraz częściej dostrzegany potencjał w wariantach trybu podstawowego uwzględniających negocjacje dla zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne. W roku 2023 12,7% zamówień o łącznej wartości ponad 17% udzielonych zostało przy zastosowaniu trybu podstawowego z możliwością lub obligatoryjnością negocjacji.

Powyższe dane, jak i inne wskaźniki opisujące rynek zamówień publicznych, pokazują jak dobrze Zamawiający radzą sobie z prowadzeniem postępowań w oparciu o Prawo zamówień publicznych z 2019 roku i jak, krok po kroku, nowe rozwiązania zaimplementowane do ustawy znajdują zastosowanie w codziennej praktyce udzielania zamówień. Nie oznacza to jednak wyczerpania możliwości dalszej ewolucji systemu.

Ze względu na zobowiązanie jakie podjęliśmy pracując nad aktualną ustawą, w II półroczu 2023 roku zainaugurowany został przegląd Prawa zamówień publicznych, tak aby poznać szerokie spectrum opinii i głosów na temat ewentualnych zmian, które jeszcze bardziej usprawniłyby prowadzenie postępowań. Podczas prowadzonych debat, w ramach zgłaszanych postulatów, jak i w otwartej ankiecie nie pojawiały się głosy, które w sposób jednoznaczny odrzucałyby model funkcjonowania rynku zamówień publicznych w oparciu

obowiązujące prawo. Ewentualne postulowane zmiany miały charakter porządkujący i systematyzujący niektóre regulacje.

Najważniejszym wyzwaniem na kolejne miesiące jest elektroniczna Krajowa Izba Odwoławcza, co w sytuacji utrzymującego się rekordowego wpływu odwołań jest kierunkiem oczekiwanym i postulowanym przez interesariuszy rynku zamówień publicznych.

Wiemy, że także dzięki Państwa wiedzy i doświadczeniu, przygotowanie elektronicznej Izby będzie bogate w twórcze pomysły rozwiązań wpływających pozytywnie na sprawność prowadzenia procesu odwoławczego.

Hubert Nowak,

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych

STRESZCZENIE

- ⇨ Wartość zamówień publicznych udzielonych w 2023 r. z zastosowaniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych wyniosła 279,8 mld zł (w 2022 r. – 274,8 mld zł), co stanowiło ok. 8,20% produktu krajowego brutto (PKB) (szacunek PKB GUS: 3 410,1 mld zł).
- ⇨ Liczba zamówień udzielonych w 2023 r. z zastosowaniem przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych to ok. 157 500 zamówień (w 2022 r. – ok. 143 800).
- ⇨ Wartość rynku zamówień publicznych w 2023 r. (zarówno zamówień udzielanych w procedurach określonych w ustawie – Prawo zamówień publicznych, jak i na podstawie wyłączeń z obowiązku jej stosowania) wyniosła ok. 579,7 mld zł, podczas gdy w 2022 r. było to ok. 698,3 mld zł.
- ⇨ W zamówieniach o wartości mniejszej niż progi unijne ponad 90% zamówień udzielono w trybie podstawowym, a tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w nieco ponad 9% postępowań. W zamówieniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, w przetargu nieograniczonym udzielono ponad 90% zamówień, a tryb zamówienia z wolnej ręki zastosowano w nieco ponad 8% postępowań.
- ⇨ Roboty budowlane stanowiły 33% (w 2022 r. – 34%), dostawy 39% (w 2022 r. – 37%), a usługi 28% (w 2022 r. – 29%) wartości udzielonych zamówień.
- ⇨ W Biuletynie Zamówień Publicznych opublikowano 129 808 (w 2022 r. – 152 786) ogłoszeń o zamówieniach i konkursach oraz 125 670 (w 2022 r. – 143 568) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia, o wyniku postępowania lub o wyniku konkursu.
- ⇨ W Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej polscy zamawiający opublikowali 34 485 ogłoszeń o zamówieniach i konkursach (31 511 w 2022 r.), co stanowiło ok. 12% wszystkich przetargów ogłoszonych na szczeblu unijnym. Opublikowano także 41 378 (w 2022 r. – 37 664) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia oraz wynikach konkursu.
- ⇨ Z ogłoszeń opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej wynika, że prawie 98% (w 2022 r. także 98%) zamówień na polskim rynku udzielono przedsiębiorstwom krajowym¹, a 133 kontrakty (w 2022 r. – 114) na realizację zamówień publicznych za granicą przypadły polskim wykonawcom.
- ⇨ Przeciętny czas trwania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne wyniósł 40 dni (w 2022 r. także 40 dni). Postępowanie o wartości równej lub przekraczającej progi unijne średnio trwało 90 dni (w 2022 r. – 92 dni).
- ⇨ W zamówieniach o wartości mniejszej niż progi unijne średnia liczba składanych ofert wyniosła 2,64 (w 2022 r. – 2,43). W przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne średnia ta wyniosła 2,12 oferty (w 2022 r. – 2,18).
- ⇨ W 42% (w 2022 r. – 39%) wszczętych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości równej lub przekraczającej progi unijne i w 23% (w 2022 r. – 20%) postępowań o wartości mniejszej niż progi unijne cena była jedynym kryterium wyboru oferty.
- ⇨ Prezes Urzędu Zamówień Publicznych przeprowadził 259 kontroli postępowań o zamówienie publiczne (w 2022 r. – 345); z tego: 78 (w 2022 r. – 153) kontroli uprzednich obligatoryjnych (przed zawarciem umowy) oraz 181 kontroli doraźnych (w 2022 r. – 192). W 41% (w 2022 r. – 48%) kontroli uprzednich obligatoryjnych zamówień współfinansowanych ze środków UE nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Pzp. W 2023 r. rozpatrzono także 423 wnioski o kontrolę (w 2022 r. – 432).
- ⇨ W 2023 r. wniesiono 3 963 odwołania (w 2022 r. – 3 537). 47% (w 2022 r. – 45%) odwołań rozstrzygnięto merytorycznie, natomiast 53% zakończyło się w sposób formalny (zwrot, umorzenie, odrzucenie odwołania).

¹ Dane ustalone w oparciu o siedziby przedsiębiorstw, nie badano struktury właścicielskiej i kapitału przedsiębiorców.

I. PRAWNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

I.1. Ustawa – Prawo zamówień publicznych

Normatywną podstawę funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce w 2023 r. stanowiła ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720), zwana dalej „ustawą – Prawo zamówień publicznych”, „ustawą Pzp” lub „Pzp”, wraz z aktami wykonawczymi do niej.

W 2023 roku zostały ogłoszone w Dzienniku Ustaw RP następujące ustawy nowelizujące ustawę Pzp:

1. Ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-27 (Dz. U. poz. 412)

Na podstawie tej ustawy zmieniono art. 596 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp, uzupełniając zawarty we wskazanym przepisie katalog organów kontroli udzielania zamówień o instytucję zarządzającą w rozumieniu przepisów dotyczących planu strategicznego dla wspólnej polityki rolnej.

Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 15 marca 2023 r.

2. Ustawa z dnia 14 kwietnia 2023 r. o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, ustawy o obligacjach, ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 825)

Zmiany wprowadzone tą ustawą do art. 11 ust. 5 pkt 11 ustawy Pzp polegały na rozszerzeniu wyłączenia stosowania ustawy Pzp w przypadku udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne w zakresie dotyczącym czynności związanych z podejmowaniem działań i wykonywaniem uprawnień w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji kontrahentów centralnych (CCP) na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/23 z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie ram na potrzeby prowadzenia działań naprawczych oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji w odniesieniu do kontrahentów centralnych oraz zmieniającego rozporządzenia (UE) nr 1095/2010, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 806/2014 i (UE) 2015/2365 oraz dyrektywy 2002/47/WE, 2004/25/WE, 2007/36/WE, 2014/59/UE i (UE) 2017/1132 (Dz. Urz. UE L 22 z 22.01.2021, str. 1). Wyłączenie zostało rozszerzone jedynie o te zamówienia, których przedmiotem jest zlecenie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny przeprowadzenia przez uprawnione podmioty oszacowania lub wyceny aktywów, zobowiązań, praw i obowiązków CCP.

Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 13 maja 2023 r.

3. Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy o publicznym transporcie zbiorowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1720)

Na podstawie tej ustawy został uchylony pkt 10 w art. 11 ust. 1 ustawy Pzp, który wyłączał stosowanie ustawy Pzp w odniesieniu do zamówień lub konkursów, których przedmiotem są usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego kolejną lub metrem. Powyższa zmiana weszła w życie z dniem 28 września 2023 r.

I.2. Przepisy wykonawcze do ustawy

W dniu 7 września 2023 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw pod poz. 1824 rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, które weszło w życie z dniem 22 września 2023 r. i ma zastosowanie do postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wszczętych od tej daty.

<https://www.gov.pl/web/uzp/zmiana-rozporzadzenia-w-sprawie-podmiotowych-srodkow-dowodowych-oraz-innych-dokumentow-lub-oswiadczen-jakich-moze-zadac-zamawiajacy-od-wykonawcy>

Szczegółowy wykaz aktów wykonawczych do ustawy Pzp wraz z informacją o ich wejściu w życie lub utracie mocy obowiązującej zawiera [załącznik nr 1](#) do niniejszego Sprawozdania.

I.3. Inne regulacje

1. Ustawa o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi wraz z aktami wykonawczymi

Ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140), zwana dalej „ustawą o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi” lub „ustawą o umowie koncesji”, wraz z aktami wykonawczymi do tej ustawy stanowiła obok ustawy Pzp podstawę formalnoprawną funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce w 2023 roku.

W 2023 roku do ustawy o umowie koncesji miały zastosowanie następujące akty wykonawcze:

- ⇒ Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie aktualnego progu unijnego, jego równowartości w złotych oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości umów koncesji (M. P. poz. 1191),
- ⇒ Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, dotyczących zawierania umów koncesji (Dz. U. poz. 2441).

2. Ustawa o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Rok 2023 był czwartym rokiem obowiązywania ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1327, z późn. zm.). Nadal obowiązywały przewidziane w tej ustawie

wyłączenia stosowania przepisów z zakresu zamówień publicznych. Pozostawały również w mocy przepisy dotyczące zmian umowy w sprawie zamówienia publicznego wywołanych wystąpieniem COVID-19.

3. Ustawa o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym

Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o elektronicznym fakturowaniu w zamówieniach publicznych, koncesjach na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1666 oraz z 2023 r. poz. 1598) uregulowała zasady przesyłania drogą elektroniczną ustrukturyzowanych faktur elektronicznych oraz innych ustrukturyzowanych dokumentów elektronicznych związanych z realizacją zamówień publicznych, koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz partnerstwa publiczno-prywatnego za pośrednictwem dedykowanego systemu teleinformatycznego, a także zadania ministra właściwego do spraw gospodarki związane z funkcjonowaniem powyższego systemu i warunki powierzania tych zadań innym podmiotom.

4. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1497 i 1859)

Zgodnie z art. 1 pkt 3 tej ustawy w celu przeciwdziałania wspieraniu agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę rozpoczętej w dniu 24 lutego 2022 r., wobec osób i podmiotów wpisanych na listę, o której mowa w art. 2 ustawy, stosuje się sankcje polegające m.in. na wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp.

Na podstawie art. 7 ust. 1 powyższej ustawy z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursu prowadzonego na podstawie ustawy Pzp wyklucza się:

- ⇒ wykonawcę oraz uczestnika konkursu wymienionego w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisanego na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy;
- ⇒ wykonawcę oraz uczestnika konkursu, którego beneficjentem rzeczywistym w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2022 r. poz. 593, z późn. zm.) jest osoba wymieniona w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisana na listę lub będąca takim beneficjentem rzeczywistym od dnia 24 lutego 2022 r., o ile została wpisana na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy;
- ⇒ wykonawcę oraz uczestnika konkursu, którego jednostką dominującą w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 37 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 i 295), jest podmiot wymieniony w wykazach określonych w rozporządzeniu 765/2006 i rozporządzeniu 269/2014 albo wpisany na listę lub będący taką jednostką dominującą od dnia 24 lutego 2022 r., o ile został wpisany na listę na podstawie decyzji w sprawie wpisu na listę rozstrzygającej o zastosowaniu środka, o którym mowa w art. 1 pkt 3 ustawy.

Powyższe wykluczenie następuje na okres trwania ww. okoliczności. W przypadku wykonawcy lub uczestnika konkursu wykluczonego na podstawie art. 7 ust. 1 powyższej ustawy, zamawiający odrzuca wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub ofertę takiego wykonawcy lub uczestnika konkursu, nie zaprasza go do złożenia oferty wstępnej, oferty podlegającej negocjacji, oferty

dodatkowej, oferty lub oferty ostatecznej, nie zaprasza go do negocjacji lub dialogu, a także nie prowadzi z takim wykonawcą negocjacji lub dialogu, odrzuca wniosek o dopuszczenie do udziału w konkursie, nie zaprasza do złożenia pracy konkursowej lub nie przeprowadza oceny pracy konkursowej, odpowiednio do trybu stosowanego do udzielenia zamówienia publicznego oraz etapu prowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Kontrola udzielania zamówień publicznych w zakresie zgodności z art. 7 ust. 1 powyższej ustawy jest wykonywana zgodnie z art. 596 ustawy Pzp.

Jako sankcję przewidziano również karę pieniężną nakładaną na osoby lub podmioty podlegające wykluczeniu na podstawie art. 7 ust. 1 powyższej ustawy, które w okresie tego wykluczenia ubiegają się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie lub biorą udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub w konkursie. Przy czym, przez ubieganie się o udzielenie zamówienia publicznego lub dopuszczenie do udziału w konkursie rozumie się odpowiednio złożenie wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie, złożenie oferty, przystąpienie do negocjacji lub złożenie pracy konkursowej.

Kara pieniężna jest nakładana przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych (zwanego dalej „Prezesem UZP” lub „Prezesem Urzędu”), w drodze decyzji, w wysokości do 20 000 000 zł.

5. Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw

Ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1059, z późn. zm.) z dniem 1 lipca 2023 r. został uzupełniony katalog podmiotów uprawnionych do występowania z wnioskiem o wydanie Wiążącej Informacji Stawkowej (WIS).

O WIS mogą wystąpić – oprócz podmiotów dokonujących lub zamierzających dokonywać czynności podlegających opodatkowaniu VAT i zamawiających w rozumieniu ustawy Pzp – w zakresie mającym wpływ na sposób obliczenia ceny w związku z udzielanym zamówieniem publicznym – również:

- ⇒ podmioty publiczne w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1637) – w zakresie mającym wpływ na sposób obliczenia wynagrodzenia w związku z zawieraną umową o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz
- ⇒ zamawiający w rozumieniu ustawy o umowie koncesji – w zakresie mającym wpływ na sposób obliczenia wynagrodzeni koncesjonariusza wraz z ewentualną płatnością od zamawiającego w związku z zawieraną umową koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Możliwość wystąpienia o wydanie WIS przez podmiot publiczny oraz przez zamawiającego w rozumieniu ustawy o umowie koncesji, pozwala na wyeliminowanie niepewności tych podmiotów związanej z klasyfikacją oraz określeniem właściwej stawki podatku VAT (lub stosowania innych przepisów w zakresie VAT) w związku z zawieraną umową o partnerstwie publiczno-prywatnym lub zawieraną umową koncesji na roboty budowlane lub usługi. Możliwość otrzymania WIS przez te podmioty ma istotne znaczenie i ułatwia znacząco realizowane przez te podmioty działania.

Wskazania wymaga, że podmioty te, nieposiadające statusu podatnika w odniesieniu do zawieranej umowy, podobnie jak zamawiający w rozumieniu ustawy Pzp, w odniesieniu do wydawanej WIS korzystają z ochrony prawnej przewidzianej art. 14k–14m ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.).

6. Uchwała nr 6 Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa (M.P. poz. 125)

Polityka zakupowa państwa to dokument o charakterze średniookresowej strategii przyjmowany raz na 4 lata w formie uchwały Rady Ministrów. Jest to dokument o strategicznym znaczeniu dla systemu zamówień publicznych. Polityka zakupowa państwa stanowi instrument powiązania wydatków dokonywanych poprzez zamówienia publiczne związane z realizacją polityk oraz celów strategicznych państwa w obszarze gospodarczym, społecznym oraz środowiskowym. Służy odejściu od postrzegania zamówień publicznych wyłącznie w kategoriach sformalizowanych procedur, których dochowanie jest głównym i najważniejszym celem. Ukierunkowuje zakupy na usługi, dostawy oraz roboty budowlane o kluczowym znaczeniu z punktu widzenia interesów państwa. Tym samym jest uzupełnieniem systemowych zmian przewidzianych w ustawie Pzp. Określa priorytetowe działania państwa w obszarze zamówień publicznych wskazując trzy priorytety: 1) profesjonalizacja, 2) rozwój potencjału MŚP, 3) zrównoważone i innowacyjne zamówienia publiczne, a także cele do zrealizowania oraz zamierzenia zaplanowane na lata 2022–2025.

Głównymi adresatami Polityki zakupowej państwa są zamawiający należący do sektora administracji rządowej, dla których stanowi ona podstawę określenia szczegółowych celów w obszarze zakupów i inwestycji. Dla pozostałych zamawiających, Polityka zakupowa państwa stanowi źródło użytecznych rekomendacji i wytycznych w zakresie kształtowania procesów zakupowych.

7. Rekomendacje Pełnomocnika Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa

Na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913) Pełnomocnik Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa może wydawać rekomendacje (podmiotom krajowego systemu cyberbezpieczeństwa) dotyczące stosowania urządzeń informatycznych lub oprogramowania, w szczególności w zakresie wpływu na bezpieczeństwo publiczne lub istotny interes bezpieczeństwa państwa. Wydanie rekomendacji poprzedza badanie sprzętu lub oprogramowania przeprowadzone przez jeden z zespołów CSIRT (zespoły reagowania na incydenty bezpieczeństwa komputerowego), a także opinia Kolegium do Spraw Cyberbezpieczeństwa.

Do ww. rekomendacji odwołuje się ustawa Pzp i stanowi, że zamawiający odrzuca ofertę, jeżeli obejmuje ona urządzenia informatyczne lub oprogramowanie wskazane w rekomendacji Pełnomocnika Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa, w których zostanie stwierdzony negatywny wpływ tych urządzeń lub oprogramowania na bezpieczeństwo publiczne lub bezpieczeństwo narodowe (art. 226 ust. 1 pkt 17 ustawy Pzp)².

² W 2022 r. Pełnomocnik Rządu do Spraw Cyberbezpieczeństwa zarekomendował podmiotom krajowego systemu cyberbezpieczeństwa niestosowanie w systemach informacyjnych oprogramowania, którego producentem jest Kaspersky Lab z siedzibą w Moskwie (Federacja Rosyjska), na które składa się w szczególności oprogramowanie: Kaspersky Internet Security, Kaspersky Anti-Virus, Kaspersky TOTAL Security oraz Kaspersky Safe Kids, ze względu na stwierdzony negatywny wpływ tego oprogramowania na bezpieczeństwo publiczne. Oznacza to, że od dnia 30 maja 2022 r. w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego odrzucana powinna być oferta obejmująca oprogramowanie, którego producentem jest Kaspersky Lab z siedzibą w Moskwie (Federacja Rosyjska).
<https://www.gov.pl/web/baza-wiedzy/rekomendacje-pelnomocnika-rzadu-ds-cyberbezpieczenstwa-dotyczaca-oprogramowania-kaspersky>

I.4. Regulacje i dokumenty dotyczące zamówień publicznych i koncesji na roboty budowlane lub usługi w Unii Europejskiej

I.4.1. Akty prawne

Podstawowymi aktami prawnymi regulującymi zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na poziomie unijnym są dyrektywy, rozporządzenia oraz decyzje.

Dyrektywy w sprawie zamówień publicznych wyznaczają minimalne wymagania proceduralne, których przestrzeganie państwa członkowskie powinny zapewnić w ustawodawstwie krajowym. Należą do nich m.in. zasady szacowania wartości zamówienia, opisu przedmiotu zamówienia, kwalifikacji podmiotowej wykonawców, procedury udzielania zamówień, kryteria oceny ofert itp. Z kolei rozporządzenia mają bezpośrednie zastosowanie w państwach członkowskich i regulują takie kwestie jak m.in. Wspólny Słownik Zamówień (CPV), standardowe formularze do publikacji ogłoszeń czy formularz Jednolitego Europejskiego Dokumentu Zamówienia.

W 2023 r. nie zaszły istotne zmiany w prawodawstwie unijnym z zakresu zamówień publicznych z wyjątkiem zmian w regulacjach odnoszących się do progów, od których zastosowanie znajdują procedury zamówień publicznych określone w unijnych dyrektywach. Komisja Europejska co dwa lata dokonuje przeglądu i aktualizacji wartości progowych. W listopadzie 2023 r. przyjęto cztery rozporządzenia zmieniające wspomniane kwoty progowe:

- ⇒ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2495 z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 2023/2495 z 16.11.2023)
- ⇒ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2496 z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 2023/2496 z 16.11.2023)
- ⇒ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2497 z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów dotyczących koncesji (Dz. Urz. UE L 2023/2497 z 16.11.2023)
- ⇒ rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2023/2510 z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane (Dz. Urz. UE L 2023/2510 z 16.11.2023).

Powyższe akty prawne **weszły w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.**

W 2023 r. opublikowany został także Komunikat Komisji C/2023/902 określający równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE w walutach krajowych (Dz. Urz. UE C, C/2023/902 z 16.11.2023). Zgodnie z komunikatem progi określone w dyrektywach mają następujące wartości w PLN:

- ⇒ 80 000 EUR – 370 968 PLN
- ⇒ 143 000 EUR – 663 105 PLN
- ⇒ 221 000 EUR – 1 024 799 PLN
- ⇒ 443 000 EUR – 2 054 235 PLN
- ⇒ 750 000 EUR – 3 477 825 PLN
- ⇒ 1 000 000 EUR – 4 637 100 PLN

⇒ 5 538 000 EUR – 25 680 260 PLN

Średni kurs złotego w stosunku do euro, stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych, uległ zmianie z 4,4536 na **4,6371**.

W 2023 r. zakończono prace legislacyjne nad **rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniające dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylające dyrektywę 2006/66/WE³ (Dz. Urz. UE L 191 z 28.07.2023, str. 1)**, które zobowiązuje w art. 85 (Zielone zamówienia publiczne) instytucje i podmioty zamawiające, aby w ramach zamówień na baterie lub produkty zawierające baterie, w sytuacjach wchodzących w zakres stosowania dyrektyw ws. zamówień, uwzględniały wpływ tych baterii na środowisko w całym cyklu życia w celu zapewnienia, by taki wpływ był ograniczony do minimum.

Komisja Europejska zobowiązana jest przyjąć akty delegowane uzupełniające rozporządzenie, w ramach których ustanowione zostaną kryteria udzielenia zamówienia w oparciu o wymogi zrównoważonego rozwoju. Po 12 miesiącach od daty wejścia w życie pierwszego aktu delegowanego, wszelkie procedury o udzielenie zamówienia przeprowadzane przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające na zakup baterii lub produktów zawierających baterie, mają zawierać w swoich specyfikacjach technicznych i kryteriach udzielenia zamówienia odniesienie do tego pierwszego aktu delegowanego w celu zapewnienia, aby zamawiane były baterie lub produkty zawierające baterie o ograniczonym wpływie na środowisko w trakcie ich cyklu życia.

Niniejsze rozporządzenie co do zasady stosuje się od dnia 18 lutego 2024 r.

W 2023 r. zakończono również prace nad **dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniająca rozporządzenie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona)⁴ (Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1)**. Dyrektywa w art. 7 (Udzielanie zamówień publicznych) zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby przy zawieraniu umów w sprawie zamówień publicznych i koncesji o wartości równej lub przekraczającej unijne progi, instytucje i podmioty zamawiające nabywały jedynie produkty, usługi, budynki i roboty budowlane o bardzo dobrej charakterystyce energetycznej, chyba że nie jest to wykonalne pod kątem technicznym. Szczegółowe wymogi w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do zamówień publicznych określono w załączniku IV do dyrektywy.

Państwa członkowskie zapewniają również, aby przy zawieraniu umów w sprawie zamówień publicznych i koncesji o wspomnianej wartości, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające stosowały zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby instytucje zamawiające i podmioty zamawiające uwzględniały w praktykach w zakresie zamówień publicznych, w stosownych przypadkach, szersze aspekty związane ze zrównoważonym rozwojem, społeczeństwem, środowiskiem i gospodarką o obiegu zamkniętym, z myślą o osiągnięciu unijnych celów w zakresie obniżenia emisyjności i zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń.

Termin na transpozycję przepisów dyrektywy upływa 11 października 2025 r.

Wykaz unijnych aktów prawnych obowiązujących w tym obszarze w 2023 r. zawiera [załącznik nr 2](#) do niniejszego Sprawozdania.

I.4.2. Dokumenty pozalegisłacyjne

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1542&qid=1709037158282>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023L1791&qid=1709041855274>

Komunikat Komisji z 21 lutego 2023 r. Wytyczne dotyczące ułatwienia stosowania rozporządzenia w sprawie IZM przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające oraz wykonawców (2023/C 64/04)

W dniu 21 lutego 2023 r. Komisja opublikowała komunikat w zakresie wytycznych dotyczących ułatwienia stosowania rozporządzenia w sprawie IZM przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające oraz wykonawców. Tekst komunikatu dostępny pod linkiem:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0221\(02\)&qid=1687845391736](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52023XC0221(02)&qid=1687845391736)

Zmienione w dniu 8 czerwca 2023 r. zalecenia Rady OECD w sprawie zwalczania zmów przetargowych w zamówieniach publicznych

Wytyczne OECD dotyczące zwalczania zmów przetargowych zostały opracowane z myślą o wsparciu zamawiających w zakresie przeciwdziałania znikom przetargowym. Wytyczne obejmują:

- ⇒ omówienie najpopularniejszych form zmów przetargowych,
- ⇒ wskazanie okoliczności sprzyjających znikom przetargowym,
- ⇒ sugestie sposobów zmniejszania ryzyka znowy,
- ⇒ propozycję listy czynników wspomagających wykrycie znowy przetargowej.

Tekst zmienionego zalecenia dostępny jest pod linkiem:

<https://www.oecd.org/daf/competition/oecdrecommendationonfightingbidrigginginpublicprocurement.htm>

Raport Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczący zamówień publicznych w krajach UE w latach 2011-2021

Europejski Trybunał Obrachunkowy (ETO) w dniu 4 grudnia 2023 r. opublikował raport dotyczący zamówień publicznych w Unii Europejskiej. Z raportu wynika, że na rynkach zamówień publicznych wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej mamy do czynienia z podobnymi negatywnymi tendencjami. Jednocześnie na tle innych państw członkowskich rynek zamówień publicznych w Polsce można ocenić pozytywnie.

W ocenie ETO konkurencja w zamówieniach na dostawy, usługi i roboty budowlane zmniejszyła się w latach 2011-2021, a główne cele dyrektyw z 2014 r. – tj. uproszczenie, zwiększenie udziału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w rynku zamówień i strategiczne wykorzystanie zamówień – nie zostały jeszcze osiągnięte.

Trybunał odniósł się również do inicjatyw na rzecz profesjonalizacji zamówień publicznych. W tym kontekście ETO zauważył, że w Polsce przygotowywane są publikacje dotyczące specyfiki zamówień publicznych w krajach sąsiadujących (Niemcy, Czechy, Słowacja, Ukraina), które mają umożliwić polskim przedsiębiorstwom ubieganie się o większą liczbę zamówień publicznych za granicą.

Tekst raportu i odpowiedź Komisji dostępne są pod linkiem:

<https://www.gov.pl/web/uzp/raport-europejskiego-trybunalu-obrachunkowego-dotyczacy-zamowien-publicznych-w-krajach-ue-w-latach-2011-2021>

I.4.3. Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zwany dalej „Trybunałem Sprawiedliwości UE”, „Trybunałem Sprawiedliwości” lub „Trybunałem”, w 2023 r. wydał w trybie prejudycjalnym przewidzianym w art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej⁵ **czternaście orzeczeń w sprawach z zakresu zamówień publicznych:**

⁵ Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, wersja skonsolidowana 2016 (Dz. Urz.UE C 202 z 7.06.2016, str. 1) dalej jako: TFUE

1. Postanowienie z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie C-469/22 *Ambisig – Ambiente e Sistemas de Informação Geográfica SA przeciwko Fundação do Desporto, ANO – Sistemas de Informática e Serviços Lda, Link Consulting – Tecnologias de Informação SA*, ECLI:EU:C:2023:25
2. Wyrok z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie C-292/21 *Administración General del Estado, Confederación Nacional de Autoescuelas (CNAE), UTE CNAE-ITT-FORMMASTER-ECT przeciwko Asociación para la Defensa de los Intereses Comunes de las Autoescuelas (Audica), Ministerio Fiscal*, ECLI:EU:C:2023:32
3. Wyrok z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie C-403/21 *SC NV Construct SRL przeciwko Județul Timiș*, ECLI:EU:C:2023:47
4. Wyrok z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie C-682/21 *"HSC Baltic" UAB, "Mitnija" UAB, "Montuotojas" UAB przeciwko Vilniaus miesto savivaldybės administracija*, ECLI:EU:C:2023:48
5. Wyrok z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie C-53/22 *VZ przeciwko CA*, ECLI:EU:C:2023:88
6. Wyrok z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie C-517/20 *OL*, ECLI:EU:C:2023:219
7. Postanowienie z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie C-493/22 *Armapprocure SRL przeciwko Ministerul Apărării Naționale, BlueSpace Technology SRL*, ECLI:EU:C:2023:291
8. Postanowienie z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie C-676/20 *Asociación Estatal de Entidades de Servicios de Atención a Domicilio (ASADE) przeciwko Consejería de Sanidad de la Diputación General de Aragón*, ECLI:EU:C:2023:289
9. Wyrok z dnia 8 czerwca 2023 r. w sprawie C-545/21 *Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA (ANAS) przeciwko Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti*, ECLI:EU:C:2023:451
10. Wyrok z dnia 19 października 2023 r. w sprawie C-186/22 *Sad Trasporto Locale SpA przeciwko Provincia autonoma di Bolzano*, ECLI:EU:C:2023:795
11. Wyrok z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie C-480/22 *EVN Business Service GmbH, Elektra EOOD, Penon EOOD*, ECLI:EU:C:2023:918
12. Wyrok z dnia 5 grudnia 2023 r. w sprawie C-683/21 *Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos przeciwko Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija*, ECLI:EU:C:2023:949
13. Wyrok z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawach połączonych C-441/22 i C-443/22 *Zamestnik-ministar na regionalното razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014–2020 przeciwko Obshtina Razgrad (C-441/22) i Zamestnik-ministar na regionalното razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Natsionalnia organ po Programa INTERREG V-A Rumania–Bulgaria 2014–2020 przeciwko Obshtina Balchik (C 443/22)*, ECLI:EU:C:2023:970
14. Wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie C-66/22 *Infraestruturas de Portugal SA, Futrifer Indústrias Ferroviárias SA przeciwko Toscca – Equipamentos em Madeira Lda*, ECLI:EU:C:2023:1016

Krótkie omówienie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanych w 2023r. zawiera [załącznik nr 3](#) do niniejszego Sprawozdania.

I.5. Umowy międzynarodowe zawierane przez UE, określające zasady dostępu do zamówień publicznych państw UE

Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie UE, jest zobowiązana do udostępnienia krajowych zamówień publicznych, na zasadach i w zakresie określonym w zawartych przez UE umowach międzynarodowych, wykonawcom, towarom i usługom z określonych państw trzecich. Na mocy tych samych umów i w określonym w nich zakresie wykonawcy, towary i usługi z Polski mają zagwarantowane prawo do ubiegania się o zagraniczne zamówienia publiczne.

1. Porozumienie ws. Zamówień Rządowych (Porozumienie GPA)

Plurilateralne Porozumienie Światowej Organizacji Handlu (WTO) w sprawie Zamówień Rządowych (GPA) z 2012 r. jest najważniejszym z międzynarodowych porozumień w dziedzinie zamówień publicznych z uwagi na liczbę uczestniczących państw i zakres udostępnionych zamówień. Zrewidowane GPA weszło w życie 6 kwietnia 2014 r. i do końca 2023 r. obowiązywało 22 uczestników, obejmujących 49 członków WTO, w tym Unię Europejską z jej 27 państwami.

W 2023 r. do GPA przystąpiła Północna Macedonia. Poza tym, stronami GPA w 2023 r. były także: Armenia, Australia, Czarnogóra, Holandia w odniesieniu do Aruby, Hong-Kong, Islandia, Izrael, Japonia, Kanada, Korea, Lichtenstein, Mołdawia, Norwegia, Nowa Zelandia, Singapur, Szwajcaria, Tajwan, Ukraina, USA, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej.

W 2023 r. 35 państw miało status obserwatora przy GPA, jak również pięć organizacji międzyrządowych (tj. Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), Międzynarodowe Centrum Handlu (ITC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Konferencja Narodów Zjednoczonych ds. Handlu i Rozwoju (UNCTAD) oraz Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju (EBRD)). W 2023 r. negocjacje w sprawie przystąpienia do GPA rozpoczęła Kostaryka. Poza tym jeszcze 10 państw jest w trakcie rozpoczętych wcześniej negocjacji ws. przystąpienia, tj.: Albania, Chiny, Gruzja, Jordania, Kazachstan, Kirgistan, Oman, Federacja Rosyjska, Tadżykistan oraz Brazylia.

Zobowiązania do podjęcia negocjacji ws. przystąpienia do GPA mają ponadto: Afganistan, Mongolia, Arabia Saudyjska i Seszele.

Informacja o zakresie zamówień udostępnionych w ramach GPA znajduje się na serwisie internetowym WTO: <https://e-gpa.wto.org/>.

2. Obowiązujące umowy dwustronne zawarte przez UE, określające zobowiązania UE w zakresie dopuszczenia do unijnego rynku zamówień publicznych

Unia Europejska zawiera międzynarodowe umowy handlowe z innymi krajami lub regionami, które w zależności od treści można podzielić na 3 główne kategorie:

- ⇒ umowy o partnerstwie gospodarczym – wspierają rozwój partnerów handlowych z państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku,
- ⇒ umowy o wolnym handlu – umożliwiają wzajemne otwarcie rynków dzięki przyznaniu preferencyjnego dostępu; są zawierane z krajami rozwiniętymi i gospodarkami wschodzącymi,
- ⇒ układy o stowarzyszeniu – są konkretyzacją szerzej zakrojonych porozumień politycznych.

UE zawiera także umowy, które nie przewidują handlu na warunkach preferencyjnych i są częścią szerszych porozumień, takie jak umowy o partnerstwie i współpracy.

W sumie w 2023 r. Unia Europejska była stroną 42 umów o wolnym handlu z 74 krajami świata.

Jednak tylko część z tych umów zawiera zobowiązania lub odniesienia do zamówień publicznych i mają one zróżnicowany charakter, np. czasem są to tylko ogólne zobowiązania do współpracy lub zbliżania regulacji.

Konkretne wzajemne zobowiązania dotyczące zamówień publicznych, wzorowane na Porozumieniu GPA, są określone w szczególności w zawartych w ostatnich latach przez UE tzw. umowach handlowych nowej generacji. W życie weszły umowy o wolnym handlu z Wielką Brytanią (2021), Wietnamem (2020), Japonią (2019), Singapurem (2019), Kanadą (2017) i Koreą (2015). 9 lipca 2023 r. UE podpisała umowę o wolnym handlu z Nową Zelandią, a 13 grudnia 2023 r. tymczasową umowę handlową z Chile. Szczegółowe

zobowiązania dotyczące dostępu do zamówień publicznych państw i instytucji UE zawarte są w odrębnych rozdziałach i załącznikach tych umów.

Spośród innych umów, na uwzględnienie w kontekście zobowiązań w obszarze zamówień publicznych zasługują ponadto umowy zawarte przez UE z:

- ⇒ Armenią, stroną Kompleksowej i Rozszerzonej Umowy Partnerskiej z 2018 r.,
- ⇒ Kazachstanem, stroną Umowy o Wzmocnionym Partnerstwie i Współpracy z 2015 r.,
- ⇒ państwami Ameryki Środkowej (Kostaryka, Salwador, Gwatemala, Honduras, Nikaragua, Panama), stronami Umowy Stowarzyszeniowej z 2012 r.,
- ⇒ Państwami Wspólnoty Andyjskiej (Ekwadorem, Kolumbią, Peru), stronami stosowanej tymczasowo Kompleksowej Umowy Handlowej z 2012 r.,
- ⇒ Irakiem, stroną Umowy o Partnerstwie i Współpracy z 2012 r.,
- ⇒ Szwajcarią, stroną Umowy z 1999 r. dotyczącej niektórych aspektów zamówień publicznych,
- ⇒ Państwami Zachodnich Bałkanów, tj. Albanią, Bośnią i Hercegowiną, Czarnogórą, Mołdawią, Kosowo i Serbią, stronami Umów o Stabilizacji i Stowarzyszeniu.

Poza tym, Umowy Stowarzyszeniowe zawierane przez UE (np. z Ukrainą, Mołdawią, Gruzją) zawierają rozdziały określające zasady dostępu do zamówień publicznych oraz harmonogramy udostępniania rynków zamówień publicznych.

Zakres zamówień udostępnianych w tych umowach handlowych jest zróżnicowany, przede wszystkim od poziomu otwarcia rynków zamówień publicznych drugiej strony tych umów.

W odniesieniu do Ukrainy, na podstawie decyzji Rady Unii Europejskiej nr 2023/2608 z dnia 9 listopada 2023 r. Komitet ds. Handlu Stowarzyszenia UE-Ukraina podjął 30.11.2023 r. decyzję o pozytywnej ocenie wdrożenia przez Ukrainę etapów 1 i 2 (z 5) zbliżenia do dorobku prawnego UE w zakresie zamówień publicznych, przyjmując decyzję 2/2023 i decyzję 3/2023.

Decyzja Rady przewiduje także wyrażenie przez Unię zgody na podjęcie stosowanych decyzji przez organy Układu o Stowarzyszeniu UE-Ukraina, w przedmiocie przyznania Ukrainie wzajemnego dostępu do rynku na dostawy dla władz państwowych, centralnych, regionalnych i lokalnych oraz podmiotów prawa publicznego zgodnie z załącznikiem XXI-A do Rozdziału 8 Układu o stowarzyszeniu.

Szczegółowe informacje o umowach międzynarodowych zawartych przez Unię Europejską i wiążących jej państwa członkowskie, w tym w obszarze zamówień publicznych, są dostępne na stronie internetowej Komisji Europejskiej:

https://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/negotiations-and-agreements/index_en.htm#_in-place

https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement/international-public-procurement/bilateral-relations-non-eu-countries_pl

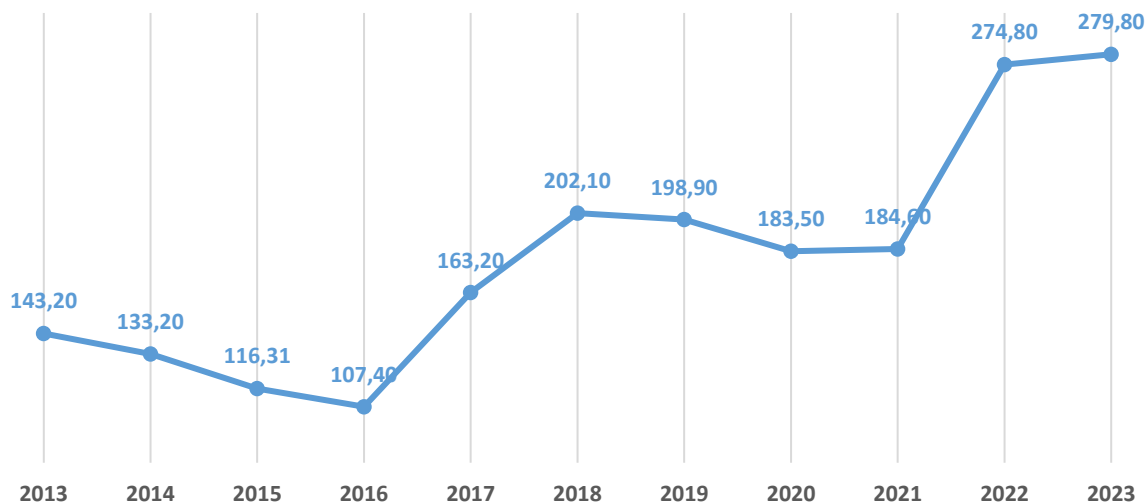
II. RYNEK ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

II.1. Charakterystyka rynku zamówień publicznych

II.1.1. Wielkość rynku

W 2023 r. wartość rynku zamówień publicznych realizowanych z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp, określona w oparciu o dane zawarte w rocznych sprawozdaniach o zamówieniach wyniosła ok. 279,8 mld zł (w 2022 r. 274,8 mld zł).

Rys. 1. Wartość zamówień publicznych udzielonych z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp w latach 2013 – 2023 [w mld zł]

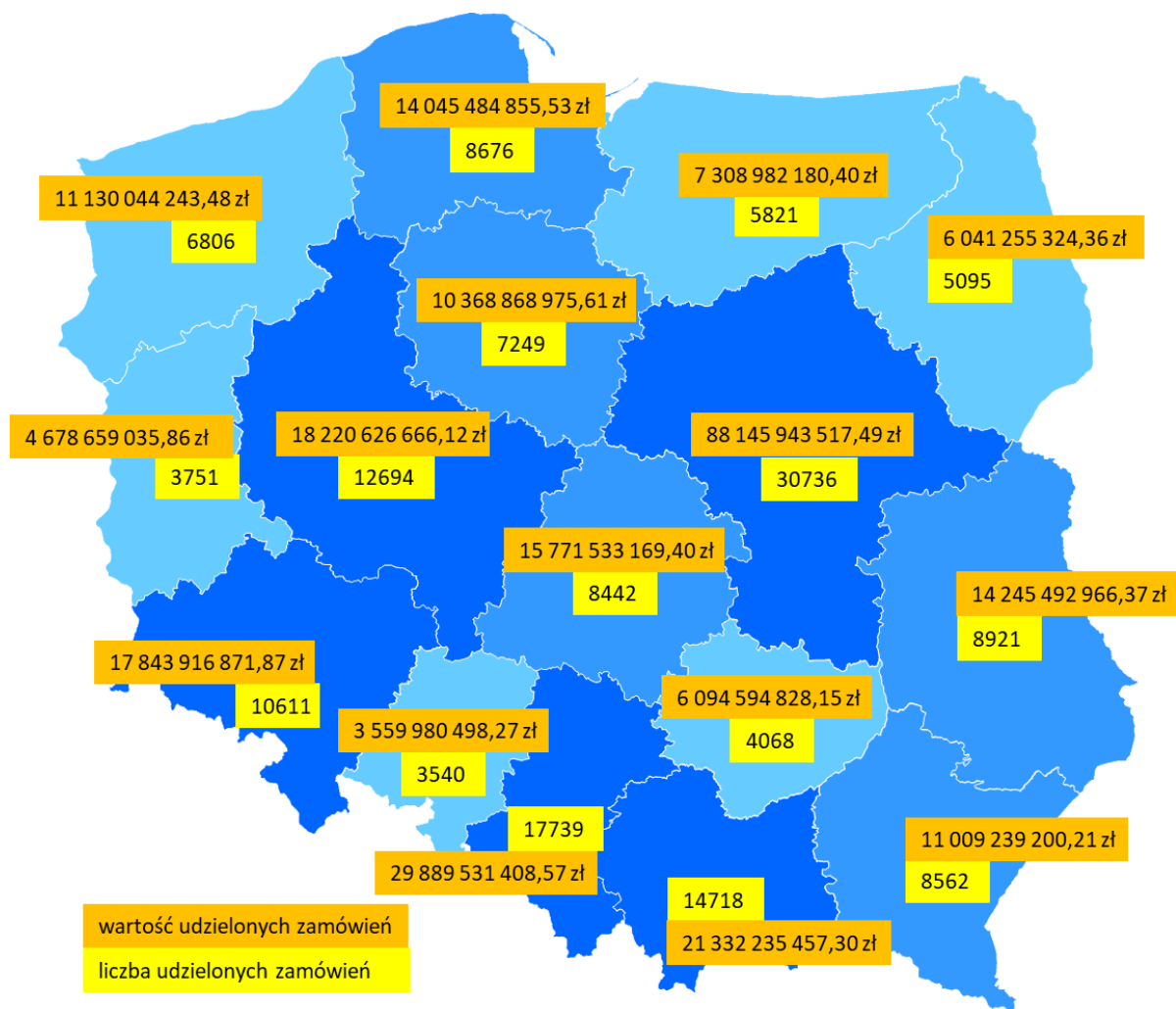
Oszacowana wartość zamówień udzielonych z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp stanowiła ok. 8,20% produktu krajowego brutto (PKB) z 2023 r.⁶

W przypadku zamówień udzielanych od progu 130 000 zł do progów unijnych wartość udzielonych zamówień kształtowała się na poziomie ok. 73,6 mld zł (w 2022 r. – 74,6 mld zł). W zamówieniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne kwota udzielonych zamówień wyniosła ok. 206,2 mld zł (w 2022 r. – 200,2 mld zł).

W tym wartość zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi udzielonych w 2023 r. wyniosła 4,7 mld zł (w 2022 r. – było to 5,3 mld zł).

⁶ Według szacunków GUS produkt krajowy brutto (PKB) w 2023 r. kształtował się na poziomie 3 410,1 mld zł (Biuletyn Statystyczny Nr 3/2024).

Rys. 2. Liczba i wartość zamówień publicznych udzielonych z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp w podziale na województwa

Wartość zamówień udzielanych na podstawie niektórych wyłączeń obowiązku stosowania przepisów ustawy Pzp wyniosła ok. 299,9 mld zł⁷ (w 2022 r. – ok. 423,5 mld zł).

Liczbę i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych przedstawia [załącznik nr 4](#) do niniejszego Sprawozdania.

Dane będące w dyspozycji Urzędu Zamówień Publicznych, wskazują, że przybliżona wartość całego rynku zamówień publicznych w 2023 r. (obejmująca zarówno zamówienia udzielane w procedurach określonych ustawą Pzp, jak i na podstawie wyłączeń z obowiązku stosowania ustawy Pzp) wyniosła łącznie ok. 579,7 mld zł (w 2022 r. – 698,3 mld zł).

II.1.2. Zamawiający

W 2023 r. Prezesowi UZP przekazano 31 478 rocznych sprawozdań: 6 dotyczyło zamówień udzielonych jeszcze na podstawie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych z 2004 r., a 31 472 – zamówień udzielonych na podstawie przepisów ustawy Pzp (z 2019 r.).

⁷ Dane ze sprawozdań rocznych za 2023 r.

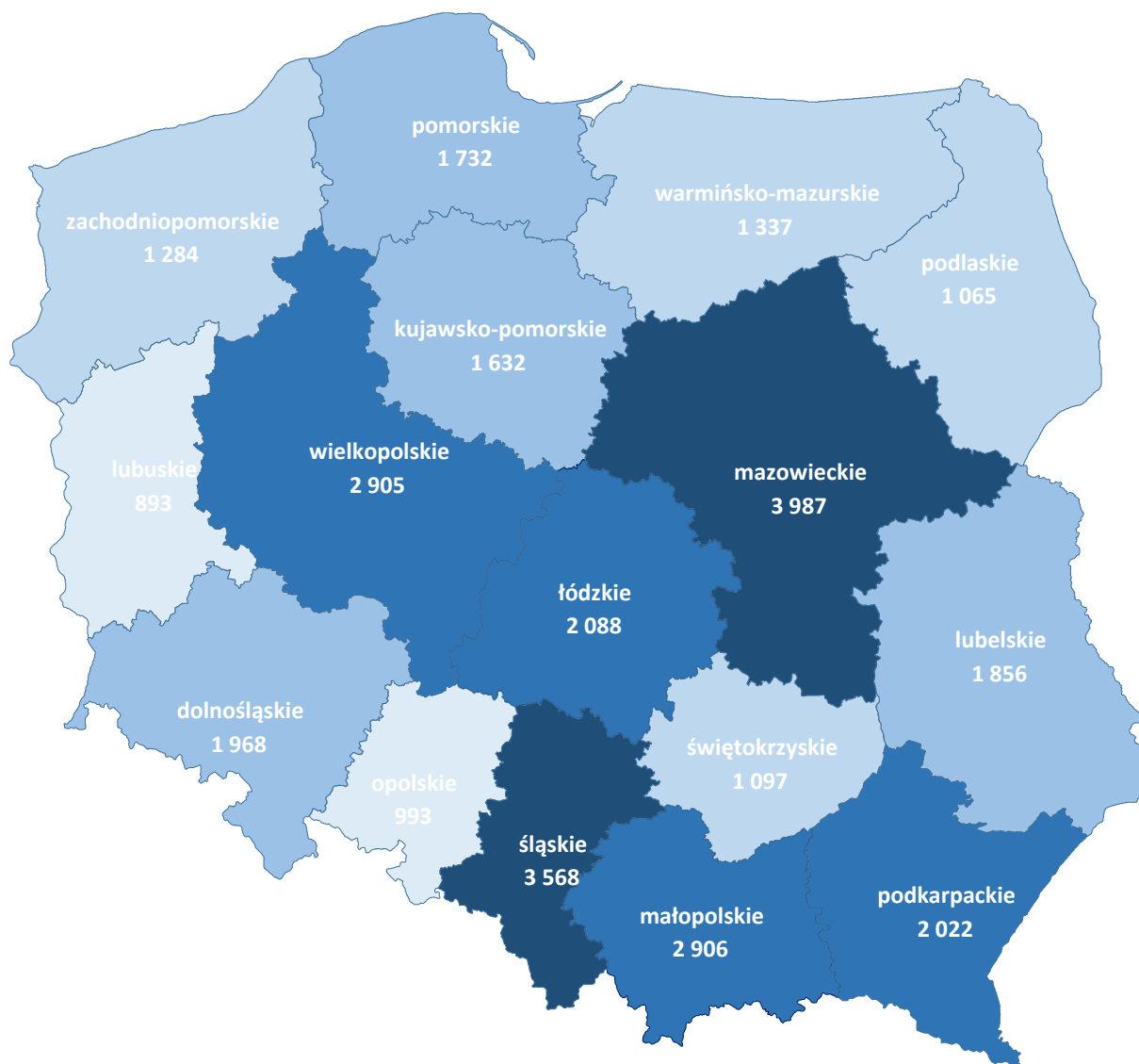
Z danych zawartych w rocznych sprawozdaniach wynika, że ok. 47% zamawiających udzielało zamówień na podstawie procedur określonych w ustawie Pzp. Pozostała część zamawiających udzielała zamówień tylko na podstawie wyłączeń ustawowych.

Zdecydowana większość zamawiających to instytucje publiczne (zamawiający publiczni) – ponad 94% przekazanych sprawozdań. Zamawiający sektorowi złożyli jedynie 2% sprawozdań.

Tab. 1. Odsetek złożonych sprawozdań według rodzaju zamawiającego

Rodzaj zamawiającego	Odsetek sprawozdań
Zamawiający publiczny, w tym:	94,45%
organ administracji rządowej (centralnej lub terenowej)	0,96%
organ kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sąd i trybunał	0,39%
jednostka samorządu terytorialnego	22,46%
związek jednostek samorządu terytorialnego	0,21%
związek metropolitalny	0,01%
jednostka budżetowa	27,23%
samorządowy zakład budżetowy	0,71%
agencja wykonawcza	0,08%
instytucja gospodarki budżetowej	0,04%
państwowy fundusz celowy	0,003%
Zakład Ubezpieczeń Społecznych lub Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz zarządzane przez nie fundusze	0,17%
Narodowy Fundusz Zdrowia	0,05%
samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej	1,40%
uczelnia publiczna	0,37%
Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne	0,11%
państwowe i samorządowe instytucje kultury	3,86%
inne państwowe i samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych	0,53%
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	0,003%
inna państwowa jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej	15,84%
związki podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1 lub 2 ustawy Pzp lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 3 ustawy Pzp	1,32%
osoba prawna, o której mowa w art. 4 pkt 3 ustawy Pzp (podmiot prawa publicznego)	4,19%
inny zamawiający	14,51%
Zamawiający sektorowy	2,02%
Zamawiający subsydiowany	3,07%
Zamawiający publiczny udzielający zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (art. 7 pkt 36 ustawy Pzp)	0,44%
Zamawiający sektorowy udzielający zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (art. 7 pkt 36 ustawy Pzp)	0,02%

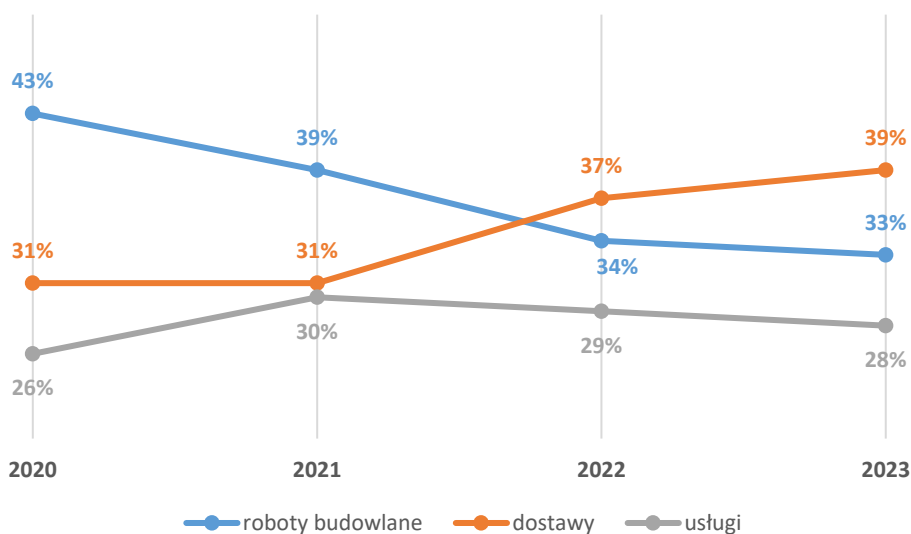
Rys. 3. Liczba przekazanych rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach w 2023 r. w podziale na województwa

II.1.3. Struktura rynku

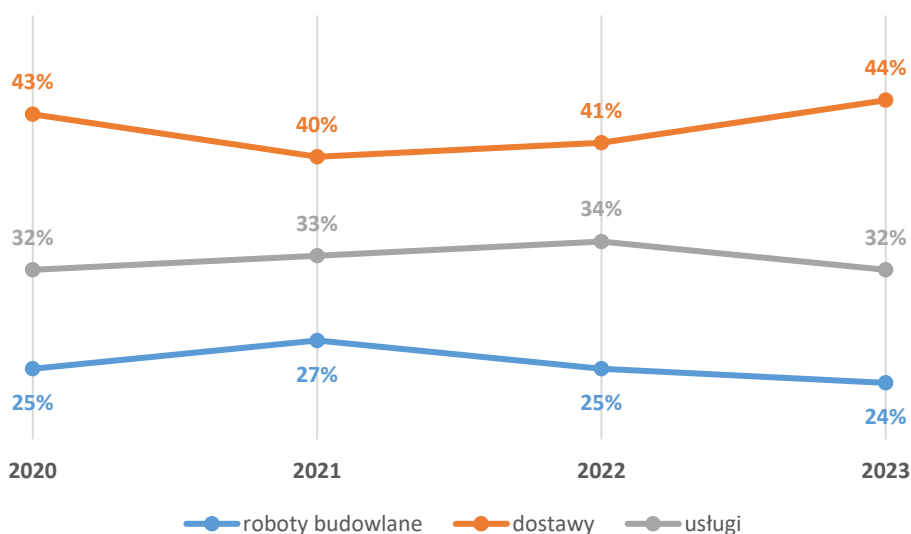
W 2023 r. utrzymała się tendencja spadku odsetka wartości zamówień na roboty budowlane – 33% wartości zamówień (w 2022 r. – 34%). Natomiast największy odsetek wartości zamówień stanowiły dostawy – 39% (w 2022 r. – 37%).

Rys. 4. Struktura wartości udzielonych zamówień w podziale na rodzaj zamówienia

Nie uległa zmianie struktura ilościowa: najczęściej zamówień od kilku lat dotyczy dostaw. W 2023 r. było to 44% wszystkich zamówień (w 2022 r. – 41%).

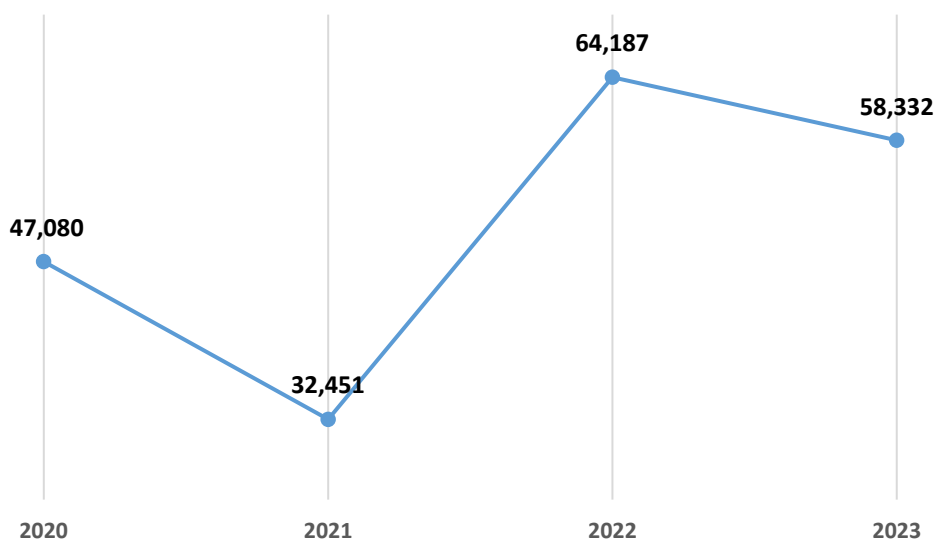
Rys. 5. Struktura liczby udzielonych zamówień w podziale na rodzaj zamówienia

II.1.4. Zamówienia sektorowe

W 2023 r. wartość udzielonych zamówień sektorowych wyniosła 58,332 mld zł (w 2022 r. – 64,187 mld zł), tj. 21% wartości wszystkich zamówień udzielanych na podstawie przepisów ustawy Pzp (w 2022 r. – 23%).

Rys. 6. Wartość udzielonych zamówień sektorowych [w mld zł]

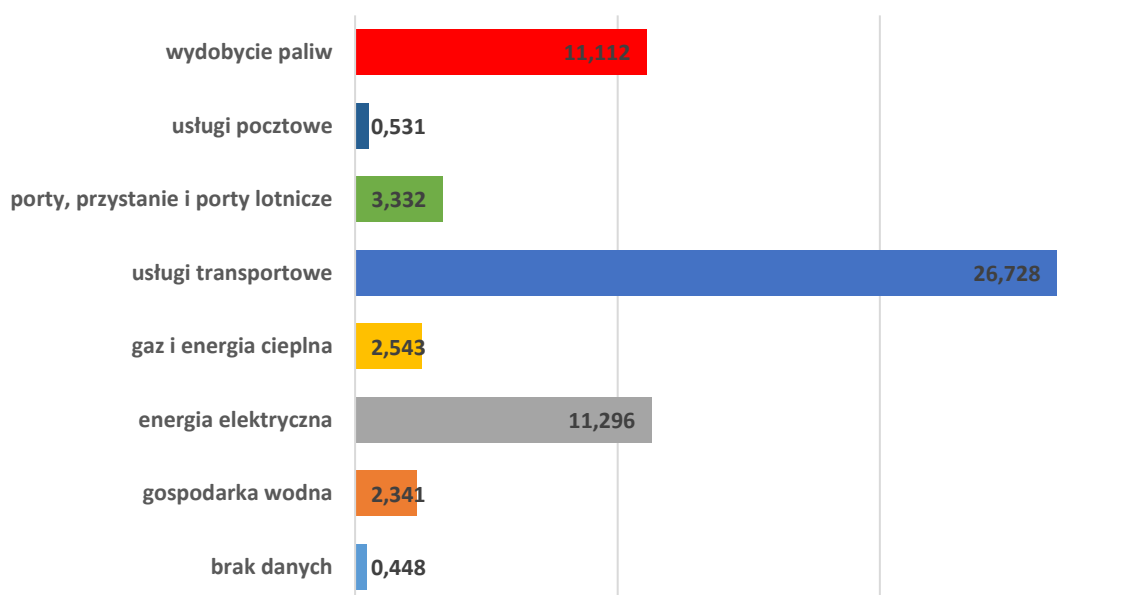

Zamawiający sektorowi (2,02% ogółu zamawiających składających roczne sprawozdania) w 2023 r. udzieliłi 3 027 zamówień sektorowych (w 2022 r. – 3 239) na podstawie ustawy Pzp.

Największą wartość (5,820 mld zł) miało zamówienie sektorowe POLREGIO S.A. z Warszawy i dotyczyło zawarcia umowy ramowej na dostawę fabrycznie nowych elektrycznych zespołów trakcyjnych do obsługi kolejowych przewozów pasażerskich.

Sumarycznie największą kwotę zamówień sektorowych zakontraktowano w sektorze usług transportowych – 26,728 mld zł.

Rys. 7. Wartość udzielonych zamówień sektorowych w podziale na działalności sektorowe [w mld zł]

Uwzględniając liczbę zamówień, najczęściej prowadzono postępowania na usługi – 46% ogólnej liczby zamówień. Natomiast największe kwoty zakontraktowano w dostawach – 45% ogólnej wartości zamówień sektorowych.

Tab. 2. Struktura udzielonych zamówień sektorowych w podziale na rodzaj zamówienia

Rodzaj zamówienia	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Roboty budowlane	9%	27%
Dostawy	45%	45%
Usługi	46%	33%

Podobnie jak zamówienia ogółem, zamówienia sektorowe udzielane były przede wszystkim w trybie przetargu nieograniczonego – 89,11% postępowań (w 2022 r. – 86,04%) oraz w trybie zamówienia z wolnej ręki – 9,72% (w 2022 r. – 9,91%). Pozostałe nieco ponad 1% zamówień udzielono stosując inne tryby ustawowe: przetarg ograniczony, sektorowe negocjacje z ogłoszeniem i dialog konkurencyjny.

II.1.5. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa

W dziedzinach obronności i bezpieczeństwa na podstawie przepisów ustawy Pzp w 2023 r. udzielono 297 zamówień (w 2022 r. – 211) na łączną kwotę 14,6 mld zł (w 2022 r. – 16,343 mld zł).

W 2023 r. postępowania tego typu najczęściej dotyczyły usług. Natomiast najwięcej środków wydatkowano na dostawy.

Tab. 3. Struktura udzielonych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w podziale na rodzaj zamówienia

Rodzaj zamówienia	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Roboty budowlane	8,42%	8,31%
Dostawy	45,45%	72,15%
Usługi	46,13%	19,54%

Zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielano przede wszystkim w trybie przetargu ograniczonego – ponad 75% (w 2022 r. – 65%) oraz w trybie zamówienia z wolnej ręki – niecałe 21% (w 2022 r. – 28%). Pozostałe 4% zamówień udzielono stosując inne tryby ustawowe: negocjacje z ogłoszeniem oraz negocjacje bez ogłoszenia.

II.1.6. Koncesje na roboty budowlane lub usługi

W 2023 r. opublikowano w Biuletynie Zamówień Publicznych (zwanym również „BZP”) oraz w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (zwanym również „Dz. Urz. UE”) łącznie 40 ogłoszeń dotyczących umów koncesji na roboty budowlane lub usługi (w 2022 r. – 34: w 2021 r. – 39; w 2020 r. – 34).

Tab. 4. Liczba ogłoszeń dotyczących koncesji na roboty budowlane lub usługi

Rodzaj ogłoszenia	2020	2021	2022	2023		
				BZP	Dz. Urz. UE	Razem
O koncesji	12	21	10	16	1	17
O zmianie ogłoszenia	4	10	10	5	1	6
O zamiarze zawarcia umowy koncesji	4	1	2	0	7	7
O zawarciu umowy koncesji	11	6	9	6	1	7
O zmianie umowy koncesji	3	1	3	1	2	3
Razem	34	39	34	28	12	40

Jak wynika z treści ogłoszeń o zawarciu umowy koncesji poszczególne postępowania o zawarcie umowy koncesji dotyczyły:

- ⇒ świadczenia usługi polegającej na pozyskaniu, zagospodarowaniu i przetworzeniu w użyteczne formy energii elektrycznej, biogazu wytwarzanego na składowisku odpadów; okres realizacji umowy koncesji: od 2023-01-23 do 2024-04-22; wartość umowy koncesji: 465 936,30 PLN;
- ⇒ budowy kolumbarium na Cmentarzu komunalnym; okres realizacji umowy koncesji: 4 015 dni; szacunkowa wartość umowy koncesji: 87 868,22 PLN;
- ⇒ budowy parkingu przed budynkiem SOR; okres realizacji umowy koncesji: 127 miesięcy; szacunkowa wartość umowy koncesji: 821 069,70 PLN;
- ⇒ realizacji usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków wraz z eksploatacją i konserwacją mienia wodociągowo – kanalizacyjnego; okres realizacji umowy koncesji: 24 miesiące; wartość umowy koncesji: 278 160 PLN;
- ⇒ świadczenia usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy; okres realizacji umowy koncesji: do 2026-10-31; szacunkowa wartość umowy koncesji: 4 775 922,33 PLN;
- ⇒ świadczenia usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie gminy; okres realizacji umowy koncesji: od 2024-01-01 do 2025-12-31; przychody koncesjonariusza, które mają pochodzić od użytkowników koncesji (np. opłaty i kary): 3 770 400 PLN;
- ⇒ rewitalizacji faun fabrykanckich w formule partnerstwa publiczno-prywatnego polegającego na zaprojektowaniu, wyremontowaniu oraz eksploatacji tych faun; okres obowiązywania koncesji: 396 miesięcy; koncesji nie udzielono.

II.1.7. Zamówienia in-house

1. Zamówienia in-house udzielane na podstawie art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp

Z danych zawartych w rocznych sprawozdaniach za 2023 r. wynika, że w oparciu o art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp udzielono 3 260 zamówień na kwotę ok. 886,522 mln zł. W 2022 r. zamówień takich udzielono 3 225 na kwotę ok. 435,607 mln zł.

2. Zamówienia in-house udzielane na podstawie art. 214 ust. 1 ustawy Pzp

W Biuletynie Zamówień Publicznych w 2023 r. zamieszczono 822 ogłoszenia o wyniku postępowania, w których wskazano, że wykorzystano przesłanki zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki w zakresie zamówień in-house. W 2022 r. opublikowano 840 takich ogłoszeń.

Z treści ogłoszeń wynika, że kwota zamówień in-house w 2023 r. wyniosła ponad 609 mln zł. (w 2022 r. – ok. 620 mln zł).

Najczęściej wykorzystywano przesłankę z art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp. Na jej podstawie zamawiający przeprowadzili 719 postępowań.

Tab. 5. Zamówienia, w których zastosowano odpowiednią przesłankę in-house (zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne)

Przesłanka art. 214 ust. 1 Pzp	Liczba	Wartość
pkt 11	719	552 479 906,33 zł
pkt 12	32	22 933 930,22 zł
pkt 13	67	32 173 430,78 zł
pkt 14	4	1 661 405,38 zł
Razem	822	609 248 672,71 zł

Większość zamówień in-house ogłoszonych w BZP dotyczyła usług – 65% postępowań, z kolei roboty budowlane stanowiły 34% przypadków. Pozostały 1% to postępowania na dostawy.

Natomiast z danych zawartych w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach w 2023 r. wynika, że udzielono 332 (w 2022 r. – 215) zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, w których wykorzystano przesłanki zastosowania trybu zamówienia z wolnej ręki w zakresie zamówień in-house. Kwota tych zamówień wyniosła ok. 1,890 mld zł (w 2022 r. – 2,085 mld zł).

Zamówienia w formule in-house o największej wartości udzieliło Stalowowolskie Centrum Usług Wspólnych w Stalowej Woli na powierzenie wykonywania zadań z zakresu publicznego transportu zbiorowego na terenie Gminy Stalowa Wola oraz gmin ościennych, które podpisały porozumienia w tym zakresie, na lata 2023-2033; okres realizacji zamówienia: do 30.11 2033 r.; kwota zamówienia wyniosła 215,8 mln zł.

Podobnie jak w zamówieniach o wartości mniejszej niż progi unijne, także w zamówieniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne zamawiający najczęściej stosowali art. 214 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp.

Tab. 6. Zamówienia, w których zastosowano odpowiednią przesłankę in-house (zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

Przesłanka art. 214 ust. 1 Pzp	Liczba	Wartość
pkt 11	270	1 779 924 295,10 zł
pkt 12	40	67 323 657,25 zł
pkt 13	15	26 205 484,62 zł
pkt 14	7	16 352 043,64 zł
Razem	332	1 889 805 480,61 zł

Zdecydowana większość wykazanych powyżej zamówień dotyczyła usług – aż 99,70% postępowań, pozostałe 0,30% to postępowania na dostawy. Zamawiający nie wykazali zamówień na roboty budowlane.

Podobnie jak w latach ubiegłych, zamówienia in-house dotyczyły w przypadku usług przede wszystkim zarządzania nieruchomościami i utrzymania infrastruktury mieszkaniowej, utrzymania terenów zielonych, usług przewozu osób lub dowozu uczniów, zimowego utrzymania infrastruktury drogowej, usług związanych z odpadami komunalnymi i gospodarką wodno-ściekową.

W przypadku robót budowlanych przedmiotem zamówienia były remonty bieżące dróg, torowisk czy chodników, remonty budynków, przebudowy i budowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, a także przebudowy i budowy dróg, ulic i budynków.

W ramach dostaw zlecano zakup materiałów budowlanych, paliw, urządzeń do modernizowanej infrastruktury drogowej, biletów komunikacji miejskiej.

W przeważającej większości formułę in-house stosowały jednostki samorządu terytorialnego – ok. 90% udzielonych zamówień. Pozostałe 10% tego typu zamówień udzielonych zostało przez zamawiających określających się jako podmiot prawa publicznego, zamawiających udzielających zamówień sektorowych oraz innych.

II.1.8. Zamówienia udzielane na podstawie wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w innych ustawach

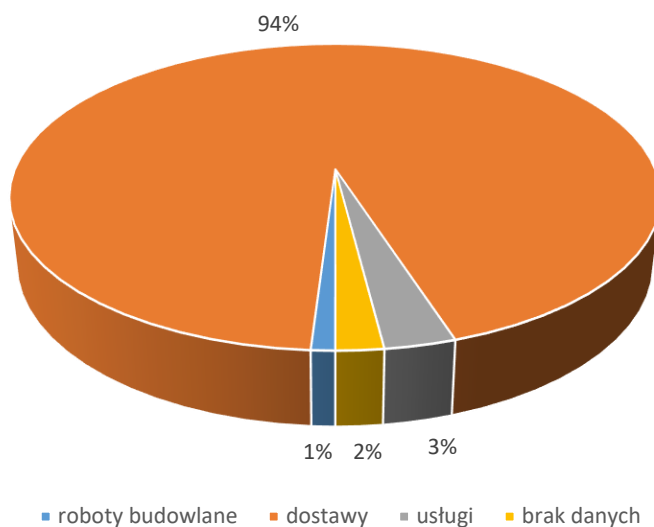
1. Zamówienia związane z przeciwdziałaniem COVID-19

Rok 2023 był czwartym rokiem, w którym obowiązywały przepisy dotyczące przeciwdziałania sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19 zwalniające ze stosowania przepisów ustawy Pzp w zakresie udzielania zamówień, których przedmiotem były towary lub usługi niezbędne do przeciwdziałania COVID-19, jeżeli zachodziło wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymagała tego ochrona zdrowia publicznego oraz zobowiązujące zamawiających do zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, w terminie 7 dni od dnia udzielenia powyżej opisanego zamówienia, ogłoszenia o udzieleniu przedmiotowego zamówienia.⁸

W BZP w 2023 r. opublikowano 188 (w 2022 r. – 1 014) ogłoszeń informujących o udzieleniu zamówienia z wykorzystaniem wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w ustawie o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. 178 tego rodzaju ogłoszeń (94%; w 2022 r. – 84%) dotyczyło dostaw, 6 ogłoszeń (3%; w 2022 r. – 13%) odnosiło się do usług, 1 ogłoszenie (1%; w 2022 r. – 2%) do robót budowlanych. W przypadku 3 ogłoszeń (2%; w 2022 r. – 1%) nie podano rodzaju zamówienia.

⁸ Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1327, z późn. zm.).

Rys. 8. Struktura ogłoszeń dot. wyłączeń stosowania ustawy Pzp związanych z COVID-19 opublikowanych w BZP w 2023 r.

W oparciu o treść ogłoszeń opublikowanych w BZP w 2023 r. ustalono, że na podstawie wyłączeń stosowania ustawy Pzp związanych z COVID-19 wydatkowano łącznie ok. 32 mln zł (w 2022 r. ok. 270 mln zł; w 2021 r. ok. 450 mln zł).

2. Zamówienia na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy

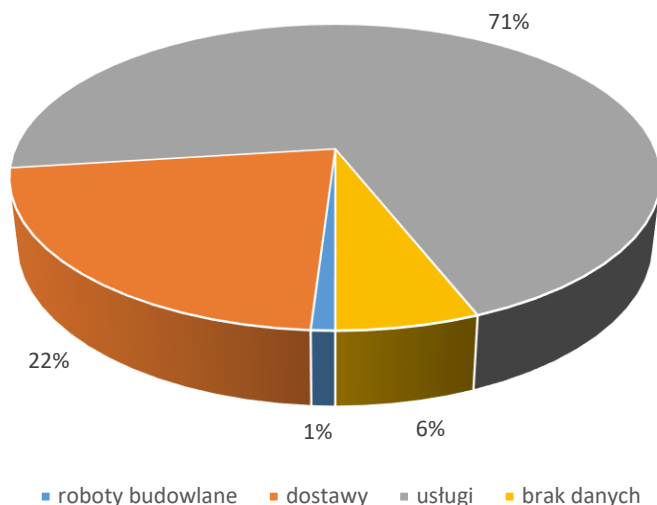
Rok 2023 był kolejnym, w którym obowiązywały przepisy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 103 i 1234). W regulacji tej przewidziano wyłączenia obowiązku stosowania ustawy Pzp do zamówień udzielanych na jej podstawie oraz nałożono obowiązek zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych informacji o udzieleniu zamówienia, w odniesieniu do którego wyłączony został obowiązek stosowania przepisów ustawy Pzp.

W BZP w 2023 r. opublikowano 6 127 (w 2022 r. – 10 751) ogłoszeń informujących o udzieleniu zamówienia na podstawie wyłączeń określonych w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Struktura tych zamówień wyglądała następująco:

1. usługi – 4 347 ogłoszeń (71%; w 2022 r. – 65%),
 2. dostawy – 1 383 ogłoszenia (22%; w 2022 r. – 32%),
 3. roboty budowlane – 22 ogłoszenia (1%; w 2022 r. – 1%).
- W 375 ogłoszeniach (6%) nie podano rodzaju zamówienia.

Rys. 9. Struktura ogłoszeń dot. wyłączeń stosowania ustawy Pzp na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy opublikowanych w BZP w 2023 r.

Z treści ogłoszeń opublikowanych w BZP dotyczących wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa wynika, że w 2023 r. wydatковано łącznie ok. 700 mln zł (w 2022 r. ok. 1 mld zł).

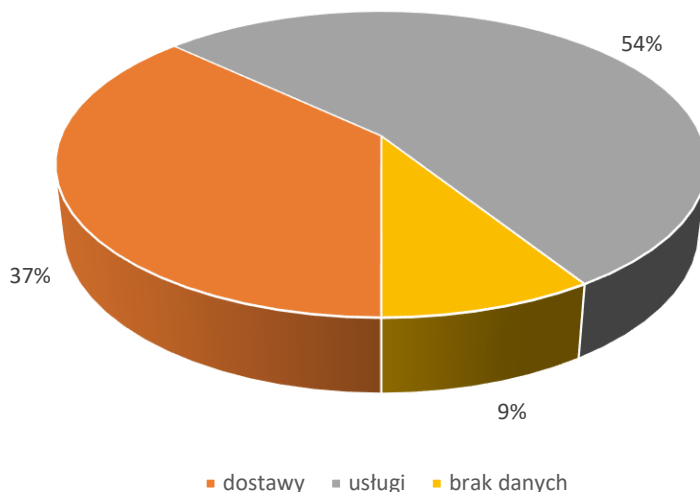
3. Zamówienia na podstawie ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych

W 2023 r. nadal obowiązywała ustawa z dnia 27 października 2022 r. o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2236), która wprowadziła wyłączenie obowiązku stosowania ustawy Pzp do zamówień udzielanych w celu realizacji zadań wynikających z tego aktu prawnego. Zamawiający mieli obowiązek zamieszczania w Biuletynie Zamówień Publicznych informacji o udzieleniu ww. zamówienia.

W 2023 r. w BZP opublikowano 796 (w 2022 r. – 2 572) ogłoszeń informujących o udzieleniu zamówienia z wykorzystaniem wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w ustawie o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych.

Najwięcej takich zamówień dotyczyło usług – 433 ogłoszenia (54%; w 2022 r. – 43%). Dostawy to 292 ogłoszenia (37%; w 2022 r. – 50%). W przypadku 71 ogłoszeń (9%) nie wskazano rodzaju zamówienia.

Rys. 10. Struktura ogłoszeń dot. wyłączeń stosowania ustawy Pzp na podstawie ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych opublikowanych w BZP w 2023 r.

Z treści ogłoszeń wynika, że w sumie na podstawie wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w ustawie o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych w 2023 r. wydatkowano ok. 374 mln zł (w 2022 r. – ok. 1,8 mld zł).

II.2. Funkcjonowanie rynku

II.2.1. Tryby stosowane w zamówieniach publicznych

Zdecydowana większość zamówień publicznych udzielanych jest w trybach najbardziej konkurencyjnych: w przypadku zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne – z zastosowaniem trybu podstawowego, a w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – w trybie przetargu nieograniczonego.

Jeśli chodzi o strukturę liczby udzielanych zamówień, w trybach tych udzielono około 90% zamówień. Podobnie w przypadku struktury wartościowej udzielonych zamówień – wartość zamówień udzielonych w trybach konkurencyjnych stanowiła od 84% do 94% ogólnej kwoty wydatków.

W 2023 r. w zamówieniach o wartości mniejszej niż progi unijne udzielanych na podstawie przepisów ustawy Pzp ponad 90% zamówień udzielono z zastosowaniem trybu podstawowego. Jeżeli chodzi o wartość to w trybie tym w sumie wydatkowano prawie 94% ogólnej kwoty zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne.

Tab. 7. Zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne udzielone w 2023 r. na podstawie przepisów ustawy Pzp

Tryb zamówienia	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy Pzp	78,09%	76,42%
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 2 ustawy Pzp	12,74%	17,23%
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 3 ustawy Pzp	0,03%	0,04%
Partnerstwo innowacyjne	0,00%	0,00%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,08%	0,05%

Tryb zamówienia	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Zamówienie z wolnej ręki	9,06%	6,26%

Podobnie w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – w trybie przetargu nieograniczonego udzielono ponad 90% zamówień i wydatkowano ponad 84% środków.

Tab. 8. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne udzielone w 2023 r. na podstawie zarówno przepisów ustawy Pzp z 2004 r., jak i ustawy Pzp

Tryb zamówienia	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Przetarg nieograniczony	90,68%	84,57%
Przetarg ograniczony	0,72%	2,88%
Negocjacje z ogłoszeniem	0,19%	0,58%
Dialog konkurencyjny	0,05%	0,37%
Partnerstwo innowacyjne	0,00%	0,00%
Negocjacje bez ogłoszenia	0,12%	0,42%
Zamówienie z wolnej ręki	8,24%	11,18%

II.2.2. Czas trwania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne

W oparciu o dane z ogłoszeń opublikowanych w BZP w 2023 r. średni czas trwania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego⁹ o wartości mniejszej niż progi unijne wyniósł tyle samo co w 2022 r. tj. 40 dni.

Czas trwania procedury udzielenia zamówienia był zróżnicowany w odniesieniu do rodzaju zamówienia: roboty budowlane – średnio 50 dni (w 2022 – 49), dostawy – średnio 37 dni (w 2022 r. – 38), usługi – średnio 39 dni (w 2022 r. także 39).

Podobnie jak w latach ubiegłych trybem, w którym najszybciej udzielano zamówień był tryb podstawowy (art. 275 pkt 1 ustawy Pzp). Średnio takie postępowanie trwało 40 dni (w 2022 r. także 40 dni).

Tab. 9. Średni czas trwania postępowań w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia [dni] (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)

Tryb zamówienia	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Średnio
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy Pzp	49	37	39	40
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 2 ustawy Pzp	54	38	40	43

⁹ Średni czas liczony jest od daty publikacji ogłoszenia o zamówieniu do daty zawarcia umowy wskazanej w ogłoszeniu o wyniku postępowania, a więc dotyczy zamówień udzielanych w trybie podstawowym oraz w trybie partnerstwa innowacyjnego. W przypadku postępowań, w których dopuszczono składanie ofert częściowych dane dotyczą poszczególnych części zamówienia.

Tryb zamówienia	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Średnio
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 3 ustawy Pzp	87	46	107	87
Średnio	50	37	39	40

2. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne

W przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, których ogłoszenia opublikowano w Dzienniku Urzędowym UE średni czas trwania postępowania¹⁰ w 2023 r. wyniósł 90 dni (w 2022 r. – 92 dni).

Zależnie od rodzaju zamówienia średnio czas udzielenia zamówienia wynosił: roboty budowlane – 127 dni (w 2022 – 125), dostawy – 90 dni (w 2022 r. – 92), usługi – 87 dni (w 2022 r. – 89).

W 2023 r., podobnie jak we wcześniejszych latach, najszybciej udzielano zamówień w trybie przetargu nieograniczonego. Średnio czas ten wynosił 90 dni (w 2022 r. – 92).

Tab. 10. Średni czas trwania postępowania w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia [dni] (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

Tryb zamówienia	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Średnio
Przetarg nieograniczony	125	90	87	90
Przetarg ograniczony	206	141	135	141
Negocjacje z ogłoszeniem	522	220	151	184
Dialog konkurencyjny	216	280	206	224
Średnio	127	90	87	90

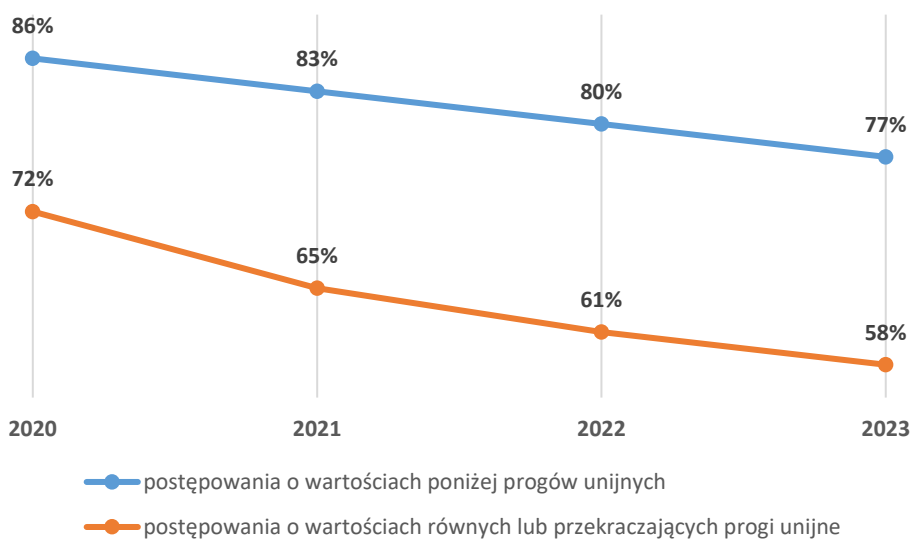
II.2.3. Kryteria oceny ofert

Zamawiający w 2023 r. dokonując wyboru oferty najkorzystniejszej stosowali kryterium ceny i inne, dodatkowe kryteria.

W postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne było to 77% zamówień (w 2022 r. – 80%), a w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – 58% zamówień (w 2022 r. – 61%).

¹⁰ Średni czas liczony jest od daty publikacji ogłoszenia o zamówieniu do daty zawarcia umowy wskazanej w ogłoszeniu o udzieleniu zamówienia, a więc dotyczy zamówień udzielanych w trybach, w których istnieje obowiązek publikacji ogłoszenia o zamówieniu. W przypadku postępowania, w których dopuszczono składanie ofert częściowych dane dotyczą poszczególnych części zamówienia.

Rys. 11. Odsetek zamówień udzielanych w oparciu o cenę i inne kryteria oceny ofert

Najrzadziej cenę jako jedyne kryterium stosowano w zamówieniach na roboty budowlane. W postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne – w 7% (w 2022 r. – 7%), w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – w 33% zamówień (w 2022 r. – 26%).

Tab. 11. Odsetek zamówień z ceną jako jedynym kryterium oceny ofert

Rodzaj zamówienia	Postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne				Postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne			
	2020	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
roboty budowlane	3%	6%	7%	7%	19%	27%	26%	33%
dostawy	24%	30%	33%	37%	29%	34%	41%	44%
usługi	14%	17%	20%	24%	29%	36%	39%	41%

Liczba kryteriów (cena i inne kryteria) wykorzystywanych w 2023 r. w postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne to średnio 2,25 kryteria (w 2022 r. – 2,27). W postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne średnio stosowano 2,52 kryteria (w 2022 r. – 2,57).

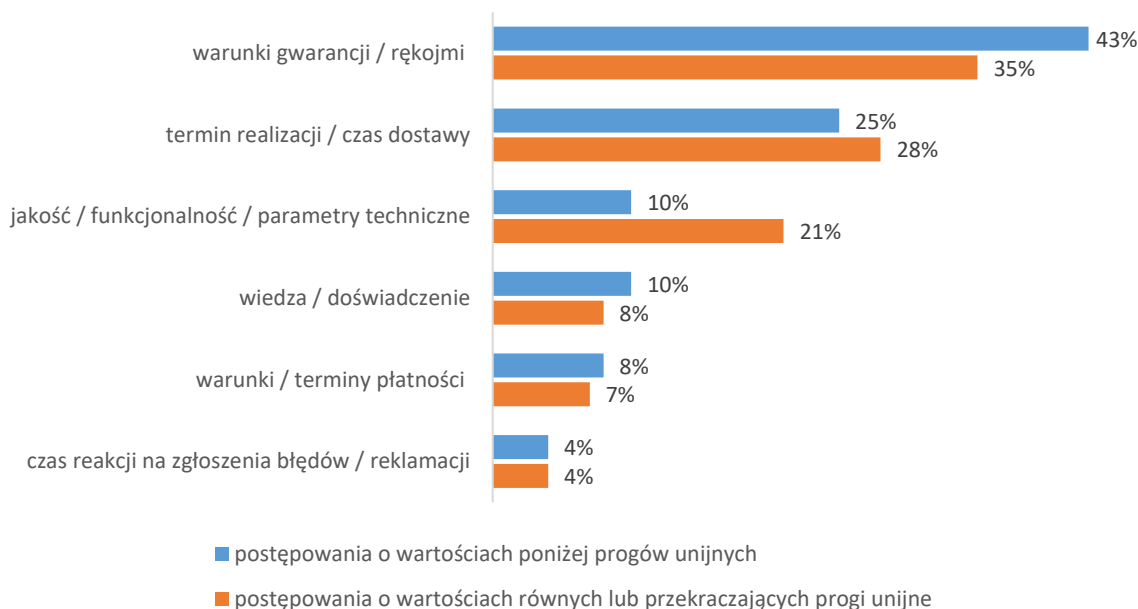
Najczęściej jednak (odpowiednio w 79%, 2022 r. – 77% oraz w 62%, w 2022 r. – 59% zamówień) dokonywano oceny ofert w oparciu o dwa kryteria (cenę i jedno kryterium pozacenowe).

Tab. 12. Odsetek postępowań z odpowiednią liczbą kryteriów oceny ofert

Liczba kryteriów	Postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne	Postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne
dwa	79%	62%
trzy	18%	29%
cztery	2%	6%
pięć i więcej	1%	3%

Podobnie jak w latach ubiegłych, zarówno w postępowaniach o wartości mniejszej jak i równej lub przekraczającej progi unijne, najczęściej stosowanym kryterium pozacenowym było kryterium związane z warunkami gwarancji bądź rękojmi – odpowiednio w ok. 43% (2022 r. – 46%) oraz w ok. 35% (2022 r. – 37%) zamówień.

Rys. 12. Odsetek najczęściej stosowanych kryteriów pozacenowych

Wagi pozacenowych kryteriów oceny ofert stosowane przez zamawiających w przypadku postępowań o wartości mniejszej niż progi unijne zwykle mieściły się w przedziale 30% – 35%, a w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – w przedziale 25% – 30%.

W 2023 r. średnia waga kryterium ceny zarówno w zamówieniach o wartości mniejszej jak i równej lub przekraczającej progi unijne, wynosiła ok. 62% (w 2022 r. również ok. 62%).

II.2.4. Konkurencyjność postępowań

1. Zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne

Jak wynika z ogłoszeń o wyniku postępowania publikowanych w BZP w 2023 r. w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne średnio składano 2,64 oferty¹¹ (w 2022 r. – 2,43).

Średnio najwięcej ofert wpływało w postępowaniach prowadzonych w trybie podstawowym z możliwością negocjacji (art. 275 pkt 2 ustawy Pzp).

¹¹ Dane dotyczące liczby ofert nie obejmują postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia i zamówienia z wolnej ręki. W przypadku postępowań, w których dopuszczono składanie ofert częściowych dane dotyczą poszczególnych części zamówienia.

Tab. 13. Średnia liczba ofert składanych w poszczególnych trybach (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)

Tryb zamówienia	Średnia liczba ofert	
	2022	2023
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy Pzp	2,43	2,63
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 2 ustawy Pzp	2,44	2,71
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 3 ustawy Pzp	1,53	2,60

W 2023 r. liczby składanych ofert w zależności od rodzaju zamówienia utrzymywały się na podobnym poziomie jak we wcześniejszych okresach. Średnio najwięcej ofert wpływało w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na roboty budowlane – 3,51 (w 2022 r. – 3,00), a najmniej w postępowaniach na dostawy – 2,22 (w 2022 r. – 2,10). W postępowaniach na usługi składano 2,72 oferty (w 2022 r. – 2,59).

Tab. 14. Średnia liczba ofert składanych na poszczególne rodzaje zamówień (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)

Rodzaj zamówienia	Średnia liczba ofert	
	2022	2023
Roboty budowlane	3,00	3,51
Dostawy	2,10	2,22
Usługi	2,59	2,72

W ponad 61% (w 2022 r. – 58%) postępowań o wartości mniejszej niż progi unijne złożono więcej niż jedną ofertę. W przypadku robót budowlanych postępowań, w których złożono tylko jedną ofertę było niecałe 18% (w 2022 r. – 23%); w przypadku dostaw ok. 47% (w 2022 r. – 49%), a w przypadku usług odsetek ten wyniósł nieco ponad 39% (w 2022 r. – 40%).

Tab. 15. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego według liczby złożonych ofert (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)

Liczba złożonych ofert	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Ogółem
1	17,85%	46,94%	39,21%	38,50%
2	22,63%	24,22%	22,60%	23,43%
3	19,74%	13,27%	14,21%	14,94%
4	14,08%	6,87%	8,62%	8,92%
5 i więcej	25,70%	8,70%	15,36%	14,21%
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

W 2023 r. w około 21% (w 2022 r. – 20%) zamówień odrzucano oferty, średnio było to 1,64 oferty (w 2022 r. – 1,54). Najwięcej ofert odrzucano w przetargach na roboty budowlane – średnio 1,74 oferty (w 2022 r. – 1,56). W usługach odrzucano średnio 1,65 oferty (w 2022 r. – 1,58) natomiast w dostawach – 1,58 oferty (w 2022 r. – 1,51).

2. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne

W przypadku zamówień publicznych o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, których ogłoszenia o udzieleniu zamówienia opublikowano w Dz. Urz. UE w 2023 r. średnio składano 2,12 oferty¹² (w 2022 r. – 2,18).

Średnio najwięcej ofert wpływało w zamówieniach udzielanych w trybie przetargu ograniczonego.

Tab. 16. Średnia liczba ofert składanych w poszczególnych trybach (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

Tryb zamówienia	Średnia liczba ofert	
	2022	2023
Przetarg nieograniczony	2,17	2,11
Przetarg ograniczony	2,38	2,72
Negocjacje z ogłoszeniem	2,28	1,71
Dialog konkurencyjny	2,14	2,62

Uwzględniając charakter zamówienia średnia liczba składanych ofert wynosiła:

1. roboty budowlane – 3,89 (w 2022 r. – 3,45)
2. dostawy – 2,01 (w 2022 r. – 2,11)
3. usługi – 2,51 oferty (w 2022 r. – 2,37).

Tab. 17. Średnia liczba ofert składanych na poszczególne rodzaje zamówień (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

Rodzaj zamówienia	Średnia liczba ofert	
	2022	2023
Roboty budowlane	3,45	3,89
Dostawy	2,11	2,01
Usługi	2,37	2,51

W postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne średnio w 54% (w 2022 r. – 52%) postępowania złożono tylko jedną ofertę. Najwięcej takich postępowania dotyczyło dostaw – ponad 56% (w 2022 r. – 54%), najmniej robót budowlanych – niecałe 16% (w 2022 r. – 19%).

Tab. 18. Odsetek postępowania o udzielenie zamówienia publicznego według liczby złożonych ofert (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

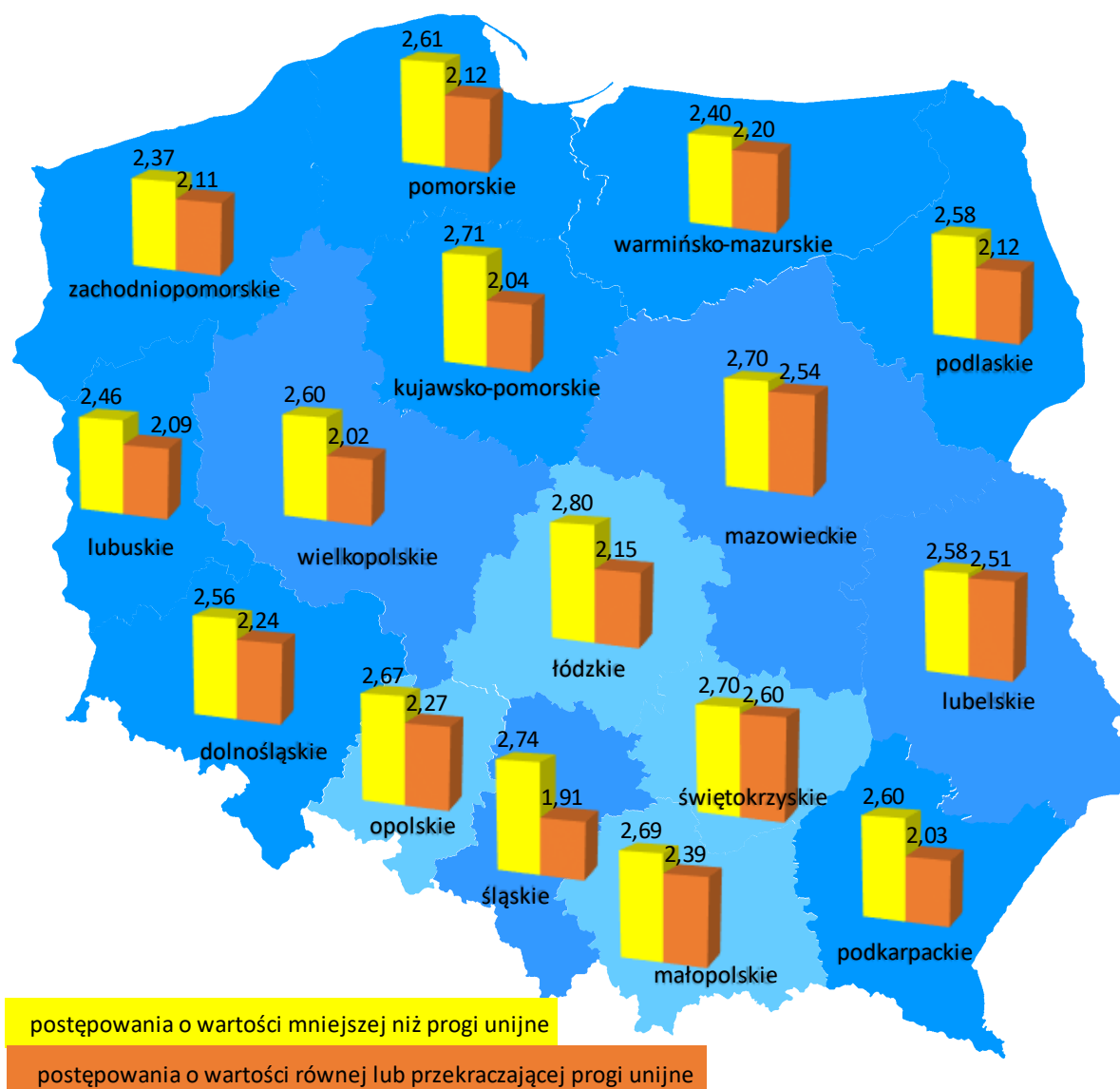
Liczba złożonych ofert	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Ogółem
1	15,97%	56,47%	44,93%	54,03%
2	19,34%	19,74%	21,73%	20,09%
3	18,26%	11,17%	12,87%	11,54%
4	13,55%	6,24%	7,29%	6,50%
5 i więcej	32,88%	6,38%	13,18%	7,84%

¹² Dane dotyczące liczby ofert nie obejmują postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie negocjacji bez ogłoszenia i zamówienia z wolnej ręki. W przypadku postępowania, w których dopuszczono składanie ofert częściowych dane dotyczą poszczególnych części zamówienia.

Liczba złożonych ofert	Roboty budowlane	Dostawy	Usługi	Ogółem
Razem	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Natomiast dane zawarte w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach świadczą o odrzucaniu ofert w około 24% przypadków (w 2022 r. także 24%) w postępowaniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne. W postępowaniach takich średnio odrzucano 1,09 oferty (w 2022 r. – 1,04). Największą liczbę ofert odrzucano w przetargach na roboty budowlane – średnio 1,87 oferty (w 2022 r. także 1,87). W usługach odrzucano średnio 1,28 oferty (w 2022 r. – 1,20) natomiast najmniej w dostawach – 0,97 oferty (w 2022 r. – 0,89).

Rys. 13. Średnia liczba ofert składanych w 2023 r. w postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne i równej lub przekraczającej progi unijne w podziale na województwa

II.2.5. Unieważnienia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego

Zgodnie z art. 309 ust. 1 ustawy Pzp po zakończeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne zamawiający mają obowiązek zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wyniku postępowania zawierającego informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania.

Obowiązek ten dotyczy zatem zarówno sytuacji, w której została zawarta umowa w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, jak i sytuacji, w której postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego zostało unieważnione.

W przypadku unieważnienia postępowania w ogłoszeniu o wyniku postępowania zamawiający zobowiązany jest wskazać informacje o podstawie prawnej i przyczynach unieważnienia postępowania.

Z ogłoszeń o wyniku postępowania opublikowanych w BZP wynika, że w 2023 r. do unieważnień postępowań lub części postępowań¹³ doszło w ok. 24% przypadków (w 2022 r. i w 2021 r. – ok. 28%).

Uwzględniając rozkład terytorialny statystycznie najrzadziej unieważniano postępowania w województwie podkarpackim – ok. 20%. Natomiast najwyższy odsetek postępowań unieważnionych odnotowano w województwie podlaskim – ok. 27% przypadków.

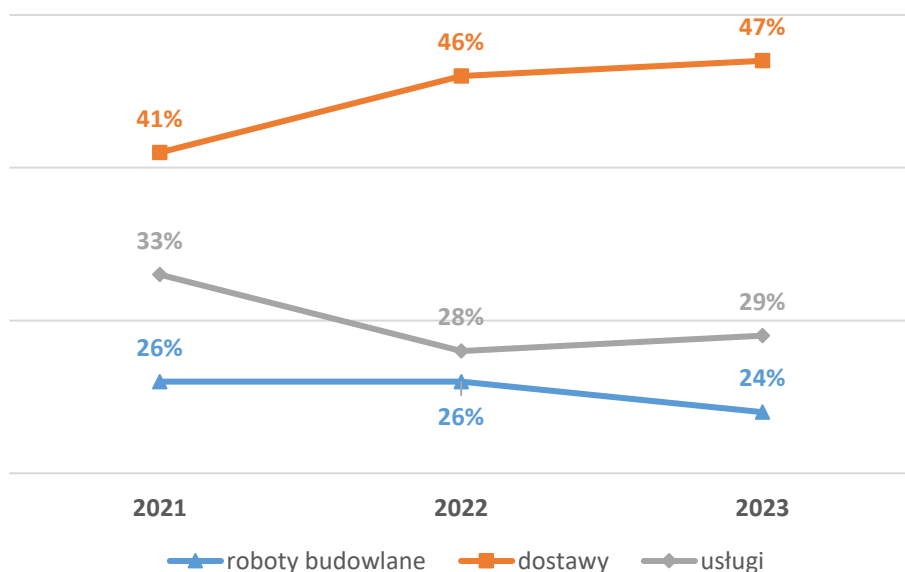
¹³ Art. 259 ustawy Pzp przewiduje częściowe unieważnienie postępowania o udzielenie zamówienia, jeżeli przyczyna unieważnienia postępowania dotyczy tylko części zamówienia, w przypadku, gdy zamawiający dopuścił możliwość składania ofert częściowych.

Rys. 14. Odsetek unieważnionych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w podziale na województwa

Najczęściej unieważniano postępowania lub jego części w przypadku zamówień na dostawy – w 2023 r. ok. 47% ogółu unieważnień.

Rys. 15. Struktura rodzaju zamówienia w postępowaniach unieważnionych

Analizując unieważnienia postępowań w kontekście trybu udzielenia zamówienia najczęściej miało to miejsce w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 pkt 3 ustawy Pzp – ok. 37% w 2022 r. i 29% w 2023 r..

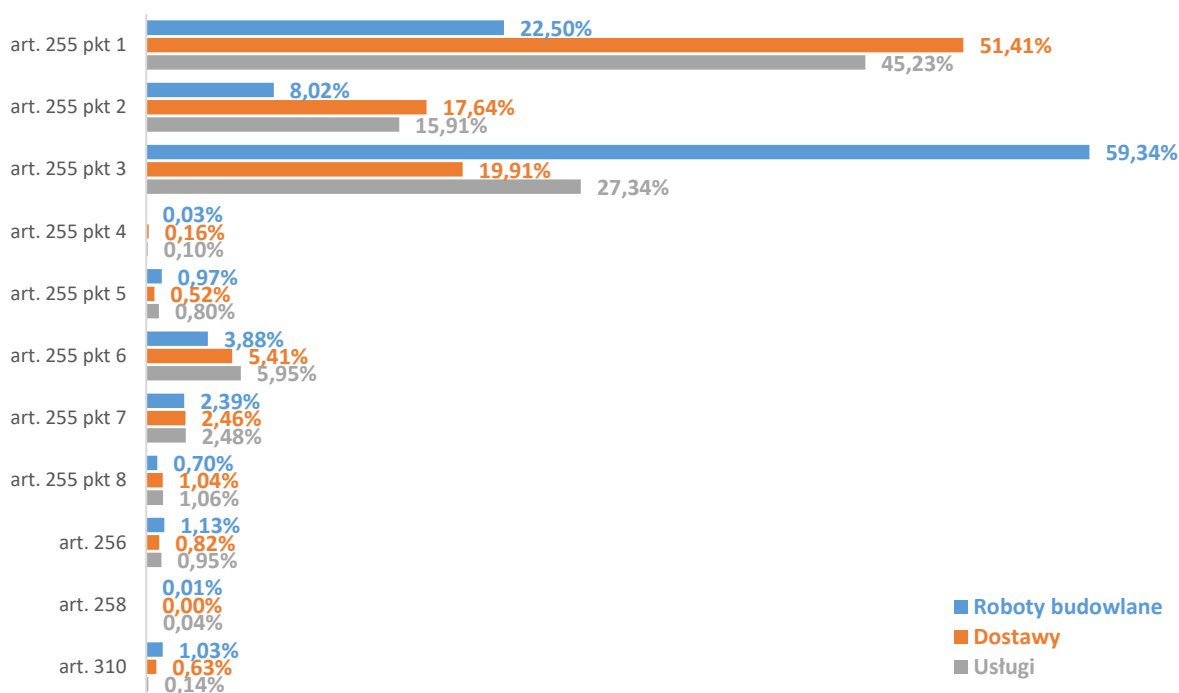
Tab. 19. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego unieważnionych w poszczególnych trybach udzielenia zamówienia

Tryb zamówienia	Odsetek postępowań unieważnionych	
	2022	2023
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy Pzp	29%	24%
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 2 ustawy Pzp	32%	27%
Tryb podstawowy, o którym mowa w art. 275 pkt 3 ustawy Pzp	37%	29%
Negocjacje bez ogłoszenia	35%	12%
Zamówienie z wolnej ręki	9%	7%

Podobnie jak w latach wcześniejszych, w 2023 r. w ponad 98% przypadków jako podstawę unieważnienia postępowania zamawiający wskazywali przesłanki z art. 255 ustawy Pzp – obligatoryjne podstawy unieważnienia. Pozostałe, fakultatywne przesłanki unieważnienia (art. 256, art. 258 oraz art. 310 ustawy Pzp), stanowiły niecałe 2% wskazań.

W przypadku robót budowlanych najczęściej unieważniano postępowania na podstawie przesłanki art. 255 pkt 3 ustawy Pzp czyli cena lub koszt najkorzystniejszej oferty lub oferta z najniższą ceną przewyższała kwotę, którą zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia (ponad 59% unieważnień w tym rodzaju zamówień). Z kolei w postępowaniach o udzielenie zamówienia na dostawy lub usługi najczęściej unieważniano zamówienia na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp. Jak wynika z danych w przypadku ok. 51% unieważnień w dostawach oraz ok. 45% unieważnień w usługach postępowania nie kończyły się zawarciem umowy ponieważ nie złożono żadnego wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu albo żadnej oferty.

Rys. 16. Przesłanki unieważnienia zamówienia w zależności od rodzaju zamówienia

II.2.6. Udział w zamówieniach publicznych wykonawców z sektora MŚP

1. Zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne

Z ogłoszeń opublikowanych w BZP wynika, że w 2023 r. ok. 88% (w 2022 r. – ok. 81%) składanych ofert pochodziło od wykonawców z sektora MŚP. Od kilku lat największym zainteresowaniem tej grupy przedsiębiorców cieszą się zamówienia na roboty budowlane – 95% (2022 r. – 95%) złożonych ofert. W postępowaniach na dostawy i usługi odsetek ofert od MŚP wzrósł w stosunku do 2022 r. i wyniósł odpowiednio 84% (w 2022 r. – 76%) oraz 85% (w 2022 r. – 77%).

W postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne za najkorzystniejsze uznano oferty MŚP w ok. 70% zamówień (w 2022 r. – 71%). Natomiast kwota zamówień udzielonych wykonawcom MŚP stanowiła ok. 80% (w 2022 r. – 81%) ogólnej wartości tych zamówień.

Tab. 20. Odsetek zamówień udzielonych wykonawcom z sektora MŚP (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)

Rodzaj zamówienia	2022		2023	
	Odsetek liczby	Odsetek wartości	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Roboty budowlane	88%	86%	87%	85%
Dostawy	64%	69%	64%	67%
Usługi	69%	64%	67%	67%
Ogółem	71%	81%	70%	80%

2. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne

W 2023 r. ok. 58% (w 2022 r. – ok. 56%) składanych ofert pochodziło od wykonawców z sektora MŚP (dane ze sprawozdań rocznych o udzielonych zamówieniach). Największym zainteresowaniem tej grupy przedsiębiorców cieszyły się zamówienia na usługi – 78% złożonych ofert (w 2022 r. – 79%). Z kolei w postępowaniach na roboty budowlane i dostawy odsetek ofert od MŚP wynosił odpowiednio 70% (w 2022 r. – 76%) oraz 50% (w 2022 r. – 48%).

Oferty złożone przez przedsiębiorców z sektora MŚP uznano za najkorzystniejsze w 67% postępowań (w 2022 r. – 73%), a kwota udzielonych im zamówień stanowiła 49% ogólnej wartości (w 2022 r. – 53%).

Tab. 21. Odsetek zamówień udzielonych wykonawcom z sektora MŚP (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)

Rodzaj zamówienia	2022		2023	
	Odsetek liczby	Odsetek wartości	Odsetek liczby	Odsetek wartości
Roboty budowlane	79%	39%	72%	35%
Dostawy	69%	49%	63%	51%
Usługi	79%	66%	76%	55%
Ogółem	73%	53%	67%	49%

II.2.7. Udział polskich przedsiębiorców w rynku europejskim

Jak wynika z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Dzienniku Urzędowym UE oferty polskich¹⁴ przedsiębiorców na europejskim rynku zamówień publicznych w 2023 r. zostały wybrane w 133 postępowaniach (w 2022 r. – w 114)¹⁵.

Najwięcej zamówień przedsiębiorcom z Polski udzielono w Niemczech (25), Czechach i Litwie (po 18) oraz w Rumunii (16). Uwzględniając wartość, polscy wykonawcy największe środki pozyskali w Rumunii (ok. 474 mln euro), Bułgarii (prawie 162 mln euro) oraz Hiszpanii (ok. 100 mln euro).

Tab. 22. Liczba i wartość zamówień udzielonych w 2023 r. polskim wykonawcom na europejskim rynku zamówień publicznych

Kraj	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w EUR]						Razem	
	Roboty budowlane		Dostawy		Usługi		Liczba	Wartość
Austria	-	-	2	323 879	1	510 000	3	833 879
Belgia	-	-	1	16 390 000	4	8 189 700	5	24 579 700
Bułgaria	1	152 253 695	1	38 496	1	9 552 147	3	161 844 338
Chorwacja	-	-	1	1 719 360	-	-	1	1 719 360
Czechy	2	25 951 119	11	16 101 213	5	10 893 281	18	52 945 613
Dania	-	-	1	4 854 421	1	56 612 758	2	61 467 179

¹⁴ Kraj podmiotu identyfikowany jest wyłącznie poprzez miejsce zamieszkania lub siedzibę podane w treści ogłoszenia o udzieleniu zamówienia. Nie jest badana struktura własnościowa przedsiębiorców z uwagi na brak informacji w tym zakresie w publikowanych ogłoszeniach.

¹⁵ W opracowaniu nie uwzględniono zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, udzielanych polskim przedsiębiorcom na rynku europejskim, z uwagi na brak publikacji tego rodzaju ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym UE.

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 r.

Kraj	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w EUR]						Razem	
	Roboty budowlane		Dostawy		Usługi		Liczba	Wartość
Estonia	-	-	2	5 370 000	1	54 000	3	5 424 000
Finlandia	-	-	1	1 221 640	2	1 672 680	3	2 894 320
Francja	-	-	2	1 094 400	-	-	2	1 094 400
Hiszpania	-	-	1	100 000 000	-	-	1	100 000 000
Irlandia	-	-	-	-	1	b.d.	1	b.d.
Litwa	1	7 800 000	12	20 618 092	5	3 055 505	18	31 473 597
Luksemburg	-	-	-	-	5	561 000	5	561 000
Łotwa konkurs	-	-	11	34 801 518	1	8 000	12	34 809 518
Niemcy	4	50 359 716	14	7 397 154	7	1 698 759	25	59 455 630
Rumunia	8	144 358 555	5	328 487 500	3	1 368 451	16	474 214 506
Słowacja	-	-	2	16 002 259	-	-	2	16 002 259
Słowenia	-	-	1	347 174	-	-	1	347 174
Szwecja	-	-	-	-	5	2 137 780	5	2 137 780
Węgry	-	-	2	4 313 622	2	1 601 366	4	5 914 988
Włochy	-	-	3	9 548 561	-	-	3	9 548 561
Razem konkurs	16	380 723 085	73	568 629 290	43 1	97 907 427 8 000	133	1 047 267 802

W 2023 r. w postępowaniach, w których wybierano wykonawców z Polski, najwięcej kontraktów stanowiły zamówienia na dostawy – 73 (w 2022 r. – 56). Usługi zlecano w 43 przypadkach (w 2022 r. – 47), a roboty budowlane w 16 (w 2022 r. – 11). Wykonawca z Polski został również wybrany w jednym konkursie.

W sumie, jak wynika z informacji zawartych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Dzienniku Urzędowym UE, w 2023 r. polskiem wykonawcom udzielono za granicą zamówień na kwotę ok. 1 047,3 mln euro (w 2022 r. – ok. 868,1 mln euro)¹⁶.

Oferty polskich wykonawców od szeregu lat wybierane są w usługach inżynierskich i budowlanych; reklamowych i marketingowych; tłumaczenia; doradczych i badawczych; z zakresu ochrony; szkoleniowych i rekrutacyjnych; informatycznych; a także naprawy i konserwacji maszyn przemysłowych i pojazdów.

Polscy przedsiębiorcy realizują też dostawy autobusów, pojazdów specjalnych; taboru kolejowego i tramwajowego, sprzętu lotniczego; maszyn przemysłowych i górniczych; części do maszyn i pojazdów; chemikaliów i produktów leczniczych; odzieży w tym roboczej; sprzętu laboratoryjnego; urządzeń komputerowych, elektrycznych i precyzyjnych; a także pakietów oprogramowania i systemów informatycznych.

W przypadku robót budowlanych są to budowy budynków i innej infrastruktury oraz remonty.

Szersze informacje na temat wykonawców, zamawiających, kraju udzielenia zamówienia, przedmiotu zamówienia oraz wartości zamówień udzielonych polskiem wykonawcom

¹⁶ Wskazana wartość może być zaniżona w stosunku do faktycznej z uwagi na brak w części ogłoszeń informacji na temat wartości udzielonego zamówienia.

zamieszczane są na stronach internetowych Urzędu Zamówień Publicznych w comiesięcznych informacjach o polskim i europejskim rynku zamówień publicznych, link: <https://www.gov.pl/web/uzp/informacja-o-polskim-i-europejskim-ryнку-zamowien-publicznych2>

II.2.8. Podmioty zagraniczne na polskim rynku zamówień publicznych

Jak wynika z danych zawartych w ogłoszeniach o udzieleniu zamówienia opublikowanych w Dzienniku Urzędowym UE przez polskich zamawiających w 2023 r. podmiotom zagranicznym¹⁷ udzielono 976 zamówień, co stanowiło ok. 2,36% postępowań (w 2022 r. – 806; 2,14%).

Natomiast wartość zamówień udzielonych podmiotom zagranicznym w 2023 r. wyniosła ok. 11,6 mld zł, czyli ok. 6% ogólnej wartości zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne (w 2022 r. – 23,8 mld zł; 12%).

Najwięcej zamówień pozyskali wykonawcy z Węgier (320), Niemiec (235) oraz Czech (83) i były to przede wszystkim zamówienia na dostawy. Natomiast zamówień o największej wartości udzielono wykonawcom z Niemiec (ok. 4,5 mld zł), Chin (1,4 mld zł) oraz Hiszpanii (ok. 1,0 mld zł) – zamówienia te dotyczyły głównie robót budowlanych.

Tab. 23. Liczba i wartość zamówień udzielonych w 2023 r. przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym

Kraj	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]						Razem	
	Roboty budowlane		Dostawy		Usługi		Liczba	Wartość
Albania	-	-	-	-	1	178 144	1	178 144
Australia	-	-	1	449 190	-	-	1	449 190
Austria	1	52 053 242	12	17 570 598	11	50 821 999	24	120 445 839
Belgia	-	-	20	71 804 583	6	450 864	26	72 255 447
Bułgaria	-	-	2	84 459 546	2	32 065 920	4	116 525 466
Chile	-	-	2	3 100 602	-	-	2	3 100 602
Chiny	2	1 434 273 757	-	-	-	-	2	1 434 273 757
Czechy	-	-	65	220 967 387	18	371 172 632	83	592 140 019
Dania	-	-	1	1 728 000	2	18 449 630	3	20 177 630
Estonia	-	-	3	105 267 520	-	-	3	105 267 520
Finlandia	-	-	2	2 090 472	-	-	2	2 090 472
Francja konkurs	-	-	25	57 402 860	16	430 743 140	42	488 246 000
	-	-	-	-	1	100 000		
Grecja	-	-	1	3 803 328	3	80 124 390	4	83 927 718
Gruzja	-	-	-	-	1	1 113 400	1	1 113 400
Hiszpania	4	627 783 876	3	16 087 428	7	356 167 097	14	1 000 038 401
Indie	-	-	2	10 650 000	-	-	2	10 650 000
Irlandia	-	-	-	-	4	22 500 000	4	22 500 000
Izrael	-	-	-	-	2	11 312 900	2	11 312 900
Kanada	-	-	1	920 000	-	-	1	920 000

¹⁷ Kraj podmiotu identyfikowany jest wyłącznie poprzez miejsce zamieszkania lub siedzibę podane w treści ogłoszenia o udzieleniu zamówienia. Nie jest badana struktura własnościowa przedsiębiorców z uwagi na brak informacji w tym zakresie w publikowanych ogłoszeniach.

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 r.

Kraj	Rodzaj zamówienia – liczba kontraktów, wartości kontraktów [w PLN]						Razem	
	Roboty budowlane		Dostawy		Usługi		Liczba	Wartość
Korea Południowa	-	-	1	16 800 000	2	127 184 157	3	143 984 157
Litwa	-	-	11	276 807 343	5	7 778 858	16	284 586 201
Luksemburg	-	-	-	-	3	134 498 720	3	134 498 720
Malta	-	-	-	-	1	b.d.	1	b.d.
Meksyk	-	-	-	-	1	9 313 733	1	9 313 733
Niderlandy	2	56 520 000	12	26 920 040	5	132 284 972	20	215 802 248
konkurs	-	-	-	-	1	77 236		
Niemcy	4	4 072 234 888	214	208 820 029	17	232 998 773	235	4 514 053 690
Norwegia	-	-	1	1 948 500	2	972 000	3	2 920 500
Portugalia	-	-	-	-	1	b.d.	1	b.d.
Słowacja	-	-	3	13 704 074	4	10 586 337	7	24 290 411
Słowenia	-	-	1	50 209 659	-	-	1	50 209 659
Szwajcaria	-	-	71	76 519 674	5	49 979 716	76	126 499 390
Szwecja	-	-	9	5 420 239	2	3 052 194	11	8 472 433
Turcja	-	-	2	443 161 170	-	-	2	443 161 170
Ukraina	-	-	2	7 262 601	1	5 609 299	3	12 871 900
USA	-	-	3	5 961 679	9	82 784 913	12	88 746 592
Węgry	-	-	317	960 827 788	3	14 130 237	320	974 958 024
Wielka Brytania	-	-	9	72 362 020	14	216 092 189	23	288 454 209
Włochy	2	55 791 975	12	30 904 518	3	93 104 869	17	179 801 362
Razem	15	6 298 657 737	808	2 793 930 849	151	2 495 471 082	976	11 588 236 904
konkurs					2	177 236		

Najwięcej zamówień udzielanych podmiotom zagranicznym stanowiły dostawy – 808 czyli 83% (w 2022 r. – 631; 78%). Z kolei usługi zlecono w 151; 15% (w 2022 r. 152; 19%), a roboty budowlane w 15; 2% (w 2022 r. – 21; 3%) przypadkach. Podmiot zagraniczny został również wybrany w dwóch konkursach (w 2022 r. także 2).

Uwzględniając wartość zamówień najwięcej środków przeznaczono na roboty budowlane – ok. 6,299 mld zł; 54% (w 2022 r. – 3,716 mld zł; 15%). Dostawy to ok. 2,794 mld zł; 24% (w 2022 r. – 5,413 mld zł; 23%), usługi – ok. 2,495 mld zł; 22% (w 2022 r. – 14,632 mld zł; 62%). Na konkurs przeznaczono ok. 177 tys. zł (w 2022 r. – 287 tys. zł).

Od lat zamówienia udzielane podmiotom zagranicznym dotyczą podobnych przedmiotów zamówienia, tj.:

- ⇒ dostawy – największy odsetek stanowią zakupy sprzętu medycznego (w tym jednorazowego), lekarstw i odczynników. Ponadto dostawy urządzeń optycznych i precyzyjnych, sprzętu laboratoryjnego, sprzętu górniczego, autobusów, tramwajów i pojazdów specjalistycznych oraz części do nich
- ⇒ usługi – remonty sprzętu górniczego i wydobywczego, prawa licencyjne do oprogramowania, dostęp do baz danych, nadzór inwestorski, przygotowywanie dokumentacji projektowej, usługi ubezpieczeniowe i szkolenia specjalistyczne
- ⇒ roboty budowlane – budowa oraz remont dróg i autostrad, linii kolejowych, budowa lub przebudowa budynków, w tym także budowa obiektów infrastruktury energetycznej (w dużej części tych zamówień wybierane są oferty konsorcjów, w skład których wchodzi także polscy wykonawcy).

II.2.9. Korzystanie ze środków ochrony prawnej

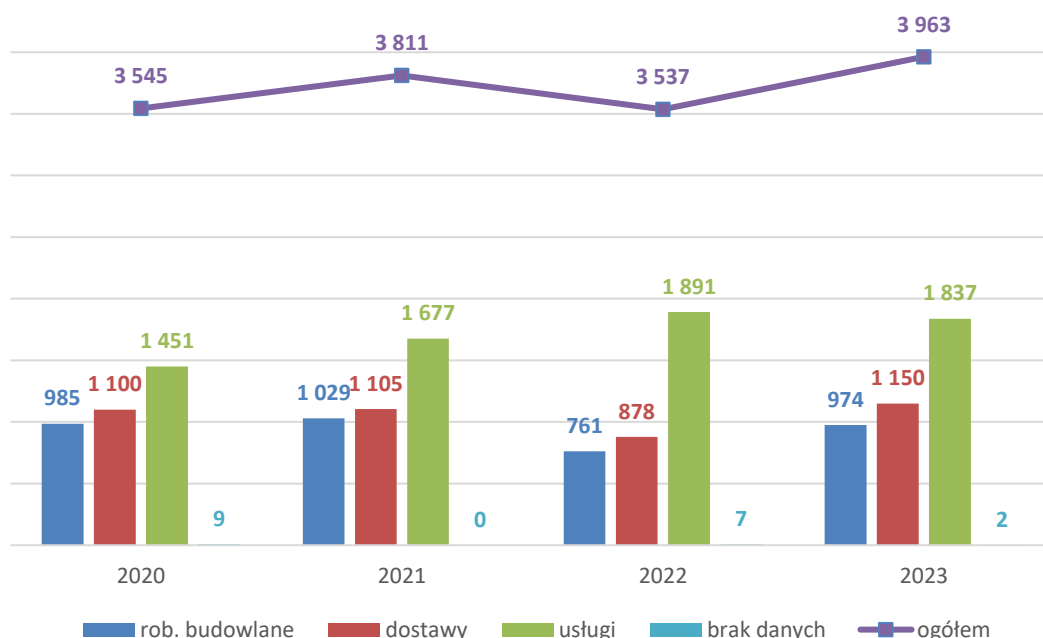
1. Dane statystyczne dotyczące odwołań wnoszonych do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej

W ostatnich latach liczba wnoszonych odwołań przedstawiała się następująco:

- ⇒ 2020 r. – 3 545 odwołań
- ⇒ 2021 r. – 3 811 odwołań
- ⇒ 2022 r. – 3 537 odwołań
- ⇒ 2023 r. – 3 963 odwołań

Liczba odwołań wniesionych w 2023 r. wzrosła względem roku poprzedniego i osiągnęła najwyższy poziom od początku funkcjonowania systemu zamówień publicznych.

Rys. 17. Liczba wniesionych odwołań w latach 2020–2023 w podziale na rodzaj zamówienia oraz ogółem

2. Struktura wyników rozpatrzonych odwołań

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. Krajowa Izba Odwoławcza (dalej również jako „KIO” lub „Izba”) rozpoznała 3 939 odwołań. Orzeczenia KIO, przedstawiają się następująco:

Tab. 24. Struktura rozpatrzonych odwołań – 2023 r.

Orzeczenie	Liczba	Odsetek
Rozpatrzone	3 939	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub niezpełnienia braków formalnych	161	4%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	1 103	28%

Orzeczenie	Liczba	Odsetek
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	751	19%
Odrzucone	87	2%
Oddalone	1 108	28%
Uwzględnione	729	19%

Dla porównania struktura rozpatrzonych odwołań w 2022 r.:

Tab. 25. Struktura rozpatrzonych odwołań – 2022 r.

Orzeczenie	Liczba	Odsetek
Rozpatrzone	3 514	100%
Zwrot z powodu braku wpisu lub nieuzupełnienia braków formalnych	168	5%
Umorzenie postępowania z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego	851	24%
Umorzenie postępowania z powodu cofnięcia odwołania	847	24%
Odrzucone	74	2%
Oddalone	1 020	29%
Uwzględnione	554	16%

Rozkład procentowy rozstrzygnięć podejmowanych przez Izbę wskazuje na niewielki wzrost liczby odwołań rozstrzyganych merytorycznie w stosunku do liczby postępowań umarzanych.

3. Odwołania a rodzaj zamówienia

W 2023 r. odwołania najczęściej składane były w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, których przedmiot stanowiły usługi (46%) oraz dostawy (29%), natomiast najmniej odwołań składano w przypadku zamówień na roboty budowlane (25%).

Dla porównania, w 2022 r. w przypadku zamówień na usługi zostało złożonych 53% odwołań, na dostawy 25%, a na roboty budowlane – 22%. Zmiany procentowe wskazują na spadek liczby odwołań wnoszonych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego na usługi oraz wzrost w postępowaniach o udzielenie zamówienia na dostawy oraz roboty budowlane.

4. Odwołania w sprawach zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne i o wartości mniejszej niż progi unijne

W 2023 r. najwięcej odwołań złożonych zostało w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, których wartość była równa lub przekraczała progi unijne. Stanowiły one 63% wszystkich wniesionych odwołań. Pozostałe 37% odwołań dotyczyło postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne.

Rozkład procentowy odwołań składanych w 2022 r. kształtował się bardzo podobnie i stanowił odpowiednio: w przypadku postępowań o udzielenie zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – 64%, a w przypadku postępowań o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne – 36%.

5. Odwołania w poszczególnych branżach i sektorach rynku

W 2023 r., podobnie jak w 2022 r., najwięcej odwołań wniesiono w sektorze budowlanym (w 2022 r. było to 15,15%).

Tab. 26. Struktura odwołań w podziale na sektor/branżę

Lp.	Sektor/branża	Liczba	Odsetek
1.	Budownictwo, w tym:	681	17,18%
	- budowa lub remont dróg i autostrad	240	6,06%
	- budowa lub remonty obiektów sportowych	46	1,16%
	- budowa lub remonty budynków	383	9,66%
	- budowa lub remonty placów, parkingów	12	0,30%
2.	Pozostałe (m.in.: obsługa bankowa, usługi ubezpieczeniowe, zarządzanie nieruchomościami, usługi komunalne)	656	16,55%
3.	Informatyka	474	11,96%
4.	Sektor medyczny	370	9,34%
5.	Gospodarka odpadami	288	7,27%
6.	Utrzymanie dróg (oznakowanie, sygnalizacja, parkometry, oczyszczanie, utrzymanie zieleni)	211	5,32%
7.	Dostawy i usługi dla służb mundurowych	190	4,79%
8.	Sektor kolejowy	146	3,68%
9.	Sprzątanie	141	3,56%
10.	Ochrona fizyczna	136	3,43%
11.	Wybór inżyniera kontraktu, nadzór budowlany, inwestor zastępczy	118	2,98%
12.	Sektor energetyczny	112	2,83%
13.	Transport publiczny	97	2,42%
14.	Wodociągi i kanalizacja	93	2,35%
15.	Opracowanie projektów budowlanych	82	2,07%
16.	Gospodarka wodna (gosp. rzeczna, gosp. morska, zbiorniki retencyjne, przeciwpowodziowe)	50	1,26%
17.	Radiokomunikacja i telekomunikacja	42	1,06%
18.	Usługi leśne	40	1,01%
19.	Sektor górniczy	36	0,91%
	Liczba ogółem wniesionych odwołań	3 963	100%

6. Dane dotyczące skarg do sądów okręgowych na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej

W 2023 r. liczba skarg wnoszonych na orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej do sądu okręgowego zmalała o 16% w stosunku do 2022 r. Spadek ten spowodował procentową zmianę liczby skarg względem rozpatrzonych odwołań o 1 pkt % (z 4% w 2022 r. do 3% w 2023 r.). Poniżej liczba skarg składanych w ostatnich latach:

- ⇒ 2020 r. – 122,
- ⇒ 2021 r. – 165,
- ⇒ 2022 r. – 155,
- ⇒ 2023 r. – 130.

W 2023 r. spośród 130 skarg na orzeczenia KIO, 62 (47,7%) złożonych zostało przez odwołujących, 23 (17,7%) przez zamawiających, 44 (33,9%) przez wykonawców przystępujących do postępowania odwoławczego oraz 1 (0,7%) przez Prezesa UZP.

Na podstawie przekazanych do Urzędu 47 orzeczeń Sądu Okręgowego w Warszawie¹⁸ (stan na 31.01.2024 r.), jakie zapadły w wyniku rozpatrzenia skarg, rozstrzygnięcia sądów przedstawiają się następująco:

- ⇒ oddalenie skargi – 26 (55%),
- ⇒ odrzucenie skargi – 6 (13%),
- ⇒ umorzenie postępowania – 4 (9%),
- ⇒ zmieniony wyrok KIO – 10 (21%),
- ⇒ wycofana skarga – 0 (0%),
- ⇒ uchylony wyrok – 1 (2%).

Dla porównania w 2022 r. wniesiono 155 skarg, w tym: 109 skarg (70%) wniesionych przez odwołujących, 24 (16%) przez zamawiających, 22 (14%) przez przystępujących.

II.2.10. Stan zrównoważonych zamówień publicznych w 2023 r.

1. Społeczne zamówienia publiczne

W 2023 r. 4 196 zamawiających udzieliło 40 567 zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne o łącznej wartości 99 115 269 606,16 zł (bez VAT). Dla porównania, w 2022 r. 4 036 zamawiających udzieliło 38 540 społecznych zamówień publicznych, których łączna wartość wyniosła 101 626 078 310,71 zł (bez VAT). Porównując dane za dwa poprzednie lata, oznacza to wzrost liczby zamawiających uwzględniających aspekty społeczne w postępowaniach przetargowych o 160 podmiotów publicznych. Przełożyło się to również na liczbę społecznych zamówień, która w 2023 r. była większa o 2 027 zamówień niż w roku 2022. W porównaniu do roku 2022 spadła jednak wartość takich zamówień – o 2 510 808 704, 55 zł.

Udział społecznych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych wyniósł 26%, podczas gdy wartość społecznych zamówień publicznych w odniesieniu do łącznej wartości udzielonych zamówień publicznych stanowiła 35%.

Tab. 27. Społeczne zamówienia publiczne w 2023 r. – dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp)	4 096
Liczba udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp)	40 015
Wartość udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp)	98 495 999 153,55 zł (wartość bez VAT)
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	240
Liczba zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	552

¹⁸ Od 2021 r. skargę wnosi się wyłącznie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu zamówień publicznych

DANE OGÓLNE	
Wartość zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	619 270 452,61 zł (wartość bez VAT)
ŁĄCZNIE	
Liczba zamawiających, którzy udzielili społecznych zamówień publicznych	4 196 ¹⁹
Liczba społecznych zamówień publicznych	40 567
Wartość społecznych zamówień publicznych	99 115 269 606,16 zł (wartość bez VAT)
Udział społecznych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych	26%
Udział społecznych zamówień publicznych w ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych	35%

Instrumenty prospołeczne przewidziane ustawą Pzp w 2023 r. w większości przypadków stosowane były w zamówieniach na roboty budowlane. Dotyczyło to wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy z art. 95 ust. 1 ustawy Pzp oraz uwzględnienia w opisie przedmiotu zamówienia wymogów dotyczących dostępności i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników (art. 100 ust. 1).

Również w zamówieniach na usługi najczęściej stosowano te dwa aspekty społeczne (art. 95 ust. 1 oraz art. 100 ust. 1) oraz społeczne kryteria oceny ofert (art. 242 ust. 2). Najczęściej instrumenty prospołeczne wykorzystywano w zamówieniach na dostawy.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno ilości, jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty. Zestawienia te zawierają również informacje na temat zastosowania poszczególnych aspektów społecznych przewidzianych w ustawie Pzp w zamówieniach publicznych udzielonych w 2023 r. Wskazują zarówno łączną liczbę i wartość takich zamówień, jak również ujęcie w podziale na rodzaj zamówienia.

1.1. Zamówienia udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 94 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 28. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 94 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	193
Wartość zamówień	384 975 221,58 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	9	13 143 224,24 zł
Roboty budowlane	29	265 056 865,89 zł
Usługi	155	106 775 131,45 zł

¹⁹ Łączna liczba zamawiających, którzy udzielili społecznych zamówień publicznych jest mniejsza niż suma liczby zamawiających, którzy w udzielonych zamówieniach uwzględnili aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp) oraz liczby zamawiających, którzy udzielili zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp ze względu na przypadki występowania w obu zestawieniach tych samych jednostek.

1.2. Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, o których mowa w art. 100 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 29. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 100 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	7 741
Wartość zamówień	21 992 771 776,29 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	669	1 036 491 792,98 zł
Roboty budowlane	4 882	18 122 292 845,81 zł
Usługi	2 190	2 833 987 137,50 zł

1.3. Określenie aspektów społecznych w kryteriach oceny ofert, o których mowa w art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Tab. 30. Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień	1 753
Wartość zamówień	3 757 856 271,93 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	177	154 014 612,38 zł
Roboty budowlane	472	1 372 922 371,15 zł
Usługi	1 104	2 230 919 288,40 zł

1.4. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 31. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 95 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	37 584
Wartość zamówień	95 523 046 134,30 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	634	2 859 907 709,27 zł
Roboty budowlane	20 407	55 541 228 512,82 zł
Usługi	16 543	37 121 909 912,21 zł

1.5. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty społeczne związane z zatrudnieniem, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 32. Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	1 178
Wartość zamówień	2 476 404 451,77 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	96	163 197 427,89 zł
Roboty budowlane	379	996 181 015,43 zł
Usługi	703	1 317 026 008,45 zł

1.6. Określenie etykiety związanej z aspektami społecznymi albo innego przedmiotowego środka dowodowego, o których mowa w art. 104 ustawy Pzp

Tab. 33. Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 104 ustawy Pzp

Liczba zamówień	207
Wartość zamówień	450 015 164,80 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	52	102 026 574,85 zł
Roboty budowlane	45	257 448 357,91 zł
Usługi	110	90 540 232,04 zł

1.7. Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne, o którym mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp

Tab. 34. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp

Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	552
Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	240
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	619 270 452,61 zł (wartość bez VAT)

W zdecydowanej większości społecznych zamówień publicznych udzielonych w 2023 r. zamawiający zastosowali instrument prawny z art. 95 ust. 1 ustawy Pzp. Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy odpowiadało również za największą wartość społecznych zamówień publicznych. O ile w przypadku liczby zamówień, w których uwzględniono ten instrument społeczny odnotowano wzrost – o 2 359 zamówień, o tyle wartość tego rodzaju zamówień spadła o 430,6 mln zł (bez VAT) w porównaniu do roku 2022.

Drugim pod względem liczby i wartości aspektem społecznym uwzględnianym w zamówieniach publicznych było określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w

zakresie dostępności i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy Pzp. W przypadku tego instrumentu liczba zamówień, w których go uwzględniono wzrosła w porównaniu do 2022 r. – o 597 przypadków. Nie przełożyło się to jednak na wartość zamówień w tym zakresie, która w porównaniu do roku 2022 spadła o ponad 12,3 mld zł.

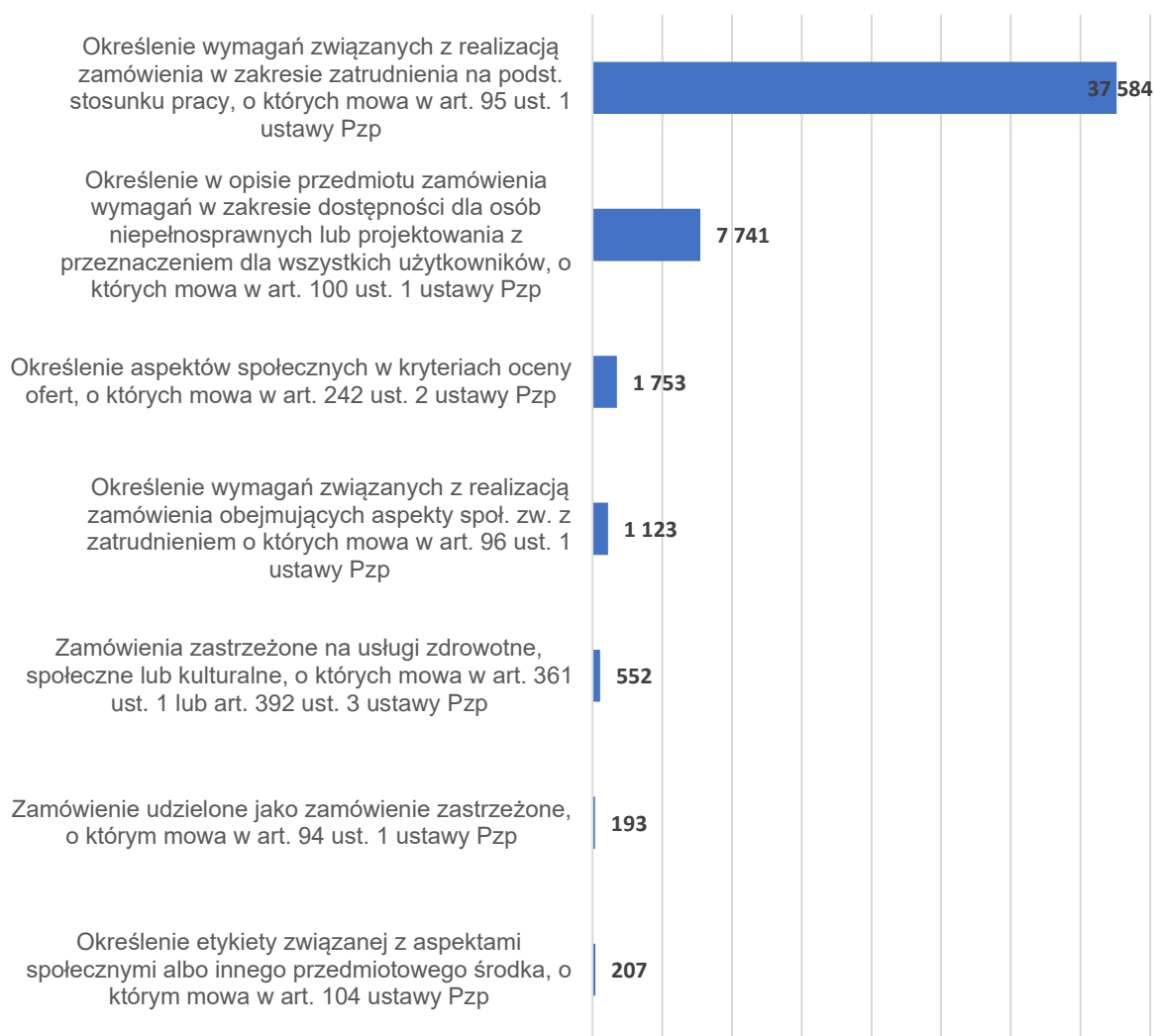
Społeczne kryteria oceny ofert (w oparciu o art. 242 ust. 2 ustawy Pzp) to trzeci najbardziej popularny instrument społeczny, co znalazło odzwierciedlenie zarówno w liczbie, jak i wartości zamówień uwzględniających ten aspekt społeczny udzielonych w 2023 r. Jednak zarówno pod względem liczby takich zamówień, jak również ich wartości odnotowano spadek w porównaniu do roku 2022 - odpowiednio o 144 zamówienia oraz o blisko 3 mld zł.

Popularność pewnych instrumentów społecznych oraz częstotliwość ich zastosowania w udzielonych zamówieniach wynika w dużej mierze z ich obligatoryjnego charakteru. Dotyczy to przede wszystkim instrumentów prawnych z art. 95 ust. 1 oraz art. 100 ust. 1 ustawy Pzp. Na ustanowienie społecznych kryteriów oceny ofert w części udzielonych zamówień publicznych wpływ mogą mieć z kolei przepisy art. 246 ust. 2 ustawy Pzp zobowiązujące zamawiających do stosowania pozacenowych kryteriów oceny ofert oraz przypisania im odpowiednio wysokiej wagi.

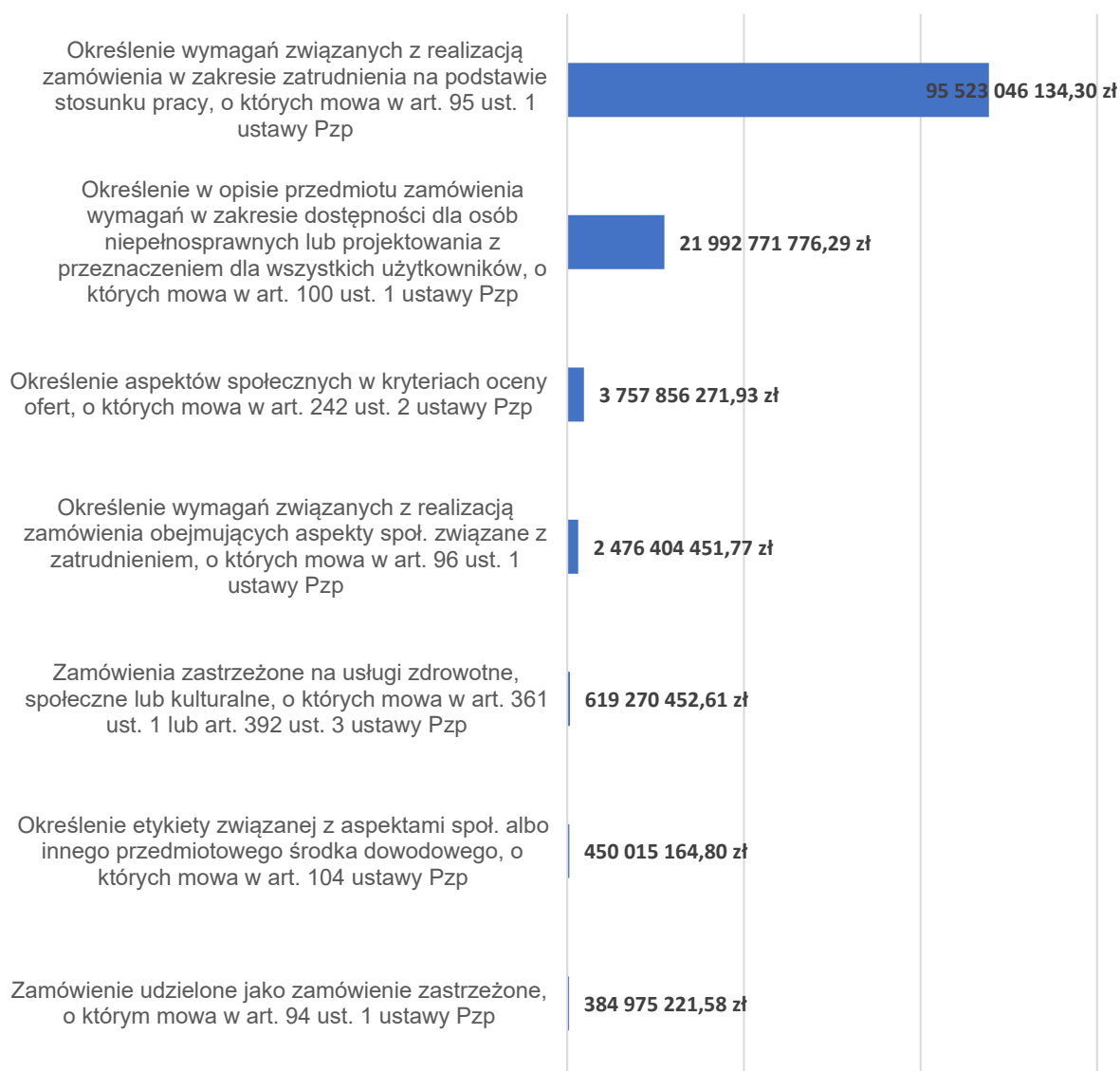
Na czwartym miejscu zarówno pod względem liczby zamówień, jak i wartości znalazły się zamówienia, w których zastosowano rozwiązanie prawne z art. 96 ust. 1 ustawy Pzp umożliwiające ustanowienie społecznych wymagań związanych z realizacją zamówienia, w tym wymagań dotyczących zatrudnienia osób z grup defaworyzowanych. W przypadku tego aspektu społecznego, w porównaniu do danych za 2022 rok, odnotowano wzrost w odniesieniu do liczby zamówień – o 55 przypadków, ale spadek wartości – o prawie 565 mln zł.

Zastosowanie pozostałych instrumentów społecznych, które przewidują przepisy ustawy Pzp, miało jedynie charakter incydentalny. W 2023 r. udzielono 193 zamówienia zastrzeżone (na podst. art. 94 ust. 1 ustawy Pzp). Zarówno w zakresie liczby takich zamówień, jak i ich wartości odnotowano spadek – odpowiednio o 76 przypadki i o ok. 343 mln zł w porównaniu do 2022 roku. Z możliwości bezpośredniego odwołania do oznakowania o charakterze społecznym albo innego przedmiotowego środka dowodowego, o których mowa w art. 104 ustawy Pzp skorzystano w 207 przypadkach zamówień publicznych, co oznacza nieznaczny spadek - o 5 zamówień w porównaniu do roku 2022. Wzrosła jednak wartość zamówień, w których zastosowano ten instrument – o ponad 143 mln zł. W przypadku zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne i kulturalne liczba zamówień wyniosła 552, a więc o 37 przypadków mniej w porównaniu do roku 2022. W zakresie tego instrumentu odnotowano jednak wzrost wartości zamówień – o ok. 308 mln zł.

Rys. 18. Liczba zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne

Rys. 19. Wartość zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne

Dane dotyczące zamówień, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne, przedstawiono w [załączniku nr 5](#) do niniejszego Sprawozdania.

2. Zielone zamówienia publiczne

W 2023 r. 693 zamawiających udzieliło 4 052 zamówień publicznych uwzględniających aspekty środowiskowe o łącznej wartości 11 925 319 278,12 zł (bez podatku od towarów i usług). W porównaniu z rokiem 2022 oznacza to wzrost liczby zamówień zielonych o 730 zamówień przy jednoczesnym spadku ich wartości o 5 247 011 109,53 zł (bez podatku od towarów i usług). Wzrostowi o 84 podmioty uległa natomiast liczba zamawiających, którzy udzieliли zielonych zamówień w 2023 r.

Udział zielonych w ogólnej liczbie udzielonych w 2023 r. zamówień publicznych wyniósł 3%, podczas gdy ich wartość stanowiła 4% łącznej wartości udzielonych zamówień publicznych.

Tab. 35. Zielone zamówienia publiczne w 2023 r. – dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień publicznych o charakterze środowiskowym	693
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe	4 052
Wartość udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe	11 925 319 278,12 zł (wartość bez VAT)
ŁĄCZNIE	
Udział zielonych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych	3%
Udział zielonych zamówień publicznych w ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych	4%

Instrumenty prośrodowiskowe w największej liczbie przypadków stosowano w zamówieniach na usługi, analogicznie jak w latach ubiegłych. W tego rodzaju zamówieniach najczęściej stosowano środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia oraz kryteria oceny ofert odnoszące się do aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia. W przypadku zamówień na dostawy, najczęściej dokonywano określenia w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych i stosowano środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia. Z kolei w robotach budowlanych do najczęściej stosowanych instrumentów prośrodowiskowych należały środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia, a także wymagania środowiskowe ujmowane w ramach opisu przedmiotu zamówienia.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno liczby jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty, dodatkowo w podziale na rodzaj zamówienia.

2.1. Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych zgodnie z art. 101 ustawy Pzp

Tab. 36. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 101 ustawy Pzp

Liczba zamówień	1 380
Wartość zamówień	4 652 452 413,07 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	522	787 756 513,94 zł
Roboty budowlane	451	2 096 528 316,09 zł
Usługi	407	1 768 167 583,04 zł

2.2. Określenie wymogu spełniania wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 37. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 116 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	164
Wartość zamówień	668 679 379,49 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	38	41 644 435,05 zł
Roboty budowlane	34	284 283 573,54 zł
Usługi	92	342 751 370,90 zł

2.3. Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia, o których mowa w art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Tab. 38. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień	764
Wartość zamówień	4 043 989 897,78 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	266	736 460 291,49 zł
Roboty budowlane	24	75 624 208,03 zł
Usługi	473	3 225 154 898,26 zł

2.4. Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 245 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 39. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 245 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	39
Wartość zamówień	523 297 946,41 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	25	139 457 959,13 zł
Roboty budowlane	3	243 912 804,88 zł
Usługi	11	139 927 182,40 zł

2.5. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 40. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	2 370
Wartość zamówień	5 887 462 841,01 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	294	252 896 273,49 zł
Roboty budowlane	986	3 082 731 169,98 zł
Usługi	1 090	2 551 835 397,54 zł

2.6. Określenie etykiety związanej z aspektami środowiskowym i albo innego przedmiotowego środka dowodowego, o których mowa w art. 104 ustawy Pzp

Tab. 41. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 104 ustawy Pzp

Liczba zamówień	184
Wartość zamówień	288 005 285,38 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	106	201 974 454,16 zł
Roboty budowlane	7	24 367 586,07 zł
Usługi	71	61 663 245,15 zł

W zielonych zamówieniach udzielonych w 2023 r., najczęściej stosowano środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia. Zastosowanie przez zamawiających wymogu z art. 96 ust. 1 ustawy Pzp stanowiło również pierwszy pod względem wartości aspekt środowiskowy. W porównaniu z rokiem 2022, o 541 wzrosła liczba zamówień z takim aspektem środowiskowym, przy jednoczesnym znacznym spadku ich wartości o 2 035 152 823,43 zł (bez podatku od towarów i usług).

Drugim, najbardziej popularnym wśród zamawiających rozwiązaniem prawnym o charakterze środowiskowym było określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych zgodnie z art. 101 ustawy Pzp, które w roku poprzedzającym stanowiło najczęściej stosowany instrument. Jednak w porównaniu z rokiem 2022, o 23 spadła liczba zamówień z zastosowaniem wymagań środowiskowych w ramach OPZ, podczas gdy wartość takich zamówień spadła aż o 7 197 474 865,17 zł (bez podatku od towarów i usług).

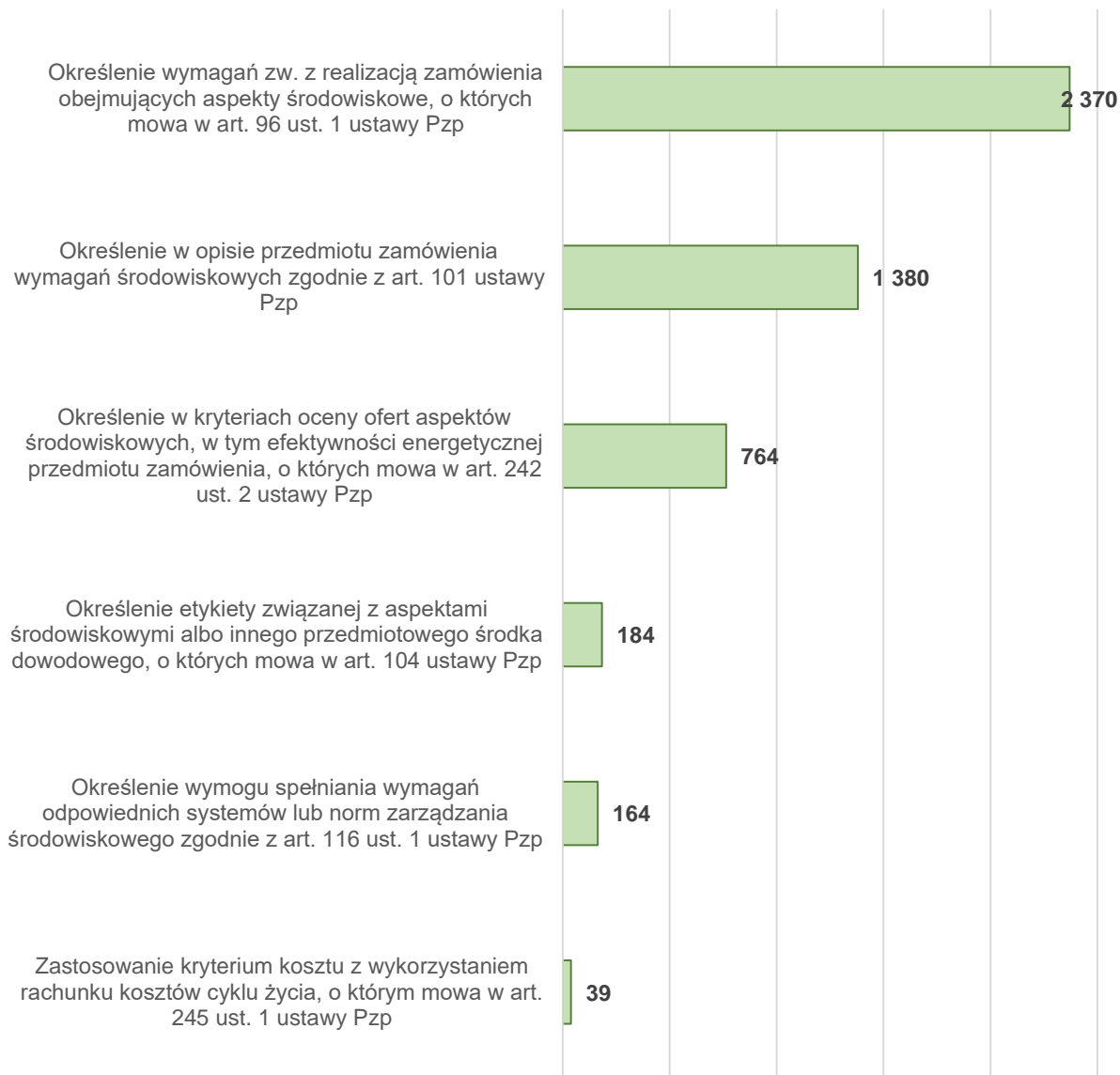
Trzecim najczęściej stosowanym instrumentem prawnym o charakterze środowiskowym było zastosowanie środowiskowych kryteriów oceny ofert, w tym odwołanie do efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia (zgodnie z art. 242 ust. 2 ustawy Pzp). Pod względem wartości, zamówienia publiczne z zastosowanymi środowiskowymi kryteriami oceny ofert również zajęły trzecie miejsce. Porównując z rokiem 2022, nastąpił wzrost liczby zamówień publicznych z zastosowaniem tego aspektu środowiskowego o 75 zamówień, przy jednoczesnym znacznym spadku wartości takich zamówień o 1 630 153 770,94 zł bez podatku od towarów i usług).

Na czwartym miejscu pod względem liczby zielonych zamówień zajęły zamówienia, w których określono etykietę związaną z aspektami środowiskowymi albo inny przedmiotowy środek dowodowy z art. 104 ustawy Pzp. Pod względem wartości zamówienia z tym aspektem zajęły z kolei szóste miejsce. Przy nieznacznym spadku ich liczby, wartość zamówień z takim aspektem w porównaniu z rokiem 2022 spadła o 177 364 618,34 zł (bez podatku od towarów i usług).

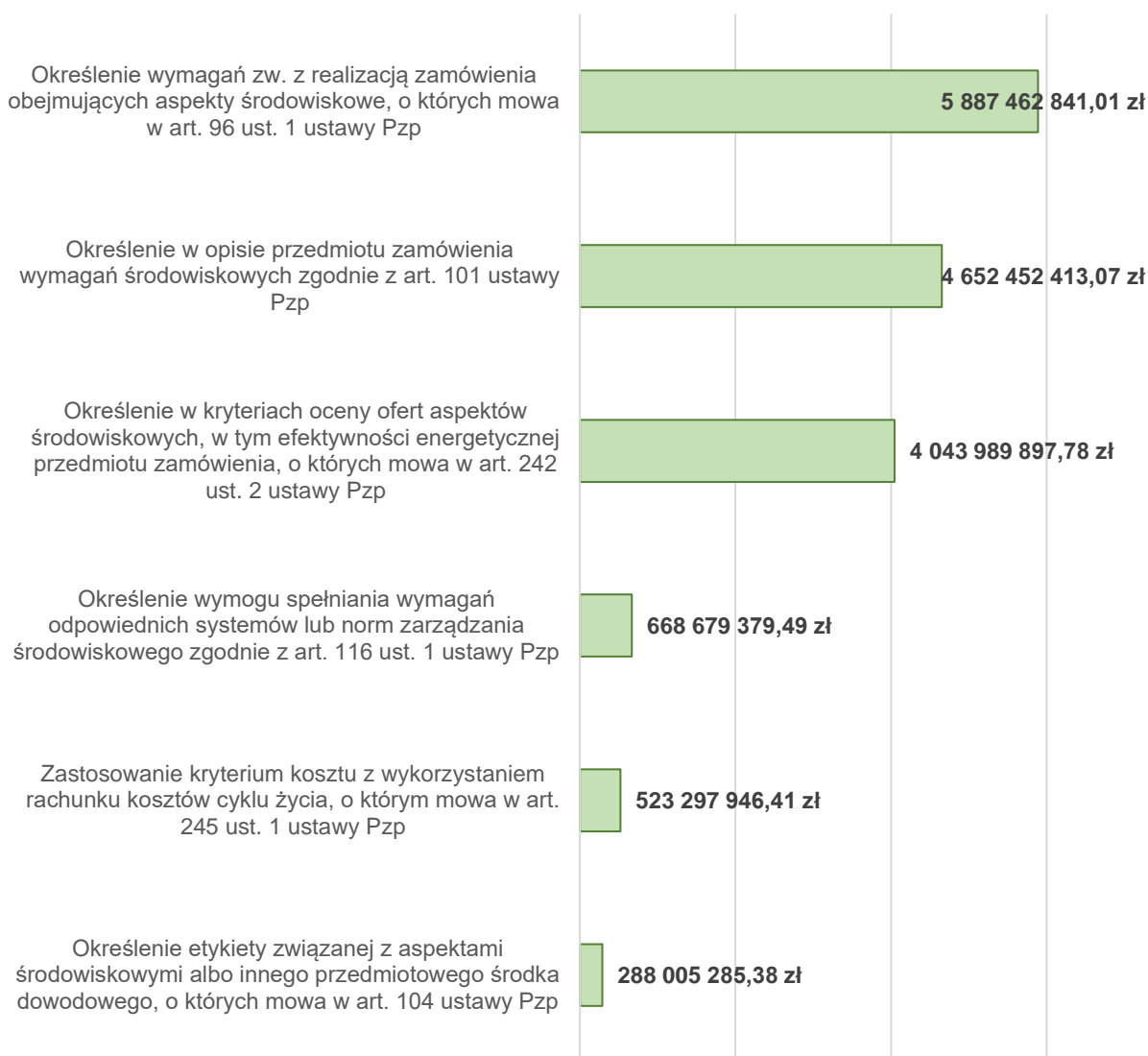
Czwarte miejsce pod względem wartości zajęły zamówienia, w których znalazło się odwołanie do wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu, co przełożyło się na piąte miejsce pod względem liczby zielonych zamówień publicznych. W porównaniu z rokiem 2022, liczba zamówień z tym aspektem środowiskowym spadła o 21, podczas gdy wartość spadła aż o 624 349 085,76 zł (bez podatku od towarów i usług).

Niezmiennie, najrzadziej stosowanym aspektem środowiskowym pozostaje kryterium kosztu, które pozwala na wykorzystanie rachunku kosztów cyklu życia. Jedynie w 39 zamówieniach udzielonych w 2023 r. zastosowano takie kryterium oceny ofert. Przy wzroście liczby zamówień z tym aspektem środowiskowym (o 10 zamówień w porównaniu z rokiem 2022), odnotowany został znaczny wzrost ich wartości o 476 427 411,18 zł (bez podatku od towarów i usług).

Rys. 20. Liczba zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe

Rys. 21. Wartość zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe

Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów środowiskowych, przedstawiono w [załączniku nr 6](#) do niniejszego Sprawozdania.

3. Innowacyjne zamówienia publiczne

W 2023 r. 51 zamawiających udzieliło 96 zamówień publicznych uwzględniających aspekty innowacyjne o łącznej wartości 402 972 445,25 zł (bez podatku od towarów i usług). W porównaniu z rokiem 2022 oznacza to spadek liczby zamówień innowacyjnych o 64 zamówienia przy jednoczesnym znacznym spadku ich wartości (o 4 509 105 086,35 zł bez podatku od towarów i usług). Wzrostowi uległa z kolei liczba zamawiających udzielających takich zamówień (z 41 zamawiających w roku 2022 do 51 w roku 2023).

Udział innowacyjnych zamówień w ogólnej liczbie udzielonych w 2023 r. zamówień publicznych wyniósł 0,06%, podczas gdy ich wartość stanowiła 0,14% łącznej wartości udzielonych zamówień publicznych.

Tab. 42. Innowacyjne zamówienia publiczne w 2023 r. – dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień publicznych o charakterze innowacyjnym	51
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne	96
Wartość udzielonych zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne	402 972 445,25 zł (wartość bez VAT)
ŁĄCZNIE	
Udział innowacyjnych zamówień publicznych w ogólnej liczbie udzielonych zamówień publicznych	0,06%
Udział innowacyjnych zamówień publicznych w ogólnej wartości udzielonych zamówień publicznych	0,14%

Instrumenty o charakterze innowacyjnym w największej liczbie przypadków stosowano w zamówieniach na usługi, analogicznie jak w latach ubiegłych. W tego rodzaju zamówieniach najczęściej stosowania wymagania dotyczące realizacji zamówienia obejmujące aspekty zw. z innowacyjnością. W przypadku zamówień na dostawy w największej liczbie przypadków stosowano kryteria oceny ofert odnoszące się aspektów innowacyjnych. Z kolei w robotach budowlanych do najczęściej stosowanych instrumentów o charakterze innowacyjnym należały wymagania związane z realizacją zamówienia.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno liczby jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty, dodatkowo w podziale na rodzaj zamówienia.

3.1. Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych, o których mowa w art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Tab. 43. Innowacyjne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień	50
Wartość zamówień	327 076 676,55 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	16	271 638 128,28 zł
Roboty budowlane	6	8 456 455,01 zł
Usługi	28	46 982 093,26 zł

3.2. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty zw. z innowacyjnością, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 44. Innowacyjne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	51
Wartość zamówień	143 705 018,08 zł (wartość bez VAT)

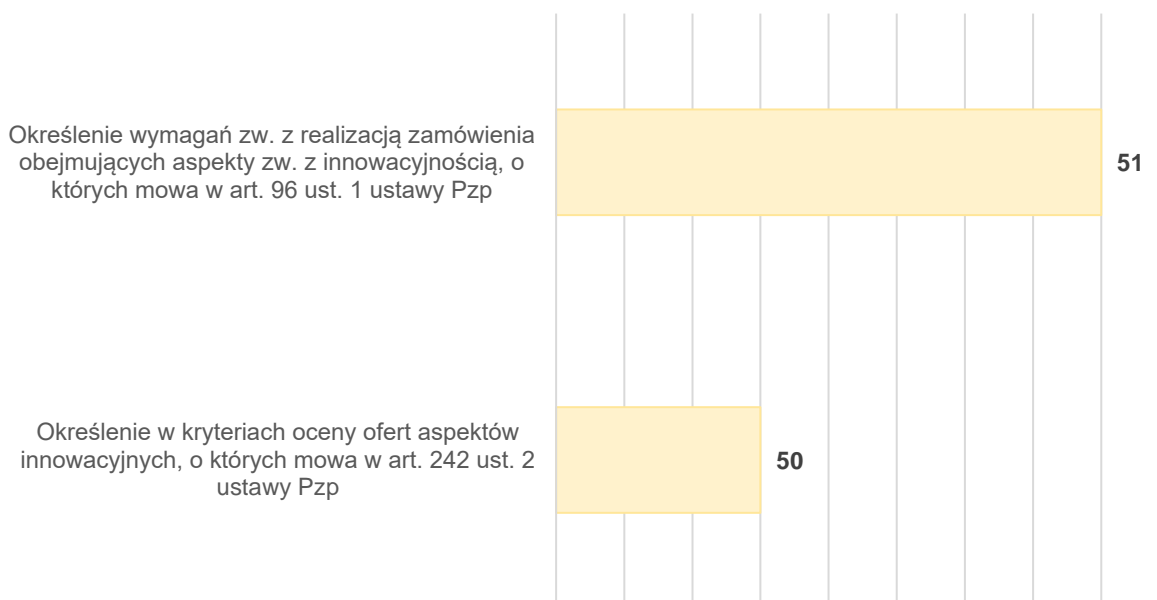
Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	9	73 057 844,51 zł
Roboty budowlane	9	36 859 828,46 zł

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Usługi	33	33 787 345,11 zł

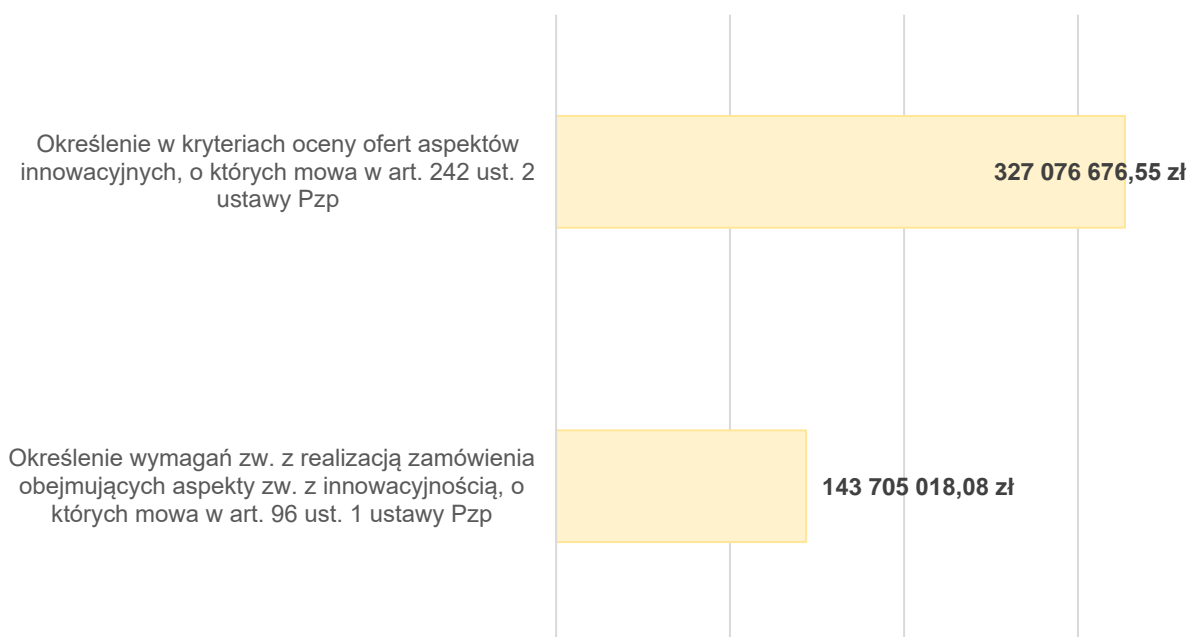
W przypadku rozwiązań innowacyjnych nastąpił nieznaczny spadek liczby zamówień, w których aspekty związane z innowacyjnością uwzględniono w ramach kryteriów oceny ofert (z 75 zamówień udzielonych w 2022 r. do 50 zamówień udzielonych w roku 2023). Odnotowano przy tym znaczny spadek wartości innowacyjnych zamówień z takim aspektem. Różnica w wartości zamówień publicznych z uwzględnieniem aspektów innowacyjnych w kryteriach oceny ofert pomiędzy latami 2023 i 2022 wyniosła 926 165 333,35 zł (bez podatku od towarów i usług).

W 2023 r. jednocześnie odnotowano spadek liczby zamówień, gdzie odwołanie do aspektów związanych z innowacyjnością ustanowiono w ramach wymagań związanych z realizacją zamówienia (z 91 takich zamówień udzielonych w roku 2022, do 51 udzielonych w 2023 r.). Aż o 4 432 339 541,18 zł (bez podatku od towarów i usług) spadła również wartość takich zamówień.

Rys. 22. Liczba zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne

Rys. 23. Wartość zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne

Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów innowacyjnych, przedstawiono w [załączniku nr 7](#) do niniejszego Sprawozdania.

4. Jednostki administracji rządowej

4.1. Realizacja przez jednostki administracji rządowej zaleceń Rady Ministrów w sprawie uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych

W świetle przyjętych przez Radę Ministrów w dniu 8 grudnia 2022 r. „Zaleceń w sprawie uwzględniania przez administrację rządową aspektów społecznych w zamówieniach publicznych” Prezes Urzędu zobowiązany jest do prowadzenia monitoringu stosowania przez jednostki administracji rządowej aspektów społecznych w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Prowadzona przez Urząd analiza uwzględnia informacje przekazywane przez:

- ⇒ ministerstwa,
- ⇒ Kancelarię Prezesa Rady Ministrów,
- ⇒ organy oraz jednostki podległe lub nadzorowane przez ministrów,
- ⇒ jednostki podległe lub nadzorowane przez Prezesa Rady Ministrów,
- ⇒ urzędy wojewódzkie,
- ⇒ służby, straże i inspekcje zespolonej administracji rządowej,
- ⇒ jednostki niezespolonej administracji rządowej oraz
- ⇒ instytucje gospodarki budżetowej w administracji rządowej.

Sprawozdawczość w zakresie stosowania aspektów społecznych w prowadzonych postępowaniach przetargowych realizowana jest przez poszczególne jednostki administracji rządowej w ramach rocznego sprawozdania o udzielonych zamówieniach (w tabeli V i VI), o którym mowa w art. 82 ustawy Pzp.

W 2023 r. 624 zamawiających stanowiących jednostki administracji rządowej udzieliło 7 014 zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne o łącznej wartości 22 298 887 320,97 zł (bez podatku od towarów i usług). W porównaniu z rokiem 2022 odnotowano wzrost liczby społecznych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej - o 249 zamówień, ale jednocześnie spadek wartości tych zamówień – o ok. 4,3 mld zł (wartość bez podatku od towaru i usług). O 2 podmioty zmniejszyła się również liczba zamawiających z administracji rządowej, którzy udzieliли społecznych zamówień w 2023 r. Udział społecznych zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie zamówień o charakterze społecznym stanowił 17,3%. Z kolei wartość społecznych zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej stanowiła 22,5% wartości ogółu zamówień uwzględniających aspekty społeczne, które polscy zamawiający udzieliли w 2023 r.

Tab. 45. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej w 2023 r. – dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp)	619
Liczba udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp)	6 888
Wartość udzielonych zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp)	22 218 248 307,94 zł (wartość bez VAT)
Liczba zamawiających, którzy udzieliли zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	54
Liczba zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	126
Wartość zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	80 639 013,03 zł (wartość bez VAT)
ŁĄCZNIE	
Liczba zamawiających zobowiązanych do stosowania Zaleceń Rady Ministrów	ok. 2 140
Liczba zamawiających, którzy udzieliли społecznych zamówień publicznych	624 ²⁰
Odsetek zamawiających objętych Zaleceniami Rady Ministrów, którzy udzieliли społecznych zamówień publicznych	29,16%
Liczba społecznych zamówień publicznych	7 014
Wartość społecznych zamówień publicznych	22 298 887 320,97 zł (wartość bez VAT)
Udział społecznych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie społecznych zamówień publicznych w danym roku	17,3%
Udział społecznych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej wartości społecznych zamówień publicznych w danym roku	22,5%

²⁰ Łączna liczba zamawiających, którzy udzieliли społecznych zamówień publicznych jest mniejsza niż suma liczby zamawiających, którzy w udzielonych zamówieniach uwzględnili aspekty społeczne (na podst. art. 94 ust. 1, art. 100 ust. 1, art. 242 ust. 2, art. 95 ust. 1, art. 96 ust. 1, art. 104 ustawy Pzp) oraz liczby zamawiających, którzy udzieliли zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp ze względu na przypadki występowania w obu zestawieniach tych samych jednostek.

Instrumenty prospołeczne przewidziane ustawą Pzp w 2023 r. w większości przypadków stosowane były w zamówieniach na usługi. Dotyczyło to wymogu zatrudnienia na podstawie stosunku pracy z art. 95 ust. 1 ustawy Pzp oraz stosowania społecznych kryteriów oceny ofert (art. 242 ust. 2). W zamówieniach na roboty budowlane również najczęściej stosowano wymóg zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, a także instrument dotyczący uwzględnienia w opisie przedmiotu zamówienia wymogów dotyczących dostępności i projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników (art. 100 ust. 1). Najrzadziej instrumenty prospołeczne wykorzystywano w zamówieniach na dostawy.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno ilości, jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty. Zestawienia te zawierają również informacje na temat zastosowania poszczególnych aspektów społecznych przewidzianych w ustawie Pzp w zamówieniach publicznych udzielonych w 2023 r. Wskazują zarówno łączną liczbę i wartość takich zamówień, jak również ujęcie w podziale na rodzaj zamówienia.

4.1.1. Zamówienia udzielone jako zamówienie zastrzeżone, o którym mowa w art. 94 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 46. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 94 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	39
Wartość zamówień	243 599 941,00 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	5	12 149 175,87 zł
Roboty budowlane	13	218 151 475,96 zł
Usługi	21	13 299 289,17 zł

4.1.2. Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych oraz projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich użytkowników, o których mowa w art. 100 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 47. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 100 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	581
Wartość zamówień	2 239 928 676,41 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	87	45 157 045,97 zł
Roboty budowlane	176	1 829 396 978,11 zł
Usługi	318	365 374 652,33 zł

4.1.3. Określenie aspektów społecznych w kryteriach oceny ofert, o których mowa w art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 r.

Tab. 48. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień	494
Wartość zamówień	1 017 372 303,47 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	52	78 747 894,29 zł
Roboty budowlane	40	204 687 298,62 zł
Usługi	402	733 937 110,56 zł

4.1.4. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, o których mowa w art. 95 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 49. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 95 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	6 429
Wartość zamówień	21 614 408 058,02 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	107	426 579 434,43 zł
Roboty budowlane	2 218	13 620 383 956,69 zł
Usługi	4 104	7 567 444 666,90 zł

4.1.5. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty społeczne związane z zatrudnieniem, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 50. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	284
Wartość zamówień	362 368 756,39 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	42	100 864 517,90 zł
Roboty budowlane	14	62 965 682,75 zł
Usługi	228	198 538 555,74 zł

4.1.6. Określenie etykiety związanej z aspektami społecznymi albo innego przedmiotowego środka dowodowego, o których mowa w art. 104 ustawy Pzp

Tab. 51. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 104 ustawy Pzp

Liczba zamówień	52
Wartość zamówień	29 887 358,92 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	20	4 434 987,58 zł
Roboty budowlane	6	15 790 429,16 zł
Usługi	26	9 661 942,18 zł

4.1.7. Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne oraz kulturalne, o którym mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp

Tab. 52. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp

Liczba zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	126
Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień zastrzeżonych na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	54
Wartość zamówień udzielonych jako zamówienie zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne, o których mowa w art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	80 639 013,03 zł (wartość bez VAT)

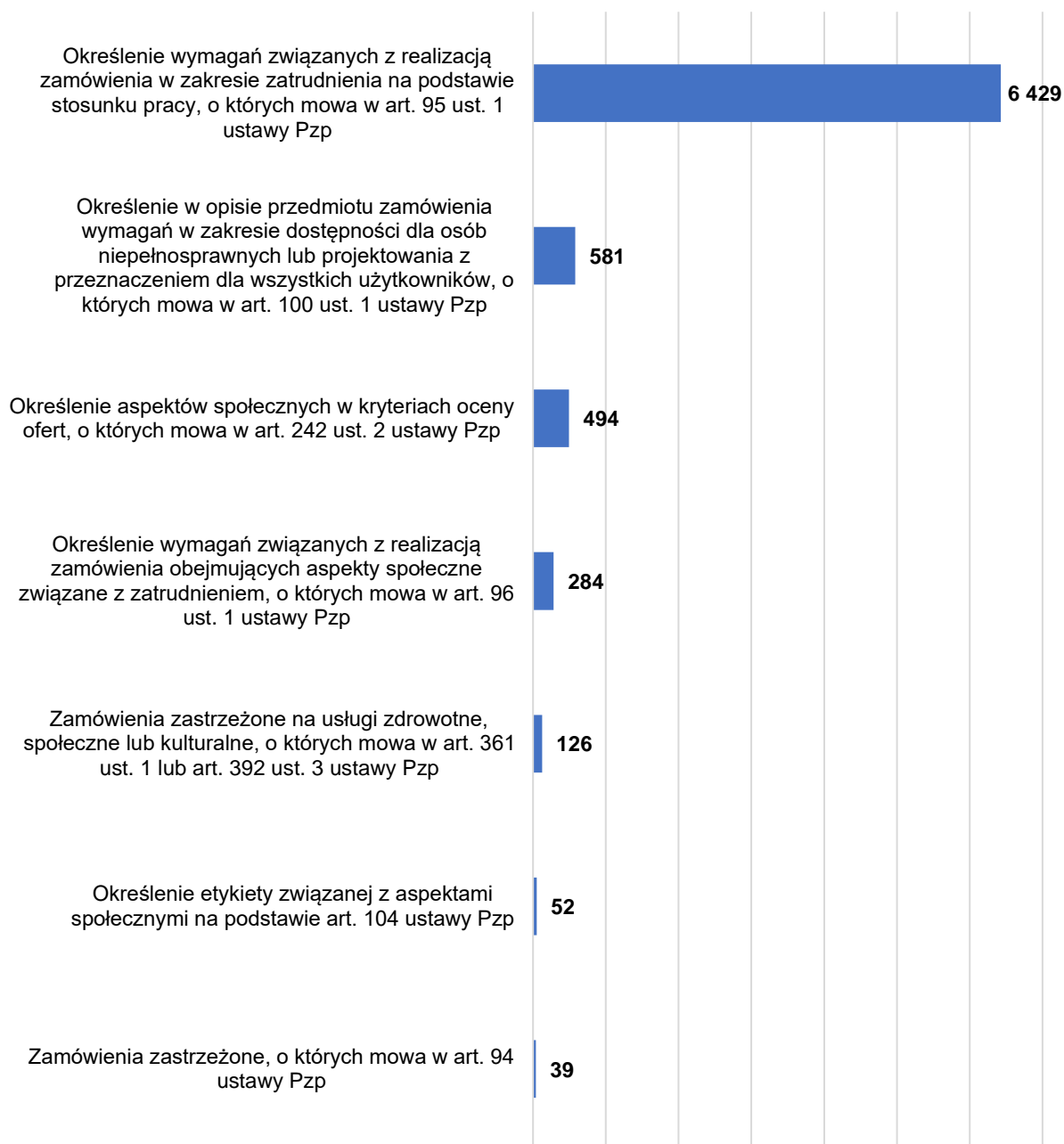
Zamawiający sektora rządowego zastosowali wymóg zatrudnienia przy realizacji zamówienia na podstawie stosunku pracy w przeważającej większości społecznych zamówień publicznych udzielonych przez nich w 2023 roku. Ten aspekt przełożył się również na największą wartość społecznych zamówień publicznych. W tym zakresie w odniesieniu do liczby zamówień nastąpił wzrost o 298 zamówień, ale spadek wartości zamówień z tym aspektem - o 4,2 mld zł (bez podatku od towarów i usług). Drugim najczęściej stosowanym instrumentem było odwołanie się w opisie przedmiotu zamówienia do kwestii dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i projektowania dla wszystkich użytkowników (art. 100 ustawy Pzp). W przypadku tego instrumentu liczba zamówień utrzymuje się na tym samym poziomie (wzrost o 1 zamówienie). W zakresie wartości odnotowano jednak znaczny spadek – o 5,6 mld zł w porównaniu do roku 2022. Popularność tych instrumentów społecznych oraz częstotliwość ich zastosowania w udzielonych zamówieniach wynika przede wszystkim z ich obligatoryjnego charakteru.

Na trzecim miejscu, pod względem liczby i wartości zamówień znalazły się społeczne kryteria oceny ofert (na podstawie art. 242 ust. 2 ustawy Pzp). W przypadku tego aspektu społecznego odnotowano wzrost liczby zamówień, w których go uwzględniono w porównaniu do 2022 roku – o 27 zamówień. Nie przełożyło się to jednak na wartość zamówień z zastosowaniem tego aspektu, która była niższa w porównaniu do 2022 roku o 1,2 mld zł. Popularność tego rozwiązania może częściowo wynikać z nałożonych na zamawiających zobowiązań do stosowania innych niż cena kryteriów oceny ofert (art. 246 ust. 2 ustawy Pzp). Biorąc pod uwagę liczbę zastosowań oraz wartość udzielonych zamówieniach publicznych, na czwartym miejscu sklasyfikowano określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmujących aspekty społeczne związane z zatrudnieniem (art. 96 ust. 1). W porównaniu do roku 2022 w zakresie stosowania tego instrumentu odnotowano

spadek zarówno liczby zamówień, jak i wartości – odpowiednio o 35 zamówień oraz o ok. 208 mln zł.

Zastosowanie pozostałych aspektów społecznych dotyczyło jedynie niewielkiej liczby zamówień publicznych. Najbardziej stosowaną klauzulą społeczną pozostało uprawnienie zamawiających do ograniczenia możliwości ubiegania się o zamówienie do określonej grupy podmiotów na podstawie art. 94 ust. 1 ustawy Pzp. Jednostki administracji rządowej udzieliły w 2023 r. jedynie 39 tego rodzaju zamówień. Należy jednak podkreślić, że w porównaniu do roku 2022 nastąpił wzrost zarówno liczby zamówień zastrzeżonych - o 11 zamówień, jak i ich wartości - o ponad 57 mln zł (bez podatku od towarów i usług). Wzrost wartości zamówień udzielonych w 2023 roku odnotowano także w przypadku zastosowania dodatkowego reżimu zamówień zastrzeżonych na podstawie art. 361 ust. 1 ustawy Pzp – o 12,6 mln zł. Liczba tego rodzaju zamówień była taka sama jak w roku 2022 – 126 przypadków. Na tym samym poziomie pozostała również liczba zamówień, w których określono etykietę związaną z aspektami społecznymi, zgodnie z art. 104 ustawy Pzp – 52 przypadki. W porównaniu do danych z 2022 roku spadła jednak wartość zamówień, w których zastosowano ten aspekt społeczny – o 25 mln zł (bez podatku od towarów i usług).

Rys. 24. Liczba zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne

Rys. 25. Wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne, przedstawiono w [załączniku nr 8](#) do niniejszego Sprawozdania.

4.2. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej

W 2023 r. 132 zamawiających stanowiących jednostki administracji rządowej udzieliło 744 zamówień publicznych uwzględniających aspekty środowiskowe o łącznej wartości 2 177 602 492,92 zł (bez podatku od towarów i usług). W porównaniu z rokiem 2022,

odnotowano nieznaczny wzrost liczby zielonych zamówień (o 10 zamówień) przy jednoczesnym znacznym spadku ich wartości (o 3 036 316 007,32 zł). Udział jednostek administracji rządowej w zamówieniach o charakterze środowiskowym stanowił 18,36%. Z kolei wartość zielonych zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej stanowiła 18,26% wartości ogółu zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe, które polscy zamawiający udzielili w 2023 r.

Tab. 53. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej w 2023 r. – dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień publicznych o charakterze środowiskowym	132
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe	744
Wartość udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe	2 177 602 492,92 zł (wartość bez VAT)

Instrumenty prośrodowiskowe w zamówieniach udzielonych przez jednostki administracji rządowej najczęściej stosowano w zamówieniach na dostawy, analogicznie jak w poprzednich latach. W tego rodzaju zamówieniach w największej liczbie przypadków określano w opisie przedmiotu zamówienia wymagania środowiskowe oraz stosowano kryteria oceny ofert odnoszące się do aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia. Na drugim miejscu pod względem liczby zielonych zamówień znalazły się zamówienia na usługi. W przypadku zamówień na usługi, najczęściej uwzględniano w kryteriach oceny ofert aspekty środowiskowe oraz określano wymagania związane z realizacją zamówienia obejmujące aspekty środowiskowe. Z kolei w robotach budowlanych najczęściej stosowanym instrumentem było określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno liczby jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty, dodatkowo w podziale na rodzaj zamówienia.

4.2.1. Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych zgodnie z art. 101 ustawy Pzp

Tab. 54. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 101 ustawy Pzp

Liczba zamówień	352
Wartość zamówień	618 354 721,21 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	230	208 021 787,77 zł
Roboty budowlane	76	381 806 908,27 zł
Usługi	46	28 526 025,17 zł

4.2.2. Określenie wymogu spełniania wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy Pzp

Urząd Zamówień Publicznych
Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2023 r.

Tab. 55. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 116 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	24
Wartość zamówień	42 296 264,32 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	7	1 973 277,36 zł
Roboty budowlane	3	4 566 262,75 zł
Usługi	14	35 756 724,21 zł

4.2.3. Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia, o których mowa w art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Tab. 56. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień	273
Wartość zamówień	1 412 348 898,84 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	137	369 974 437,69 zł
Roboty budowlane	1	156 829,29 zł
Usługi	135	1 042 217 631,86 zł

4.2.4. Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia, o którym mowa w art. 245 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 57. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 245 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	2
Wartość zamówień	1 099 913,10 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	2	1 099 913,10 zł
Roboty budowlane	0	0,00 zł
Usługi	0	0,00 zł

4.2.5. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 58. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Liczba zamówień	213

Wartość zamówień	273 782 396,75 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	50	40 619 384,45 zł
Roboty budowlane	34	100 823 790,80 zł
Usługi	129	132 339 221,50 zł

4.2.6. Określenie etykiety związanej z aspektami środowiskowym i albo innego przedmiotowego środka dowodowego, o których mowa w art. 104 ustawy Pzp

Tab. 59. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z art. 104 ustawy Pzp

Liczba zamówień	89
Wartość zamówień	113 168 416,99 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	63	97 191 113,57 zł
Roboty budowlane	2	2 434 190,00 zł
Usługi	24	13 543 113,42 zł

W zielonych zamówieniach udzielonych przez jednostki administracji rządowej w 2023 r., najczęściej dokonano określenia w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych zgodnie z art. 101 ustawy Pzp. Pod względem wartości, zamówienia publiczne z określeniem wymagań środowiskowych w ramach OPZ zajęły z kolei drugie miejsce.

Drugim, najbardziej popularnym rozwiązaniem prawnym o charakterze środowiskowym wśród zamawiających reprezentujących jednostki administracji rządowej było zastosowanie środowiskowych kryteriów oceny ofert, w tym odwołanie do efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia (zgodnie z art. 242 ust. 2 ustawy Pzp). Zamówienia publiczne z tym aspektem środowiskowym zajęły z kolei pierwsze miejsce pod względem wartości.

Określenie środowiskowych wymagań związanych z realizacją zamówienia stanowiło trzeci najczęściej stosowany instrument środowiskowy wśród jednostek administracji rządowej. Pod względem wartości zamówienia publiczne z zastosowaniem tego aspektu środowiskowego zajęły również trzecie miejsce.

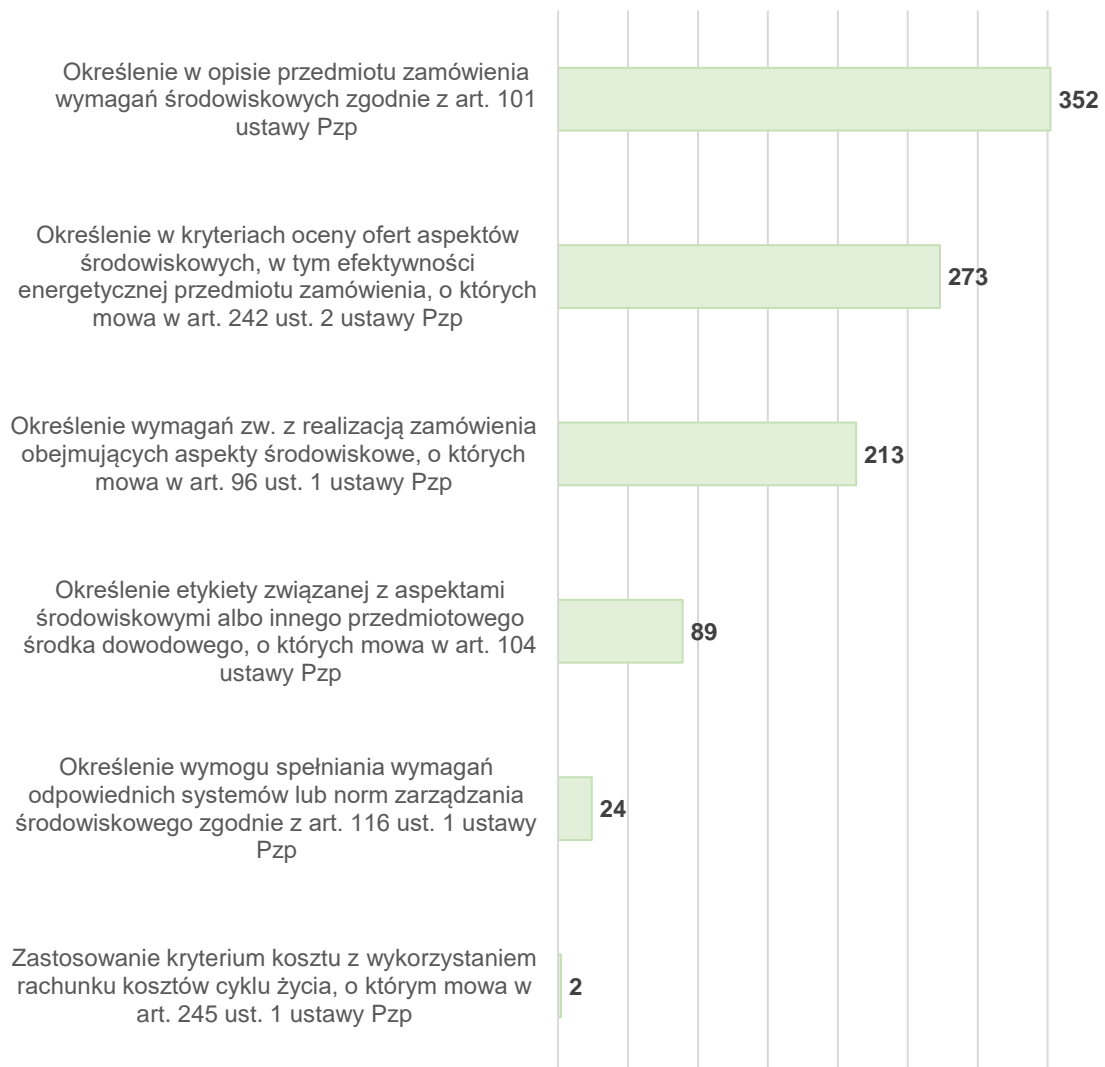
Czwarte miejsce pod względem liczby i wartości zielonych zamówień zajęły zamówienia, w których określono etykietę związaną z aspektami środowiskowymi albo inny przedmiotowy środek dowodowy z art. 104 ustawy Pzp.

Z kolei postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w ramach których zamawiający stanowiący jednostki administracji rządowej odwołali się do wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego w ramach warunków udziału w postępowaniu zajęły piąte miejsce pod względem liczby zastosowań i wartości zamówień publicznych.

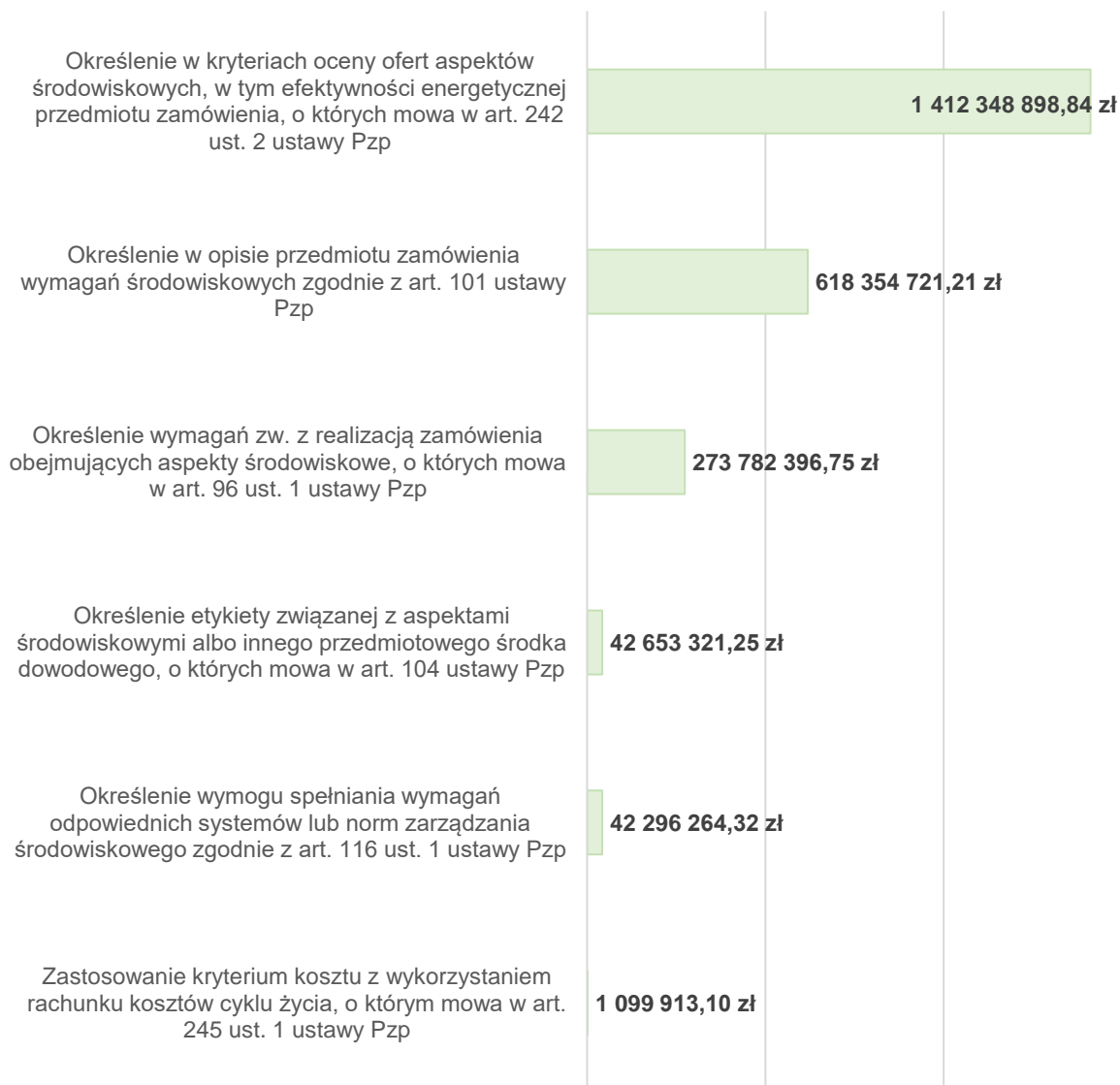
Niezmiennie najrzadziej stosowanym aspektem środowiskowym wśród jednostek administracji rządowej, podobnie jak w przypadku ogółu zamawiających, było kryterium kosztu, które pozwala na wykorzystanie rachunku kosztów cyklu życia. Jedynie w 2

przypadkach zastosowano takie kryterium oceny ofert. Przełożyło się to również na najmniejszą wartość zamówień z tym aspektem środowiskowym.

Rys. 26. Liczba zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe

Rys. 27. Wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów środowiskowych, przedstawiono w [załączniku nr 9](#) do niniejszego Sprawozdania.

4.3. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej

W 2023 r. 12 zamawiających stanowiących jednostki administracji rządowej udzieliło 21 zamówień publicznych uwzględniających aspekty innowacyjne o łącznej wartości 76 693 467,41 zł (bez podatku od towarów i usług). W porównaniu z rokiem 2022, oznacza to wzrost liczby zamówień innowacyjnych o 9 zamówień, przy jednoczesnym znacznym spadku wartości zamówień o takim charakterze. Różnica w wartości wyniosła 3 340 350 794,23 zł (bez podatku od towarów i usług).

Zamawiający rządowi stanowią 23,53% ogółu zamawiających stosujących aspekty innowacyjne, a ich udział w zamówieniach o takim charakterze stanowi 21,88%. Z kolei wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których uwzględniono aspekty innowacyjne stanowiła 19,03% wartości ogółu zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne udzielonych przez polskich zamawiających.

Tab. 60. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej w 2023 r. – dane ogólne

DANE OGÓLNE	
Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień publicznych o charakterze innowacyjnym	12
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne	21
Wartość udzielonych zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne	76 693 467,41 zł (wartość bez VAT)

Instrumenty innowacyjne w największej liczbie przypadków stosowano w zamówieniach na dostawy. W tego rodzaju zamówieniach najczęściej określano aspekty innowacyjne w kryteriach oceny ofert.

Poniższe tabele prezentują zestawienie szczegółowych danych dotyczących zarówno liczby jak i wartości zamówień, w których zastosowano poszczególne instrumenty, dodatkowo w podziale na rodzaj zamówienia.

4.3.1. Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych, o których mowa w art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Tab. 61. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp

Liczba zamówień	17
Wartość zamówień	75 035 125,92 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	8	67 775 816,60 zł
Roboty budowlane	3	2 412 952,90 zł
Usługi	6	4 846 356,42 zł

4.3.2. Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty zw. z innowacyjnością, o których mowa w art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

Tab. 62. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp

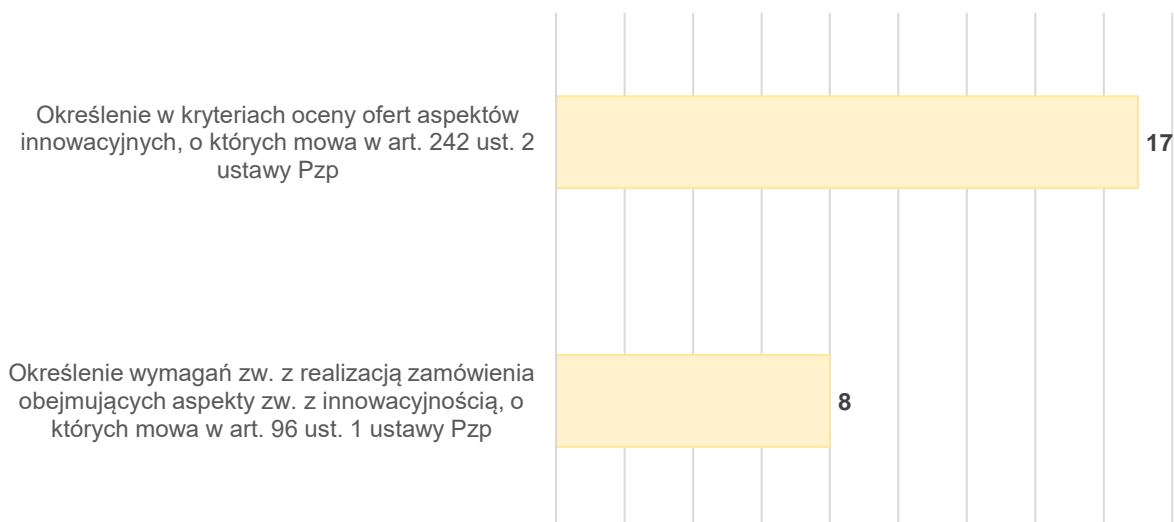
Liczba zamówień	8
Wartość zamówień	69 148 043,94 zł (wartość bez VAT)

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Dostawy	5	68 447 643,20 zł

Rodzaj zamówienia	Liczba	Wartość (bez VAT)
Roboty budowlane	1	156 829,29 zł
Usługi	2	543 571,45 zł

Zamawiający należący do jednostek administracji rządowej stosowali aspekty innowacyjne niezwykle rzadko. Najwięcej przypadków dotyczyło określenia w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych. To również przełożyło się na największą wartość zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne.

Rys. 28. Liczba zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne

Rys. 29. Wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów innowacyjnych, przedstawiono w [załączniku nr 10](#) do niniejszego Sprawozdania.

II.3. Inne dane dotyczące rynku zamówień publicznych

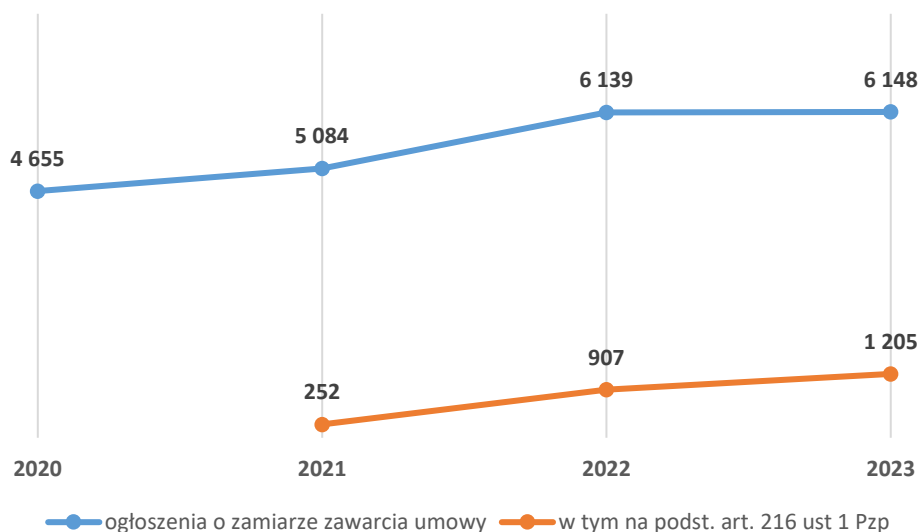
II.3.1. Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy

Ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy (w dyrektywach UE: o dobrowolnej przejrzystości *ex ante*) dotyczą zamówień udzielanych w trybach negocjacji bez ogłoszenia oraz zamówienia z wolnej ręki i generalnie mają charakter fakultatywny.

Jedynie w przypadku zamówień in house, zgodnie z art. 216 ust. 1 ustawy Pzp, przed udzieleniem zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 11–14 ustawy Pzp, zamawiający zamieszcza w BZP ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy.

W 2023 r. w obydwu publikatorach zamieszczono łącznie 6 148 (w 2022 r. – 6 139) ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy (lub o dobrowolnej przejrzystości *ex ante*).

Rys. 30. Liczba ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy

II.3.2. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przewidziano zaliczkowanie

W 2023 r. w BZP²¹ zamawiający poinformowali o planowanym udzieleniu zaliczki na poczet wykonania zamówienia w 3 296 postępowaniach, co stanowiło 2,49% ogółu ogłoszonych postępowań. W 2022 r. opublikowano 3 872 (2,84%) takich ogłoszeń.

²¹ Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

Najwięcej postępowań o udzielenie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż progi unijne, w których w 2023 r. przewidziano udzielanie zaliczek – 2 860, tj. 6,08% ogółu ogłoszeń na ten rodzaj zamówienia, dotyczyło zamówień na roboty budowlane. W przypadku dostaw możliwość zaliczkowania wskazano w 189 postępowaniach (0,40%), a w przypadku usług – w 247 postępowaniach (0,65%).

II.3.3. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których zamawiający zastrzegł, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie wykonawcy mający status zakładu pracy chronionej, spółdzielnie socjalne oraz inni wykonawcy, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych

W celu aktywizacji osób defaworyzowanych w przepisach ustawy Pzp przewidziano możliwość zastrzeżenia w ogłoszeniu o zamówieniu uprawnienia do złożenia oferty wyłącznie zakładom pracy chronionej, spółdzielniom socjalnym oraz innym wykonawcom, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych.

W 2023 r. wskazane zastrzeżenie zamawiający wykorzystali w 343 ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w BZP²², co stanowiło 0,26% ogólnej liczby tych ogłoszeń. W 2022 r. było ich 334 (0,24%).

Najczęściej zastrzeżenie, że o udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej, spółdzielnie socjalne oraz inni wykonawcy, których głównym celem lub głównym celem działalności ich wyodrębnionych organizacyjnie jednostek, które będą realizowały zamówienie, jest społeczna i zawodowa integracja osób społecznie marginalizowanych dotyczyło zamówień na usługi – 306 ogłoszeń (0,81% ogłoszeń dotyczących zamówień na usługi), a następnie zamówień na roboty budowlane – 23 ogłoszenia (0,05%). W przypadku dostaw zastrzeżenie to wskazano w 14 ogłoszeniach (0,03%).

II.3.4. Zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

1. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przewidziano zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

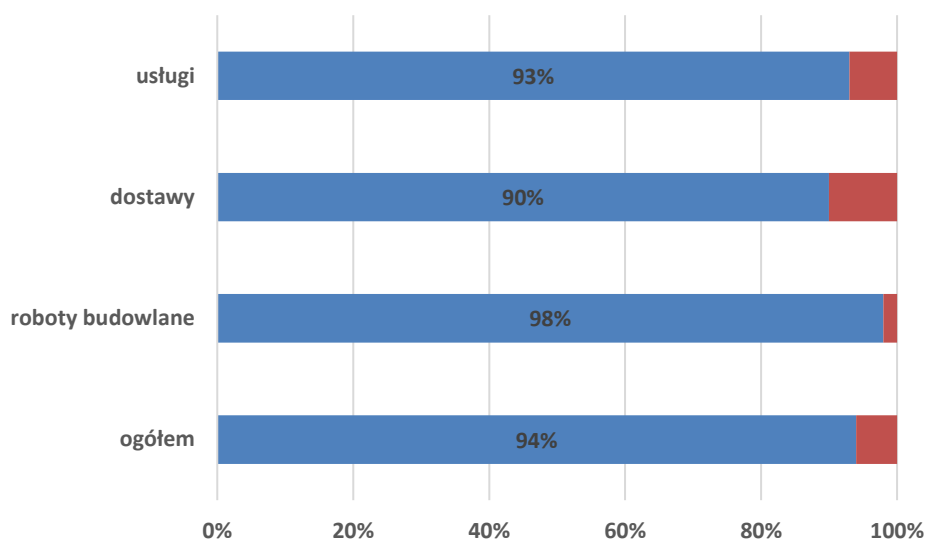
W BZP²³, w 2023 r. opublikowano 123 969 ogłoszeń o zamówieniu, w których zamawiający przewidzieli możliwość dokonania zmiany umowy. Stanowiło to 94% ogółu ogłoszeń o zamówieniu. W 2022 r. możliwość zmian postanowień zawartej umowy wskazano w 126 753 przypadkach (93% ogłoszeń o zamówieniu).

²² Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

²³ Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

Najwięcej tego rodzaju ogłoszeń dotyczyło postępowań na roboty budowlane – 46 091 ogłoszeń (98% ogółu ogłoszeń na roboty budowlane). W przypadku dostaw było to w 42 721 ogłoszeniach (90%), a w zamówieniach na usługi – w 35 157 ogłoszeniach (93%).

Rys. 31. Odsetek postępowań, w których przewidziano zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty

2. Ogłoszenia o zmianie umowy

W 2023 r. opublikowano łącznie (w BZP i Dz. Urz. UE) 15 572 ogłoszenia o zmianie umowy; w 2022 r. – 20 916.

Najczęściej ogłoszenia o zmianie umowy dotyczyły postępowań na roboty budowlane – 43% (6 764), następnie na usługi – 47% (5 776), a w przypadku dostaw ogłoszeń takich było 20% (3 032).

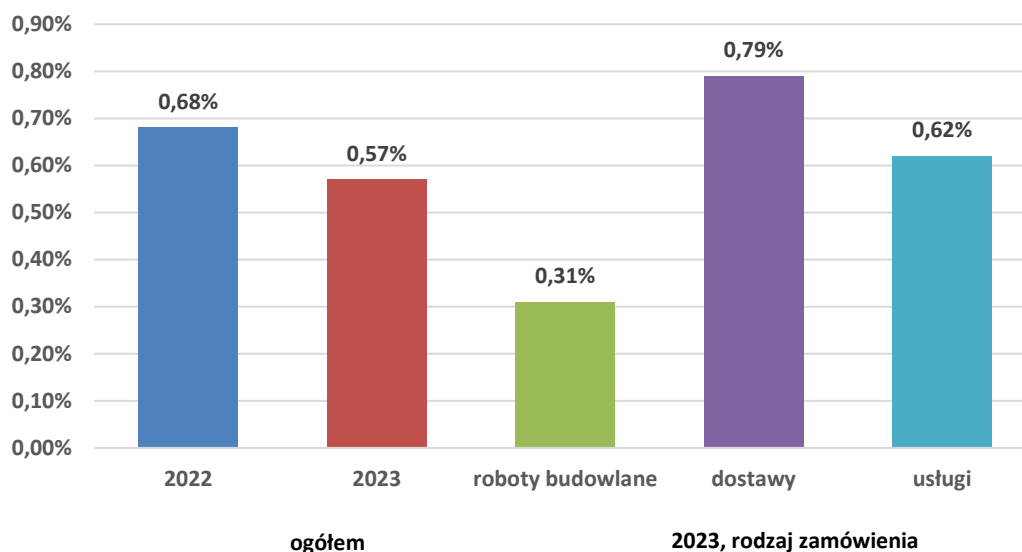
II.3.5. Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w których przed wszczęciem postępowania przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe

W 2023 r. zamawiający poinformowali o zastosowaniu wstępnych konsultacji rynkowych w 751 ogłoszeniach o zamówieniu opublikowanych w BZP²⁴, co stanowiło 0,57% ogółu ogłoszeń o zamówieniu. W 2022 r. odnotowano 924 takie postępowania (0,68%).

Najczęściej wstępne konsultacje rynkowe poprzedzały dostawy – 373 ogłoszenia (0,79% ogłoszeń o zamówieniu na dostawy). Stosowano je również w przypadku zamówień na usługi – w 233 postępowaniach (0,62%) oraz na roboty budowlane – w 145 postępowaniach (0,31%).

²⁴ Z uwagi na brak części informacji w upublicznianej przez Komisję Europejską bazie danych dotyczącej ogłoszeń publikowanych w TED, nie jest możliwe uwzględnienie danych z ogłoszeń publikowanych w Dz. Urz. UE.

Rys. 32. Odsetek postępowań, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe

III. INSTYTUCJONALNE ASPEKTY FUNKCJONOWANIA SYSTEMU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH W POLSCE

III.1. Kompetencje Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych

Prezes UZP jest centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach zamówień publicznych (art. 466 ust. 1 ustawy Pzp), a także organem właściwym w sprawach umowy koncesji (art. 52 ust. 1 ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi).

Do kompetencji Prezesa UZP przede wszystkim należy (art. 469 ustawy Pzp): monitorowanie systemu zamówień publicznych i analizy w tym zakresie, kontrola postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, zapewnienie funkcjonowania systemu środków ochrony prawnej i narzędzi informatycznych wykorzystywanych w obszarze zamówień publicznych, a także działań związanych z upowszechnianiem wiedzy z zakresu zamówień publicznych. Zadaniem Prezesa UZP jest również dążenie do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach, wydawanie opinii, przygotowywanie i upowszechnianie przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień, a także podejmowanie rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach przewidzianych ustawą Pzp.

III.1.1. Decyzje administracyjne

1. Postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia przepisów ustawy Pzp

W 2023 r. Prezes UZP w związku z realizacją kompetencji, o której mowa w art. 621 ust. 1 ustawy Pzp, prowadził 7 postępowań w sprawie nałożenia kary pieniężnej z tytułu naruszenia przepisów ustawy Pzp, z czego na dzień 31 grudnia 2023 r.

⇒ 5 postępowań zostało zakończonych decyzją pierwszoinstancyjną;

- ⇒ 2 postępowania zostały zakończone decyzją o utrzymaniu w mocy decyzji o nałożeniu kary pieniężnej.

Postępowania, w których wydane zostały decyzje nakładające kary pieniężne, dotyczyły następujących czynów:

- ⇒ udzielenia zamówienia bez zastosowania ustawy – 5 spraw;
- ⇒ dokonania zmian w zawartej umowie w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem art. 454 oraz art. 455 ustawy Pzp – 1 sprawa;
- ⇒ opisanie przedmiotu zamówienia w sposób utrudniający zachowanie uczciwej konkurencji, które to naruszenie miało wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia – 1 sprawa.

W prowadzonych postępowaniach Prezes UZP nałożył kary pieniężne w wysokości:

- ⇒ 3 000 zł – w 5 sprawach;
- ⇒ 30 000 zł – w 2 sprawach.

W związku z postępowaniami o nałożenie kary pieniężnej Prezes UZP w 2023 r. prowadził 4 postępowania sądowoadministracyjne przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Warszawie w przedmiocie skarg na decyzje nakładające kary pieniężne, z czego na dzień 31 grudnia 2023 r. skargi nie zostały rozpatrzone.

Ponadto w związku z postępowaniami o nałożenie kary pieniężnej Prezes UZP w 2023 r. prowadził 10 postępowań sądowoadministracyjnych przed Naczelnym Sądem Administracyjnym, z czego na dzień 31 grudnia 2023 r.:

- ⇒ 2 sprawy zostały zakończone oddaleniem skarg kasacyjnych wniesionych przez strony postępowań;
- ⇒ 2 pozostające w toku sprawy zostały wszczęte wskutek skarg kasacyjnych Prezesa UZP;
- ⇒ 6 pozostających w toku spraw zostało wszczętych wskutek skarg kasacyjnych stron postępowań.

2. Decyzje dotyczące wpisu na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej

W związku z realizacją kompetencji, o której mowa w art. 470 ust. 2 w związku z art. 469 pkt 15 ustawy Pzp, w 2023 r. Prezes UZP wydał 2 decyzje o wpisie na listę organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej.

Nie były wydawane decyzje dotyczące odmowy wpisu lub skreślenia z ww. listy.

Na koniec 2023 r. na liście organizacji uprawnionych do wnoszenia środków ochrony prawnej znajdowały się 154 podmioty.

III.1.2. Wystąpienia Prezesa UZP do sądu

1. Powództwa o unieważnienie umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego

Prezes UZP nie wytaczał w 2023 r. powództw o unieważnienie umowy w sprawie udzielenia zamówienia publicznego.

W 2023 r. pozostawały w toku 2 sprawy sądowe w przedmiocie unieważnienia umów w sprawie zamówienia publicznego, w których pozwy zostały wniesione w latach wcześniejszych, tj. w sprawach dotyczących:

- ⇒ udzielenia dwóch zamówień na dostawy wraz z montażem wyposażenia w budynku uczelni wyższej w sytuacji opisanego przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję;
- ⇒ udzielenia trzech zamówień na dostawy defibrylatorów przenośnych, w sytuacji opisanego przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję.

W roku 2023 prawomocnie zakończyło się postępowanie sądowe w przedmiocie powództwa o unieważnienie umowy w sprawie zamówień na dostawy wraz z montażem wyposażenia w budynku uczelni wyższej w sytuacji opisanego przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję. Sąd Okręgowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 3 marca 2023 roku sygn. akt I C 2049/17 oddalił powództwo w sprawie.

Drugie z ww. postępowań sądowych, dotyczące unieważnienia umów zawartych w wyniku udzielenia trzech zamówień na dostawy defibrylatorów przenośnych w sytuacji opisanego przedmiotu zamówienia w sposób naruszający uczciwą konkurencję nie zostało w 2023 r. prawomocnie zakończone. Wyrokiem z dnia 30 października 2023 r. sygn. akt I C 765/17 Sąd Okręgowy w Olsztynie uwzględnił powództwo i unieważnił umowy. Wyrok na dzień 31 grudnia 2023 r. nie był prawomocny.

2. Skargi na orzeczenia KIO, przystąpienia do postępowania skargowego

W 2023 r. Prezes UZP wniósł 1 skargę do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej – na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 19 czerwca 2023 r. (sygn. akt: KIO 1503/23). Skarga Prezesa UZP dotyczyła zagadnień o charakterze procesowym: granic rozpoznania sprawy przez Krajową Izbę Odwoławczą oraz zasady związania Krajowej Izby Odwoławczej, przy orzekaniu, zarzutami odwołania. W wyniku rozpatrzenia skargi wyrokiem z dnia 18 października 2023 r. (sygn. akt: XXIII Zs 77/23) Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Zamówień Publicznych uchylił ww. wyrok w zaskarżonej części oraz umorzył postępowanie odwoławcze w części.

W 2023 r. Prezes Urzędu nie przystępował do postępowań skargowych.

Postanowieniem z dnia 6 lipca 2023 r. (sygn. akt: II NSK 56/23) Sąd Najwyższy przyjął do rozpoznania skargę kasacyjną Prezesa UZP od postanowienia Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Zamówień Publicznych z dnia 11 kwietnia 2022 r. (sygn. akt: XXIII Zs 148/21) wniesioną w 2022 r. Skarga kasacyjna Prezesa UZP dotyczyła wykładni przepisów 579 ust. 1 w zw. z art. 588 ust. 2 zd. 3 ustawy Pzp i zagadnienia prawnego dotyczącego orzekania przez Sąd w postępowaniu skargowym, w przypadku uznania, że odwołanie nie powinno być zostać przez Izbę odrzucone. Przedmiotowa skarga kasacyjna nie została rozpoznana w 2023 roku.

III.1.3. Realizacja zadania dążenia do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach

Na podstawie art. 469 pkt 6 ustawy Pzp Prezes Urzędu podejmuje działania służące zapewnieniu jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach, przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów oraz trybunałów, w szczególności upowszechnia orzeczenia Krajowej Izby Odwoławczej, sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Trybunału Konstytucyjnego. Realizacji zadania dążenia do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach służy upowszechnianie wiedzy z zakresu zamówień publicznych, w szczególności w postaci udostępnianych publikacji i informacji na stronie internetowej UZP z zakresu interpretacji przepisów ustawy

Pzp oraz dobrych praktyk w obszarze zamówień publicznych. Ponadto zgodnie z art. 471 ust. 1 ustawy Pzp Prezes Urzędu, dążąc do zapewnienia jednolitego stosowania przepisów ustawy Pzp, wydaje z urzędu lub na wniosek opinie, w których przedstawia interpretacje przepisów dotyczących zamówień publicznych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie.

1. Wydawanie opinii

W 2023 r. do Urzędu Zamówień Publicznych wpłynęło listownie lub w postaci elektronicznej łącznie 805 zapytań dotyczących interpretacji przepisów ustawy Pzp i przepisów wykonawczych do ustawy Pzp, co oznacza spadek o około 14,27% w stosunku do 2022 r.

W 2023 r. zostało wydanych 724 (w 2022 r – 869) interpretacji na wniosek.

2. Inne działania

W 2023 r. Urząd Zamówień Publicznych przygotował aktualizację (drugą uaktualnioną wersję) Komentarza Urzędu Zamówień Publicznych do ustawy Prawo zamówień publicznych. Zostały dodane uzupełnienia w zakresie odniesień do nowych przepisów, które w momencie tworzenia pierwszej wersji Komentarza nie weszły jeszcze do porządku prawnego. Komentarz został przygotowany w tradycyjnej wersji książkowej, ale także w wersji elektronicznej. Dodatkowo, w celu ułatwienia korzystania z Komentarza, Urząd oddał do dyspozycji użytkowników elektroniczną wersję Komentarza, która umożliwia łatwą nawigację w ramach publikacji, a także szybkie odnajdywanie interesującego przepisu. Komentarz stanowi kompleksowe, praktyczne omówienie wszystkich przepisów ustawy Pzp i udostępniany jest nieodpłatnie.

W roku 2023 r. na stronie internetowej UZP publikowane były opinie prawne, a także stanowiska merytoryczne dotyczące wykładni przepisów ustawy Pzp, w tym m.in.:

- ⇒ Opinia prawna pt.: „Zaświadczenie wydawane przez e-Urząd Skarbowy jako podmiotowy środek dowodowy na potwierdzenie braku podstaw wykluczenia w zakresie art. 109 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp”;
- ⇒ Opinia prawna dotycząca zagadnienia dopuszczalności udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp w celu ochrony zdrowia i życia ludzkiego, w szczególności zakupu leków;
- ⇒ Zestawienie pytań i odpowiedzi dotyczących ogłoszenia o wykonaniu umowy, o którym mowa w art. 448 ustawy Pzp, obejmujące odpowiedzi na najczęściej kierowane do Urzędu zapytania z tego obszaru;
- ⇒ Opinia prawna dotycząca dopuszczalnych form przedłożenia w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego podmiotowego środka dowodowego, jakim jest zaświadczenie wydane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych;
- ⇒ Instrukcja wypełniania ogłoszenia o zamówieniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Ponadto, w okresie objętym Sprawozdaniem, na stronie internetowej UZP publikowane były, w formie Komunikatów, stanowiska dotyczące zagadnień budzących szczególne zainteresowanie interesariuszy rynku zamówień publicznych, a także wskazujące na istotne dla uczestników rynku zamówień publicznych zmiany w obowiązujących przepisach. W tym zakresie można wskazać m.in. na:

- ⇒ komunikaty dotyczące zmian oraz wejścia w życie przepisów dotyczących zamówień publicznych, zawierające materiały szczegółowo omawiające przedmiotowe zagadnienia;

- ⇒ komunikaty dotyczące publikacji ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, publikowane w związku z istotnymi dla uczestników rynku zmianami w zakresie standardowych formularzy do publikacji ogłoszeń.

Ponadto w 2023 r. zostało przygotowane opracowanie, stanowiące przegląd najnowszego orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej. Materiał zawiera tezy z orzecznictwa Izby, podzielone na 8 obszarów tematycznych, takich jak: przygotowanie postępowania i dokumentacja postępowania, komunikacja w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego oraz wybrane aspekty elektronizacji, wadium, kwalifikacja podmiotowa wykonawców, ocena ofert, uchylenie się od zawarcia umowy, unieważnienie postępowania, a także środki ochrony prawnej.

III.1.4. Realizacja zadania przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień

Zgodnie z treścią art. 469 pkt 7 ustawy Pzp, Prezes UZP przygotowuje i upowszechnia przykładowe wzory umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień.

W roku 2023 realizowany był Plan sposobu wykonania zadań Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych na rok 2023, który na dzień 31.12.2023 r. został zrealizowany w całości:

- 1) Przygotowano materiał dotyczący raportu z realizacji zamówienia, o którym mowa w art. 446 ustawy Pzp. Opracowanie zawiera omówienie narzędzia wraz z przykładowym wzorem raportu, który może być przydatny w praktyce udzielania zamówień. W materiale omówiono m.in. przesłanki sporządzenia raportu wraz z przydatną check-listą umożliwiającą ocenę, czy w danym stanie faktycznym sporządzenie raportu jest konieczne, a także zawarto wyjaśnienia dotyczące ustalania terminu na sporządzenie raportu.

Przygotowane zostały również materiały, które mogą stanowić pomoc w praktyce udzielania zamówień w zakresie formułowania zapisów specyfikacji warunków zamówienia. Dokumenty, mające charakter szkoleniowy, zawierają krótkie wyjaśnienia dotyczące przepisów, a także wskazówki dotyczące konstruowania klauzul w praktyce udzielania zamówień publicznych:

- 2) Materiał pt.: „Klauzula dotycząca zatrudnienia do realizacji zamówienia osób, o których mowa w art. 96 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp”, dotyczy wymagania zatrudnienia do realizacji zamówienia osób wskazanych w art. 96 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp, tj. osób bezrobotnych, osób poszukujących pracy, osób usamodzielnianych, młodocianych, osób niepełnosprawnych, innych niż ww. osób, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym lub we właściwych przepisach państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, a także osób do 30. roku życia oraz po ukończeniu 50. roku życia, posiadających status osoby poszukującej pracy, bez zatrudnienia;
- 3) Materiał pt.: „Klauzula dotycząca zatrudnienia na podstawie stosunku pracy osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji zamówienia (art. 95 ustawy Pzp)” zawiera przykładowe zapisy specyfikacji warunków zamówienia w sytuacji, w której zamawiający przewiduje wymagania w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy, w okolicznościach, o których mowa w art. 95 ustawy Pzp;

- 4) Materiał dotyczący klauzul waloryzacyjnych, zawierający ogólne klauzule waloryzacyjne, możliwe do wykorzystania w umowach w sprawie zamówienia publicznego;
- 5) Materiał dotyczący specyfikacji warunków zamówienia z możliwością zaimplementowania dokumentu zamówienia do narzędzia elektronicznego.

W roku 2023 r. kontynuowane były prace w grupach roboczych, składających się z przedstawicieli organizacji branżowych z różnych obszarów gospodarki i przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych. Celem prac było przygotowanie dokumentów branżowych, które stanowiłyby realną pomoc dla zamawiających w ich praktyce udzielania zamówień publicznych.

We wszystkich grupach przyjęto taką samą metodykę pracy: w odpowiedzi na ogłoszenie i zaproszenia imienne na stronie internetowej UZP mogły zgłaszać się organizacje branżowe, zarówno od strony zamawiających, jak i wykonawców oraz inne właściwe podmioty, zainteresowane udziałem w pracach nad dokumentami branżowymi. Następnie podmioty zainteresowane zgłaszały swoich przedstawicieli do grup roboczych. Kolejnym etapem były prace merytoryczne w ramach grup roboczych. Prace rozpoczynały się od zdiagnozowania problemów branżowych i obszarów, w których stworzenie jednolitych praktyk i dokumentów było uzasadnione i możliwe. Następnie grupy robocze tworzyły projekt dokumentu, który był na bieżąco dyskutowany podczas regularnych spotkań. Projekt dokumentu wypracowanego przez grupę poddawany był szerokim konsultacjom społecznym z uczestnikami rynku zamówień publicznych, poprzez jego udostępnienie na stronie internetowej UZP i wyznaczenie terminu do zgłaszania uwag do przedłożonego dokumentu. Zgłoszone uwagi były omawiane w ramach grupy roboczej. Gotowy dokument publikowany był na stronie internetowej UZP.

W roku 2023 pracowały następujące grupy, które kontynuowały prace rozpoczęte w latach poprzednich:

- ⇒ grupa robocza przygotowująca materiał dotyczący postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę lub dzierżawę wyrobów medycznych;
- ⇒ grupa robocza z obszaru budownictwa, pracująca nad przykładowymi klauzulami waloryzacyjnymi z tej branży;
- ⇒ grupa robocza ds. konkursu w branży architektonicznej.

W ramach kontynuacji prac nad materiałem pt.: „Klauzule waloryzacyjne dla sektora budownictwa”, będącego efektem grupy roboczej, w której obok przedstawicieli Urzędu Zamówień Publicznych i Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej znaleźli się reprezentanci branżowych zrzeszeń sektora budownictwa, a także zamawiający szczebla rządowego i samorządowego, Główny Urząd Statystyczny, na podstawie ww. publikacji, opracował, we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych i przedstawicielami grupy roboczej, **kalkulator służący automatycznemu wyliczeniu wynagrodzenia po dokonanej waloryzacji przy zastosowaniu klauzuli zawartej w opracowaniu**. Opracowanie wraz z kalkulatorem stanowi kompleksowy materiał, mogący stanowić wsparcie dla uczestników rynku zamówień publicznych, dotyczący istotnego obszaru, jakim jest waloryzacja kontraktu.

Efektom pracy grupy roboczej przygotowującej materiał dotyczący postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę lub dzierżawę wyrobów medycznych było opracowanie dotyczące analizy potrzeb i wymagań zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę lub dzierżawę wyrobów medycznych. Prace nad dokumentem zakończyły się w grudniu 2023 r., a dokument został opublikowany w styczniu 2024 r.

III.1.5. Kontrola udzielania zamówień publicznych

W 2023 r. Prezes Urzędu zakończył łącznie 259 kontroli zamówień publicznych, w tym:

- ⇒ 181 kontroli doraźnych,
- ⇒ 78 kontroli uprzednich obligatoryjnych.

1. Kontrola doraźna

W 2023 r. zakończonych zostało 181 kontroli doraźnych. Przedmiotowe kontrole doraźne zostały wszczęte na podstawie wniosków składanych głównie przez wykonawców, jak również: instytucje zaangażowane we wdrażanie programów unijnych, organa ścigania, radnych, związki pracodawców oraz inne podmioty.

Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, które zostały poddane kontroli doraźnej były przeprowadzone przede wszystkim przez jednostki sektora finansów publicznych oraz podmioty prawa publicznego.

Kontrolą doraźną objęte zostały 23 zamówienia współfinansowane ze środków UE. O wynikach kontroli doraźnych zamówień współfinansowanych ze środków UE informowane były instytucje, na wniosek których wszczęto kontrolę, przy czym zawsze informowana była także właściwa instytucja zarządzająca i instytucja pośrednicząca, a w przypadku regionalnych programów operacyjnych - właściwa instytucja zarządzająca.

W 6 kontrolach doraźnych nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych. W 151 sprawach, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, stanowiącego wstępny etap kontroli doraźnej, nie stwierdzono podstaw do dalszego prowadzenia kontroli z uwagi na brak uzasadnionego przypuszczenia, iż doszło do naruszenia przepisów ustawy Pzp, które mogło mieć wpływ na wynik postępowania. Pozostałych 24 kontroli wykazało naruszenia, mające lub mogące mieć wpływ na wynik postępowania.

Naruszenia te dotyczyły m.in. przepisów:

- ⇒ art. 16 ust. 1 w zw. z art 99 ust. 1 ustawy Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób nieuwzględniający wymagań i okoliczności dotyczących preferowanych przez zamawiającego cech dekoracji świątecznej w zakresie koloru (barwy światła), kształtu/formy, liczby elementów świetlnych i funkcjonalności, co miało wpływ na sporządzenie ofert;
- ⇒ art. 16 pkt. 1 w zw. z art. 99 ust. 4-6 ustawy Pzp polegające na opisanu przedmiotu zamówienia - w wykazie materiałów (załącznik nr 3 do projektu technicznego), przez wskazanie parametrów i nazwy konkretnego producenta rur, tj. firmy C. oraz okładziny betonowej, tj. firmy P., podczas gdy wskazaniu temu nie towarzyszyły wyrazy „lub równoważny” oraz kryteria stosowane w celu jej oceny, co doprowadziło do ograniczenia konkurencji w przedmiotowym postępowaniu;
- ⇒ art. 16 pkt 1 i 3 ustawy Pzp poprzez zaniechanie przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców a także w sposób proporcjonalny, jak również – naruszenie art. 99 ust. 4 ustawy Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób mogący utrudniać uczciwą konkurencję;
- ⇒ art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez bezpodstawne przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie przepisów działu III ustawy Pzp, a więc z zastosowaniem przepisów dotyczących zamówienia publicznego o niższej wartości, podczas gdy rodzaj i wartość zamówienia publicznego zobowiązywała zamawiającego do udzielenia zamówienia na podstawie przepisów działu II ustawy Pzp, co w efekcie doprowadziło do udzielenia zamówienia wykonawcy wybranemu niezgodnie z przepisami ustawy, w tym także z naruszeniem art. 86 ustawy Pzp poprzez zaniechanie przekazania przez zamawiającego ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, będącym właściwym publikatorem dla przedmiotowego postępowania z uwagi na rodzaj i wartość zamówienia;

- ⇒ art. 29 ust. 1 i 2 oraz art. 30 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie łącznego szacowania wartości 7 zadań z zakresu utwardzenia dróg destruktem asfaltowym, a w rezultacie dopuszczenie się przez zamawiającego niedozwolonego podziału zamówienia w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy Pzp, co doprowadziło do naruszenia art. 16 pkt 1 i 2 oraz art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie zasady przejrzystości, a także zasady legalizmu, która wyklucza udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany zgodnie z przepisami ustawy Pzp;
- ⇒ art. 29 ust. 1 i 2 oraz art. 30 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie łącznego szacowania wartości zamówień pn. „Modernizacja budynku biurowego (...)” oraz „Docieplenie budynku biurowego (...)”, dotyczących zadania inwestycyjnego dotyczącego modernizacji tego samego budynku biurowego, a w rezultacie dopuszczenie się przez zamawiającego niedozwolonego podziału zamówienia w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy Pzp, co doprowadziło do naruszenia art. 16 pkt 1 i 2 oraz art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie przygotowania i przeprowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie zasady przejrzystości, a także zasady legalizmu, która wyklucza udzielenie zamówienia publicznego wykonawcy, który nie został wybrany zgodnie z przepisami ustawy Pzp;
- ⇒ art. 36a ust. 2 pkt 1 oraz ust. 2a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843, z późn. zm., dalej: „ustawa Pzp2004”) poprzez dopuszczenie powierzenia wykonania kluczowych części usług użyteczności publicznej podmiotom innym aniżeli wykonawca, któremu udzielono zamówienia na podstawie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp2004, a w konsekwencji – naruszenie art. 67 ust. 1 pkt 12 ustawy Pzp2004 poprzez udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki pomimo nieziszczenia się przesłanek wyboru tego trybu;
- ⇒ art. 56 ust. 1 w zw. z art. 56 ust. 4 oraz art. 56 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie wyłączenia Pana Z. z dokonywania czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i udzieleniem zamówienia, w związku z wystąpieniem po jego stronie konfliktu interesów, a w konsekwencji naruszenie art. 17 ust. 3 ustawy Pzp, poprzez wykonywanie czynności związanych z przeprowadzeniem postępowania przez osobę nie zapewniającą bezstronności i obiektywizmu;
- ⇒ art. 56 ust. 4 ustawy Pzp, z uwagi na brak złożenia oświadczenia o istnieniu albo braku istnienia okoliczności, o których mowa odpowiednio w art. 56 ust. 2 lub 3 ustawy Pzp, przez Pana Z.;
- ⇒ art. 95 ust. 1 ustawy Pzp poprzez dopuszczenie realizacji zamówienia przez osoby niezatrudnione na umowę o pracę, a w konsekwencji – naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 8 w związku z art. 224 ust. 5 i ust. 6 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawców ubiegających się wspólnie o udzielenie zamówienia – M. sp.j., A. sp. z o.o., B. sp. z o.o., których oferta zawierała rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia z uwagi na fakt niewykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, zaś złożone przez wykonawców wyjaśnienia wraz z dowodami nie uzasadniały podanej w ofercie ceny;
- ⇒ art. 99 ust. 4 w związku z art. 16 ustawy Pzp poprzez opisanie zamówienia przez wskazanie znaków towarowych przy braku uzasadnienia specyfiką przedmiotu zamówienia, braku niemożności opisanego przedmiotu zamówienia za pomocą dostatecznie dokładnych określeń oraz z zaniechaniem użycia sformułowania „lub równoważny”,
- ⇒ art. 128 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wybranego wykonawcy do uzupełnienia dokumentu potwierdzającego, że wykonawca spełnia warunki udziału w postępowaniu w zakresie zdolności technicznej i zawodowej – wiedzy i doświadczenia, a w konsekwencji naruszenie art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. b) ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wybranego wykonawcy który nie spełniał ww. warunku udziału w postępowaniu oraz udzielenie temu wykonawcy zamówienia publicznego;

- ⇒ art. 210 ust. 3 w związku z art. 300 w związku z art. 301 ust. 2 oraz art. 16 pkt 1 ustawy Pzp, poprzez zaproszenie do negocjacji w trybie negocjacje bez ogłoszenia wykonawców w liczbie mniejszej niż wymagana przepisami ustawy Pzp tj. mniejszej niż 3, czym zamawiający naruszył zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców;
- ⇒ art. 214 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b) w związku z art. 16 pkt 1 oraz art. 129 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zastosowanie trybu zamówienia z wolnej ręki bez zaistnienia ustawowych przesłanek, czym zamawiający naruszył zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zasadę prymatu trybów przetargowych;
- ⇒ art. 214 ust. 1 pkt 5) w zw. z art. 16 pkt 1) ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia w trybie zamówienia z wolnej ręki bez zaistnienia ustawowych przesłanek do zastosowania tego trybu;
- ⇒ art. 226 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy w zakresie części zamówienia nr 2 złożonej po terminie składania ofert, co w konsekwencji stanowi naruszenie art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia wykonawcy wybranemu w sposób niezgodny z przepisami ustawy Pzp;
- ⇒ art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty jako niezgodnej z treścią warunków zamówienia. Wykonawca, któremu udzielono przedmiotowego zamówienia publicznego, nie wykazał spełniania warunków zamówienia tj. przedłożenia przedmiotowych środków dowodowych potwierdzających wykorzystanie w zaproponowanym komplecie bielizny przędzy N. wymienionej przed zamawiającego w WTU;
- ⇒ art. 226 ust. 1 pkt 8 w zw. z art. 224 ust. 5 i 6 ustawy poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy, który poprzez złożenie wyjaśnień w zakresie czynników cenotwórczych nie wykazał, iż zaoferowana cena nie zawiera znamion rażąco niskiej;
- ⇒ art. 226 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty wykonawcy D. Sp. z o.o., złożonej w zakresie części zamówienia nr 2, który zakwestionował poprawienie omyłki, o której mowa w art. 223 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp, co w konsekwencji stanowi naruszenie wyrażonej w art. 16 pkt 1 ustawy Pzp zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, oraz naruszenie art. 17 ust. 2 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia wykonawcy wybranemu w sposób niezgodny z przepisami ustawy Pzp;
- ⇒ art. 240 ust. 1 i 2 ustawy Pzp poprzez opisanie sposobu oceny ofert w ramach kryterium oceny ofert dotyczącego efektu wizualnego, o wadze 40%, w sposób niejednoznaczny i pozostawiający zamawiającemu nieograniczoną swobodę wyboru oferty najkorzystniejszej;
- ⇒ art. 255 pkt 6 ustawy Pzp a w konsekwencji naruszenie art. 16 ustawy Pzp poprzez unieważnienie postępowania w zakresie części 8 jako obarczonego niemożliwą do usunięcia wadą, uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego pomimo braku ku temu przesłanek;
- ⇒ art. 305 pkt 1 w związku z art. 214 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp w związku z art. 16 pkt 1 oraz art. 129 ust. 2 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki pomimo nieziszczenia się przesłanek wyboru tego trybu, czym zamawiający naruszył zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zasadę prymatu trybów przetargowych;
- ⇒ art. 305 pkt 1 w związku z art. 214 ust. 1 pkt 11 oraz w związku z art. 214 ust. 9 ustawy Pzp poprzez udzielenie zamówienia w trybie z wolnej ręki pomimo nieziszczenia się przesłanek wyboru tego trybu;
- ⇒ art. 454 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp poprzez dokonanie zmiany umowy na świadczenie usług odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy J., w sposób istotnie zmieniający zakres przedmiotu zamówienia, polegający na znacznym ograniczeniu zakresu świadczeń i zobowiązań wykonawcy;
- ⇒ art. 455 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez dokonanie zmiany umowy w sprawie zamówienia publicznego, bez przeprowadzenia nowego postępowania o udzielenie

zamówienia, pomimo braku spełnienia przesłanek określonych w tym przepisie dotyczących zmiany umowy o zamówienie publiczne;

- ⇒ art. 455 ust. 1 pkt 4 w zw. z art. 454 ust. 2 ustawy poprzez wprowadzenie do treści umowy istotnych zmian bez wystąpienia ku temu przesłanek ustawowych.

Naruszenia niemające wpływu na wynik postępowania dotyczyły m.in. naruszenia:

- ⇒ art. 16 pkt 2 w zw. z art. 133 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie udostępnienia na stronie internetowej prowadzonego postępowania, tj. na stronach miniPortalu, przedmiarów robót uwzględniających remontu dachu w zakresie pięciu obiektów, czym należy uznać, że zamawiający dopuścił się zaniechania udostępnienia SWZ na stronie internetowej prowadzonego postępowania w pełnym zakresie, w konsekwencji czego postępowanie o udzielenie zamówienia zostało przeprowadzone w sposób nieprzejrzysty;
- ⇒ art. 27 ust. 1 ustawy Pzp poprzez niestosowanie do udzielenia zamówienia przepisów dotyczących głównego przedmiotu zamówienia;
- ⇒ art. 71 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez brak sporządzenia protokołu postępowania, a w konsekwencji naruszenie art. 16 pkt 2 ustawy Pzp, poprzez nieprzeprowadzenie postępowania w sposób przejrzysty oraz art. 20 ust. 1 ustawy Pzp z uwagi na nieprzeprowadzenie postępowania zgodnie z zasadą pisemności;
- ⇒ art. 262 ustawy Pzp poprzez niezawiadomienie wykonawców, którzy ubiegali się o udzielenie zamówienia w postępowaniu w trybie podstawowym, o wszczęciu kolejnego postępowania w trybie z wolnej ręki, które obejmowało ten sam przedmiot zamówienia, czym naruszył zasady uczciwej konkurencji, równego traktowania i przejrzystości;
- ⇒ art. 265 ust. 1 ustawy Pzp poprzez przekazanie do publikacji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenia o udzieleniu zamówienia zawierającego informację o wynikach tego postępowania z uchybieniem 30-dniowego terminu;
- ⇒ art. 265 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie zamieszczenia ogłoszenia o udzieleniu zamówienia w wymaganym terminie;
- ⇒ art. 309 ust. 1 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie ogłoszenia o wyniku postępowania w Biuletynie Zamówień Publicznych po upływie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia.

Zamawiający w 2023 r. zgłosili zastrzeżenia od wyniku 17 kontroli doraźnych. We wszystkich przypadkach Prezes Urzędu Zamówień Publicznych nie uwzględnił zgłoszonych zastrzeżeń i przekazał je do rozpatrzenia przez Krajową Izbę Odwoławczą. Krajowa Izba Odwoławcza w całości uwzględniła zastrzeżenia od wyniku kontroli w 1 sprawie i nie uwzględniła zastrzeżeń w 16 sprawach, podtrzymując tym samym stanowisko Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych.

2. Kontrola uprzednia obligatoryjna

W 2023 r. Prezes Urzędu przeprowadził 78 obligatoryjnych kontroli uprzednich (przed zawarciem umowy z wykonawcą) zamówień współfinansowanych ze środków UE o wartościach przekraczających wyrażoną w złotych równowartość kwoty 10 mln euro dla dostaw i usług oraz 20 mln euro dla robót budowlanych.

Przeprowadzone kontrole uprzednie dotyczyły usług – 5 kontroli, dostaw – 20 kontroli oraz robót budowlanych – 53 kontrole.

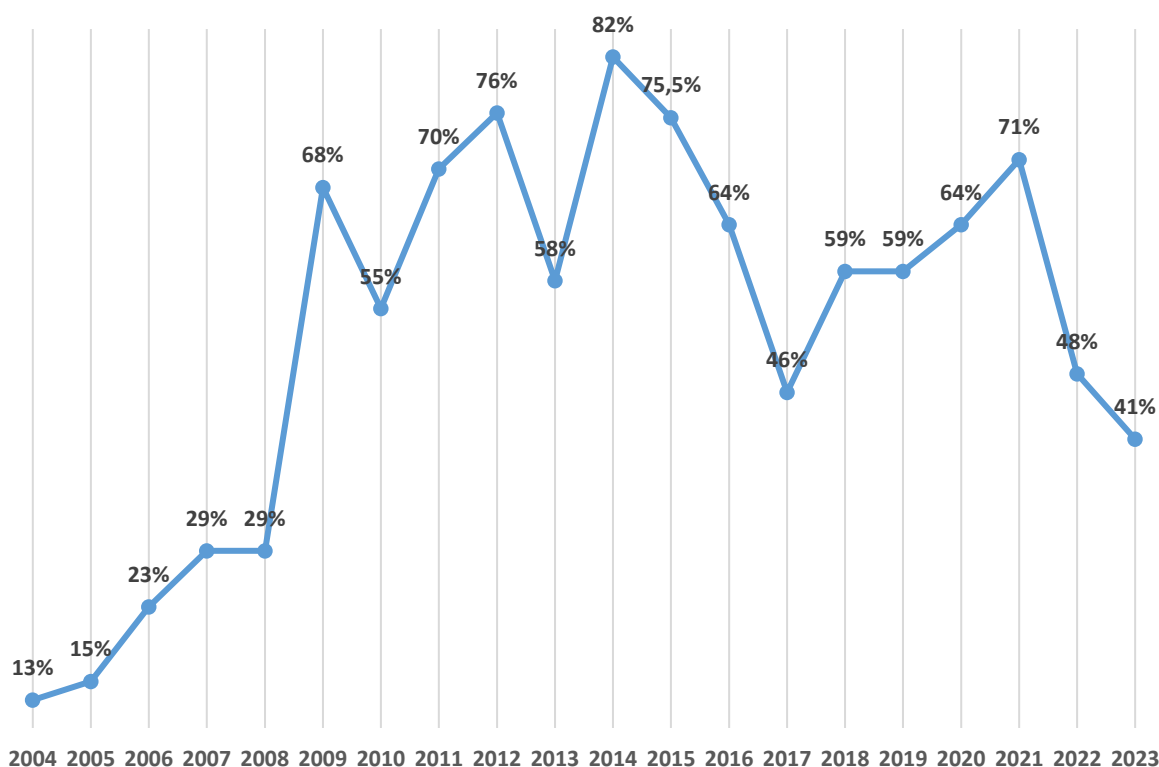
Zamówienia objęte kontrolą uprzednią były współfinansowane w ramach:

- ⇒ Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 23 postępowania
- ⇒ Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko – 2 postępowania,

- ⇒ Regionalnych Programów Operacyjnych (zarówno w perspektywie 2014-2020, jak i perspektywie 2021-2027) – 7 postępowań,
- ⇒ Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój – 8 postępowań,
- ⇒ Programu Operacyjnego Polska Wschodnia – 1 postępowanie,
- ⇒ Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa – 2 postępowania,
- ⇒ Instrumentu CEF „Łącząc Europę” – 5 postępowań,
- ⇒ Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna – 1 postępowanie,
- ⇒ Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa – 1 postępowanie,
- ⇒ kilku lub kilkunastu programów operacyjnych – 2 postępowania,
- ⇒ zamówienia przewidziane do dofinansowania – 26 postępowań.

W 32 kontrolach uprzednich obligacyjnych nie stwierdzono żadnych naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Rys. 33. Odsetek kontroli uprzednich obligacyjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy

W pozostałych kontrolach uprzednich stwierdzone zostały naruszenia, które dotyczyły m.in. następujących przepisów ustawy Pzp:

- ⇒ art. 18 ust. 1 i 3 ustawy Pzp w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji poprzez uznanie przedłożonych przez wykonawcę dokumentów/informacji jako skutecznie objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, pomimo braku wykazania przez tego wykonawcę, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, a tym samym, niedokonanie odtajnienia informacji objętych tajemnicą przedsiębiorstwa i nie poinformowanie wykonawcy o powyższym;
- ⇒ art. 30 ust. 4 ustawy Pzp w zakresie części nr 6 zamówienia poprzez przyjęcie, że zamawiający może zastosować ww. przepis ustawy Pzp w sytuacji, gdy wartość zamówienia podstawowego wraz z wartością przewidzianą prawem opcji przekroczyła 1 000 000 euro, a tym samym zamawiający przeprowadził postępowanie w trybie podstawowym niezgodnie z przepisami ustawy Pzp oraz nie zachował należytej staranności przy ustaleniu wartości zamówienia;

- ⇒ art. 56 ust. 6 ustawy Pzp poprzez złożenie przez wskazane osoby, które wykonują czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia, pisemnych oświadczeń o braku istnienia okoliczności z art. 56 ust. 3 ustawy Pzp, po rozpoczęciu wykonywania czynności związanych z przeprowadzaniem kontrolowanego postępowania o udzielenie zamówienia;
- ⇒ art. 74 ust. 2 ustawy Pzp poprzez zaniechanie dokonania czynności udostępnienia odtajnionej części oferty w toku postępowania odwoławczego;
- ⇒ art. 81 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez przekazanie Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych informacji o złożonych w postępowaniu ofertach po upływie terminu 7 dni od dnia otwarcia ofert;
- ⇒ art. 88 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie udostępnienia sprostowań ogłoszenia o zamówieniu na stronie internetowej prowadzonego postępowania;
- ⇒ art. 88 ust. 3 oraz art. 137 ust. 5 ustawy Pzp poprzez zamieszczenie na stronie internetowej ogłoszenia o zmianie ogłoszenia o zamówieniu oraz zmiany treści SWZ przed publikacją zmiany ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo przed upływem 48 godzin od potwierdzenia otrzymania ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej;
- ⇒ art. 90 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez zamieszczenie w treści ogłoszenia o zamówieniu zapisów od początku niezgodnych z treścią SWZ, bez następczego ich sprostowania lub zmiany;
- ⇒ art. 93 ust. 3 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie wskazania w ogłoszeniu o zamówieniu maksymalnej liczby części, jaka może być udzielona jednemu wykonawcy;
- ⇒ art. 95 ustawy Pzp poprzez ograniczenie się do zamieszczenia w SWZ wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę osoby wskazanej na stanowisko pracownika biurowego i osób wskazanych na stanowiska monter oraz nie zamieszczając w treści SWZ sprecyzowanych wymagań odnośnie zatrudnienia przez wykonawcę lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane czynności w zakresie realizacji zamówienia;
- ⇒ art. 98 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zwrot wadium wykonawcom w terminie przekraczającym 7 dni od dnia upływu terminu związania ofertą;
- ⇒ art. 99 ust. 4 ustawy Pzp w zw. z art. 16 pkt 1 ustawy Pzp, poprzez ostateczne sformułowanie Specyfikacji Warunków Zamówienia, w tym opisanie przedmiotu zamówienia, w sposób utrudniający uczciwą konkurencję, skutkujące uprzywilejowaniem w postępowaniu o udzielenie zamówienia sprzętu konkretnych producentów;
- ⇒ art. 108 ust. 2 oraz art. 124 pkt 1 ustawy Pzp, w zw. z § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U., poz. 2415), poprzez zaniechanie wskazania w SWZ obowiązkowej przesłanki wykluczenia zawartej w art. 108 ust. 2 ustawy Pzp oraz zaniechanie żądania w SWZ podmiotowego środka dowodowego na potwierdzenie braku zaistnienia tej podstawy wykluczenia, tj. dokumentu, o którym mowa w § 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, który był niezbędny do przeprowadzenia postępowania;
- ⇒ art. 124 pkt 1 oraz art. 16 ust. 1 ustawy Pzp w zw. z § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia z dnia 23 grudnia 2020 r. Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz.U. z 2020 r. poz. 2415), poprzez wskazanie węższego zakresu dokumentów wymaganych od wykonawców zagranicznych w stosunku do dokumentów wymaganych od wykonawców posiadających siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- ⇒ art. 124 pkt 1, art. 134 ust. 1 pkt 9 i art. 58 ust. 5 ustawy Pzp, poprzez wskazanie szerszego zakresu dokumentów (podmiotowych środków dowodowych), wymaganych od wykonawców składających ofertę samodzielnie w stosunku do dokumentów wymaganych od wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie;

- ⇒ art. 124 pkt 1 ustawy Pzp w zw. z § 2 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z 23.12.2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz.U. z 2020 r. poz. 2415), poprzez zaniechanie żądania w SWZ podmiotowego środka dowodowego w postaci oświadczenia wykonawcy o aktualności informacji zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 125 ust. 1 ustawy Pzp (JEDZ);
- ⇒ art. 128 pkt 1 i 4 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie dokonania czynności wezwania wykonawcy do uzupełnienia niekompletnych dokumentów lub wyjaśnienia treści przedłożonych przez wykonawcę dokumentów na potwierdzenie posiadania ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia;
- ⇒ art. 135 ust. 6 ustawy Pzp poprzez brak dokonania przez zamawiającego czynności udostępnienia pełnej treści wniosku o wyjaśnienie treści specyfikacji warunków zamówienia (SWZ), sformułowanego przez wykonawcę, na stronie internetowej prowadzonego postępowania;
- ⇒ art. 137 ust. 1 ustawy Pzp, poprzez sformułowanie rozbieżnych zapisów w poszczególnych częściach SWZ bez ich ujednoclenia;
- ⇒ art. 137 ust 6 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie przedłużenia terminu składania ofert o czas niezbędny na zapoznanie się przez wykonawców ze zmianą treści SWZ i przygotowanie ofert, po dokonaniu przez zamawiającego zmiany treści SWZ, która miała charakter istotny;
- ⇒ art. 223 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp, poprzez zaniechanie poprawienia w ofercie wykonawcy oczywistej omyłki pisarskiej;
- ⇒ art. 224 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp poprzez zaniechanie wezwania wykonawcy o udzielenie wyjaśnień, o których mowa w art. 224 ust. 1 ustawy Pzp;
- ⇒ art. 224 ust. 6 ustawy Pzp poprzez zaniechanie odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę, która to oferta zawiera rażąco niską cenę;
- ⇒ art. 226 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp poprzez brak dokonania czynności odrzucenia oferty złożonej przez wykonawcę mimo niezgodności jej treści z warunkami zamówienia;
- ⇒ art. 239 ust. 1 ustawy Pzp poprzez dokonanie w sposób wadliwy czynności oceny oferty złożonej przez wykonawcę w zakresie kryterium oceny ofert: termin gwarancji i rękojmi,
- ⇒ art. 307 ust. 3 ustawy Pzp poprzez nieprzekazanie przez wykonawcę pisemnego oświadczenia o wyrażeniu zgody na przedłużenie terminu związania ofertą zawierającego datę, do której wykonawca przedłuży termin związania ofertą;

W 2023 r. zamawiający zgłosili zastrzeżenia od wyniku 5 przeprowadzonych obligatoryjnych kontroli uprzednich. Prezes Urzędu nie uwzględnił zastrzeżeń w żadnym przypadku i przekazał je do zaopiniowania przez KIO, która w 1 kontroli częściowo uwzględniła zastrzeżenia, a w 4 przypadkach nie uwzględniła zastrzeżeń, dzieląc tym samym stanowisko Prezesa Urzędu.

3. Wnioski o kontrolę

W 2023 r. do Prezesa Urzędu wpłynęło 415 wniosków o kontrolę. Prezes Urzędu rozpatrzył 423 wnioski o kontrolę.²⁵ Wnioski te kierowali do Prezesa Urzędu przede wszystkim wykonawcy oraz instytucje zaangażowane we wdrażanie funduszy unijnych w Polsce, ale także m.in. organy ścigania oraz podmioty nie uczestniczące w danych postępowaniach o udzielenie zamówień, w tym: osoby prywatne, radni, sygnaliści, organizacje zrzeszające przedstawicieli określonych zawodów.

²⁵ Większa liczba rozpatrzonych w 2023 r. wniosków wynika z faktu zakończenia w tym roku również wniosków, które wpłynęły w latach ubiegłych.

W wyniku rozpatrzenia ww. wniosków Prezes Urzędu:

- ⇒ w 181 sprawach przeprowadził wstępną kontrolę, w tym w 30 sprawach wszczęto dalszą kontrolę doraźną w przypadku uzasadnionego przypuszczenia, że doszło do naruszenia przepisów ustawy, które mogło mieć lub miało wpływ na wynik postępowania lub konkursu albo zawarto lub zmieniono umowę lub umowę ramową z naruszeniem przepisów ustawy, natomiast w 151 sprawach kontrole zostały zakończone informacją o braku podstaw do dalszego prowadzenia kontroli,
- ⇒ w 213 sprawach odmówił wszczęcia kontroli podając szczegółowe uzasadnienie faktyczne i prawne odnoszące się do zarzutów wnioskodawców,
- ⇒ zakończył 29 spraw, które nie podlegały merytorycznemu rozpatrzeniu.

4. Zawiadomienia rzeczników dyscypliny finansów publicznych i wyniki tych zawiadomień

W przypadku wykrycia w trakcie realizacji czynności kontrolnych lub w toku prowadzonych postępowań wyjaśniających, nieprawidłowości stanowiących naruszenie ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych Prezes Urzędu zawiadamiał o stwierdzonym naruszeniu właściwego rzecznika dyscypliny finansów publicznych. Zawiadomienia do rzecznika dyscypliny finansów publicznych skierowano w odniesieniu do 21 spraw objętych w 2023 r. kontrolą doraźną.

Zawiadamiano rzecznika o stwierdzeniu naruszeń dyscypliny finansów publicznych polegających na:

- ⇒ niezasadnym stosowaniu trybu zamówienia z wolnej ręki (5 zawiadomień),
- ⇒ opisanii przedmiotu zamówienia z naruszeniem zasady uczciwej konkurencji (4 zawiadomienia),
- ⇒ zaniechaniu odrzucenia oferty (4 zawiadomienia),
- ⇒ zmianie umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych (2 zawiadomienia),
- ⇒ błędnym szacowaniu wartości zamówienia polegającego na podziale zamówienia lub zaniżeniu jego wartości w celu ominięcia stosowania ustawy Pzp do jego udzielenia (2 zawiadomienia),
- ⇒ niezamieszczeniu w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o wyniku postępowania (1 zawiadomienie),
- ⇒ zaniechaniu wyłączenia z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego osoby podlegającej wyłączeniu z postępowania na podstawie przepisów o zamówieniach publicznych (1 zawiadomienie),
- ⇒ nieprzekazaniu ogłoszenia o zamówieniu publicznym do publikacji do właściwego publikatora - Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej (1 zawiadomienie),
- ⇒ unieważnieniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych określających przesłanki unieważnienia (1 zawiadomienie).

W wyniku rozpatrzenia 8 zawiadomień przez rzeczników Prezes Urzędu został poinformowany, iż w przypadku 5 zawiadomień skierowano wnioski o ukaranie osoby obwinionej do komisji orzekającej. W zakresie 1 zawiadomienia zostało wszczęte postępowanie wyjaśniające. W 1 sprawie rzecznik dyscypliny finansów publicznych odmówił wszczęcia postępowania wyjaśniającego. W 1 przypadku rzecznik poinformował o zawieszeniu postępowania w sprawie dyscypliny finansów publicznych. W zakresie 13 pozostałych zawiadomień rzecznicy nie poinformowali jeszcze Prezesa Urzędu o sposobie załatwienia sprawy.

III.1.6. Działania związane z informatyzacją systemu zamówień publicznych

1. Platforma e-Zamówienia

W 2023 r. kontynuowano realizację umowy z dnia 31 marca 2020 r. na zaprojektowanie, budowę, wdrożenie Platformy e-Zamówienia wraz z usługą nadzoru autorskiego nad eksploatacją Platformy e-Zamówienia w okresie stabilizacji oraz usługą utrzymania przez okres 12 miesięcy, w zakresie świadczenia usług utrzymania zbudowanej Platformy e-Zamówienia. Realizacja umowy została zakończona w listopadzie 2023 r.

Platforma e-Zamówienia udostępnia w sieci Internet usługi elektroniczne, wspierające realizację procesu udzielania zamówienia publicznego, zgodnie z ustawą – Prawo zamówień publicznych. W ramach udostępnianych usług Platforma umożliwia komunikację elektroniczną i wymianę informacji przez uczestników postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wszystkich jego etapach.

System udostępnia wykonawcom mi.in. usługi w procesie przygotowania oraz bezpiecznego składania ofert/wniosków/prac konkursowych w ramach poszczególnych postępowań, oraz zapewnia zamawiającym wsparcie w fazie *preaward* od przygotowania planu postępowań do momentu zakończenia postępowania, w szczególności oferując możliwość przygotowania dokumentów elektronicznych (np. JEDZ, formularz ofertowy, formularz wniosku), wygenerowania informacji z otwarcia ofert i wyboru najkorzystniejszej oferty.

Na Platformie e-Zamówienia udostępnione są:

1. Moduł Tożsamości (MT);
2. Moduł Ogłoszeń (MO) (BZP w zakresie ogłoszeń krajowych i ogłoszeń unijnych polskich zamawiających):
 - o Przygotowanie ogłoszeń i planów postępowań,
 - o Biuletyn Zamówień Publicznych (BZP);
3. Moduł Postępowań (MP):
 - o Inicjacja postępowania, aktualizacja statusu postępowania,
 - o Komunikacja interesariuszy postępowania (pytania/odpowiedzi, zaproszenia, wyjaśnienia, zawiadomienia, powiadomienia);
4. Moduł Ofert/Wniosków (MOW):
 - o Przygotowanie, składanie ofert/wniosków/prac konkursowych,
 - o Przechowywanie i zabezpieczenie ofert/wniosków/prac konkursowych,
 - o Otwarcie ofert/wniosków/prac konkursowych;
5. Moduł Monitorowania i Analiz (MMiA);
6. Moduł eSender;

wraz z komponentami wspierającymi mi.in.:

- a) Komponent Komunikacji (KOM),
- b) System mailingowy (SM),
- c) Koordynator powiadomień (KP),
- d) Komponent Kryptograficzny (KK),
- e) Zarządca Logów (ZL),
- f) Zarządca API (ZA),
- g) Portal Deweloperski (PD),
- h) e-Sender,
- i) Komponent Administracyjny (KA),
- j) Komponent Edukacyjny (KE),
- k) System Obsługi Zgłoszeń (SOZ),
- l) Portal dostępowy.

14 września 2023 r. została zawarta nowa umowa na świadczenie usług utrzymania Platformy e-Zamówienia oraz przygotowanie, budowę i wdrożenie nowych formularzy eForms na Platformie e-Zamówienia.

2. miniPortal

Od 1 stycznia 2023 roku zamawiający mieli możliwość prowadzenia na miniPortalu tylko postępowania w zakresie koncesji oraz umowy ramowej – umowy wykonawczej. Zamawiający nie mogli wszczynać postępowań w pozostałych trybach, mogli dokończyć prowadzenie postępowań wszczętych do 31 grudnia 2022 roku. Analogicznie, jak w latach poprzednich, miniPortal, będący bezpłatnym narzędziem umożliwiał elektroniczną komunikację pomiędzy zamawiającymi a wykonawcami, w zakresie koncesji oraz umowy ramowej – umowy wykonawczej, z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych i publicznych usług funkcjonujących w państwowych zasobach, tj. BZP i usług e-PUAP. Po publikacji odpowiedniego ogłoszenia wszczynającego postępowanie w Biuletynie Zamówień Publicznych lub Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zamawiający mogli zarejestrować na miniPortalu postępowanie, w którym wykonawcy szyfrowali oferty, a zamawiający po upływie terminu na ich otwarcie mogli je deszyfrować.

W 2023 r. wszczęto na miniPortalu 344 postępowania:

- ⇒ Koncesje zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 Pzp – 19,
- ⇒ Koncesje zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 2 Pzp – 2,
- ⇒ Koncesje zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 3 Pzp – 1,
- ⇒ Umowa ramowa – umowa wykonawcza – 322.

3. Narzędzia elektroniczne udostępniane przez Urząd Zamówień Publicznych

Ustawa – Prawo zamówień publicznych nakłada na Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych działania związane z informatyzacją systemu zamówień. Do usprawnienia i przyspieszenia procedury zamówieniowej przyczyniają się udostępniane i utrzymywane przez Urząd Zamówień Publicznych nieodpłatne narzędzia informatyczne.

3.1. Portal centralny (<https://www.gov.pl/web/uzp/>)

Serwis informacyjny, gdzie zamieszczono m.in. informacje związane z prowadzeniem postępowań o zamówienie publiczne:

- ⇒ merytoryczne – akty wykonawcze, opinie prawne, wytyczne, rekomendacje, dobre praktyki, informacje z prowadzonych przez Prezesa Urzędu kontroli, sprawozdania o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych itp.,
- ⇒ dotyczące współpracy międzynarodowej (w tym w ramach UE),
- ⇒ o konferencjach, seminariach, materiałach edukacyjnych i publikacjach,
- ⇒ o działaniu Krajowej Izby Odwoławczej (w tym wyszukiwarki orzeczeń KIO, wokandy),

oraz udostępniono narzędzia elektroniczne wykorzystywane w procesie udzielania zamówień publicznych:

- ⇒ Platformę e-Zamówienia, udostępniającą Biuletyn Zamówień Publicznych, w którym zamawiający publikują ogłoszenia wymagane ustawą Pzp oraz Plany Postępowań z wyszukiwarką ogłoszeń krajowych i unijnych, Moduł składania i otwarcia ofert/wniosek/prac konkursowych – umożliwiający m.in. komunikację elektroniczną pomiędzy stronami prowadzonego postępowania o zamówienie publiczne lub konkursu, w tym składanie ofert/wniosek/prac konkursowych, wyszukiwarkę postępowań prowadzonych na Platformie e-Zamówienia, przesyłanie rocznych sprawozdań o

- udzielonych zamówieniach do Prezesa UZP, przesyłanie Informacji do Prezesa UZP o złożonych wnioskach i ofertach, eSender Platformy e-Zamówienia, Moduł Monitorowania i Analiz wykorzystujący narzędzia BI (Business Intelligence),
- ⇒ miniPortal umożliwiający komunikację elektroniczną pomiędzy stronami prowadzonego postępowania o zamówienie publiczne w zakresie Koncesji oraz Umowy ramowej – Umowy wykonawczej,
 - ⇒ Elektroniczną Skrzynkę Podawczą UZP i KIO udostępnianą za pośrednictwem platformy ePuap, przez którą można składać m.in. odwołania w postępowaniu o zamówienie publiczne,
 - ⇒ Platformę aukcji elektronicznych,
 - ⇒ JEDZ – narzędzie elektroniczne wspierające zamawiających i wykonawców w stosowaniu standardowego formularza JEDZ.

3.2. Platforma aukcji

Urząd Zamówień Publicznych bezpłatnie udostępnia zamawiającym system informatyczny służący do prowadzenia aukcji. System dostępny jest w trybie bezpośredniego połączenia ze stroną internetową pod adresem <https://aukcje.uzp.gov.pl/index.php>

W 2023 r. na udostępnianej przez UZP Platformie aukcji elektronicznych przeprowadzono 126 aukcji, zorganizowanych przez 11 zamawiających (w 2022 r. – 110 aukcji). Suma oszczędności stosunku ofert wstępnych do ofert złożonych we wszystkich aukcjach to 37 575 971,57 zł.

1.1. Kody CPV

Urząd Zamówień Publicznych udostępnia również wyszukiwarkę kodów CPV i CPC, która ułatwia wyszukanie niezbędnych informacji i pozwala na szybsze kwalifikowanie nabywanych przez zamawiających dostaw, usług oraz robót budowlanych. Wspólny Słownik Zamówień stanowi jednolity system klasyfikacji udzielanych zamówień publicznych, którego celem jest standaryzacja terminologii wykorzystywanej przy dokonywaniu opisu przedmiotu zamówienia przez instytucje zamawiające. Obowiązek posługiwania się słownikiem w procesie opisu przedmiotu zamówienia publicznego wynika bezpośrednio z brzmienia art. 99 ust. 3 ustawy Pzp.

1.2. JEDZ

Urząd Zamówień Publicznych udostępnia za pośrednictwem swojej strony internetowej nieodpłatne narzędzie wspierające zamawiających i wykonawców w stosowaniu standardowego formularza JEDZ w wersji elektronicznej. Narzędzie zbudowane jest z komponentów oferowanych przez Komisję Europejską i tym samym posiada podobne funkcjonalności. Zamawiający i wykonawcy mogą, utworzyć nowy formularz JEDZ, ponownie wykorzystać formularz wygenerowany w udostępnianym narzędziu lub serwisie Komisji Europejskiej oraz przeglądać elektroniczną wersję JEDZ przekazaną wraz z ofertą albo wnioskiem. Formularz JEDZ w formie elektronicznej udostępniony jest również na Platformie e-Zamówienia.

III.1.7. Wydawanie Biuletynu Zamówień Publicznych

Biuletyn Zamówień Publicznych jest to elektroniczny system umożliwiający zamawiającym samodzielne zamieszczanie w BZP ogłoszeń m.in. o zamówieniu, o wyniku postępowania, konkursie, koncesji dotyczących postępowań o wartości z przedziału 130 000 zł do progów unijnych. Baza danych elektronicznego systemu Biuletynu Zamówień Publicznych zawiera kilkaset tysięcy ogłoszeń.

Biuletyn Zamówień Publicznych podzielony został na BZP przed 1 stycznia 2021 roku i na BZP dostępny na Platformie e-Zamówienia po 1 stycznia 2021 roku.

Zamieszczenie ogłoszenia jest bezpłatne i możliwe wyłącznie w formie elektronicznej.

W 2023 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych przed 1 stycznia 2021 roku zamieszczono 854 ogłoszenia, w tym:

- ⇒ ogłoszeń o zamówieniu – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zamówieniu w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa/na podwykonawstwo – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy – 0,
- ⇒ ogłoszeń o udzieleniu zamówienia – 305,
- ⇒ ogłoszeń o konkursie – 0,
- ⇒ ogłoszeń o wynikach konkursu – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie ogłoszenia – 39,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie umowy – 510,
- ⇒ ogłoszeń o koncesji – 0,
- ⇒ wstępnych ogłoszeń informacyjnych – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie ogłoszenia (koncesje) – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy koncesji – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zawarciu umowy koncesji – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie umowy koncesji – 0.

W 2023 r. w Biuletynie Zamówień Publicznych po 1 stycznia 2021 roku, na Platformie e-Zamówienia zamieszczono 540 302 ogłoszenia, w tym:

- ⇒ ogłoszeń o zamówieniu – 129 779,
- ⇒ ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy – 4 992,
- ⇒ ogłoszeń o wyniku postępowania – 125 333,
- ⇒ ogłoszeń o konkursie – 29,
- ⇒ ogłoszeń o wynikach konkursu – 32,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie ogłoszenia – 57 671,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie umowy – 8 768,
- ⇒ ogłoszeń o wykonaniu umowy – 190 889,
- ⇒ ogłoszeń o spełnianiu okoliczności, o których mowa w art. 214 ust.1 pkt 11–14 ustawy – 313,
- ⇒ ogłoszeń o koncesji – 16,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie ogłoszenia (koncesje) – 5,
- ⇒ ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy koncesji – 0,
- ⇒ ogłoszeń o zawarciu umowy koncesji – 6,
- ⇒ ogłoszeń o zmianie umowy koncesji – 1,
- ⇒ ogłoszeń dotyczących zamówienia, dla którego nie ma obowiązku stosowania ustawy Pzp – 10 179,
- ⇒ planów postępowań – 12 289.

Dla porównania poniżej zamieszczono zestawienie liczby ogłoszeń publikowanych w BZP w latach 2022-2023.

Tab. 63. Liczba ogłoszeń publikowanych w BZP w latach 2022-2023 według rodzaju ogłoszenia

Rodzaj ogłoszenia	2022	2023
Ogłoszenie o zamówieniu	152 731	129 779
Ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy	4 717	4 992
Ogłoszenie o wyniku postępowania	141 142	125 333
Ogłoszenie o konkursie	55	29
Ogłoszenie o wynikach konkursu	44	32
Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia	59 642	57 671
Ogłoszenie o zmianie umowy	10 452	8 768
Ogłoszenie o wykonaniu umowy	101 535	190 889
Ogłoszenie o spełnianiu okoliczności, o których mowa w art. 214 ust.1 pkt 11–14 ustawy	113	313
Ogłoszenie o koncesji	13	16
Ogłoszenie o zmianie ogłoszenia (koncesje)	8	5
Ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy koncesji	0	0
Ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji	8	6
Ogłoszenie o zmianie umowy koncesji	1	1
Ogłoszenie dotyczące zamówienia, dla którego nie ma obowiązku stosowania ustawy Pzp	17 252	10 179
Plan postępowań	11 746	12 289

III.1.8. Działalność edukacyjno-informacyjna realizowana przez Urząd, wspierająca uczestników systemu zamówień publicznych

Urząd Zamówień Publicznych w 2023 roku udzielał wsparcia uczestnikom systemu zamówień publicznych, oferując poszerzanie wiedzy w zakresie przepisów Pzp i ich prawidłowego oraz maksymalnie efektywnego stosowania w praktyce postępowań o udzielenie zamówień.

Bogata oferta edukacyjna Urzędu stwarzała możliwość udziału w licznych konferencjach, warsztatach i szkoleniach, w szczególności w ramach przedsięwzięć wynikających z realizacji programu *Polityka zakupowa państwa* oraz projektu *Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych*, realizowanego w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój, Oś priorytetowa II: Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.18: Wysokiej jakości usługi administracyjne”. Ważnym elementem aktywności informacyjno-edukacyjnej Urzędu w 2023 roku był przegląd Prawa zamówień publicznych, który odbywał się w formie warsztatowych debat z udziałem różnych grup uczestników rynku zamówień publicznych.

1. Przegląd Prawa zamówień publicznych

Po dwóch latach funkcjonowania systemu zamówień publicznych w oparciu o regulacje ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych Urząd – zgodnie ze składaną na etapie tworzenia nowych przepisów deklaracją – przystąpił w roku 2023 do przeglądu Prawa zamówień publicznych. Ten czas pierwszych doświadczeń był okazją do weryfikacji przepisów i praktycznych wniosków. Pozwolił spojrzeć przez pryzmat praktycznych doświadczeń na regulacje oraz funkcjonujące praktyki i dostrzec, które

rozwiązania działają bez zarzutu, które wymagają ewentualnych modyfikacji i gdzie można poszukać dalszych usprawnień oraz innowacji.

W ramach przeglądu wszyscy interesariusze systemu zamówień publicznych mogą zgłaszać swoje propozycje i spostrzeżenia, służące jako punkt wyjścia do sformułowania wniosków dotyczących ustawy Pzp.

Przeprowadzono cykl debat w formie warsztatów stacjonarnych, zapraszając do dyskusji przedstawicieli różnych grup uczestników rynku zamówień publicznych - zamawiających, wykonawców, świat nauki oraz instytucje kontrolujące. Przyjęta formuła pozwoliła optymalnie wykorzystać doświadczenia pierwszego etapu funkcjonowania nowego Pzp.

Cztery niezależne spotkania dla różnych interesariuszy rynku odbyły się w terminach 11.09.2023 r., 12.09.2023 r., 20.11.2023 r., 21.11.2023 r.

Dyskusje w trakcie warsztatów były skoncentrowane w następujących obszarach tematycznych:

- ⇒ procedury udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne,
- ⇒ doświadczenia związane z zawieraniem umów w sprawach zamówień publicznych,
- ⇒ strategiczne wykorzystanie zamówień do realizacji celów społecznych, środowiskowych, innowacyjności,
- ⇒ obszar elektronicznej zamówień publicznych – elektroniczne rozprawy przed KIO, elektroniczne platformy zamówieniowe.

Ponadto zmianę do Prawa zamówień publicznych, popartą doświadczeniem z dotychczasowego korzystania z regulacji, można zaproponować drogą mailową na udostępniony w tym celu adres legislacja@uzp.gov.pl.

Oprócz bezpośredniego udziału w dyskusji w ramach spotkań stacjonarnych zainteresowani uczestnicy rynku zamówień publicznych mogli zgłaszać swoje propozycje, spostrzeżenia i postulaty poprzez wypełnienie elektronicznej ankiety, dostępnej na stronie internetowej Urzędu.

2. Szkolenia w ramach programu Polityka zakupowa państwa

Istotnym elementem działań edukacyjnych UZP realizowanych w 2023 roku było wsparcie uczestników systemu w procesie stosowania regulacji Pzp zgodnie z celami strategicznymi wynikającymi z Polityki zakupowej państwa. Przedsięwzięcia edukacyjne organizowane w ramach tego programu akcentowały kwestie wykorzystania potencjału rynku w realizacji celów strategicznych kraju jako istotny aspekt zamówień publicznych, udostępniających instrumenty efektywnego oddziaływania na zrównoważony rozwój, innowacyjność czy działalność proekologiczną i prospołeczną podmiotów gospodarczych.

W cyklu szkoleń online w ramach Polityki zakupowej państwa, przeprowadzonych przez Urząd Zamówień Publicznych w 2023 roku, wzięło udział przeszło 3 300 uczestników rynku zamówień publicznych – zamawiających, wykonawców, kontrolerów. Szkolenia zostały wysoko ocenione przez uczestników.

Przedsięwzięcia te realizowane w ramach Polityki zakupowej państwa obejmowały szeroki zakres zagadnień związanych z procesem przygotowania i udzielania zamówień publicznych, w tym zamówień wspólnych, Platformą e-Zamówienia i jej funkcjonalnościami, kwestiami dotyczącymi zamówień zrównoważonych, innowacyjnych, narzędzi sprzyjających wzrostowi zainteresowania sektora MŚP rynkiem zamówień publicznych czy zagadnieniami

Pzp najbardziej istotnymi z punktu widzenia osób prowadzących kontrolę w obszarze zamówień publicznych.

W okresie sierpień – grudzień 2023 r. przeprowadzono 21 szkoleń dotyczących zróżnicowanej tematyki w obszarze zamówień publicznych:

22.08.2023 r.

- ⇒ „Istotne zagadnienia związane z udzielaniem zamówienia ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji podmiotowej wykonawców, wariantu drugiego trybu podstawowego oraz elektroniczności”

24.08.2023 r.

- ⇒ „Polityka zakupowa państwa a kontrola zamówień publicznych”
- ⇒ „Tajemnica przedsiębiorstwa z uwzględnieniem praktyki kontrolnej Prezesa UZP”
- ⇒ „Rażąco niska cena – analiza przepisów i wybranego orzecznictwa”

31.08.2023 r.

- ⇒ „Tajemnica przedsiębiorstwa w praktyce z uwzględnieniem orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej”
- ⇒ „Problematyka badania rażąco niskiej ceny na podstawie kontroli przeprowadzonych przez UZP i orzecznictwa”
- ⇒ „Przesłanka wykluczenia z postępowania z art. 108 ust. 2 ustawy Pzp z uwzględnieniem praktyki kontrolnej Prezesa UZP”

06.09.2023 r.

- ⇒ „Kontrola zamówień innowacyjnych”
- ⇒ „Konflikt interesów w zamówieniach publicznych z uwzględnieniem wyników kontroli Prezesa Urzędu”
- ⇒ „Orzecznictwo sądowe, dotyczące nałożonych korekt finansowych, praktyka kontra taryfikator – na wybranych przykładach”

14.09.2023 r.

- ⇒ „Podział zamówienia na części”
- ⇒ „Realizacja kontroli procedur udzielania zamówień publicznych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej”

20.09.2023 r.

- ⇒ „Istotne zagadnienia związane z udzielaniem zamówienia ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji podmiotowej wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia i podmiotów udostępniających zasoby, przetargu nieograniczonego oraz oceny ofert”
- ⇒ „Kwalifikacja podmiotowa wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia oraz podmiotów udostępniających zasoby”
- ⇒ „Przetarg nieograniczony ze szczególnym uwzględnieniem etapu oceny ofert”

21.09.2023 r.

- ⇒ „Ocena Poleceń Zmian w świetle przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych dotyczących zmiany umowy o zamówienie publiczne”
- ⇒ „Waloryzacja wynagrodzeń wykonawców w zamówieniach na roboty budowlane – teoria i praktyka”

27.09.2023 r.

- ⇒ „Platforma e-Zamówienia i jej funkcjonalności”
- ⇒ „Moduł Ofert i Wniosków z perspektywy Zamawiającego i Wykonawcy”

- ⇒ „Praktyczne przygotowanie formularza ofertowego, JEDZ i komunikacja w postępowaniu na Platformie e-Zamówienia”
- ⇒ „Sprawozdanie roczne, plany postępowań i postępowania unijne na Platformie e-Zamówienia i ogłoszenie o wykonaniu umowy”

28.09.2023 r .

- ⇒ „Prowadzenie postępowania kontrolnego w reżimie dwóch ustaw, aspekty praktyczne”
- ⇒ „Rekomendacje powstałe przy współpracy z przedstawicielami różnych branż jako źródło dobrych praktyk i proponowanych rozwiązań dla Zamawiających”

5.10.2023 r.

- ⇒ „Konsorcjum w zamówieniach publicznych”
- ⇒ „Dokumenty zamówienia”
- ⇒ „Nieprawidłowości w opisie przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem wyników kontroli Prezesa Urzędu oraz orzecznictwa KIO – wybrane aspekty”

10.10.2023 r.

- ⇒ „Platforma e-Zamówienia i jej funkcjonalności”
- ⇒ „Moduł Ofert i Wniosków z perspektywy Zamawiającego i Wykonawcy”
- ⇒ „Praktyczne przygotowanie formularza ofertowego, JEDZ i komunikacja w postępowaniu na Platformie e-Zamówienia”
- ⇒ „Sprawozdanie roczne, plany postępowań i postępowania unijne na Platformie e-Zamówienia i ogłoszenie o wykonaniu umowy”

12.10.2023 r.

- ⇒ „Przesłanka udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki określona w art. 214 ust.1 pkt 5 ustawy Pzp”
- ⇒ „Narzędzia i funkcjonalności oferowane przez Platformę e-Zamówienia przydatne do kontroli udzielonych zamówień publicznych, dla których stroną internetową prowadzonego postępowania jest Platforma e-Zamówienia”

18.10.2023 r.

- ⇒ „Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia, z uwzględnieniem zamówień wspólnych, szacowania wartości zamówienia – aktualne orzecznictwo”
- ⇒ „Jak przeprowadzić postępowanie lub ubiegać się o udzielenie zamówienia w wariantie pierwszym (art. 275 pkt 1 ustawy Pzp) – aktualne orzecznictwo”
- ⇒ „Jak przeprowadzić postępowanie lub ubiegać się o udzielenie zamówienia w wariantie „drugim i trzecim trybu podstawowego (art. 275 pkt 2 i 3 ustawy Pzp) – aktualne orzecznictwo”

19.10.2023 r.

- ⇒ „Wybrane zagadnienia: dokumenty zamówienia, podwykonawstwo i umowy w sprawie zamówienia publicznego”
- ⇒ „Dokumenty zamówienia”
- ⇒ „Podwykonawstwo w zamówieniach publicznych”
- ⇒ „Umowy w sprawie zamówień publicznych, z uwzględnieniem regulacji przyjaznych MŚP”

26.10.2023 r.

- ⇒ „Wadium i termin związania ofertą”
- ⇒ „Narzędzia i funkcjonalności oferowane przez Platformę e-Zamówienia przydatne do kontroli udzielonych zamówień publicznych, dla których stroną internetową prowadzonego postępowania jest Platforma e-Zamówienia”

8.11.2023 r.

- ⇒ „Procedura naprawcza (samooczyszczenie wykonawcy) oraz nieproporcjonalność wykluczenia wykonawcy”
- ⇒ „Poleganie na zasobach podmiotu udostępniającego zasoby na etapie postępowania o udzielenie zamówienia i realizacji umowy w sprawie zamówienia publicznego”

9.11.2023 r.

- ⇒ „Nieprawidłowości dotyczące zmiany umowy z uwzględnieniem wyników kontroli Prezesa UZP – wybrane aspekty”
- ⇒ „Narzędzia i funkcjonalności oferowane przez Platformę e-Zamówienia przydatne do kontroli udzielonych zamówień publicznych, dla których stroną internetową prowadzonego postępowania jest Platforma e-Zamówienia”

16.11.2023 r.

- ⇒ „Zamówienia publiczne z uwzględnieniem prawa Unii Europejskiej”
- ⇒ „Narzędzia i funkcjonalności oferowane przez Platformę e-Zamówienia przydatne do kontroli udzielonych zamówień publicznych, dla których stroną internetową prowadzonego postępowania jest Platforma e-Zamówienia – część II”

23.11.2023 r.

- ⇒ „Zakończenie postępowania i obowiązki zamawiającego z tym związane”
- ⇒ „Wyjaśnianie treści oferty, poprawianie omyłek w ofercie, błędy w obliczaniu ceny lub kosztu”

30.11.2023 r.

- ⇒ „Przykłady błędów związanych z elektronizacją zamówień publicznych popełnianych przez zamawiających i wykonawców”
- ⇒ „Tryb zamówienia z wolnej ręki oraz negocjacji bez ogłoszenia – wybrane przesłanki”

7.12.2023 r.

- ⇒ „Narzędzia przewidziane ustawą Pzp pozwalająca na sprawne realizowanie umów w sprawach zamówień publicznych”
- ⇒ „Formy podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń przekazywanych w postępowaniu przy użyciu środków komunikacji elektronicznej”

Szkolenia odbyły się w formule online z wygodnym dostępem do czatu, gdzie uczestnicy jak i prelegenci komunikowali się ze sobą.

3. Szkolenia ze strategicznych zamówień publicznych

Dodatkowo w ramach Polityki zakupowej państwa Urząd Zamówień Publicznych zorganizował we wrześniu i październiku 2023 r. jednodniowe szkolenia z zamówień strategicznych. Szkolenia były skierowane do pracowników zamawiających oraz instytucji kontrolujących zamówienia publiczne.

W każdym szkoleniu uczestnicy mieli okazję zapoznać się z trzema zagadnieniami z dziedziny zamówień społecznych, zielonych oraz zamówień na innowacje, w szczególności tematyka obejmowała zagadnienia:

11 września 2023 r.

- ⇒ „Dostępność w zamówieniach publicznych”
- ⇒ „Aspekty środowiskowe w przepisach ustawy Prawo zamówień publicznych”
- ⇒ „Rozwiązania w ustawie Prawo zamówień publicznych sprzyjające zamówieniom na innowacje”

18 września 2023 r.

- ⇒ „Włączenie społeczne w zamówieniach publicznych”
- ⇒ „Efektywność energetyczna a zamówienia publiczne”
- ⇒ „Zamówienia przedkomercyjne”

2 października 2023 r.

- ⇒ „Etykiety społeczne i inne wybrane aspekty społeczne w kryteriach oceny ofert”
- ⇒ „Opis przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem wymagań środowiskowych oraz środowiskowe kryteria oceny ofert”
- ⇒ „Partnerstwo innowacyjne”

9 października 2023 r.

- ⇒ „Dostępność cyfrowa w praktyce”
- ⇒ „Kwalifikacja podmiotowa wykonawców i środowiskowe wymagania związane z realizacją zamówienia”
- ⇒ „Konkursy GovTech na innowacyjne rozwiązania informatyczne w sektorze publicznym”

Wszystkie szkolenia zostały przeprowadzone w formie zdalnej umożliwiającej interakcje z trenerami poprzez moderowany czat. Łącznie przeszkolono ponad 250 osób.

4. Działania edukacyjne w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” zrealizowane w 2023 r.

Rok 2023 był rokiem finalizującym działania edukacyjne Urzędu Zamówień Publicznych w projekcie „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych”, realizowanym w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

Przeprowadzono szkolenia i konferencje w formule online, w których uczestniczyli beneficjenci projektu – zamawiający reprezentujący administrację rządową, samorządową oraz jednostki podległe, a także pracownicy instytucji kontrolujących zamówienia publiczne.

Tematem przedsięwzięć realizowanych w ramach projektu były zagadnienia dotyczące procesu przygotowania i udzielenia zamówienia publicznego w oparciu o regulacje Pzp. Podczas szkoleń i konferencji uczestnicy mogli również otrzymać wsparcie ekspertów w zakresie wątpliwości interpretacyjnych i uzyskać odpowiedzi na pojawiające się pytania.

4.1. Szkolenia

W 2023 roku w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” zrealizowano 13 dwudniowych szkoleń w trybie online pt. „Proces przygotowania i przeprowadzenia postępowania o zamówienie publiczne według regulacji Pzp” w następujących terminach:

- 1) 20-21.02.2023
- 2) 06-07.03.2023
- 3) 23-24.03.2023
- 4) 20-21.04.2023
- 5) 26-27.04.2023
- 6) 11-12.05.2023
- 7) 25-26.05.2023
- 8) 01-02.06.2023
- 9) 22-23.06.2023
- 10) 17-18.09.2023
- 11) 18-19.09.2023
- 12) 02-03.10.2023
- 13) 09-10.10.2023.

Program szkoleń obejmował takie zagadnienia, jak: procedura udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne oraz o wartości równej lub przekraczającej progi unijne z uwzględnieniem przepisów przyjaznych MŚP, wybór oferty najkorzystniejszej, kryteria oceny ofert, negocjacje w procesie udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne oraz o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, elektronizacja zamówień publicznych, innowacyjność zamówień publicznych oraz Dostępność Plus przy udzielaniu zamówień.

Podczas ww. szkoleń swoje kompetencje podniosło 255 osób.

4.2. Konferencje

W ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” w 2023 roku odbyły się dwie konferencje, w których uczestniczyło łącznie 228 beneficjentów projektu.

25 października 2023 r. odbyła się w formule online konferencja organizowana przez Urząd Zamówień Publicznych pt. „**Funkcjonowanie systemu zamówień publicznych – raporty z przeprowadzonych badań**”. Celem przedsięwzięcia było zaprezentowanie wyników badań rynku zamówień publicznych, które były jednym z komponentów projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych”. Przeprowadzone badania umożliwiły ocenę funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce w okresie od 01.07.2021 r. do 30.06.2022 r. z perspektywy przedstawicieli zamawiających, wykonawców i instytucji kontrolujących postępowania w sprawie udzielania zamówień publicznych oraz porównanie ocen wybranych zagadnień z wynikami badania przeprowadzonego dla okresu od 28.07.2016 r. (tj. od dnia wejścia w życie nowelizacji ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych) do 30.06.2017 r. oraz od 01.07.2017 r. do 30.04.2018 r.

Podczas konferencji zostały zaprezentowane wyniki badań oraz wnioski z nich płynące. Omówiono założenia badawcze oraz przebieg i realizacje badań w obszarze funkcjonowania rynku zamówień publicznych. Przedstawiono wyniki badań dotyczące funkcjonowania rynku zamówień publicznych oraz wnioski i rekomendacje w obszarze regulacji prawa zamówień publicznych. Przedmiot badania obejmował również zagadnienia profesjonalizacji zamówień publicznych zatem zaprezentowano wyniki, wnioski oraz rekomendacje w tym zakresie. Konferencję zamknęła prelekcja pt. Funkcjonowanie systemu zamówień publicznych – dane sprawozdawcze przekazywane przez zamawiających do Urzędu Zamówień Publicznych.

Prelekcje konferencyjne, podobnie jak sam Raport, przekazywały nie tylko informacje dotyczące rynku zamówień publicznych, ale również ocenę dokonywaną z perspektywy funkcjonujących w realnych warunkach tego rynku przedstawicieli zamawiających, wykonawców oraz instytucji kontrolujących. Stanowiły zatem obok informacji statystycznych cenne źródło informacji na temat postrzegania systemu zamówień publicznych w Polsce po wejściu w życie ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych.

Prelegenci zaprezentowali również wnioski płynące z przeprowadzonych badań, które – jak wskazuje Raport - są optymistyczne, gdyż uczestnicy systemu zamówień publicznych raczej dobrze oceniają jego funkcjonowanie i dostrzegają korzyści płynące ze zmian związanych z wejściem w życie nowej ustawy Pzp. W pewnych obszarach optymalne efekty mogą być jednak osiągnięte dopiero poprzez praktykę, tj. wykorzystanie możliwości, które stwarzają przepisy. Porównując dane uzyskane w obecnym badaniu z pozyskanymi w 2018 r., można przyjąć, że ogólna ocena większości badanych obszarów poprawiła się.

Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz prelekcje konferencyjne zostały udostępnione w serwisie internetowym UZP.

13 listopada 2023 r. w Warszawie odbyła się zorganizowana przez Urząd Zamówień Publicznych konferencja, zatytułowana **Wpływ profesjonalizacji kadr na system zamówień publicznych. Podsumowanie projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych”**.

Celem konferencji oprócz podsumowania zrealizowanego projektu było także podzielenie się wnioskami wypływającymi z doświadczeń kilkuletnich działań w obszarze profesjonalizacji kadr zamówieniowych. Prelekcje wygłosili wybitni eksperci i dydaktycy z bogatą wiedzą i doświadczeniem w dziedzinie zamówień publicznych.

Przedstawiono kierunki profesjonalizacji rynku zamówień publicznych w kontekście Polityki zakupowej państwa. Omówiono zagadnienia określania warunków udziału w postępowaniu w kontekście poziomu profesjonalizacji kadr zamawiającego oraz profesjonalizacji w zamówieniach z obszaru budownictwa. Tematyka konferencji dotyczyła także znaczenia profesjonalizacji kadr w kontekście zielonych zamówień, jak również prowadzenia kontroli w dziedzinie zamówień publicznych.

Konferencja stanowiła świetne podsumowanie efektów projektu, który poprzez wiele różnorodnych i konkretnych działań przyczynił się do podniesienia poziomu wiedzy w dziedzinie zamówień publicznych pracowników administracji rządowej, samorządowej i jednostek jej podległych oraz instytucji kontrolnych, przyczyniając się tym samym do podniesienia stopnia profesjonalizacji kadr w zamówieniach publicznych.

5. Patronaty Prezesa UZP

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych udzielił w 2023 roku patronatu przedsięwzięciom, których celem było upowszechnianie wiedzy na temat zamówień publicznych oraz wsparcie uczestników rynku działających w wielu jego segmentach, jak również podnoszenie poziomu profesjonalizacji kadr zamówieniowych.

Patronatem Prezesa Urzędu zostały objęte 22 następujące przedsięwzięcia: 1) X Forum Przetargów Publicznych na Roboty Budowlane (13-14 marca 2023 r.), 2) V Forum Zamówień Publicznych dla Wykonawców (17-18 kwietnia 2023 r.), 3) Konferencja infraBIM V4 Expo & Multi-Conference (23-25 maja 2023 r.), 4) Konferencja Infrastruktura Polska i Budownictwo (21 marca 2023 r.), 5) V Krajowy Kongres Skarbników (10-11 maja 2023 r.), 6) VII Krajowy Kongres Sekretarzy (6-7 września 2023 r.), 7) VII Forum Zamówień Publicznych dla Kadry Kierowniczej (24-26 maja 2023 r.), 8) I edycja Narodowego Testu Zamówień Publicznych (10 maja 2023 r.), 9) Szkoła Zamówień Publicznych 2023 (5-7 czerwca 2023 r.), 10) konferencja Zamówienia publiczne na dostawy i usługi IT (20 czerwca 2023 r.), 11) Ogólnopolski Kongres Prawa Zamówień Publicznych (19-20.06.2023 r.), 12) II Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Nowa odsłona prawa zamówień publicznych – eksperci dla praktyków” (30-31 maja 2023 r.), 13) Wschodnie Forum Zamówień Publicznych, edycja 2023. Procedura Zamówień Publicznych – nowe pzp w orzecznictwie (5 czerwca 2023 r.), 14) XVIII Forum Przetargów Publicznych (9-11 października 2023 r.), 15) III edycja Kolegium Legislacji (20-23 września 2023 r.), 16) Gala 30-lecia Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji oraz 20-lecia Sądu Polubownego ds. Domen Internetowych przy PIIT (11 września 2023 r.), 17) 25-lecie działalności Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Konsultantów Zamówień Publicznych (29 września 2023 r.), 18) 26. Konferencja naukowo-techniczna pt. „Waloryzacja – możliwości, problemy, przykłady” (11-13 października 2023 r.), 19) XXVII Zjazd Specjalistów i Ekspertów ds. zamówień publicznych (17 listopada 2023 r.), 20) EBF Warszawa Procurement Festival (23-24 listopada 2023 r.), 21) III Konferencja „Eksperci dla praktyków” – Postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – wybrane problemy praktyczne (14-15 listopada 2023 r.), 22) Ogólnopolski Zjazd Katedr, Zakładów Zespołów Badawczych Publicznego Prawa

Gospodarczego. Transformacja Publicznego Prawa Gospodarczego (6-8 października 2023 r.).

6. Studia pod patronatem Prezesa UZP

Pod patronatem Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych uczelnie wyższe prowadziły również w 2023 r. studia podyplomowe z zakresu zamówień publicznych. Proces ten przebiegał na mocy porozumień z uczelniami, zawartych przy pełnym poszanowaniu specyfiki uczelni wyższych, ich autonomii, a także uwzględniających dostosowanie ramowego programu studiów do przepisów, założeń i celów nowego Prawa zamówień publicznych oraz przepisów o szkolnictwie wyższym. W 2023 r. na liście uczelni prowadzących studia podyplomowe objęte patronatem Prezesa UZP znajdował się: 1) Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, 2) Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, 3) Uniwersytet Gdański, 4) Uniwersytet Łódzki, 5) Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, 6) Uniwersytet Wrocławski, 7) Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, 8) Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, 9) WSPiA Rzeszowska Szkoła Wyższa, 10) Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, 11) Uniwersytet w Białymstoku, 12) Politechnika Poznańska, 13) Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Centrum Szkolenia i Organizacji Systemów Jakości, 14) Wyższa Szkoła Administracji Publicznej w Kielcach, 15) Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, 16) Uniwersytet Szczeciński, 17) Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, 18) Katolicki Uniwersytet Lubelski, 19) Uniwersytet Warszawski.

Wykaz uczelni prowadzących studia podyplomowe po patronatem Prezesa UZP jest publikowany na stronie internetowej Urzędu pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/uzp/lista-studiow-podyplomowych-objetych-patronatem-prezesa-uzp>

7. Publikacje i materiały edukacyjne

W ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” w 2023 r. przygotowano następujące publikacje:

- 1) Prawo zamówień publicznych. Komentarz. Wydanie II
- 2) Prawo zamówień publicznych. Tekst ujednolicony
- 3) Raport z oceny funkcjonowania systemu zamówień publicznych w Polsce.

W 2023 r. Urząd Zamówień Publicznych udostępnił także na swojej stronie internetowej **eKomentarz – elektroniczną wersję komentarza do Prawa zamówień publicznych**. To narzędzie, będące przeglądarkową wersją Komentarza, umożliwia łatwą nawigację pomiędzy poszczególnymi artykułami. Zostało przygotowane i udostępnione z myślą o użytkownikach i zapewnieniu im realnej, praktycznej pomocy w korzystaniu z komentarza do Pzp. Do narzędzia wgrana została aktualna, druga wersja Komentarza do Prawa zamówień publicznych. Narzędzie będzie sukcesywnie udoskonalane oraz rozwijane. eKomentarz jest dostępny pod adresem: <https://ekomentarzpzp.uzp.gov.pl/>

Ponadto do repozytorium wiedzy przygotowano następujące materiały:

- 1) Ustalanie wartości zamówienia na roboty budowlane i związanych z nim zamówień na usługi projektowania oraz nadzoru inwestorskiego
- 2) Elektroniczna wersja zamówień publicznych
- 3) Kryteria oceny ofert
- 4) Tryby negocjacyjne
- 5) Regulacje Pzp sprzyjające dostępności zamówień publicznych dla MSP
- 6) Określenie i weryfikacja spełniania warunków udziału w postępowaniu
- 7) Kontrola zamówień publicznych z uwzględnieniem doświadczeń różnych podmiotów kontrolujących ten w obszar

- 8) Utrwalanie przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk w postępowaniu przed Krajową Izbą Odwoławczą
- 9) Analiza sytuacji, w której dochodzi do śmierci wykonawcy zamówienia publicznego, będącego osobą fizyczną prowadzącą działalność gospodarczą w kontekście realizacji zamówienia
- 10) Analiza zagadnienia poruszalności przelewu wierzytelności przysługującej wykonawcy zamówienia publicznego na rzecz podwykonawcy
- 11) Rażąco niska cena w orzecznictwie
- 12) Omyłki pisarskie, omyłki rachunkowe oraz innych omyłki polegające na niezgodności oferty z dokumentami zamówienia – art. 223 ust. 2 Pzp w orzecznictwie KIO
- 13) Wzory oświadczeń, o których mowa w art. 117 ust. 4 Pzp
- 14) Analiza prawna zagadnienia istotnego interesu bezpieczeństwa państwa w kontekście zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa
- 15) Ocena podmiotowa wykonawców w kontekście udzielania zamówień na podstawie umowy ramowej
- 16) Analiza zasadności żądania przez zamawiającego oświadczenia o przynależności lub braku przynależności do grupy kapitałowej w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego
- 17) Analiza zagadnienia związania wykonawcy złożoną w postępowaniu ofertą na gruncie poszczególnych trybów udzielania zamówień publicznych
- 18) Analiza prawna zagadnienia obowiązku zwrotu pracownikowi kosztu podróży służbowej w kontekście obowiązku stosowania ustawy Pzp
- 19) Przykładowe klauzule waloryzacyjne możliwe do wykorzystania w umowach w sprawie zamówienia publicznego
- 20) Instrukcja wypełnienia ogłoszenia o zamówieniu – Dyrektywa 2014/24/UE.

7.1. Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Niemczech

W marcu 2023 roku Urząd Zamówień Publicznych opublikował Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Niemczech. Publikacja skupia się na praktycznych aspektach procedury ubiegania się o zamówienia publiczne w Niemczech, dostarczając kluczowych informacji niezbędnych podczas składania ofert.

Materiał dostarcza wiedzy m.in. na temat regulacji w obszarze zamówień publicznych w odniesieniu do zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, jak i o wartości mniejszej niż progi unijne, sposobów opisu przedmiotu zamówienia z uwzględnieniem rodzaju zamówienia, a także trybów udzielenia zamówienia. Szczególny nacisk położony jest na praktyczne aspekty, takie jak sposoby komunikacji między wykonawcą a zamawiającym, procedury składania ofert i ich oceny, jak również warunki umowne i środki ochrony prawnej. W Przewodniku zawarte są tłumaczenia robocze dwóch kluczowych dokumentów, które są niezwykle istotne dla wykonawców działających w branży budowlanej, zainteresowanych udziałem w zamówieniach publicznych w Niemczech: Ogólnych warunków umów o wykonanie robót budowlanych (VOB/B) oraz Wytycznych dotyczących przeprowadzenia procedury prekwalfikacji przedsiębiorstw budowlanych.

Publikacja jest dedykowana zarówno doświadczonym przedsiębiorcom, którzy już działają na rynku zamówień publicznych, jak i tym, którzy dopiero rozpoczynają swoją działalność w tym obszarze. Jest to materiał wspierający wszystkich zainteresowanych, a jego opracowanie wynika z zaangażowania Urzędu Zamówień Publicznych w realizację zadań w ramach Polityki zakupowej państwa.

Publikacja jest dostępna na stronie pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/uzp/przewodnik-po-procedurach-udzielania-zamowien-publicznych-w-niemczech>

7.2. Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Czeskiej

Kolejnym poradnikiem dotyczącym zagranicznych systemów zamówień publicznych przygotowanym przez Urząd Zamówień Publicznych i opublikowanym również w marcu 2023 r. na stronie internetowej jest Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Czeskiej.

Przewodnik poświęcony jest w głównej mierze zagadnieniu praktycznego uczestnictwa w czeskich postępowaniach z punktu widzenia polskiego wykonawcy. Prezentuje kluczowe informacje dotyczące obowiązujących regulacji prawnych, najważniejszych zasad, procedur udzielania zamówień zarówno o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, jak i o wartości mniejszej niż progi unijne. Dokonuje analizy warunków udziału w postępowaniu i przede wszystkim opisuje krok po kroku proces ubiegania się o zamówienie publiczne od momentu opublikowania ogłoszenia poprzez analizę dokumentacji przetargowej, złożenie oferty i jej ocenę, aż do zawarcia umowy lub skorzystania z dostępnych procedur odwoławczych.

Opracowanie Przewodnika po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Czeskiej wynika z realizacji przez Urząd Zamówień Publicznych działań w ramach Polityki zakupowej państwa.

Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Czeskiej dostępny jest na stronie:

<https://www.gov.pl/web/uzp/przewodnik-po-procedurach-udzielania-zamowien-publicznych-w-czechach>

7.3. Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Słowackiej

W drugiej połowie kwietnia 2023 r. Urząd Zamówień Publicznych udostępnił trzecie opracowanie dotyczące zagranicznych systemów zamówień publicznych - Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Republice Słowackiej.

Podręcznik jest pierwszą polskojęzyczną publikacją, która w sposób kompleksowy i jednocześnie przystępny przybliży czytelnikowi specyfikę słowackiego systemu zamówień publicznych.

Celem publikacji jest możliwie zwarte przedstawienie charakterystyki systemu zamówień publicznych w Republice Słowackiej oraz zachęcenie polskich wykonawców do częstszego udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień prowadzonych przez zamawiających w kraju naszych południowych sąsiadów.

Podobnie jak w przypadku poprzednich opublikowanych przez Urząd podręczników, UZP dołożył starań, aby opracowanie miało możliwie jak najbardziej praktyczny wymiar.

Podręcznik swoją treścią obejmuje obowiązujące regulacje prawne, zasady, procedury udzielania zamówień zarówno o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, jak i o wartości mniejszej niż progi unijne, charakterystyczne instrumenty prawne oraz – co kluczowe – opisuje krok po kroku proces ubiegania się o zamówienie publiczne od momentu opublikowania ogłoszenia, poprzez analizę warunków udziału w postępowaniu, dokumentów przetargowych, złożenie oferty i jej ocenę, aż do zawarcia umowy lub skorzystania z przewidzianych regulacjami procedur odwoławczych.

Publikacja dostępna jest na stronie pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/uzp/przewodnik-po-procedurach-udzielania-zamowien-publicznych-w-republice-slowackiej>

7.4. Przewodnik po procedurach udzielania zamówień publicznych w Ukrainie

Urząd Zamówień Publicznych, kontynuując omawianie funkcjonowania systemów zamówień publicznych w krajach sąsiadujących, przygotował publikację stanowiącą praktyczny przewodnik po zamówieniach publicznych w Ukrainie.

Przewodnik w sposób kompleksowy opisuje procedury udzielania zamówień publicznych w Ukrainie. W części wprowadzającej omówiona została podstawa prawna, zakres przedmiotowy oraz podmiotowy, a także organy odpowiadające za nadzór i kontrolę. W dalszej części opracowania uwaga koncentruje się na udzielaniu zamówień publicznych – funkcjonowaniu elektronicznego systemu zamówień Proorro, zasadach udzielania zamówień, kwalifikacji podmiotowej wykonawców, a także na opisie procedur udzielania zamówień.

Przewodnik to nie tylko kwestie teoretyczne, ale także opis praktycznych aspektów ubiegania się o zamówienia publiczne. Gdzie szukać ogłoszeń? Jak wygląda komunikacja zamawiających z wykonawcami? Jaka dokumentacja jest niezbędna? Co musi zawierać oferta? Odpowiedzi na te i szereg innych pytań znajdują się w opracowaniu.

Osobny rozdział poświęcony został środkom odwoławczym, a także udzielaniu zamówień publicznych w czasie wojny.

Materiał został opublikowany w październiku 2023 r. i jest dostępny na stronie internetowej UZP, pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/uzp/zamowienia-publiczne-w-ukrainie--praktyczny-przewodnik>

7.5. BIM dla sektora publicznego – zagadnienia związane z wymaganiami informacyjnymi zamawiającego

Kontynuując aktywność w zakresie upowszechniania BIM (Building Information Modelling - narzędzia elektronicznego modelowania danych o obiektach budowlanych), Urząd Zamówień Publicznych w lipcu 2023 r. udostępnił kolejną publikację dotyczącą tego zagadnienia: BIM dla sektora publicznego – zagadnienia związane z wymaganiami informacyjnymi zamawiającego. Publikacja jest poświęcona tematyce wymagań informacyjnych zamawiającego – tzw. EIR.

Książka pozwala odpowiedzieć na pytania, czym jest BIM z punktu widzenia zamawiającego, jak zbadać gotowość zamawiającego do zastosowania BIM we własnych inwestycjach i jak przygotować się do BIM-inwestycji, w tym m.in. na co zwracać uwagę przy uwzględnianiu BIM w opisie przedmiotu zamówienia, przy wyborze najkorzystniejszej oferty, jak zapewnić sobie właściwą jakość BIM dostarczanego przez wykonawcę i na co zwrócić uwagę w zawieranej umowie.

Publikacja dostępna jest na stronie pod adresem:

<https://www.gov.pl/web/uzp/bim-dlasektora-publicznego--zagadnienia-zwiazane-z-wymaganiami-informacyjnymi-zamawiajacego>

8. Prezentacja zagadnień Pzp podczas wydarzeń organizowanych przez podmioty zewnętrzne

21 czerwca 2023 r. Urząd Zamówień Publicznych kolejny raz aktywnie włączył się w obchody **Dnia Przedsiębiorcy**. Z myślą o wsparciu wykonawców uczestniczących w rynku zamówień publicznych zorganizowany został videochat poświęcony regulacjom Prawa zamówień publicznych. Spotkanie odbyło się w formule online, za pośrednictwem aplikacji Teams, co umożliwiło wygodny, łatwy udział w nim zainteresowanym wykonawcom. Uczestnicy mieli możliwość wyjaśnienia wątpliwości czy otrzymania odpowiedzi na pytania w bezpośrednim kontakcie z przedstawicielami Urzędu.

W 2023 roku Urząd Zamówień Publicznych był współorganizatorem spotkań szkoleniowych na temat **Platformy e-Zamówienia i elektronicznych zamówień publicznych**. Jedno z nich zostało zorganizowane w Kielcach 26.04.2023 r. w partnerstwie ze Związkiem Miast i Gmin Regionu Świętokrzyskiego pod honorowym patronatem Wojewody Świętokrzyskiego. Drugie odbyło się w Rzeszowie 15.06.2023 r. i było współorganizowane z Podkarpackim Stowarzyszeniem Samorządów Terytorialnych. Wcześniej podobne spotkania miały miejsce m.in. w województwie pomorskim i warmińsko-mazurskim. Uczestniczyli w nich przedstawiciele administracji samorządowej. Wydarzenia posłużyły omówieniu funkcjonalności Platformy e-Zamówienia, a także stanowiły okazję do zadania pytań dotyczących bieżącego korzystania z Platformy w codziennej pracy po stronie Zamawiających. Uczestnicy w trakcie prezentacji poświęconych poszczególnym modułom Platformy e-Zamówienia uzyskali informacje na temat prowadzenia komunikacji w postępowaniu za pośrednictwem Platformy, praktycznego korzystania i zastosowania formularza ofertowego Platformy e-Zamówienia, re-użycia danych w zakresie prowadzenia postępowania na Platformie e-Zamówienia, składania i otwarcia ofert, rejestracji postępowania unijnego wraz z publikacją ogłoszeń unijnych na Platformie z wykorzystaniem e-Sendera Platformy, sporządzania Rocznych sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych.

Podczas **V edycji Forum zamówień publicznych dla Wykonawców**, która odbyła się w Warszawie 17.04.2023 r., omówione zostały zagadnienia dotyczące Platformy e-Zamówienia z perspektywy wykonawców. Zaprezentowano podstawowe elementy Platformy, a także doświadczenia z dotychczasowego funkcjonowania narzędzia. V Forum Zamówień Publicznych dla Wykonawców jako ogólnopolska konferencja posłużyło wymianie wiedzy i doświadczeń przedstawicieli firm biorących udział w procedurach przetargowych.

W dniach 24-26.04.2023 r. w Zakopanem odbyło się **VIII Forum Kierowników IT w Administracji** – ogólnopolska konferencja skierowana do przedstawicieli instytucji publicznych, odpowiedzialnych za informatyzację swoich jednostek. Mieli oni okazję przekonać się, które rozwiązania IT warto wykorzystać w swoich organizacjach oraz w jaki sposób je wdrożyć i sfinansować. Zaprezentowano Platformę e-Zamówienia, a także szerzej rozumianych narzędzi elektronicznej zamówień publicznych. Zwrócono też uwagę m.in. na kryteria, którymi powinni kierować się Zamawiający różnego szczebla przy doborze odpowiedniego narzędzia do elektronicznej obsługi postępowań.

W dniach 23-25 maja 2023 r. w Krakowie odbyła się kolejna edycja konferencji **infraBIM** organizowanej przez Europejskie Centrum Certyfikacji BIM oraz Politechnikę Krakowską przy wsparciu infraTEAM. Konferencja poświęcona jest cyfrowym technologiom BIM, które zmieniają sposoby planowania i realizacji inwestycji budowlanych, a także zarządzania infrastrukturą. Po raz kolejny Urząd Zamówień Publicznych był zarówno patronem, jak i partnerem tego wydarzenia – biorąc udział w sesji otwierającej infraBIM jak i w HydeParku, gdzie przedstawiciel UZP omówił możliwość wykorzystania BIM w zamówieniach publicznych.

Urząd Zamówień Publicznych był aktywnym uczestnikiem **XXXII Forum Ekonomicznego w Karpaczu**. Forum odbyło się w dniach 5-7 września 2023 r. pod hasłem „Nowe wartości Starego Kontynentu – Europa u progu zmian”. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych wziął udział w panelu pt. „Taksonomia UE. Czy to jest szansa na realizację zrównoważonych inwestycji?”. Forum Ekonomiczne jako największa konferencja polityczno-gospodarcza w Europie Środkowej i Wschodniej było nie tylko szeroką platformą dyskusji o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przewyżnianiu kryzysów, ale także miejscem prezentowania konkretnych rozwiązań i innowacyjnych idei.

Prezes Urzędu Zamówień Publicznych był gościem specjalnym **XVIII Forum Przetargów Publicznych**, które odbyło się 9.10.2023 r. w Warszawie. Podczas konferencji omówiono

m.in. zagadnienia dotyczące najnowszych kontroli UZP i NIK w zamówieniach publicznych w obszarze opisu przedmiotu zamówienia, weryfikacji podmiotowej i zmian umów w sprawach zamówień publicznych w kontekście złożenia zawiadomienia do organów ścigania, a także poruszano kwestie wykluczenia wykonawcy, oceny ofert i badania równoważności.

15.11.2023 r. w Warszawie odbył się **XIII Kongres Kolejowy**. Wziął w nim aktywny udział Prezes Urzędu Zamówień Publicznych. Wydarzenie skupiło grono przedstawicieli administracji centralnej, samorządów, przemysłu kolejowego oraz świata nauki i branżowych stowarzyszeń. W centrum uwagi pozostawały kwestie ochrony polskiego rynku inwestycji w kontekście dostępu do projektowania i budowy infrastruktury krytycznej w Polsce państwa spoza UE i NATO, certyfikacja wykonawców, efektywności inwestycji czy rozbudowy infrastruktury.

Z udziałem Prezesa UZP odbył się również 7.11.2023 r. w Warszawie **XXVII Zjazd specjalistów i ekspertów ds. zamówień publicznych**. Jego temat przewodni to „Niewykorzystane szanse w zamówieniach publicznych. Dlaczego prawidłowa realizacja postępowań to wciąż wyzwanie dla zamawiających i wykonawców”. Uczestnicy mieli okazję zweryfikować i przedyskutować w gronie ekspertów pojawiające się w pracy zamawiających i wykonawców problematyczne kwestie w obszarze praktycznego stosowania przepisów Pzp.

W dniach 23-24.11.2023 r. w Warszawie odbył się **EBF Procurement Festival**. Wydarzenie było przestrzenią spotkania się świata zakupów komercyjnych z zamówieniami publicznymi i zamawiających z wykonawcami, w szczególności z sektora MŚP. Panele dyskusyjne odbywały się równolegle na dwóch scenach - komercyjnej i dla instytucji publicznych. W przedsięwzięciu uczestniczyły osoby zarządzające zakupami w firmach, organizacjach i instytucjach publicznych. Gościem honorowym konferencji był Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, który w panelu otwierającym wydarzenie wygłosił prelekcję na temat przyszłości i wyzwań zamówień publicznych.

III.1.9. Realizacja działań dotyczących zrównoważonych zamówień publicznych

1. Organizacja konferencji z zakresu zielonych zamówień

W dniu 16 maja 2023 r. odbyła się w formule online XVII Konferencja - Zielone zamówienia publiczne. Tegoroczne wydarzenie poświęcone było m.in. środowiskowym kryteriom oceny ofert, etykietom ekologicznym oraz innym środkom dowodowym i ich potencjałowi do dalszego rozwoju zielonych zamówień publicznych. W trakcie wydarzenia omówiono regulacje prawne dotyczące kryteriów oceny ofert oraz możliwości zastosowania etykiet w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Przybliżono także przepisy *rozporządzenia w sprawie metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposobu przedstawiania informacji o tych kosztach*, wskazując przy tym praktyczny sposób jego zastosowania. Uczestnicy konferencji mieli także okazję zapoznać się z systemem akredytacji jednostek oceniających zgodność, których certyfikaty i sprawozdania z badań mogą stanowić przedmiotowe środki dowodowe w ramach postępowania o udzielenie zamówienia. Ponadto, dokonano prezentacji europejskiego rejestru do celów etykietowania energetycznego EPREL, unijnego logo produkcji ekologicznej, oznakowania EU Ecolabel, do których zamawiający mogą się odwoływać w ramach postępowania przetargowego. Konferencja posłużyła również do prezentacji przykładów postępowań o udzielenie zamówienia, w których skutecznie zastosowano środowiskowe kryteria oceny ofert oraz prowadzonych na szczeblu unijnym pracach legislacyjnych, zmierzających do wprowadzenia w sektorowych aktach prawnych nowych zobowiązań w obszarze zielonych zamówień. W XVII Konferencji - Zielone zamówienia publiczne uczestniczyło około 140 osób. Wydarzenie

zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

2. Organizacja konferencji ze społecznych zamówień publicznych

14 czerwca 2023 r. odbyła się w formule online konferencja „Włączenie społeczne w zamówieniach publicznych”. W wydarzeniu wzięło udział około 130 przedstawicieli administracji rządowej oraz samorządowej zaangażowanych w udzielanie zamówień publicznych. Instytucje zamawiające dzięki świadomym decyzjom zakupowym oraz możliwościom jakie daje Prawo zamówień publicznych mogą przyczynić się do włączenia społecznego osób defaworyzowanych i zagrożonych wykluczeniem. Z uwagi na to konferencja ze społecznych zamówień publicznych poświęcona została zagadnieniu włączenia społecznego, a szczególną uwagę zwrócono na potrzebę uwzględniania w ramach zamówień publicznych zagadnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Podczas konferencji omówiono instrumenty z ustawy Prawo zamówień publicznych sprzyjające włączeniu społecznemu. Przybliżona została także ustawa o ekonomii społecznej i jej wpływ na zamówienia publiczne. Uczestnicy wydarzenia mogli również zapoznać się z doświadczeniami Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej jako społecznie zaangażowanej instytucji zamawiającej. W ramach konferencji omówione zostały zagadnienia dostępności architektonicznej i projektowania uniwersalnego w praktyce. Poruszone zostały kwestie form wsparcia działań na rzecz dostępności dla osób z niepełnosprawnościami skierowanych do instytucji administracji publicznej. W tej części konferencji uczestnicy mieli okazję zapoznać się również z praktycznymi przykładami działań w obszarze dostępności podejmowanymi przez instytucje zamawiające. Wydarzenie zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Wpisuje się ono również w realizację programu rządowego Dostępność Plus.

3. Organizacja szkoleń z zakresu zielonych zamówień

Urząd Zamówień publicznych zorganizował w dniach 9 i 16 marca 2023 r. dwa szkolenia dotyczące zielonych zamówień publicznych. W trakcie wydarzeń zaprezentowano unijne i krajowe regulacje prawne powiązane z zielonymi zamówieniami publicznymi, w tym ustawę o efektywności energetycznej oraz ustawę o elektromobilności i paliwach alternatywnych, wskazując wynikające z nich obowiązki dla zamawiających. Szczegółowo omówiono przepisy ustawy Prawo zamówień publicznych, które umożliwiają zamawiającym uwzględnienie aspektów środowiskowych na różnych etapach postępowania o udzielenie zamówienia. Zaprezentowano przy tym przykładowe kryteria oceny ofert i warunki dot. realizacji zamówienia o zielonym charakterze. Dalsza część szkoleń koncentrowała się na przykładach praktycznego zastosowania aspektów środowiskowych w zamówieniach publicznych na podstawie doświadczeń Głównego Urzędu Statystycznego. W wydarzeniach udział wzięło o 58 osób. Szkolenia zrealizowano w ramach projektu „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

4. Organizacja szkoleń ze społecznych zamówień publicznych

W 2023 r. Urząd przeprowadził 2 szkolenia na temat społecznych zamówień publicznych. Szkolenia, które zorganizowano w formule online w dniach 4 i 13 kwietnia, adresowane były do przedstawicieli instytucji zamawiających – reprezentantów administracji rządowej, samorządowej oraz instytucji kontrolnych. Ogółem w szkoleniach ze społecznych zamówień publicznych wzięło udział ok. 110 uczestników. Wydarzenia te zorganizowano w ramach

projektu pt. „Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych” współfinansowanego ze środków UE. W ramach szkoleń omówiono instrumenty prawne w ustawie Prawo zamówień publicznych umożliwiające uwzględnianie aspektów społecznych w toku przygotowania i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz na etapie realizacji zamówienia publicznego, a także przedstawiono praktyczne doświadczenia zamawiającego – Głównego Urzędu Statystycznego – w zakresie uwzględniania aspektów społecznych w zamówieniach publicznych.

5. Wytyczne dla zamawiających w zakresie uwzględniania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach zamówień publicznych

UZP opracował materiał pt. „Wytyczne dla zamawiających w zakresie uwzględniania zasad gospodarki o obiegu zamkniętym w ramach zamówień publicznych”. Zawiera on omówienie rozwiązań prawnych zawarte w ustawie Prawo zamówień publicznych, które wspomagają zamknięcie obiegu w gospodarce, a także zestawienia dla 8 grup produktowych (obejmujących m.in. komputery, monitory, tablety i smartfony, transport drogowy oraz usługi sprzątania pomieszczeń), w których ujęte zostały najważniejsze wymagania zgodne z zasadami GOZ.

Opracowanie udostępniono na stronie internetowej UZP pod linkiem:
<https://www.gov.pl/web/uzp/publikacje-z-obszaru-zzp>.

6. Pakiet dobrych praktyk w zakresie społecznych i środowiskowych kryteriów oceny ofert

Opracowany w ramach UZP pakiet dobrych praktyk składa się z 3 odrębnych materiałów: **Społeczne i środowiskowe kryteria oceny ofert - pakiet dobrych praktyk – Wprowadzenie**, **Dobre praktyki w zakresie społecznych kryteriów oceny ofert** oraz **Dobre praktyki w zakresie środowiskowych kryteriów oceny ofert**. W materiałach tych oprócz omówienia stosownych podstaw prawnych dotyczących kryteriów oceny ofert wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych, prezentacji orzecznictwa, w tym Orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej, w zakresie dopuszczalności formułowania określonych kryteriów w postępowaniach o udzielenie zamówienia, znalazły się liczne przykłady ilustrujące możliwości uwzględnienia aspektów społecznych lub środowiskowych w ramach zamówień publicznych.

Pakiet dobrych praktyk udostępniono na stronie internetowej UZP pod linkiem:
<https://www.gov.pl/web/uzp/publikacje-z-obszaru-zzp>.

7. Opracowanie materiału w zakresie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

Na stronie internetowej UZP opublikowane zostało opracowanie dotyczące zagadnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami „**Dostępność cyfrowa w zamówieniach publicznych – poradnik**”. Materiał przybliży pojęcie dostępności cyfrowej oraz prezentuje najważniejsze akty prawne i wytyczne mające zastosowanie w tym obszarze. Poradnik zawiera także wskazówki i dobre przykłady mające na celu praktyczne wsparcie zamawiających nie tylko w kontekście uwzględniania dostępności w ramach opisu przedmiotu zamówienia, ale także w zakresie organizacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym również zapewnienia dostępności cyfrowej dokumentacji przetargowej. Ponieważ w postępowaniu mogą brać udział także osoby z niepełnosprawnościami, niezbędne jest takie jego przygotowanie i przeprowadzenie, aby nikt nie był wykluczony z możliwości złożenia oferty.

Materiał dostępny jest pod linkiem:

<https://www.gov.pl/attachment/7d160a59-5cb6-49f4-8743-e7acc2467d63>

8. Działalność informacyjna na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych

Urząd Zamówień Publicznych dokonywał bieżącej aktualizacji treści załączek „Zielone zamówienia” oraz „Społeczne zamówienia”. W podzałączce dotyczącej kierunkowych publikacji z obszaru zielonych zamówień udostępniono m.in. wytyczne dla zamawiających z obszaru gospodarki o obiegu zamkniętym oraz pakiet dobrych praktyk w zakresie społecznych i środowiskowych kryteriów oceny ofert. Podzałączkę „Społeczne zamówienia” udostępniono m.in. o materiały dotyczące dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w zamówieniach publicznych.

9. Współpraca z innymi podmiotami w zakresie zrównoważonych zamówień publicznych

9.1. Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej

W 2023 r. Urząd uczestniczył również w pracach **Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej**. Krajowy Komitet Rozwoju Ekonomii Społecznej IV kadencji na lata 2023-2026 jest organem opiniotwórczo-doradczym Ministra Rodziny i Polityki Społecznej. Do zadań Komitetu należy m.in. przedstawianie opinii o programie rozwoju na rzecz ekonomii społecznej, projektach aktów prawnych i innych dokumentów związanych z funkcjonowaniem podmiotów ekonomii społecznej, funkcjonowaniu ustawy o ekonomii społecznej, a także opracowywanie propozycji działań na rzecz rozwoju ekonomii społecznej o charakterze innowacyjnym. Komitet prowadzi prace w ramach grup roboczych. Przedstawiciele Urzędu w 2023 r. brali udział w spotkaniach eksperckich w ramach prac grupy roboczej do spraw strategicznych, jak również w posiedzeniach Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej, które odbyły się 2 lutego, 5 kwietnia, 13 czerwca, 27 października oraz 23 listopada 2023 roku. Głównymi tematami spotkań były standardy działania OWES, ekonomia społeczna jako dostawca usług społecznych, a także wdrażanie ustawy o ekonomii społecznej.

Przedstawiciel Urzędu uczestniczył również w posiedzeniach **Rady Dostępności** powołanej na podstawie art. 13 i art. 71 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Do głównych zadań Rady należy opiniowanie i doradztwo w procesie tworzenia i przeglądu przepisów prawa, wyrażanie opinii w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz działań na rzecz poprawy świadomości społecznej w tym zakresie, jak również przygotowywanie analiz niezbędnych do realizacji działań zaplanowanych w Programie Dostępność Plus. Podczas spotkań Rady z udziałem przedstawiciela Urzędu, które odbyły się 21 kwietnia oraz 22 listopada 2023 r., omawiano m.in. stopień i kierunki realizacji programu rządowego Dostępność Plus, a także ujęcie tematu dostępności w programach dla polityki spójności na lata 2021-2027.

9.2. Konferencja Procurement Festival EBF Warszawa, 22-24 listopada 2023 r.

Przedstawiciel UZP wziął udział w panelu dyskusyjnym pn. „Polityka zielonych zakupów: skuteczne podejście, czy obciążenie dla firm?” w trakcie drugiego dnia konferencji. W ramach swojego wystąpienia omówił m.in. działania prowadzone przez UZP w celu zwiększenia stosowania przez zamawiających aspektów środowiskowych w ramach zamówień publicznych, zaprezentował przykładowe wymogi o charakterze zrównoważonym,

które można zastosować w ramach zamówień publicznych, a także wskazał wyzwania związane z wdrażaniem regulacji z obszaru zrównoważonych zamówień publicznych. Dalsza część panelu polegała na przybliżeniu przez pozostałych uczestników dyskusji działań o charakterze środowiskowym prowadzonych w reprezentowanych przez siebie przedsiębiorstwach oraz krótkiej rundzie pytań i odpowiedzi.

9.3. Kongres ESG „Polska Moc Biznesu” – 4 grudnia 2023 r.

Przedstawiciel UZP wziął udział w dyskusji w ramach okrągłego stołu pn. „Inwestowanie w ekoinnowacje w kontekście ESG i zielonej taksonomii”. Debatę zorganizowali i prowadzili przedstawiciele Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego oraz Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych. Dyskusja dotyczyła m.in. rozważań czy raportowanie pozafinansowe ESG i taksonomia są stymulatorem rozwoju rynku ekoinnowacji, a także czy zweryfikowane technologie środowiskowe mogą być promowane w ramach zamówień publicznych.

10. Patronat Prezesa UZP

W 2023 roku Prezes Urzędu Zamówień Publicznych objął patronatem podręcznik „Aspekty społeczne w nowym Prawie zamówień publicznych. Wydanie II” przygotowany w ramach projektu „Spójna integracja regionalna ekonomii społecznej II” (SIREs II) realizowanego w ramach Działania 2.9: Rozwój Ekonomii Społecznej, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Materiał został poświęcony rozwiązaniom umożliwiającym stosowanie aspektów społecznych, przewidzianym w ustawie Pzp, ze szczególnym uwzględnieniem rozwiązań, które ułatwiają dostęp do realizacji zamówień publicznych podmiotom ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstwom społecznym.

11. Realizacja działań w zakresie BIM

11.1. Grupa robocza do spraw BIM

W 2023 r. przedstawiciel UZP wziął udział w 8 posiedzeniach Grupy Roboczej ds. BIM. Grupa została powołana w 2022 r. przy Ministrze Rozwoju i Technologii z zadaniem zapewnienie wsparcia Ministrowi w działaniach związanych z wdrażaniem BIM oraz opracowywanie strategii wdrażania BIM w Polsce, uwzględniając w szczególności: przygotowywanie administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego do realizacji projektów inwestycyjnych w budownictwie zgodnie z metodyką BIM.

Materiały związane z funkcjonowaniem Grupy dostępne są na stronie:
<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/grupa-robocza-do-spraw-bim>.

11.2. Udział w wydarzeniach zewnętrznych dotyczących BIM

Przedstawiciel UZP wziął udział w następujących wydarzeniach zewnętrznych dotyczących tematyki BIM: spotkanie z Zarządem Portu Gdynia dot. wdrażania przez Port rozwiązań z zakresu BIM (6.04.2023); spotkanie z przedstawicielami Prezydencji hiszpańskiej i GUNB dotyczące pomysłu nowej inicjatywy powołania Grupy Wyższych Urzędników Publicznych ds. BIM (EU BIM Public Officials Group, 9.05.2023); spotkanie dot. BIM z delegacją fińską – Anna-Riitta Kallinen, Pekka Virkamäki, GUNB, 17.05.2023; InfraBIM (23-25.05.2023); konsultacje publiczne podgrupy roboczej ds. klasyfikacji CCI działającej w ramach Grupy Roboczej ds. BIM (13.06.2023); nieformalne spotkanie konsultacyjne EU BIM Public Officials

Group (30.06.2023); Ogólnopolski Kongres "Cyfryzacja procesu budowlanego w praktyce" (MRiT/GUNB, 30.08.2023); pierwsze oficjalne spotkanie EU BIM Public Officials Group – Madryt, 25-26.10.2023 – gdzie przedstawiciel UZP wygłosił referat dot. polskich doświadczeń w zakresie BIM z perspektywy zamówień publicznych.

11.3. Tłumaczenie normy ISO 19650

W 2023 roku przedstawiciel UZP uczestniczył w pracach nad tłumaczeniem normy ISO 19650 toczonych w ramach Komitetu Technicznego KT-232 Polskiego Komitetu Normalizacji i obejmujących opiniowanie kolejnych wersji tekstu tłumaczenia. Propozycja tłumaczenia normy ISO 19650 powstała w wyniku inicjatywy Izby Architektów RP (IARP) i toczyła się uprzednio w ramach grupy tłumaczeniowej z udziałem osób reprezentujących Izbę Architektów RP, Polską Izbę Inżynierów Budownictwa, Stowarzyszenie Architektów Polskich, Politechnikę Krakowską i Urząd Zamówień Publicznych.

III.1.10. Współpraca międzynarodowa

1. Udział w pracach nad inicjatywami unijnymi

1.1. Grupy robocze w Radzie Unii Europejskiej

1.1.1. Grupa Robocza ds. Konkurencyjności i Wzrostu (format Zamówienia Publiczne)

W 2023 r. przedstawiciel Urzędu wzięły udział w trzech spotkaniach Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu w formacie zamówienia publiczne, w dniach 15 marca, 28 czerwca pod przewodnictwem Prezydencji szwedzkiej oraz 31 października, pod przewodnictwem Prezydencji hiszpańskiej. Każde spotkanie tego formatu grupy roboczej było poświęcone monitoringowi unijnej legislacji sektorowej zawierającej przepisy dotyczące zamówień publicznych. W ramach monitoringu na bieżąco uaktualniano listę projektów takich aktów sektorowych (w 2023 r. ustalono 26 takich projektów), jak również listę aktów sektorowych przyjętych (w 2023 r. ustalono obowiązywanie 12 takich aktów).

Na spotkaniach podczas Prezydencji szwedzkiej przedstawiono także stan prac nad wybranymi sektorowymi wnioskami legislacyjnymi, prowadzonych we właściwych grupach roboczych Rady oraz omówiono propozycje dwóch grup przepisów sektorowych: postanowień o wykluczeniu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego oraz postanowień dotyczących udzielania wspólnych zamówień i zamówień udzielanych przez Komisję na rzecz państw członkowskich. Poza tym w trakcie spotkań prowadzonych przez Prezydencję szwedzką delegacje wymieniały się krajowymi doświadczeniami dotyczącymi strategicznych zamówień publicznych oraz wdrażania przepisów zawartych w aktach sektorowych, poruszane były także kwestie bezpieczeństwa łańcuchów dostaw w kontekście zamówień publicznych, przedstawiono Wytyczne Komisji dotyczące wdrażania instrumentu dotyczącego zamówień międzynarodowych (2023/C 64/04) oraz zmienione w dniu 8 czerwca 2023 r. zalecenia Rady OECD w sprawie zwalczania zmów przetargowych w zamówieniach publicznych.

W trakcie Prezydencji hiszpańskiej przeprowadzono połączone spotkanie formatów zamówienia publiczne i przemysł tej grupy roboczej, w trakcie której omówione zostały propozycje przepisów dotyczących zamówień publicznych w projekcie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz

wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie).

1.1.2. Pozostałe formacje Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu (rynek wewnętrzny, przemysł, turystyka, lepsze regulacje, grupa wysokiego szczebla)

W ramach pozostałych formacji Grupy Roboczej ds. Konkurencyjności i Wzrostu UZP uczestniczył w 2023 r. w konsultacjach dotyczących wniosków legislacyjnych w sprawie których prace legislacyjne toczyły się w innych niż zamówienia publiczne formatach Grupy Roboczej Rady ds. Konkurencyjności i Wzrostu, na wniosek Ministerstwa Rozwoju i Technologii. Propozycje uwag przekazywanych do Ministerstwa Rozwoju i Technologii w ramach konsultacji dotyczyły przepisów i odniesień do projektów aktów prawnych w zakresie odnoszącym się do zamówień publicznych:

- ⇒ wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Akt w sprawie czipów, ogłoszonego 25 lutego 2022 r., które zostało ostatecznie przyjęte w dniu 13 września 2023 r. jako rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2023/1781 w sprawie ustanowienia ram dotyczących środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu półprzewodników oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2021/694 (akt w sprawie czipów),
- ⇒ wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego ramy ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla zrównoważonych produktów i uchylające dyrektywę 2009/125/WE, ogłoszonego 20 marca 2022 r., w sprawie którego na koniec 2023 r. osiągnięte zostało porozumienie w trilogach z Parlamentem, przed głosowaniem plenarnym w PE,
- ⇒ wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady, ustanawiającego nadzwyczajny instrument jednolitego rynku i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 2679/98, ogłoszonego 19 września 2022 r., który na koniec 2023 r. był na finalnym etapie trilogów z Parlamentem,
- ⇒ wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby zapewnienia bezpiecznych i zrównoważonych dostaw surowców krytycznych oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 i (UE) 2019/1020, ogłoszonego 13 marca 2023 r., w sprawie którego na koniec 2023 r. osiągnięte zostało porozumienie w trilogach z Parlamentem, przed głosowaniem plenarnym w PE,
- ⇒ wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia ram środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu produkcji produktów technologii neutralnych emisyjnie (akt w sprawie przemysłu neutralnego emisyjnie), ogłoszonego 16 marca 2023 r., który na koniec 2023 r. był na końcowym etapie trilogów z Parlamentem,
- ⇒ wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, ogłoszonego 12 września 2023 r., który na koniec 2023 r. był po wstępnej dyskusji w grupie roboczej.

1.1.3. Komitet Budżetowy

W 2023 r., w związku z pracami prowadzonymi w Komitecie Budżetowym dotyczącymi wniosku legislacyjnego z 16 maja 2022 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (wersja przekształcona), UZP brał udział w konsultacjach prowadzonych przez Ministerstwo Finansów przekazując propozycje uwag dotyczących proponowanych przepisów projektu w zakresie zamówień publicznych. W sprawie tego wniosku legislacyjnego na koniec 2023 r. osiągnięte zostało porozumienie Rady w trilogach z Parlamentem.

1.1.4. Grupa Robocza ds. Handlu (WPTQ)

Na spotkaniach Grupy Roboczej Rady ds. Handlu (WPTQ) sfinalizowano prace nad rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2675 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie. Wśród określonych w Załączniku 1 tego rozporządzenia unijnych środków reagowania, jakie Komisja może przyjąć w przypadku stosowania wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie, określono środki, które mogą stanowić, w razie potrzeby, niewykonanie mających zastosowanie zobowiązań międzynarodowych dotyczących prawa do udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia w dziedzinie zamówień publicznych.

Na spotkaniu grupy w dniu 21 marca 2023 r. Komisja przedstawiła Wytyczne z 21 lutego 2023 r. mające ułatwić stosowanie przepisów rozporządzenia PE i Rady 2022/1031 Instrument Zamówień Międzynarodowych (IZM) przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające oraz wykonawców (2023/C 64/04). Wytyczne Komisji zawierają informacje dotyczące zwłaszcza takich kwestii jak: 1) ustalanie pochodzenia wykonawców, towarów i usług na potrzeby stosowania przyszłych środków IZM, 2) obowiązki zwycięskiego oferenta, 3) kiedy i jak zamawiający mają stosować środki IZM.

1.1.5. Grupa Robocza ds. Prawa spółek

Przedmiotem prac grupy roboczej ds. prawa spółek działającej w ramach Rady ds. Konkurencyjności był wniosek dot. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (COM(2022) 071). Przyjęcie przepisów regulujących kwestie związane z należyłą starannością przedsiębiorstw na szczeblu Unii ma się przyczynić do poprawy poszanowania praw człowieka i przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska. Przepisy te mają mieć również zastosowanie do przedsiębiorstw z państw trzecich prowadzących działalność na rynku Unii. Dla przedsiębiorstw te nowe przepisy mają przynieść pewność prawa i równe warunki działania, a konsumentom i inwestorom zapewnić większą przejrzystość działalności przedsiębiorstw. W 2023 roku kontynuowano prace nad projektem dyrektywy w ramach tzw. trilogów. Urząd w tym zakresie współpracował z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej, które jest instytucją wiodącą dla tego wniosku legislacyjnego.

1.1.6. Grupa Robocza ds. Środowiska

Urząd Zamówień Publicznych uczestniczył w 2023 r. w wypracowaniu zapisów do instrukcji na posiedzenia Grupy Roboczej ds. Środowiska w ramach Rady Unii Europejskiej w związku z trwającym procesem legislacyjnym nad projektem rozporządzenia w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych na podstawie wniosku Komisji Europejskiej (KOM (2022) 677). Projekt rozporządzenia przewiduje nałożenie na instytucje i podmioty zamawiające zobowiązania do stosowania kryteriów dotyczących zielonych zamówień publicznych przy udzielaniu zamówień publicznych na opakowania, produkty w opakowaniu lub usługi z wykorzystaniem opakowań lub produktów w opakowaniu. Rada UE przyjęła 18 grudnia 2023 r. podejście ogólne do rozporządzenia. Dalszy etap prac nad projektem rozporządzenia prowadzony jest w ramach tzw. trilogów.

1.1.7. Grupa Robocza ds. Harmonizacji Technicznej

Urząd Zamówień Publicznych brał w 2023 r. udział w wypracowaniu zapisów do instrukcji na posiedzenia Grupy Roboczej ds. Harmonizacji Technicznej (Wyroby budowlane) w ramach Rady Unii Europejskiej w związku z trwającym procesem legislacyjnym nad *rozporządzeniem ustanawiającym zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych* na podstawie wniosku Komisji Europejskiej (KOM (2022) 144). Opublikowany w dniu 30 marca 2022 r. projekt rozporządzenia przewiduje ustanowienie wymogów w zakresie zrównoważonego rozwoju mających zastosowanie do zamówień publicznych. Skierowane do instytucji i podmiotów zamawiających wymogi będą mogły, w stosownych przypadkach, przyjąć formę obowiązkowych specyfikacji technicznych, kryteriów kwalifikacji, kryteriów wyboru, klauzul dotyczących realizacji zamówienia lub celów.

Rada UE przyjęła 23 czerwca 2023 r. podejście ogólne do rozporządzenia ws. wyrobów budowlanych. W grudniu 2023 r. z kolei zakończył się etap prac nad projektem rozporządzenia w ramach tzw. trilogów. Planowany termin przyjęcia rozporządzenia to 1 kwartał 2024 r.

1.2. Grupy eksperckie działające przy Komisji Europejskiej

1.2.1. Grupa ekspercka ds. Zamówień Publicznych (EXPP)

Przedstawiciele Urzędu w 2023 r. uczestniczyli w trzech posiedzeniach działającej przy Komisji Europejskiej grupy eksperckiej ds. zamówień publicznych (Expert Group on Public Procurement, EXPP). Na marcowym posiedzeniu EXPP omawiano tematy takie jak wdrożenie rozporządzenia w sprawie subsydiów zagranicznych, uruchomienie platformy Digital Public Buyers Community, Europejski rejestr produktów do celów etykietowania energetycznego (EPREL - European Product Registry for Energy Labelling) oraz założenia wdrożenia przestrzeni danych zamówień publicznych (PPDS – public procurement data space). Przedmiotem czerwcowego posiedzenia były inicjatywa legislacyjna w zakresie nowych ram zrównoważonego systemu żywności, inicjatywa legislacyjna w zakresie rewizji dyrektywy w sprawie opóźnień w płatnościach, dialog z państwami członkowskimi na temat zamówień strategicznych oraz rola grupy EXPP polegająca na wspieraniu Komisji w przygotowywaniu projektów aktów prawnych. Natomiast wrześniowe posiedzenie EXPP było poświęcone m.in. dyrektywie w sprawie efektywności energetycznej, konsultacjom nowego formularza sprawozdania dla Komisji Europejskiej składanego przez państwa członkowskie na podstawie art. 83 dyrektywy 2014/24/UE oraz rewizji dyrektywy w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych.

1.2.2. Komitet Doradczy ds. Zamówień Publicznych (ang. Advisory Committee for Public Contracts)

W dniu 9 listopada 2023 r. odbyło się w formie hybrydowej spotkanie Komitetu Doradczego ds. Zamówień Publicznych zorganizowane przez Dyрекcję Generalną Rynek Wewnętrzny, Przemysł, Przedsiębiorczość i MŚP (DG GROW) w Komisji Europejskiej. W spotkaniu uczestniczył również przedstawiciel UZP. Spotkanie poświęcone było w procedowanym zmianom w zakresie informacji, które mają być publikowane w ogłoszeniach ws. zamówień. W ramach drugiej rewizji, zakresem informacji w ramach formularzy objęto *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny* (Dz. Urz. UE L 330 z 23.12.2022 r., str. 1), *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1031 z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie dostępu wykonawców, towarów i usług z państw trzecich do unijnych rynków zamówień publicznych i koncesji oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych wykonawców, towarów i usług do rynków zamówień publicznych i koncesji państw trzecich (Instrument Zamówień Międzynarodowych – IZM)* (Dz. Urz. UE L

173 z 30.6.2022 r., str. 1), czy też *dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniająca rozporządzenie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona)* (Dz. Urz. UE L 231 z 20.9.2023, str. 1).

Omawiane zmiany zostały ostatecznie wprowadzone *rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2023/2884 z dnia 20 grudnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/1780 ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych*, które weszło w życie 10 stycznia 2024 r.

1.2.3. Grupa ekspercka ds. wdrażania dyrektywy w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w UE

14 listopada 2022 r. weszła w życie Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej. W 2023 r. podczas etapu implementacji dyrektywy Komisja Europejska powołała grupę ekspercką z udziałem przedstawicieli Komisji, państw członkowskich oraz europejskich partnerów społecznych. Przedmiotem pracy grupy było omówienie poszczególnych przepisów dyrektywy, w tym także dotyczących zamówień publicznych oraz sposobu ich właściwego i efektywnego wdrożenia. W zakresie dyrektywy 2022/2041 Urząd współpracował z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej, które jest instytucją wiodącą dla tego aktu prawnego.

1.2.4. Komitet Doradczy ds. Subsydiów Zagranicznych

W 2023 r. odbyły się trzy spotkania Komitetu Doradczego Komisji ds. Subsydiów Zagranicznych, w dniu 22.02. (spotkanie inauguracyjne) oraz w dniach 15.05. i 30.06. poświęcone projektowi rozporządzenia wykonawczego Komisji do rozporządzenia 2022/2560 ws. subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. Podsumowaniem prac tego komitetu było przyjęcie w dniu 10 lipca 2023 r. Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/1441 w sprawie szczegółowych ustaleń dotyczących prowadzenia przez Komisję postępowań na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny. Rozporządzenie wykonawcze obowiązuje od 13 lipca 2023 r.

1.2.5. Komitet Polityki Handlowej

W 2023 r. Urząd Zamówień Publicznych brał udział w konsultacjach prowadzonych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii dotyczących tematów omawianych przez Komitet Polityki Handlowej (TPC) w zakresie zamówień publicznych. Temat zamówień publicznych pojawiał się głównie w kontekście negocjowanych i zawartych umów handlowych UE z państwami trzecimi, zawierających rozdziały dotyczące zasad wzajemnego dostępu do zamówień publicznych, aktualizacji wykazu podmiotów administracji centralnej zawartego w załączniku 1 Porozumienia WTO ws. Zamówień Rządowych (GPA) z 2012 r., procedury wyboru przewodniczącego Komitetu GPA, akcesji Macedonii Północnej do GPA oraz prac nad rozporządzeniem w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie (przyjętego ostatecznie 22 listopada 2023 r., nr 2023/2675). Omawiano także kwestie związane z realizacją Umowy Stowarzyszeniowej UE z Ukrainą również w obszarze zamówień publicznych.

1.2.6. Grupa Robocza ds. Zjednoczonego Królestwa

Na spotkaniu Grupy Roboczej ds. Zjednoczonego Królestwa w 2023 r. przedstawione zostały informacje z przebiegu drugiego spotkania Specjalnej Komisji Handlowej ds. Zamówień Publicznych, działającej na podstawie Umowy o handlu i współpracy (TCA) zawartej między UE a Zjednoczonym Królestwem, które odbyło się w dniu 23 października 2023 r. Na spotkaniu tej Specjalnej Komisji Handlowej Strony TCA wyjaśniały zidentyfikowane kwestie problemowe związane ze stosowaniem umowy TCA w obszarze zamówień publicznych.

1.3. EU BIM Public Officials Group

W dniach 25-26 października 2023 r. w Madrycie odbyło się inauguracyjne spotkanie Grupy urzędników publicznych krajów członkowskich UE ds. BIM. Spotkanie zorganizowało hiszpańskie Ministerstwo Transportu, Mobilności i Agendy Miejskiej (MITMA) w ramach hiszpańskiej Prezydencji w Radzie UE. Ideą funkcjonowania Grupy jest wymiana pomysłów i doświadczeń na temat rozwoju polityk publicznych na rzecz włączenia BIM. Uczestnicy prac chcą koncentrować się także na promowaniu i dalszym rozwoju BIM w Unii Europejskiej poprzez różne inicjatywy publiczne, głównie w obszarze zamówień publicznych. W madryckim spotkaniu wzięło udział ponad 60 osób. Reprezentowały one 21 państw członkowskich, Komisję Europejską, Parlament Europejski oraz Grupę Zadaniową UE ds. BIM działającą w ramach Komisji Europejskiej. Inicjatorzy Grupy zaproponowali, by trzecie spotkanie odbyło się wiosną 2025 r. w Polsce, w ramach polskiej Prezydencji w Radzie UE.

Inauguracyjne spotkanie służyło przedstawieniu przez poszczególne kraje stanu zaawansowania wdrażania BIM oraz identyfikacji wspólnych wyzwań z tym związanych. Prezentowano strategię wdrażania BIM poszczególnych państw członkowskich, przybliżano mapy drogowe poszczególnych wdrożeń oraz dyskutowano nad wyzwaniami związanymi w szczególności z opracowaniem strategii i harmonogramów. Szukano również sposobu na monitorowanie skuteczności wpływu działań państw członkowskich w zakresie wdrażania BIM. Państwa członkowskie dzieliły się swoimi doświadczeniami w zakresie wdrażania BIM. Dyskusje koncentrowały się również wokół ram prawnych pozwalających na swobodne korzystanie z narzędzi BIM, a także wpływu BIM na sektor małych i średnich przedsiębiorstw. Polscy przedstawiciele zrelacjonowali realizowane w Polsce działania w zakresie BIM, w tym inicjatywy podejmowane przez UZP począwszy od 2015 r.

1.4. Udział w badaniach instytucji europejskich

W ramach współpracy europejskiej Urząd Zamówień Publicznych przekazał wkłady na potrzeby następujących badań prowadzonych przez instytucje europejskie:

- ⇒ wkład do badania Komisji Europejskiej *EU Innovation Procurement Observatory*, badanie będzie służyć porównaniu państw członkowskich EU w zakresie zamówień publicznych na innowacje,
- ⇒ wkład do badania Komisji Europejskiej *EU e-Procurement*, badanie porównuje państwa członkowskie EU w zakresie elektronicznej systemów zamówień publicznych,
- ⇒ wkład do projektu badawczego Urzędu Publikacji Unii Europejskiej *Research on Fostering Transparency in Public Procurement - Repository of existing projects on transparency in public procurement*, badanie dotyczy transparentności w zamówieniach publicznych w kontekście elektronicznej.

2. Współpraca z instytucjami międzynarodowymi

2.1. Współpraca z Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)

Urząd Zamówień Publicznych wziął udział w zorganizowanym przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) przeglądzie pn. „2022 Survey on Green Public Procurement“. Działanie polegało na wskazaniu według stanu na 2022 r. informacji o prawnych możliwościach uwzględnienia aspektów środowiskowych w ramach postępowań o udzielenie zamówienia, a także realizowanych przez Urząd Zamówień Publicznych działaniach w obszarze zielonych zamówień.

23 lutego 2023 r. w Bratysławie odbyły się warsztaty poświęcone pozacenowym kryteriom oceny ofert, zorganizowane przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (Organisation for Economic Cooperation and Development – OECD) we współpracy ze słowackim Urzędem Zamówień Publicznych (Úrad pre verejné obstarávanie). Przedstawiciel Urzędu Zamówień Publicznych zaprezentował polskie doświadczenia w zakresie upowszechniania pozacenowych kryteriów oceny ofert. Oprócz przedstawiciela Polski w spotkaniu wzięli również udział przedstawiciele OECD, austriackiej Federalnej Agencji Zamówień (BBG), słowackiego Urzędu Zamówień Publicznych i słowackich organizacji rządowych, jak również uczestnicy słowackiego rynku zamówień.

W ramach współpracy z OECD, Urząd Zamówień Publicznych przekazał również wkłady do prowadzonych przez organizacje badań:

- ⇒ OECD STIP Compass 2023 (Science, Technology and Innovation Policy Survey),
- ⇒ OECD External Evaluation Questionnaire,
- ⇒ OECD End user Survey of 2021 and 2022 Products and Publications.

2.2. Komitet ws. Zamówień Rządowych

Działający na podstawie Porozumienia GPA Komitet ws. Zamówień Rządowych (Komitet GPA), w 2023 r. odbył w sumie trzy formalne posiedzenia w dniach 17 maja oraz 7 czerwca i 8 listopada. W 2023 r. nowym przewodniczącym został wybrany p. Martin Zbinden ze Szwajcarii.

Główne rezultaty działania Komitetu GPA w 2023 r. obejmują:

- ⇒ przyjęcie decyzji zapraszającej Macedonię Północną do przystąpienia do GPA;
- ⇒ odnotowanie złożonego we wrześniu 2023 r. wniosku Kostaryki o przystąpienie do GPA;
- ⇒ postęp w zakresie prac nad przystąpieniem do Porozumienia kilku innych członków WTO, zwłaszcza Albanii;
- ⇒ organizacja warsztatów poświęconych wymianie informacji na temat wdrażania standardów pracy w kontekście zamówień publicznych;
- ⇒ prowadzenie w małych grupach prac w zakresie uzgodnionych przez Komitet programów prac dotyczących: (i) zrównoważonych zamówień publicznych, (ii) gromadzenia i raportowania danych statystycznych oraz (iii) małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP);
- ⇒ omówienie powiadomień dokonanych przez Strony GPA w wykonaniu obowiązków wynikających z GPA, np. raportu statystycznego UE dotyczący zamówień udzielonych w latach 2017-2020, wytycznych USA dotyczących wdrożenia preferencji *Buy America* uchwalonej w ramach amerykańskiej ustawy *US Infrastructure Investment and Jobs Act*, notyfikacji ws. progów UE, mających zastosowanie w latach 2023-2024.

Komitet odbył również szereg nieformalnych posiedzeń bezpośrednio po formalnych posiedzeniach, dotyczących spraw związanych z administracją, wdrażaniem i funkcjonowaniem GPA, przystąpieniami do GPA nowych Stron oraz uzgodnionych programów prac Komitetu. W związku z podjęciem w 2023 r. przez Komisję inicjatywy aktualizacji załącznika do GPA zawierającego listy unijnych zamawiających, zaktualizowana przez Urząd lista została przekazana Komisji za pośrednictwem Ministerstwa Rozwoju i Technologii.

2.3. Współpraca z Bankiem Światowym

Na mocy umowy zawartej pomiędzy Ministerstwem Rozwoju i Technologii oraz Bankiem Światowym zainicjowano współpracę przy wdrażaniu Polityki zakupowej państwa. W ramach tej współpracy eksperci Banku Światowego i współpracujących z nim podmiotów mają opracować szereg analiz i materiałów o istotnym znaczeniu dla trzech priorytetów Polityki zakupowej tj. profesjonalizacji zamówień publicznych, rozwoju potencjału MŚP oraz zrównoważonych i innowacyjnych zamówień publicznych.

W rezultacie zostaną przygotowane m.in.: analiza poziomu profesjonalizacji specjalistów ds. zamówień publicznych w Polsce, propozycja wytycznych dot. wdrażania ProcurCompEu dla polskich zamawiających, metodyka wdrażania zielonych zamówień publicznych oraz analiza statusu dostępu i udziału MŚP w rynku zamówień publicznych.

W 2023 r. Urząd Zamówień Publicznych ściśle współpracował z Bankiem Światowym w celu wypracowania dokumentów istotnych z punktu widzenia Polityki zakupowej państwa. Przedstawiciele UZP uczestniczyli w zorganizowanych przez Bank Światowy warsztatach z zielonych zamówień, a także w dwóch spotkaniach z ekspertami Banku Światowego oraz współpracujących z nim podmiotów. Ponadto, na potrzeby realizacji wspomnianej umowy, udostępniono Bankowi Światowemu szereg dokumentów informacyjno-szkoleniowych oraz planistycznych, a także wyniki prowadzonych przez UZP analiz.

Efekty działań Banku Światowego w postaci raportu zostaną przedstawione w 2. kwartale 2024 r.

2.4. Współpraca w ramach Grupy Wyszehradzkiej (V4)

W dniach 16 – 17 października 2023 r. – udział w dwóch spotkaniach zorganizowanych przez czeskie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, które zostały zorganizowane w ramach czeskiej prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej w formacie V4+. W trakcie pierwszego spotkania zaproszone kraje, w tym Polska, podzieliły się dobrymi praktykami oraz krajowymi podejściami we wdrażaniu strategicznego podejścia do zamówień publicznych. W dniu następnym przeprowadzono dyskusję na temat możliwości komunikacji ustnej między zamawiającym a wykonawcą, w szczególności w zakresie przeprowadzania ustnej oceny jakości zamówień, aktów sektorowych zawierających przepisy dotyczące zamówień publicznych oraz zmian umowy o zamówieniu publicznym.

3. Współpraca dwustronna

Wizyta przedstawicieli słowackiego Urzędu ds. zamówień publicznych

23 czerwca 2023 r. w siedzibie Urzędu Zamówień Publicznych odbyło się spotkanie z przedstawicielami słowackiego Urzędu Zamówień Publicznych. Spotkanie służyło wymianie doświadczeń i poznaniu specyfiki obu systemów zamówień publicznych. Poruszone zostały kwestie funkcjonowania obu urzędów a także ich kompetencji. Znaczącą część spotkania zajęły tematy kontroli zamówień publicznych oraz funkcjonowanie środków odwoławczych.

III.2. Rada Zamówień Publicznych

Rada Zamówień Publicznych jest organem opiniodawczo-doradczym Prezesa Urzędu działającym na podstawie art. 500 ustawy Prawo zamówień publicznych. Kadencja Rady upływa wraz z upływem kadencji Prezesa Urzędu. Członkowie Rady są reprezentantami różnych środowisk, a ich doświadczenie, autorytet i posiadana wiedza są gwarantem prawidłowego realizowania zadań Rady

Do zadań Rady należy:

- ⇒ wyrażanie opinii w szczególnie istotnych sprawach systemu zamówień, przedstawionych jej przez Prezesa Urzędu;
- ⇒ opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących zamówień;
- ⇒ opiniowanie rocznego sprawozdania Prezesa Urzędu z funkcjonowania systemu zamówień;
- ⇒ ustalanie zasad etyki zawodowej osób wykonujących określone w ustawie Pzp zadania w systemie zamówień;
- ⇒ wykonywanie innych zadań zleconych przez Prezesa Urzędu.

W 2023 r. w skład Rady Zamówień Publicznych wchodziło 15 członków powołanych przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

W 2023 r. odbyły się dwa posiedzenia stałe; Rada obradowała w dniu 12 czerwca i 30 listopada.

Rada wyraziła stanowisko dotyczące Sprawozdania Prezesa z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2022 r., w tym przyjęła uchwałę w sprawie zaopiniowania przedmiotowego Sprawozdania.

Na posiedzeniach Rada dyskutowała nad zagadnieniami dotyczącymi:

- ⇒ Przeglądu ustawy Prawo zamówień publicznych.
- ⇒ Systemu zamówień publicznych.
- ⇒ Elektronizacji systemu zamówień publicznych i elektronizacji Krajowej Izby Odwoławczej.
- ⇒ Planów na 2024 r.

III.3. Krajowa Izba Odwoławcza

Zgodnie z art. 473 ustawy Pzp podstawową rolą Krajowej Izby Odwoławczej (dalej: KIO) jest rozpoznawanie odwołań wnoszonych w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

Kompetencją Krajowej Izby Odwoławczej jest również rozpoznawanie wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy do czasu ogłoszenia przez Izbę wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze oraz wyrażanie w formie uchwały opinii w sprawie zastrzeżeń do wyników kontroli zgłoszonych przez zamawiającego do Prezesa UZP w toku przeprowadzania kontroli, zarówno doraźnej, jak i uprzedniej.

III.3.1. Rozpatrywanie odwołań

W 2023 r. rozstrzygnięto 3 939 odwołań. Spośród wszystkich rozpatrzonych odwołań 47% stanowiły rozpoznane przez KIO merytorycznie (28% oddalonych i 19% uwzględnionych). Pozostałe rozstrzygnięcia kształtowały się następująco: 28% – umorzenie z powodu uwzględnienia zarzutów odwołania przez zamawiającego, 19% – umorzenie z powodu wycofania odwołania, 4% – zwrot z powodu braku wpisu lub niezpełnienia braków formalnych, 2% – odrzucenie odwołania.

W porównaniu do 2022 r. wskaźniki te zmieniły się w zakresie odwołań rozpatrzonych merytorycznie – wzrost z 45%, liczby odwołań umarzanych ze względu na wycofanie odwołania (spadek z 24%), liczby odwołań umarzanych ze względu na uwzględnienie zarzutów odwołania przez zamawiającego (wzrost z 24%) oraz liczby odwołań zwróconych (spadek z 5%). Jedynie procentowa wartość odwołań odrzuconych pozostała bez zmian.

III.3.2. Wnioski o uchylenie zakazu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego

W 2023 r. do KIO wpłynęło 37 wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy, a 40 wniosków zostało rozpatrzonych (3 wnioski wpłynęły jeszcze w 2022 r.). Rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonych wniosków przedstawiały się następująco:

Tab. 64. Rozstrzygnięcia KIO w zakresie wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy

Rozstrzygnięcie	Liczba	Odsetek
Uchylenie zakazu	8	20%
Odmowa uchylenia zakazu	20	50%
Umorzenie postępowania	12	30%

Dla porównania w 2022 r. do KIO wpłynęło 50 wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy, a 49 zostało rozpatrzonych. Rozstrzygnięcia w przedmiocie złożonych wniosków przedstawiały się następująco: w 25 przypadkach (51%) odmówiono uchylenia zakazu, w 11 przypadkach (22%) uchylono zakaz, a w 13 (27%) umorzono postępowanie.

III.3.3. Opinie w sprawach zastrzeżeń do wyniku kontroli Prezesa Urzędu

W 2023 r. do KIO wpłynęły 24 zastrzeżenia do wyników kontroli Prezesa UZP. Wydano 24 uchwały. Sposób rozpatrzenia zgłaszanych zastrzeżeń obrazuje tabela poniżej:

Tab. 65. Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń do wyników kontroli Prezesa UZP

Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń	Kontrola doraźna		Kontrola uprzednia		Ogółem	
	Liczba	Odsetek	Liczba	Odsetek	Liczba	Odsetek
Nieuwzględnione	16	67%	5	21%	21	88%
Częściowo uwzględnione	2	8%	0	0%	2	8%
Uwzględnione	0	0%	1	4%	1	4%
Ogółem	18	75%	6	25%	24	100%

Dla porównania w 2022 r. do KIO wpłynęło 37 zastrzeżeń do wyników kontroli Prezesa UZP i wydano 35 uchwał zawierających opinię w sprawie zastrzeżeń.

III.4. Struktura organizacyjna i budżet Urzędu Zamówień Publicznych

1. Struktura organizacyjna

Urząd Zamówień Publicznych zapewnia obsługę Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz obsługę organizacyjno-techniczną i księgową Krajowej Izby Odwoławczej.

W skład Urzędu Zamówień Publicznych wchodzi sześć komórek organizacyjnych: Departament Prawny, Departament Kontroli Zamówień Publicznych, Departament Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej, Departament Informacji, Edukacji i Analiz Systemowych, Biuro Odwołań, Biuro Organizacji, Informatyki i Projektów oraz Samodzielne Stanowisko do spraw Audytu Wewnętrznego.

W 2023 r. średnioroczne, przeciętne zatrudnienie w Urzędzie Zamówień Publicznych wyniosło 194 etaty, w tym w Krajowej Izbie Odwoławczej – 47 etatów.

W Urzędzie Zamówień Publicznych w 2023 r. przeprowadzono:

- ⇒ 14 naborów w korpusie służby cywilnej, z czego 12 naborów zakończyło się bez wyłonienia kandydata do zatrudnienia; W korpusie służby cywilnej w 2023 r. w wyniku przeprowadzonych naborów zatrudnionych zostało 2 pracowników;
- ⇒ postępowanie kwalifikacyjne na członków Krajowej Izby Odwoławczej;
- ⇒ postępowanie konkursowe na stanowisko Wiceprezesa Krajowej Izby Odwoławczej.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego na członków Krajowej Izby Odwoławczej na 5 wolnych stanowisk, wyłoniono 4 kandydatów do zatrudnienia z terminem objęcia funkcji orzeczniczej w okresie październik – grudzień 2023 r. oraz marzec 2024 r.

W wyniku przeprowadzonego postępowania konkursowego wyłoniono Wiceprezesa Krajowej Izby Odwoławczej z terminem objęcia stanowiska sierpień 2023 r.

2. Wykonanie budżetu

Dochody budżetowe w części 49 w 2023 r. zostały wykonane w kwocie 27 988 tys. zł, tj. 109,4% kwoty określonej w ustawie budżetowej (25 590 tys. zł) oraz 117,1% kwoty dochodów wykonanych w 2022 r. (23 910 tys. zł).

Urząd Zamówień Publicznych w 2023 r. zrealizował wydatki w części 49 działu 750 rozdziału 75001 na ogólną kwotę 44 583 tys. zł., tj. w wysokości 83,3% całości budżetu UZP po zmianach na 2023 r. (53 539 tys. zł), a 97,9% planu po zmianach uwzględniającego dokonane blokady (45 522 tys. zł) oraz 86,6% kwoty wydatków określonej w ustawie budżetowej na rok 2023 (51 464 tys. zł). W porównaniu do wydatków zrealizowanych w 2022 r. (40 531 tys. zł) wydatki zrealizowane w 2023 r. stanowiły 110%.

W ustawie budżetowej na rok 2023 w budżecie środków europejskich zaplanowane zostały wydatki w wysokości 601 tys. zł. przeznaczone na realizację Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. UZP wydatkował ww. środki w kwocie 590 tys. zł, tj. 98,2%.

III.5. Zamówienia publiczne w mediach

Analizą objęto około 19,6 tys. artykułów o tematyce zamówień publicznych opublikowanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. w tytułach prasowych o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym, czasopismach branżowych, portalach internetowych oraz w RTV i TV. W prasie ogólnopolskiej najczęściej zamieszczono materiały w Dzienniku Gazecie Prawnej, Rzeczpospolitej, Gazecie Wyborczej (z dodatkami regionalnymi) oraz w Pulsie Biznesu.

Najwięcej artykułów prasowych ukazało się w miesiącu lutym, marcu, czerwcu, lipcu oraz we wrześniu i październiku. Najwięcej informacji ukazywało się na profilach ogólnoinformacyjnych, związanych z ekonomią i przemysłem w województwach: dolnośląskim, małopolskim oraz mazowieckim.

Media tradycyjne oraz media elektroniczne informowały w roku 2023 o najważniejszych zagadnieniach dotyczących rynku zamówień publicznych. Dużą rolę w przekazywaniu informacji nt. zamówień publicznych odgrywają dzienniki ogólnopolskie – Dziennik Gazeta Prawna, Puls Biznesu oraz Rzeczpospolita. Tytuły te nie tylko dostarczają informacji, ale także w miarę możliwości udostępniają łamy swoich pism do szerszej analizy wybranych zagadnień dokonywanej przez specjalistów funkcjonujących na rynku.

Istotną funkcję w kształtowaniu opinii o rynku zamówień sprawują portale internetowe, zarówno te poświęcone tematyce biznesowej i prawnej omawiające najważniejsze zagadnienia i wyzwania całego rynku zamówień publicznych oraz strony dedykowane sprawom lokalnych społeczności, które zwykle koncentrują się wokół konkretnych postępowań mających realny wpływ na życie danej wspólnoty.

Należy także podkreślić duże znaczenie profesjonalnych czasopism dedykowanych tylko zamówieniom publicznym. „Przetargi Publiczne”, „Zamówienia Publiczne. Doradca”, „Monitor Zamówień Publicznych”, „Przetargowa.pl” to tylko część z szerokiej gamy tytułów dostępnych na rynku prasowym. Z racji swojej specyfiki, tytuły te stanowią najlepsze źródło bardzo pogłębionej wiedzy odnośnie różnych aspektów funkcjonowania rynku. Trafiają do wybranego grona odbiorców – osób zaangażowanych w rynek zamówień publicznych, przez co pełnią istotną rolę edukacyjną, zwłaszcza w kontekście obowiązywania Prawa zamówień publicznych z 2019 roku.

Tematy związane z zamówieniami publicznymi poruszane były również podczas audycji radiowych i telewizyjnych. Najczęściej audycje pojawiały się w stacjach TV: Biznes 24, TVPinfo, TVN24, oraz TVN24 Biznes i Świat oraz rozgłośniach radiowych: PR24, Radio TOK FM, PR 24, Radio RDC. Najwięcej audycji nadawano w miesiącu czerwcu, sierpniu, wrześniu i listopadzie.

W roku 2023 najważniejsze tematy na których skoncentrowana była uwaga mediów w obszarze zamówień publicznych to:

⇒ [Funkcjonowanie rynku zamówień publicznych pod rządami Prawa zamówień publicznych z 2019 roku](#)

Uwaga dziennikarzy skoncentrowana była wokół najważniejszych rozwiązań wprowadzanych nowym Prawem zamówień publicznych – ich analiz i wniosków jakie płyną z obserwacji stosowania nowych rozwiązań. Materiały drukowane oraz materiały w mediach elektronicznych opatrzone były komentarzami specjalistów zajmujących się na co dzień zamówieniami publicznymi. Teoretycy oraz praktycy zamówień publicznych w przeważającej części pozytywnie wypowiadali się o zmianach, które weszły w życie wraz z nowym Pzp, podkreślając w szczególności elastyczność przepisów oraz fakt, że pozwalają one na większą niż dotychczas swobodę w kształtowaniu relacji pomiędzy zamawiającymi a wykonawcami.

⇒ [Temat elektronicznej zamówień publicznych](#)

W roku 2023 istotnym zagadnieniem były kwestie dotyczące elektronicznej zamówień publicznych. Pod rozwagę brane były różne aspekty funkcjonowania elektronicznych narzędzi. Formułowano również postulaty w zakresie dalszych kroków prowadzących do

pełnej elektronizacji procesu udzielania zamówień publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem elektronizacji Krajowej Izby Odwoławczej. Dobiegła końca budowa Platformy e-Zamówienia. Mając ten fakt na względzie, informacje prasowe koncentrowały się wokół funkcjonalności udostępnionych na platformie e-Zamówienia.

⇒ Ewentualne zmiany w Prawe zamówień publicznych

Zainaugurowany jesienią 2023 roku, zgodnie z zapowiedzią jeszcze z etapu tworzenia Pzp, przegląd obowiązującej ustawy zainicjował szereg debat i wymiany myśli w zakresie kierunków ewentualnych zmian. Publikacje prasowe w tym kontekście stały się miejscem formułowania postulatów i poszukiwania odpowiedzi na pojawiające się pytania dotyczące stosowania poszczególnych regulacji ustawowych.

⇒ Waloryzacja kontraktów budowlanych

W obliczu wciąż wysokiej inflacji, sprawą szeroko omawianą w mediach stała się potrzeba wprowadzania mechanizmów waloryzacyjnych w umowy o zamówienia publiczne. Kwestia ta szczególnie dotyczyła branży budowlanej. Na kanwie tego zagadnienia w oparciu o powstałą w 2022 roku publikację poświęconą przykładowym klauzulom waloryzacyjnym w sektorze budownictwa, Główny Urząd Statystyczny przygotował kalkulator waloryzacyjny w oparciu o zaproponowaną w opracowaniu jednowskaźnikową klauzulę waloryzacyjną. Przy powstawaniu kalkulatora, obok przedstawicieli GUS i UZP udział wzięli reprezentanci branżowych zrzeszeń sektora budownictwa.

⇒ Duże przetargi inwestycyjne i ich przebieg – zagadnienia kontroli oraz sprawy związane z postępowaniami toczonymi przed Krajową Izbą Odwoławczą

Szeroko informowano o dużych zamówieniach inwestycyjnych, w szczególności dotyczących budowy i remontu dróg, dostaw pojazdów oraz systemów informatycznych. Publikowane materiały w sposób czytelny i najczęściej poprawny merytorycznie wyjaśniały konkretne przepisy prawne oraz rozwiązania, prezentując konkretne przykłady. Dziennikarze informowali także o działaniach Urzędu Zamówień Publicznych w zakresie prowadzonych kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Nie brakowało również artykułów szeroko opisujących i analizujących wyroki Krajowej Izby Odwoławczej.

⇒ Publikacje dot. materiałów zamieszczanych na stronie Urzędu

Rok 2023 był rokiem kontynuacji publikowania rozmaitych praktycznych materiałów na stronie internetowej Urzędu. Przedstawiciele świata mediów dostrzegając aktywność Urzędu informowali o publikacjach zamieszczanych na naszej stronie internetowej. Aktywność UZP obejmowała zarówno opinie prawne, jak również liczne praktyczne materiały poświęcone szczegółowym aspektom procedur udzielania zamówień publicznych, a także przekrojowe opracowania dotyczące np. kwestii społecznych, czy zielonych zamówień publicznych. Niezwykle ważną i pożyteczną inicjatywą było opublikowanie w roku 2023 przewodników po udzielaniu zamówień publicznych w krajach sąsiadujących z Polską, w tym także z Ukrainą. Publikacje te spotkały się z dużym zainteresowaniem ze strony mediów.

O tych wszystkich aktywnościach informowały zarówno media tradycyjne, jak i elektroniczne. Należy podkreślić, że w roku 2023 cały czas rosła aktywność Urzędu w zakresie prowadzenia mediów społecznościowych (LinkedIn, Twitter, YouTube), dzięki czemu informacje, praktyczne materiały, a także edukacyjne filmy trafiają do szerokiego grona

odbiorców. Profile UZP są miejscami toczącej się dyskusji, a zagadnienia dotyczące zamówień publicznych stają się istotną częścią debaty profesjonalistów różnych branż.

IV. WNIOSKI I REKOMENDACJE

IV.1. Wnioski

W 2023 r. wartość rynku zamówień publicznych w przypadku zamówień udzielanych na podstawie przepisów ustawy Pzp, po znaczącym wzroście wartości w 2022 r. (do 274,8 mld zł) ustabilizowała się na poziomie 279,8 mld zł.

Odnotowano zwiększenie o ok. 6 mld zł wydatków w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne. W przypadku zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne miał miejsce spadek wartości zamówień o ok. 1 mld zł. Spadki wartości zamówień widoczne były również w zamówieniach sektorowych z 64,187 mld zł w 2022 r. do 58,332 mld zł w 2023 r. oraz zamówieniach w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa - z 16,343 mld zł w 2022 r. do 14,6 mld zł w 2023 r.

Analiza zamówień udzielanych w oparciu o wyłączenia ustawowe wskazała pomniejszenie wartości tych zamówień z poziomu z 423,5 mld zł do 299,9 mld zł. W tej grupie zamówień nadal duży udział miały zamówienia sektorowe (ponad 110 mld zł; w 2022 r. – ok. 87 mld zł) natomiast w mniejszym stopniu zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa (spadek do nieco ponad 47 mld zł w porównaniu do ponad 241 mld zł w 2022 r.).

W przypadku zamówień udzielanych na podstawie wyłączeń określonych w innych ustawach generalnie odnotowano spadki:

- zamówienia realizowane w związku z przeciwdziałaniem COVID 19 - w BZP w 2023 r. opublikowano 188 (w 2022 r. – 1 014) ogłoszeń informujących o udzieleniu zamówienia na kwotę ok. 32 mln zł (w 2022 r. ok. 270 mln zł);
- zamówienia dotyczące pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa – w BZP w 2023 r. opublikowano 6 127 (w 2022 r. – 10 751) ogłoszeń informujących o udzieleniu zamówienia, o łącznej o wartości ok. 700 mln zł (w 2022 r. – ok. 1 mld zł);
- zamówienia udzielone z wykorzystaniem wyłączeń stosowania ustawy Pzp określonych w ustawie o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych. W BZP w 2023 r. opublikowano 796 (w 2022 r. – 2 572) ogłoszeń o udzieleniu zamówienia, na ok. 374 mln zł (w 2022 r. – ok. 1,8 mld zł).

Struktura zamówień publicznych uwzględniająca ich rodzaj, w 2023 roku przedstawiała się następująco: ponowny spadek odsetka wartości zamówień udzielanych na roboty budowlane, z 34% w 2022 r. na 33% w 2023 r., oraz wzrost w przypadku dostaw – z 37% w 2022 r. na 39% w 2023 r.

Utrzymująca się od dawna tendencja korzystania przez zamawiających z trybów najbardziej konkurencyjnych obowiązywała też w 2023 r. W zamówieniach o wartości mniejszej niż progi unijne ponad 90% liczby oraz prawie 94% wartości to zamówienia udzielone z zastosowaniem trybu podstawowego. Tryb podstawowy bez negocjacji wybrano w 78,09% przypadków, tryb podstawowy dopuszczający negocjacje w 12,74%. Najrzadziej korzystano z trybu podstawowego z negocjacjami – 0,03%. Tryb przetargu nieograniczonego został zastosowany w przypadku ponad 90% zamówień o wartości równej lub przekraczającej progi unijne, a środki wydatkowane w wyniku zastosowania tego trybu stanowiły ponad 84% wartości wszystkich zamówień.

Badanie średniego czasu potrzebnego na procedowanie udzielenia zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne wykazało systematyczne ograniczanie liczby niezbędnych dni od 99 dni w 2021 r. poprzez 92 dni w 2022 r. do 90 dni w 2023 r. Natomiast proces udzielania zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne od kilku lat kształtuje się na poziomie ok. 40 dni.

Konkurencyjność postępowań o zamówienie publiczne wyrażająca się liczbą ofert składanych w postępowaniu, mimo szeregu działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych do zamawiających i wykonawców zachęcających do zainteresowania publicznymi kontraktami, podobnie jak we wcześniejszym okresie w 2023 r. była niska. W zamówieniach o wartości równej lub przekraczającej progi unijne średnio składano 2,12 w roku (spadek z poziomu 2,25 w 2021 r., 2,18 w 2022 r.). Niewielka poprawa nastąpiła w przypadku zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne, gdzie średnia liczba wpływających w postępowaniu ofert wzrosła z 2,43 oferty w roku 2022 do 2,64 oferty w 2023 r.

Analizując stosowane w 2023 r. przez zamawiających kryteria oceny ofert można wnioskować, że w przypadku większości zamówień wybór oferty najkorzystniejszej odbywał się przy zastosowaniu więcej niż jednego kryterium. W postępowaniach o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne było to 77% zamówień, w postępowaniach o udzielenie zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne – 58% zamówień. Średnia liczba wybieranych kryteriów utrzymywała się na poziomie podobnym do roku poprzedzającego i wynosiła 2,25 kryteria (zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne) i 2,52 (zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne). Za niekorzystne należy uznać najczęściej stosowane kryteria pozacenowe, tj. warunki gwarancji bądź rękojmi, pozostające bez wpływu na jakość przedmiotu zamówienia.

W 2023 r. wzrosła zarówno liczba zielonych zamówień, jak i zamawiających, którzy zdecydowali się zastosować określone rozwiązania prawne o charakterze środowiskowym w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia. W odniesieniu do ogólnej liczby udzielonych zamówień oraz zamawiających, zielone zamówienia pozostają jednak stosunkowo mało popularne.

Najbardziej popularnymi wśród zamawiających rozwiązaniami prawnymi o charakterze środowiskowym pozostają określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe, określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych oraz środowiskowe kryteria oceny ofert. Z kolei zastosowanie kosztu pozwalające na wykorzystanie rachunku kosztów cyklu życia było najrzadziej stosowanym instrumentem środowiskowym.

W zdecydowanej większości społecznych zamówień publicznych udzielonych w 2023 r. zamawiający formułowali wymagania związane z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy (37 584 zamówienia na kwotę ok. 95,5 mld zł).

Zdecydowanie wzrosła liczba odwołań wpływających w 2023 r. do Krajowej Izby Odwoławczej. Wniesiono ponad 400 odwołań więcej niż w roku poprzednim czego skutkiem było osiągnięcie najwyższego poziomu ogólnego od początku funkcjonowania systemu zamówień publicznych.

Urząd Zamówień Publicznych w 2023 r. kontynuował działania w zakresie wspierania uczestników rynku zamówień publicznych w obszarze rzetelnego przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na gruncie ustawy Pzp, a także w obszarze efektywnego i skutecznego uczestniczenia w postępowaniach. W tym celu wykorzystywane były narzędzia, których efektywność stwierdzona została pozytywnym doświadczeniem z lat ubiegłych. Na stronie internetowej UZP regularnie udostępniano informacje prawne i interpretacje przepisów, jak również komunikaty dotyczące kwestii istotnych dla uczestników rynku zamówień publicznych. W dziale Aktualności na

stronie internetowej UZP zwracano uwagę na publikację nowych materiałów i opracowań. Do informowania o wydawanych stanowiskach merytorycznych UZP wykorzystywano również media społecznościowe.

W roku 2023 przygotowano aktualizację Komentarza Urzędu Zamówień Publicznych, stanowiącego kompleksowe i praktyczne opracowanie wszystkich przepisów ustawy Pzp. Dla ułatwienia korzystania z Komentarza, przygotowano przyjazną dla użytkownika, elektroniczną wersję Komentarza, umożliwiającą łatwą nawigację w ramach publikacji. Jak wynika z otrzymywanej przez Urząd informacji zwrotnej, Komentarz cieszy się dużym zainteresowaniem uczestników rynku zamówień publicznych, którzy z publikacji tej pozyskują wiedzę na temat stanowiska Urzędu w przedmiocie interpretacji przepisów ustawy Pzp. Ma to również wpływ na ilość i zakres wniosków o opinię kierowanych do Urzędu, przejawiający się m.in. tym, że notowany jest mniejszy wpływ wniosków o opinię, a również tym, że mniej wpływających zapytań dotyczy kwestii omówionych w Komentarzu.

W ramach wsparcia uczestników rynku zamówień publicznych Urząd oferował możliwość udziału w licznych konferencjach, warsztatach i szkoleniach, w szczególności w realizowanych w programie *Polityka zakupowa państwa* oraz projekcie *Profesjonalizacja kadr w zamówieniach publicznych* (Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój).

IV.2. Rekomendacje

Uwzględniając wnioski wynikające z danych zawartych w niniejszym Sprawozdaniu rekomenduje się podejmowanie działań zmierzających do optymalizacji funkcjonowania systemu zamówień publicznych:

1. Rozważenie wprowadzenia pewnych obowiązków w zakresie stosowania aspektów środowiskowych, choćby w odniesieniu do określonej grupy zamawiających (np. jednostek administracji rządowej). Fakultatywny charakter rozwiązań prawnych umożliwiających uwzględnienie przez zamawiających w ramach postępowań o udzielenie zamówienia aspektów środowiskowych przekłada się na stosunkowo niski poziom zielonych zamówień publicznych.

Warto zatem określić obowiązki organów administracji rządowej w odniesieniu do zamówień udzielanych dla wybranych grup produktowych, wskazując przy tym cele i horyzont czasowy na ich osiągnięcie. W ustanowieniu obowiązkowych wymogów dla wybranych grup produktowych można wykorzystać kryteria podstawowe z zestawu unijnych kryteriów dla zielonych zamówień publicznych, dostosowując je jednocześnie do kontekstu krajowego oraz uzupełniając o informacje na temat wiarygodnych środków dowodowych. Takie podejście skutecznie wpłynie na charakter zamówień udzielanych przez administrację rządową. Może przy tym stanowić inspirację dla innych zamawiających do stosowania zielonych kryteriów dla wybranych grup produktowych, pomimo braku formalnych zobowiązań w tym zakresie.

2. Popularyzacja wśród zamawiających zróżnicowanych pozacenowych kryteriów oceny ofert, wpływających na jakość i efektywność przedmiotu zamówienia. Upowszechnianie dobrych praktyk, katalogów kryteriów innych niż cena oraz przykładów sprawdzonych rozwiązań w tym obszarze.

3. Kontynuacja działań zachęcających do stosowania instrumentów sprzyjających zwiększeniu zainteresowania rynkiem zamówień publicznych małych i średnich przedsiębiorców.

4. Wzmocnienie systemu wsparcia osób zaangażowanych w proces udzielania zamówień publicznych poprzez dostęp do merytorycznych materiałów i informacji oraz możliwość

udziału w wydarzeniach edukacyjnych łączących teorię z praktyką. Wpływanie na wzrost wiedzy i kompetencji pracowników przygotowujących i prowadzących postępowanie o zamówienie publiczne oraz nadzorujących realizację zamówienia skutkujące wyższą jakością i sprawnością tego procesu. Zwiększanie dostępności oferty edukacyjnej poprzez organizację ich m.in. w formie online.

5. Dalszy rozwój narzędzi umożliwiających „automatyzację” działań w obszarze zamówień publicznych.

6. Elektroniczna Krajowa Izba Odwoławcza, w tym w zakresie rozstrzygania odwołań.

V. SPIS RYSUNKÓW

Rys. 1. Wartość zamówień publicznych udzielonych z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp w latach 2013 – 2023 [w mld zł]	19
Rys. 2. Liczba i wartość zamówień publicznych udzielonych z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp w podziale na województwa	20
Rys. 3. Liczba przekazanych rocznych sprawozdań o udzielonych zamówieniach w 2023 r. w podziale na województwa	22
Rys. 4. Struktura wartości udzielonych zamówień w podziale na rodzaj zamówienia	23
Rys. 5. Struktura liczby udzielonych zamówień w podziale na rodzaj zamówienia	23
Rys. 6. Wartość udzielonych zamówień sektorowych [w mld zł]	24
Rys. 7. Wartość udzielonych zamówień sektorowych w podziale na działalności sektorowe [w mld zł]	24
Rys. 8. Struktura ogłoszeń dot. wyłączeń stosowania ustawy Pzp związanych z COVID-19 opublikowanych w BZP w 2023 r.	29
Rys. 9. Struktura ogłoszeń dot. wyłączeń stosowania ustawy Pzp na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy opublikowanych w BZP w 2023 r.	30
Rys. 10. Struktura ogłoszeń dot. wyłączeń stosowania ustawy Pzp na podstawie ustawy o zakupie preferencyjnym paliwa stałego dla gospodarstw domowych opublikowanych w BZP w 2023 r.	31
Rys. 11. Odsetek zamówień udzielanych w oparciu o cenę i inne kryteria oceny ofert	34
Rys. 12. Odsetek najczęściej stosowanych kryteriów pozacenowych	35
Rys. 13. Średnia liczba ofert składanych w 2023 r. w postępowaniach o wartości mniejszej niż progi unijne i równej lub przekraczającej progi unijne w podziale na województwa	38
Rys. 14. Odsetek unieważnionych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w podziale na województwa	40
Rys. 15. Struktura rodzaju zamówienia w postępowaniach unieważnionych	41
Rys. 16. Przestanki unieważnienia zamówienia w zależności od rodzaju zamówienia	42
Rys. 17. Liczba wniesionych odwołań w latach 2020–2023 w podziale na rodzaj zamówienia oraz ogółem	47
Rys. 18. Liczba zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne	55
Rys. 19. Wartość zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne	56
Rys. 20. Liczba zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe	60
Rys. 21. Wartość zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe	61
Rys. 22. Liczba zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne	63
Rys. 23. Wartość zamówień, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne	64
Rys. 24. Liczba zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne	70
Rys. 25. Wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty społeczne	71
Rys. 26. Liczba zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe	75
Rys. 27. Wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty środowiskowe	76
Rys. 28. Liczba zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne	78
Rys. 29. Wartość zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie aspekty innowacyjne	78
Rys. 30. Liczba ogłoszeń o zamiarze zawarcia umowy	79
Rys. 31. Odsetek postępowań, w których przewidziano zmiany postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty	81

Rys. 32. Odsetek postępowań, w których przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia przeprowadzono wstępne konsultacje rynkowe	82
Rys. 33. Odsetek kontroli uprzednich obligatoryjnych, w których nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy	92

VI. SPIS TABEL

Tab. 1. Odsetek złożonych sprawozdań według rodzaju zamawiającego	21
Tab. 2. Struktura udzielonych zamówień sektorowych w podziale na rodzaj zamówienia	25
Tab. 3. Struktura udzielonych zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w podziale na rodzaj zamówienia	25
Tab. 4. Liczba ogłoszeń dotyczących koncesji na roboty budowlane lub usługi	26
Tab. 5. Zamówienia, w których zastosowano odpowiednią przesłankę in-house (zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne)	27
Tab. 6. Zamówienia, w których zastosowano odpowiednią przesłankę in-house (zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)	27
Tab. 7. Zamówienia o wartości mniejszej niż progi unijne udzielone w 2023 r. na podstawie przepisów ustawy Pzp	31
Tab. 8. Zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne udzielone w 2023 r. na podstawie zarówno przepisów ustawy Pzp z 2004 r., jak i ustawy Pzp	32
Tab. 9. Średni czas trwania postępowań w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia [dni] (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)	32
Tab. 10. Średni czas trwania postępowań w zależności od rodzaju i trybu udzielenia zamówienia [dni] (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)	33
Tab. 11. Odsetek zamówień z ceną jako jedynym kryterium oceny ofert	34
Tab. 12. Odsetek postępowań z odpowiednią liczbą kryteriów oceny ofert	34
Tab. 13. Średnia liczba ofert składanych w poszczególnych trybach (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)	36
Tab. 14. Średnia liczba ofert składanych na poszczególne rodzaje zamówień (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)	36
Tab. 15. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego według liczby złożonych ofert (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)	36
Tab. 16. Średnia liczba ofert składanych w poszczególnych trybach (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)	37
Tab. 17. Średnia liczba ofert składanych na poszczególne rodzaje zamówień (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)	37
Tab. 18. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego według liczby złożonych ofert (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)	37
Tab. 19. Odsetek postępowań o udzielenie zamówienia publicznego unieważnionych w poszczególnych trybach udzielenia zamówienia	41
Tab. 20. Odsetek zamówień udzielonych wykonawcom z sektora MŚP (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne)	42
Tab. 21. Odsetek zamówień udzielonych wykonawcom z sektora MŚP (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne)	43
Tab. 22. Liczba i wartość zamówień udzielonych w 2023 r. polskim wykonawcom na europejskim rynku zamówień publicznych	43
Tab. 23. Liczba i wartość zamówień udzielonych w 2023 r. przez polskich zamawiających wykonawcom zagranicznym	45
Tab. 24. Struktura rozpatrzonych odwołań – 2023 r.	47
Tab. 25. Struktura rozpatrzonych odwołań – 2022 r.	48
Tab. 26. Struktura odwołań w podziale na sektor/branżę	49
Tab. 27. Społeczne zamówienia publiczne w 2023 r. – dane ogólne	50
Tab. 28. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 94 ust. 1 ustawy Pzp	51
Tab. 29. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 100 ust. 1 ustawy Pzp	52
Tab. 30. Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp	52

Tab. 31. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 95 ust. 1 ustawy Pzp	52
Tab. 32. Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp	53
Tab. 33. Społeczne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 104 ustawy Pzp	53
Tab. 34. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	53
Tab. 35. Zielone zamówienia publiczne w 2023 r. – dane ogólne	57
Tab. 36. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 101 ustawy Pzp	57
Tab. 37. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 116 ust. 1 ustawy Pzp	57
Tab. 38. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp	58
Tab. 39. Zielone zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 245 ust. 1 ustawy Pzp	58
Tab. 40. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp	58
Tab. 41. Zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 104 ustawy Pzp	59
Tab. 42. Innowacyjne zamówienia publiczne w 2023 r. – dane ogólne	62
Tab. 43. Innowacyjne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp	62
Tab. 44. Innowacyjne zamówienia publiczne z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp	62
Tab. 45. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej w 2023 r. – dane ogólne	65
Tab. 46. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 94 ust. 1 ustawy Pzp	66
Tab. 47. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 100 ust. 1 ustawy Pzp	66
Tab. 48. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp	67
Tab. 49. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 95 ust. 1 ustawy Pzp	67
Tab. 50. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp	67
Tab. 51. Społeczne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 104 ustawy Pzp	68
Tab. 52. Zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 361 ust. 1 lub art. 392 ust. 3 ustawy Pzp	68
Tab. 53. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej w 2023 r. – dane ogólne	72
Tab. 54. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 101 ustawy Pzp	72
Tab. 55. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 116 ust. 1 ustawy Pzp	73
Tab. 56. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp	73
Tab. 57. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 245 ust. 1 ustawy Pzp	73
Tab. 58. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp	73
Tab. 59. Zielone zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z art. 104 ustawy Pzp	74
Tab. 60. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej w 2023 r. – dane ogólne	77
Tab. 61. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 242 ust. 2 ustawy Pzp	77
Tab. 62. Innowacyjne zamówienia publiczne udzielane przez jednostki administracji rządowej z zastosowaniem art. 96 ust. 1 ustawy Pzp	77
Tab. 63. Liczba ogłoszeń publikowanych w BZP w latach 2022-2023 według rodzaju ogłoszenia	100
Tab. 64. Rozstrzygnięcia KIO w zakresie wniosków o uchylenie zakazu zawarcia umowy	127

Tab. 65. Sposób rozpatrzenia zastrzeżeń do wyników kontroli Prezesa UZP

127

VII. ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników

1. Wykaz aktów wykonawczych do ustawy Pzp
2. Wykaz aktów prawnych obowiązujących w 2023 r. regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu unijnym
3. Krótkie omówienie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanych w 2023 r.
4. Liczba i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy Pzp
5. Dane dotyczące zamówień, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne
6. Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów środowiskowych
7. Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów innowacyjnych
8. Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne
9. Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów środowiskowych
10. Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów innowacyjnych

Wykaz aktów wykonawczych do ustawy Pzp

1. **Obwieszczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów (M. P. poz. 1177) – wydane na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy Pzp; obowiązujące do dnia 31.12.2023 r.**
2. *Obwieszczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 3 grudnia 2023 r. w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów (M. P. poz. 1344) – wydane na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy Pzp; **obowiązujące od dnia 1.01.2024 r.***

W obwieszczeniu podane zostały aktualne progi unijne, ich równowartości w złotych oraz równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro w ustawie Pzp oraz średni kurs złotego w stosunku do euro, stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów, ustalony na podstawie kwot określonych w komunikacie Komisji Europejskiej w sprawie równowartości progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE (Dz. Urz. UE C, C/2023/902 z 16.11.2023). W porównaniu z poprzednim stanem prawnym, określonym w obwieszczeniu Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 3 grudnia 2021 r. w sprawie aktualnych progów unijnych, ich równowartości w złotych, równowartości w złotych kwot wyrażonych w euro oraz średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów (M.P. poz. 1177), obowiązującym do 31 grudnia 2023 r. – progi unijne i ich równowartości w złotych oraz średni kurs złotego w stosunku do euro stanowiący podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych lub konkursów uległy zmianie, przykładowo średni kurs euro w stosunku do złotego z dniem 1 stycznia 2024 r. uległ zmianie z 4,4536 na 4,6371.

3. **Obwieszczenie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z dnia 5 lipca 2021 r. w sprawie wykazu aktów prawnych wdrażających przepisy określone w załączniku II do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (M.P. poz. 615) – wydane na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy Pzp; zaktualizowane.**
4. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie wzoru planu postępowań o udzielenie zamówień (Dz. U. poz. 2362) – wydane na podstawie art. 23 ust. 6 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.**
5. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. poz. 2458) – wydane na podstawie art. 34 ust. 2 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2022 r.**
6. **Zarządzenie nr 249 Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie wskazania centralnego zamawiającego dla jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego (M. P. poz. 1215 oraz z 2022 r. poz. 1275) – wydane na podstawie art. 47 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.; zmienione zarządzeniem nr 419 Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2022 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie wskazania centralnego zamawiającego dla**

jednostek administracji rządowej oraz wskazania jednostek administracji rządowej zobowiązanych do nabywania zamówień od centralnego zamawiającego (M. P. poz. 1275), które weszło w życie z dniem 29.12.2022 r.

7. **Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie sposobu sporządzania i przekazywania informacji oraz wymagań technicznych dla dokumentów elektronicznych oraz środków komunikacji elektronicznej w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego lub konkursie (Dz. U. poz. 2452)** – wydane na podstawie art. 70 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
8. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. poz. 2434)** – wydane na podstawie art. 80 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
9. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie informacji o złożonych wnioskach o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertach przekazywanej Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2406)** – wydane na podstawie art. 81 ust. 2 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
10. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie zakresu informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru, sposobu przekazywania oraz sposobu i trybu jego korygowania (Dz. U. poz. 2463)** – wydane na podstawie art. 82 ust. 4 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2022 r.
11. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego (Dz. U. poz. 2454)** – wydane na podstawie art. 103 ust. 4 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2022 r.
12. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. poz. 2415 oraz z 2023 r. poz. 1824)** – wydane na podstawie art. 128 ust. 6 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.; zmienione rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 3 sierpnia 2023 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podmiotowych środków dowodowych oraz innych dokumentów lub oświadczeń, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy (Dz. U. poz. 1824), które weszło w życie z dniem 22 września 2023 r. i ma zastosowanie do postępowań wszczętych od tej daty.
13. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 23 listopada 2021 r. w sprawie metody kalkulacji kosztów cyklu życia budynków oraz sposobu przedstawiania informacji o tych kosztach (Dz. U. poz. 2276)** – wydane na podstawie art. 245 ust. 7 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2022 r.
14. **Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 23 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2439)** – wydane na podstawie art. 272 ust. 2 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
15. **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie organów właściwych do występowania do Komisji Europejskiej z wnioskiem o stwierdzenie prowadzenia działalności na rynku konkurencyjnym, do którego dostęp nie jest ograniczony (Dz. U. poz. 2460)** – wydane na podstawie art. 394 ust. 4 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
16. **Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2021 r. w sprawie trybu przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego oraz uzupełniającego postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na członków Krajowej Izby**

Odwoławczej (Dz. U. poz. 381) – wydane na podstawie art. 477 ust. 10 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 17.03.2021 r.

- 17. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego Prezesa, wiceprezesa oraz pozostałych członków Krajowej Izby Odwoławczej (Dz. U. poz. 525)** – wydane na podstawie art. 484 ust. 5 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 7.04.2021 r.
- 18. Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 22 grudnia 2020 r. w sprawie wysokości wynagrodzenia przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i pozostałych członków Rady Zamówień Publicznych (Dz. U. poz. 2397)** – wydane na podstawie art. 504 ust. 2 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
- 19. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie postępowania przy rozpoznawaniu odwołań przez Krajową Izbę Odwoławczą (Dz. U. poz. 2453)** – wydane na podstawie art. 544 ust. 4 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.
- 20. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. poz. 2437)** – wydane na podstawie art. 576 ustawy Pzp; weszło w życie z dniem 1.01.2021 r.

Wykaz aktów prawnych obowiązujących w 2023 r. regulujących zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych na szczeblu unijnym

Dyrektywy

1. Dyrektywa **2014/24/UE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65, z późn. zm.) (tzw. dyrektywa klasyczna)
2. Dyrektywa **2014/25/UE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 243, z późn. zm.) (tzw. dyrektywa sektorowa)
3. Dyrektywa **2014/23/UE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.) (tzw. dyrektywa koncesyjna).
4. Dyrektywa **2009/81/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniająca dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.) (tzw. dyrektywa obronna).
5. Dyrektywa Rady **89/665/EWG** z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (Dz. Urz. WE z 30.12.1989 r. L 295, str. 33) oraz Dyrektywa Rady **92/13/EWG** z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz. Urz. WE z 23.03.1992 r. L 76, str. 14) zmienione:
 - Dyrektywą **2007/66/WE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 335 z 20.12.2007, str. 31) (tzw. dyrektywa odwoławcza).
6. Dyrektywa **2014/55/UE** Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fakturowania elektronicznego w zamówieniach publicznych (Dz. Urz. UE L 133 z 06.05.2014, str. 1).

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie Komisji (WE) nr **213/2008** z dnia 28 listopada 2007 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) oraz dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczące procedur udzielania zamówień publicznych w zakresie zmiany CPV (Dz. Urz. UE L 74 z 15.03.2008, str. 1) (Wspólny słownik zamówień).
2. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) **2016/7** z dnia 5 stycznia 2016 r. ustanawiające standardowy formularz jednolitego europejskiego dokumentu zamówienia (Dz. Urz. UE L 3 z 06.01.2016, str. 16) (Jednolity Europejski Dokument Zamówienia).
3. Rozporządzenie Rady (UE) **2022/576** z dnia 8 kwietnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) nr 833/2014 dotyczącego środków ograniczających w związku z

działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE L 111 z 08.04.2022, str. 1).

4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) **2022/1031** z dnia 23 czerwca 2022 r. w sprawie dostępu wykonawców, towarów i usług z państw trzecich do unijnych rynków zamówień publicznych i koncesji oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych wykonawców, towarów i usług do rynków zamówień publicznych i koncesji państw trzecich (Dz. Urz. UE L 173 z 30.06.2022, str. 1).
5. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) **2022/2303** z dnia 24 listopada 2022 r. zmieniające rozporządzenie wykonawcze (UE) 2019/1780 ustanawiające standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE L 305 z 25.11.2022, str. 1) (e-formularze).
6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) **2022/2560** z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz. Urz. UE L 330 z 23.12.2022, str. 1).
7. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2023/2497** z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE w odniesieniu do progów dotyczących koncesji (Dz. Urz. UE L 2023/2497 z 16.11.2023)
8. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2023/2495** z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 2023/2495 z 16.11.2023)
9. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2023/2496** z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz konkursów (Dz. Urz. UE L 2023/2496 z 16.11.2023)
10. Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) **2023/2510** z dnia 15 listopada 2023 r. zmieniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE w odniesieniu do progów dotyczących zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane (Dz. Urz. UE L 2023/2510 z 16.11.2023)

Decyzje

1. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) **2016/1195** z dnia 4 lipca 2016 r. wyłączająca usługi kurierskie i usługi inne niż usługi pocztowe w Polsce z zakresu stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 197 z 22.07.2016, str. 4).
2. Decyzja wykonawcza Komisji (UE) **2016/1804** z dnia 10 października 2016 r. dotycząca szczegółowych zasad stosowania art. 34 i 35 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (Dz. Urz. UE L 275 z 12.10.2016, str. 39).

Komunikaty

1. Komunikat wyjaśniający Komisji dotyczący prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (2006/179/02) (Dz. Urz. UE C 179 z 1.8.2006, str. 2).
2. Komunikat Komisji pn. Równowartość progów określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE, 2014/24/UE, 2014/25/UE i 2009/81/WE (2021/C 457/01) (Dz. Urz. UE C 457 z 11.11.2021, str. 1).

Unijne akty prawne powiązane z zamówieniami publicznymi

Dyrektywy

1. Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. Urz. WE L 18 z 21.01.1997, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 2, str. 431, z późn. zm.).
2. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów transportu drogowego w celu wsparcia mobilności niskoemisyjnej (Dz. Urz. UE L 120 z 15.05.2009, str. 5) – w brzmieniu nadanym dyrektywą 2019/1161/UE.
3. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz. Urz. UE L 153 z 18.06.2010, str. 13, z późn. zm.).
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępująca decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, str. 1).
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz. Urz. UE L 315 z 14.11.2012, str. 1, z późn. zm.).
6. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (Dz. Urz. UE L 151 z 7.6.2019, str. 70).
7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2041 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie adekwatnych wynagrodzeń minimalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 275 z 25.10.2022, str. 33).
8. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2381 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie poprawy równowagi płci wśród dyrektorów spółek giełdowych oraz powiązanych środków (Dz. Urz. UE L 315 z 7.12.2022, str. 44).
9. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/970 z dnia 10 maja 2023 r. w sprawie wzmocnienia stosowania zasady równości wynagrodzeń dla mężczyzn i kobiet za taką samą pracę lub pracę o takiej samej wartości za pośrednictwem mechanizmów przejrzystości wynagrodzeń oraz mechanizmów egzekwowania (Dz. Urz. UE L 132 z 17.05.2023, str. 21).
10. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1791 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie efektywności energetycznej oraz zmieniająca rozporządzenie (UE) 2023/955 (wersja przekształcona) (Dz. Urz. UE L 231 z 20.09.2023, str. 1).
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2413 z dnia 18 października 2023 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2018/2001, rozporządzenie (UE) 2018/1999 i dyrektywę 98/70/WE w odniesieniu do promowania energii ze źródeł odnawialnych oraz uchylająca dyrektywę Rady (UE) 2015/652 (Dz. Urz. UE L 77 z 31.10.2023 str. 1).

Rozporządzenia

1. Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1, z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie unijnego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń

- biurowych (Energy Star) (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1, z późn. zm.) – w brzmieniu nadanym przez rozporządzenie 174/2013
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ek zarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz. Urz. UE L 342 z 22.12.2009, str. 1, z późn. zm.) (rozporządzenie EMAS).
 4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 66/2010 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie oznakowania ekologicznego UE (Dz. Urz. UE L 27 z 30.01.2010, str. 1, z późn. zm.) (rozporządzenie Ecolabel).
 5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 654/2014 z dnia 15 maja 2014 r. dotyczące wykonywania praw Unii w zakresie stosowania i egzekwowania zasad handlu międzynarodowego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 3286/94 ustanawiające procedury wspólnotowe w zakresie wspólnej polityki handlowej w celu zapewnienia wykonania praw Wspólnoty zgodnie z zasadami handlu międzynarodowego, w szczególności tymi ustanowionymi pod auspicjami Światowej Organizacji Handlu (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014 s. 50, z późn. zm.).
 6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 z dnia 4 lipca 2017 r. ustanawiające ramy etykietowania energetycznego i uchylające dyrektywę 2010/30/UE (Dz. Urz. UE L 198 z 28.7.2017 r., str. 1) – w brzmieniu nadanym przez rozporządzenie 2020/740.
 7. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/740 z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie etykietowania opon pod kątem efektywności paliwowej i innych parametrów, zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1369 oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1222/2009 (Dz. Urz. UE L 177 z 6.6.2020, str. 1).
 8. Rozporządzenie Rady (UE) 2022/2372 z dnia 24 października 2022 r. w sprawie ram środków służących zapewnieniu zaopatrzenia w medyczne środki przeciwdziałania istotne podczas kryzysu w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego na poziomie Unii (Dz. Urz. L 314 z 6.12.2022, str. 64).
 9. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/2371 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie poważnych transgranicznych zagrożeń zdrowia oraz uchylenia decyzji nr 1082/2013/UE (Dz. Urz. L 314 z 6.12.2022, str. 26).
 10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (Dz. Urz. L 150 z 9.06.2023, str. 206).
 11. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2023/1441 z dnia 10 lipca 2023 r. w sprawie szczegółowych ustaleń dotyczących prowadzenia przez Komisję postępowań na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2560 w sprawie subsydiów zagranicznych zakłócających rynek wewnętrzny (Dz. Urz. L 177 z 12.07.2023, str. 1).
 12. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2023/1542 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie baterii i zużytych baterii, zmieniające dyrektywę 2008/98/WE i rozporządzenie (UE) 2019/1020 oraz uchylające dyrektywę 2006/66/WE (Dz. Urz. L 191 z 28.07.2023, str. 1).
 13. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1525 z dnia 20 lipca 2023 r. w sprawie wspierania produkcji amunicji (ASAP) (Dz. Urz. L 185 z 24.07.2023, str. 7).
 14. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2023/1781 z dnia 13 września 2023 r. w sprawie ustanowienia ram dotyczących środków na rzecz wzmocnienia europejskiego ekosystemu półprzewodników oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2021/694 (akt w sprawie czipów), (Dz. Urz. L 229 z 18.09.2023, str. 1).

15. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2418 z dnia 18 października 2023 r. w sprawie ustanowienia instrumentu na rzecz wzmocnienia europejskiego przemysłu obronnego przez zamówienia realizowane na zasadzie współpracy (EDIRPA) (Dz. Urz. L 16 z 26.10.2023, str. 1).
16. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/2675 z dnia 22 listopada 2023 r. w sprawie ochrony Unii i jej państw członkowskich przed stosowaniem wymuszenia ekonomicznego przez państwa trzecie (Dz. Urz. L 23 z 07.12.2023, str. 1).

Krótkie omówienie orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydanych w 2023 r.

1. Postanowienie z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie C-469/22 *Ambisig – Ambiente e Sistemas de Informação Geográfica SA przeciwko Fundação do Desporto, ANO – Sistemas de Informática e Serviços Lda, Link Consulting – Tecnologias de Informação SA*, ECLI:EU:C:2023:25

W sprawie C-469/22 *Ambisig* Trybunał zajął się problematyką polegania na zasobach podmiotów trzecich w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego. Odpowiadając na pytanie portugalskiego naczelnego sądu administracyjnego Trybunał orzekł, że art. 63 dyrektywy 2014/24/UE²⁶ w związku z art. 59 i motywem 84 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisowi prawa krajowego, na podstawie którego wykonawca, który zamierza polegać na zdolności innego podmiotu w celu realizacji zamówienia publicznego, musi przedstawić dokumenty dotyczące kwalifikacji tego podmiotu oraz jego oświadczenie o zobowiązaniu dopiero po udzieleniu danego zamówienia.

2. Wyrok z dnia 19 stycznia 2023 r. w sprawie C-292/21 *Administración General del Estado, Confederación Nacional de Autoescuelas (CNAE), UTE CNAE-ITT-FORMASTER-ECT przeciwko Asociación para la Defensa de los Intereses Comunes de las Autoescuelas (Audica), Ministerio Fiscal*, ECLI:EU:C:2023:32

Przedmiotem sprawy C-292/21 *CNAE e.a.* było ustalenie, czy państwo członkowskie może zastrzec świadczenie usług na prowadzenie kursów uświadamiających i reedukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego, w celu odzyskania limitu punktów związanego z prawem jazdy, w drodze koncesji na usługi udzielanej wybranym podmiotom. Trybunał doszedł do wniosku, że na pytanie zadane przez hiszpański sąd najwyższy należy odpowiedzieć, iż przepis art. 15 dyrektywy 2006/123/WE²⁷ stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, zgodnie z którym udzielenie zamówienia na prowadzenie kursów służących podnoszeniu świadomości i reedukacji w zakresie bezpieczeństwa drogowego, umożliwiających odzyskanie punktów prawa jazdy, musi nastąpić w drodze koncesji na świadczenie usług publicznych, w zakresie, w jakim owo uregulowanie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zamierzonego celu interesu ogólnego, którym jest poprawa bezpieczeństwa drogowego.

3. Wyrok z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie C-403/21 *SC NV Construct SRL przeciwko Județul Timiș*, ECLI:EU:C:2023:47

Na gruncie sprawy C-403/21 *NV Construct* Trybunał rozstrzygał kwestię możliwości włączenia do kryteriów kwalifikacji wykonawców dodatkowych obowiązków wynikających z odrębnych przepisów mających zastosowanie do działalności związanej z danym zamówieniem, które to obowiązki nie zostały przewidziane jako kryterium kwalifikacji w dokumentacji przetargowej.

Zgodnie z orzeczeniem, art. 58 dyrektywy 2014/24/UE w związku z zasadami proporcjonalności i przejrzystości zagwarantowanymi w art. 18 ust. 1 akapit pierwszy tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że instytucja zamawiająca może nałożyć jako

²⁶ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE nr L 94 z 28.3.2014, str. 65)

²⁷ dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376/36 z 27.12.2006 r.)

kryteria kwalifikacji obowiązki wynikające z odrębnych przepisów mających zastosowanie do działalności, której wykonywanie może być konieczne w ramach realizacji zamówienia publicznego, a która nie ma znacznej wagi. Trybunał zauważył, że o ile nie ma utracić swojej istoty szeroki zakres uznania przysługujący instytucji zamawiającej przy określaniu kryteriów kwalifikacji, których zamierza ona wymagać od wykonawców, to zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości, obowiązków wynikających z odrębnych przepisów mających zastosowanie do działalności związanej z udzielanym zamówieniem publicznym nie można z mocy prawa dodać, jako kryteriów kwalifikacji, do kryteriów kwalifikacji wyraźnie wymienionych w dokumentacji przetargowej. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości, art. 63 ust. 1 dyrektywy 2014/24/UE należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie wykluczeniu oferenta z postępowania o udzielenie zamówienia ze względu na to, że nie wyznaczył on podwykonawcy, któremu zamierza powierzyć realizację obowiązków wynikających z odrębnych przepisów mających zastosowanie do działalności związanej z danym zamówieniem, które nie zostały przewidziane w dokumentacji przetargowej, jeżeli oferent ten wskaże w ofercie, że wykona te obowiązki i że będzie przy tym polegać na zdolności innego podmiotu, z którym jednak nie jest związany umową o podwykonawstwo.

4. Wyrok z dnia 26 stycznia 2023 r. w sprawie C-682/21 "HSC Baltic" UAB, "Mitnija" UAB, "Montuotojas" UAB przeciwko Vilniaus miesto savivaldybės administracija, ECLI:EU:C:2023:48

Spór w sprawie C-682/21 *HSC Baltic e.a.* – i zadane w związku z nim pytania prejudycjalne – powstał na gruncie stosowania przepisów litewskiej ustawy o zamówieniach publicznych, przewidujących wpisanie wykonawców, z którymi została rozwiązana umowa z powodu jej niewykonania lub nienależytego wykonania, do rejestru nierzetelnych wykonawców. Na podstawie art. 1 ust. 1 i 3 dyrektywy 89/665/EWG²⁸ państwo członkowskie, które przewiduje w ramach ustalania warunków stosowania przewidzianej w art. 57 ust. 4 lit. g) dyrektywy 2014/24/UE fakultatywnej podstawy wykluczenia, że członkowie konsorcjum, któremu udzielono zamówienia publicznego, w przypadku rozwiązania umowy w sprawie tego zamówienia z powodu braku wykonania istotnego zobowiązania zostają wpisani do wykazu nierzetelnych wykonawców, a przez to czasowo zostają co do zasady wykluczeni z uczestnictwa w nowych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, powinno zagwarantować owym wykonawcom prawo do wniesienia skutecznego środka odwoławczego od wpisania ich do tego wykazu. Trybunał doszedł również do wniosku, że regulacje art. 18 ust. 1 i art. 57 ust. 4 lit. g) dyrektywy 2014/24/UE sprzeciwiają się krajowym przepisom lub praktyce, zgodnie z którymi w przypadku gdy instytucja zamawiająca rozwiązuje umowę w sprawie zamówienia publicznego udzielonego konsorcjum z powodu znaczących lub uporczywych niedociągnięć, które doprowadziły do niewykonania istotnego zobowiązania w ramach tego zamówienia, każdy członek owego konsorcjum zostaje automatycznie wpisany do wykazu nierzetelnych wykonawców, przez co czasowo uniemożliwia się mu co do zasady uczestnictwo w nowych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego. Wreszcie, art. 18 ust. 1 i art. 57 ust. 4 lit. g) dyrektywy 2014/24/UE należy interpretować w ten sposób, że wykonawca będący członkiem konsorcjum, któremu udzielono zamówienia publicznego, w przypadku rozwiązania umowy w sprawie tego zamówienia z powodu niewykonania istotnego zobowiązania może w celu wykazania, iż wpisanie go do wykazu nierzetelnych wykonawców jest nieuzasadnione, powołać się na każdą okoliczność, w tym na okoliczność dotyczącą osób trzecich, takich jak lider tego

²⁸ dyrektywa Rady 89/665/EWG z dnia 21 grudnia 1989 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do stosowania procedur odwoławczych w zakresie udzielania zamówień publicznych na dostawy i roboty budowlane (Dz. Urz. WE L 395 z 30.12.1989, str. 33, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 1, str. 246) zmieniona dyrektywą 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych (Dz. Urz. WE L 335 z 20.12.2007, str. 31), dalej jako „dyrektywa 89/665/EWG”

konsorcjum, która mogłaby wskazywać na to, że to nie działanie owego wykonawcy było przyczyną niedociągnięć, które doprowadziły do rozwiązania umowy w sprawie wspomnianego zamówienia, oraz na to, iż nie można było od niego rozsądnie wymagać, aby uczynił więcej niż zrobił w celu usunięcia owych niedociągnięć.

5. Wyrok z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie C-53/22 VZ przeciwko CA, ECLI:EU:C:2023:88

Pytania prejudycjalne w sprawie C-53/22 VZ zostały zadane przez włoski sąd odsyłający i dotyczyły kluczowego z punktu widzenia systemu środków ochrony prawnej w dziedzinie zamówień publicznych zagadnienia legitymacji procesowej do wniesienia odwołania. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że treść art. 1 ust. 3 dyrektywy 89/665/EWG nie stoi na przeszkodzie uregulowaniu państwa członkowskiego, które nie zezwala wykonawcy – który nie mógł wziąć udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego ze względu na to, że nie spełniał jednego z warunków udziału przewidzianych w ogłoszeniu o zamówieniu, i którego skargę na uwzględnienie tego warunku w tym ogłoszeniu oddalono orzeczeniem, które uzyskało powagę rzeczy osądzonej – na zaskarżenie odmówienia przez instytucję zamawiającą uchylecia decyzji o udzieleniu tego zamówienia publicznego (w związku z potwierdzeniem w orzeczeniu sądowym, że zarówno wybrany oferent, jak i wszyscy pozostali oferenci uczestniczyli w porozumieniu stanowiącym naruszenie reguł konkurencji w tym samym sektorze co sektor, którego dotyczyło postępowanie o udzielenie tego zamówienia publicznego).

6. Wyrok z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie C-517/20 OL, ECLI:EU:C:2023:219

Przedmiotem sprawy, której dotyczył wniosek włoskiego sądu odsyłającego, było postępowanie karne wszczęte przeciwko OL, jako właścicielowi centrum transmisji danych, któremu zarzucono, że prowadził zorganizowaną działalność w zakresie przyjmowania zakładów wzajemnych w imieniu podmiotu zagranicznego bez wymaganych koncesji i zezwolenia policji. Zdaniem Trybunału, artykuły 49 i 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przedłużeniu koncesji w sektorze gier losowych i praw wynikających z uregulowania sytuacji centrów transmisji danych prowadzących już w określonym momencie działalność w zakresie przyjmowania zakładów na rzecz zagranicznych pośredników niemających koncesji oraz zezwolenia policji, jeżeli takie przedłużenie, które może być uzasadnione w szczególności nadrzędnymi względami interesu ogólnego takimi jak cel zapewnienia ciągłości kontroli podmiotów tego sektora celem zagwarantowania ochrony konsumentów, nie jest właściwe do zagwarantowania realizacji tego celu lub wykracza poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tego ostatniego.

7. Postanowienie z dnia 16 marca 2023 r. w sprawie C-493/22 Armaprocare SRL przeciwko Ministerul Apărării Naționale, BlueSpace Technology SRL, ECLI:EU:C:2023:291

W sprawie C-493/22 Armaprocare SRL rumuński sąd odsyłający dążył do ustalenia, czy art. 55 ust. 4 i art. 57 ust. 2 dyrektywy 2009/81/WE²⁹ stoją na przeszkodzie temu, aby oferentowi wykluczonemu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego decyzją instytucji

²⁹ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/81/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania niektórych zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi przez instytucje lub podmioty zamawiające w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa i zmieniającą dyrektywy 2004/17/WE i 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 216 z 20.08.2009, str. 76, z późn. zm.)

zamawiającej, która stała się ostateczna, mógł przysługiwać środek odwoławczy w stosunku do umowy zawartej z wygrywającym oferentem.

Z orzeczenia wynika, że wobec oczywistego braku interesu prawnego u oferenta wyeliminowanego z postępowania, przepisy art. 55 ust. 4 i art. 57 ust. 2 dyrektywy 2009/81/WE stoją na przeszkodzie temu, aby oferentowi wykluczonemu z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego decyzją instytucji zamawiającej, która stała się ostateczna, mógł przysługiwać środek odwoławczy w stosunku do umowy w sprawie zamówienia publicznego zawartej ze zwycięzcą postępowania.

8. Postanowienie z dnia 31 marca 2023 r. w sprawie C-676/20 *Asociación Estatal de Entidades de Servicios de Atención a Domicilio (ASADE) przeciwko Consejería de Sanidad de la Diputación General de Aragón*, ECLI:EU:C:2023:289

Spór w postępowaniu głównym i pytania prejudycjalne dotyczyły zgodności z prawem hiszpańskich uregulowań zezwalających instytucjom zamawiającym na korzystanie z partnerstwa z podmiotami prywatnymi o celu niezarobkowym w celu świadczenia usług społecznych i zdrowotnych w interesie ogólnym bez stosowania procedur przewidzianych w prawie Unii w dziedzinie udzielania zamówień publicznych.

Trybunał doszedł do wniosku, że przepisy art. 76 i 77 dyrektywy 2014/24/UE nie sprzeciwiają się uregulowaniu krajowemu, które zastrzega dla prywatnych podmiotów niemających celu zarobkowego uprawnienie do zawierania – z poszanowaniem zasad jawności, konkurencji i przejrzystości – umów, na mocy których podmioty te świadczą usługi społeczne lub zdrowotne w interesie ogólnym w zamian za zwrot poniesionych przez te podmioty kosztów, bez względu na szacunkową wartość tych usług, jeżeli zawarcie tych umów zmierza do osiągnięcia celów solidarności, niekoniecznie zwiększając odpowiedni charakter lub efektywność budżetową świadczenia wspomnianych usług w stosunku do systemu mającego powszechne zastosowanie do procedur udzielania zamówień publicznych, o ile: z jednej strony ramy prawne i umowne, w których prowadzona jest działalność wspomnianych podmiotów, rzeczywiście przyczyniają się do celu społecznego oraz do realizacji celów solidarności i efektywności budżetowej, na których opiera się owo uregulowanie; a z drugiej strony przestrzegana jest zasada przejrzystości, która została w szczególności określona w art. 75 owej dyrektywy.

9. Wyrok z dnia 8 czerwca 2023 r. w sprawie C-545/21 *Azienda Nazionale Autonoma Strade SpA (ANAS) przeciwko Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti*, ECLI:EU:C:2023:451

W sprawie C-545/21 ANAS Trybunał podjął się analizy pojęcia „nieprawidłowości” na gruncie rozporządzenia (WE) nr 1083/2006³⁰ oraz stosowania korekt finansowych w związku z ich wykrywaniem.

Trybunał zaznaczył, że pojęcie „nieprawidłowości” w rozumieniu art. 2 ust. 7 rozporządzenia nr 1083/2006 obejmuje zachowania, które można zakwalifikować jako „czyny polegające na korupcji” popełnione w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, którego przedmiotem jest wykonanie robót współfinansowanych z funduszu strukturalnego Unii Europejskiej, i w odniesieniu do których wszczęto postępowanie administracyjne lub sądowe, w tym w przypadkach, gdy nie wykazano, że zachowania te miały rzeczywisty wpływ na procedurę wyboru oferenta oraz gdy nie stwierdzono żadnego rzeczywistego wpływu na budżet Unii. Ponadto, art. 98 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że w przypadku wystąpienia „nieprawidłowości” zdefiniowanej w art. 2 pkt 7 tego

³⁰ rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności oraz z instrumentów finansowych oraz środków pomocy zwrotnej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE nr L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.)

rozporządzenia nakłada on na państwa członkowskie, w celu ustalenia mającej zastosowanie korekty finansowej, obowiązek dokonania oceny każdego przypadku z osobna z poszanowaniem zasady proporcjonalności, z uwzględnieniem w szczególności charakteru i wagi stwierdzonych nieprawidłowości oraz ich skutków finansowych dla danego funduszu.

10. Wyrok z dnia 19 października 2023 r. w sprawie C-186/22 *Sad Trasporto Locale SpA przeciwko Provincia autonoma di Bolzano*, ECLI:EU:C:2023:795

Pytania prejudycjalne w sprawie C-186/22 *Sad Trasporto Locale* zostały zadane przez włoską radę stanu i dotyczyły w głównej mierze wyjaśnienia relacji pomiędzy przepisami rozporządzenia 1370/2007³¹ a dyrektywami 2014/24/UE oraz 2014/23/UE³². Trybunał orzekł, że artykuł 1 ust. 2 ww. rozporządzenia należy interpretować w ten sposób, że to rozporządzenie nie ma zastosowania do umowy mieszanej o świadczenie usług publicznych w zakresie multimodalnego transportu pasażerskiego obejmującego transport tramwajem, koleją linową terenową i napowietrzną koleją linową, nawet w sytuacji, gdy transport szynowy stanowi większą część usług transportowych, którymi zarządzanie zostało powierzone. Trybunał wskazał również, że art. 107 ust. 1 TFUE należy interpretować w ten sposób, iż nie stanowi „pomocy państwa” w rozumieniu tego postanowienia rekompensata z tytułu zobowiązań z zakresu usług publicznych wypłacona podmiotowi wewnętrznemu w ramach bezpośredniego udzielenia zamówienia prowadzącego do zawarcia umowy o świadczenie usług publicznych w zakresie transportu pasażerskiego przez właściwy organ lokalny, która to rekompensata została obliczona na podstawie kosztów operacyjnych, które są, po pierwsze, ustalone z uwzględnieniem wcześniejszych kosztów usługi wykonywanej przez podmiot, który do tej pory świadczył usługę, a po drugie, związane z kosztami lub z wynagrodzeniami, które także dotyczą poprzedniego zamówienia, lub w każdym razie odnoszą się do standardowych parametrów rynkowych dotyczących ogółu podmiotów w danym sektorze, pod warunkiem że posłużenie się takimi elementami prowadzi do określenia kosztów odzwierciedlających koszty, jakie przeciętne przedsiębiorstwo, prawidłowo zarządzane i odpowiednio wyposażone w środki niezbędne do tego, aby móc uczynić zadość wymogom stawianym usługom publicznym, poniosłoby na wykonanie tych zobowiązań.

11. Wyrok z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie C-480/22 *EVN Business Service GmbH, Elektra EOOD, Penon EOOD*, ECLI:EU:C:2023:918

W sprawie C-480/22 *EVN Business Service* Trybunał rozpatrywał kwestię mających zastosowanie przepisów procesowych, a także problematykę właściwości austriackiego organu odpowiedzialnego za procedury odwoławcze w sytuacji, w której zamawiający sektorowy znajdujący się w Bułgarii, na który austriacka jednostka władz regionalnych pośrednio wywiera dominujący wpływ, realizuje swoje działania zakupowe poprzez centralną jednostkę zakupującą znajdującą się w Austrii.

Trybunał stwierdził, że zgodnie z treścią art. 57 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE³³ scentralizowane działania zakupowe w ramach wspólnego udzielania zamówień przez podmioty zamawiające z różnych państw członkowskich są realizowane przez centralną

³¹ rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE nr L 315 z 3.12.2007, str. 1; zob. także sprostowanie opublikowane w Dz. Urz. UE nr L 240 z 16.9.2015, str. 65)

³² dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/23/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014)

³³ dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.3.2014, str. 243, z późn. zm.)

jednostkę zakupującą „znajdującą się w innym państwie członkowskim”, w sytuacji gdy podmiot zamawiający znajduje się w innym państwie członkowskim niż państwo członkowskie centralnej jednostki zakupującej, niezależnie od miejsca, stosownie do okoliczności, w którym znajduje się podmiot trzeci sprawujący kontrolę nad jednym lub drugim z tych podmiotów. Dodatkowo z orzeczenia wynika, że art. 57 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE w związku z motywami 78 i 82 tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że norma kolizyjna ustanowiona w tym przepisie, na mocy której scentralizowane działania zakupowe centralnej jednostki zakupującej są realizowane zgodnie z przepisami krajowymi państwa członkowskiego, w którym znajduje się ta centralna jednostka zakupująca, ma zastosowanie również do wynikających z tych działań procedur odwoławczych w rozumieniu dyrektywy 92/13/EWG³⁴ w zakresie, w jakim rzeczona centralna jednostka zakupująca była odpowiedzialna za przeprowadzenie postępowania w sprawie udzielenia zamówienia.

12. Wyrok z dnia 5 grudnia 2023 r. w sprawie C-683/21 *Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos przeciwko Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija*, ECLI:EU:C:2023:949

Pytania zadane przez litewski sąd administracyjny dotyczyły wykładni przepisów rozporządzenia 2016/679³⁵, w szczególności pojęcia administratora, uznania podmiotu za administratora lub za współadministratora, a także ustalenia podmiotu odpowiedzialnego za naruszenie przepisów ww. rozporządzenia.

Trybunał Sprawiedliwości uznał, że art. 4 pkt 7 RODO należy interpretować w ten sposób, że za administratora w rozumieniu tego przepisu można uznać podmiot, który zlecił danemu przedsiębiorstwu opracowanie mobilnej aplikacji informatycznej i który w tym kontekście uczestniczył w określaniu celów i sposobów przetwarzania danych osobowych dokonywanego za pośrednictwem tej aplikacji, nawet jeśli ów podmiot sam nie przeprowadził operacji przetwarzania takich danych, nie udzielił wyraźnej zgody na realizację konkretnych operacji takiego przetwarzania lub na publiczne udostępnienie wspomnianej aplikacji mobilnej i nie nabył tejże aplikacji mobilnej, chyba że przed tym publicznym udostępnieniem wspomniany podmiot wyraźnie sprzeciwił się temu udostępnieniu i wynikłemu z niego przetwarzaniu danych osobowych. Ponadto, Trybunał zauważył, że art. 4 pkt 2 RODO należy interpretować w ten sposób, że wykorzystywanie danych osobowych do celów testowania systemów informatycznych zintegrowanych z aplikacją mobilną stanowi „przetwarzanie” w rozumieniu tego przepisu, chyba że takie dane zostały zanonimizowane w taki sposób, że osoby, której te dane dotyczą, nie można lub już nie można zidentyfikować, lub chyba że chodzi o dane fikcyjne, które nie odnoszą się do istniejącej osoby fizycznej. Natomiast na mocy regulacji art. 4 pkt 7 i art. 26 ust. 1 RODO uznanie dwóch podmiotów za współadministratorów nie zakłada ani istnienia uzgodnień między tymi podmiotami w przedmiocie ustalania celów i sposobów przetwarzania danych osobowych, ani istnienia uzgodnień ustalających warunki odnoszące się do współadministrowania danymi. Co się tyczy kwestii nakładania administracyjnych kar pieniężnych Trybunał orzekł, że art. 83 RODO należy interpretować w ten sposób, że po pierwsze, administracyjna kara pieniężna może zostać nałożona na podstawie tego przepisu wyłącznie wtedy, gdy zostanie wykazane, że administrator dopuścił się, umyślnie lub nieumyślnie, naruszenia, o którym mowa w ust. 4–6 tego artykułu, a po drugie, taka kara pieniężna może zostać nałożona na administratora danych w związku z operacjami przetwarzania danych osobowych dokonywanymi przez

³⁴ dyrektywa Rady 92/13/EWG z dnia 25 lutego 1992 r. koordynująca przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne odnoszące się do stosowania przepisów wspólnotowych w procedurach zamówień publicznych podmiotów działających w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i telekomunikacji (Dz. Urz. WE L 76 z 23.3.1992, str. 14, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 1, str. 315)

³⁵ rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE nr L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej: „RODO”

podmiot przetwarzający w jego imieniu, z wyjątkiem sytuacji, gdy w ramach tych operacji podmiot przetwarzający dokonywał przetwarzania danych do swoich własnych celów lub przetwarzał te dane w sposób niezgodny z ramami lub sposobami przetwarzania określonymi przez administratora lub w taki sposób, że nie można racjonalnie uznać, że administrator ten wyraził na to zgodę.

13. Wyrok z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawach połączonych C-441/22 i C-443/22
Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Upravlyavashtia organ na Operativna programa „Regioni v rastezh” 2014–2020 przeciwko Obshtina Razgrad (C-441/22) i Zamestnik-ministar na regionalnoto razvitie i blagoustroystvoto i rakovoditel na Natsionalnia organ po Programa INTERREG V-A Rumania–Bulgaria 2014–2020 przeciwko Obshtina Balchik (C-443/22), ECLI:EU:C:2023:970

Na gruncie sprawy będącej przedmiotem odesłania prejudycjalnego Trybunał podjął się w głównej mierze ustalenia, czy możliwe jest uznanie, że miała miejsce niezgodna z prawem istotna modyfikacja umowy w sprawie zamówienia publicznego nawet wtedy, gdy strony nie zawarły pisemnego porozumienia, lecz istnieją inne rodzaje komunikacji między nimi, które mają swój ślad na piśmie i z których można wnioskować, że doszło do modyfikacji istotnych warunków umowy.

Trybunał doszedł do wniosku, że na podstawie art. 72 ust. 1 lit. e) i art. 72 ust. 4 dyrektywy 2014/24/UE, do celów zakwalifikowania modyfikacji umowy w sprawie zamówienia publicznego jako „istotnej” w rozumieniu tego przepisu strony umowy nie muszą podpisywać pisemnego porozumienia mającego za przedmiot tę modyfikację, ponieważ wspólną wolę dokonania danej modyfikacji można wywieść również w szczególności z innych pisemnych dokumentów pochodzących od tych stron. Trybunał wskazał także, że w kontekście art. 72 ust. 1 lit. c) ppkt (i) dyrektywy 2014/24/UE staranność, jaką powinna wykazać instytucja zamawiająca w celu powołania się na ten przepis, wymaga w szczególności, by instytucja ta wzięła pod uwagę przy przygotowywaniu danego zamówienia publicznego ryzyko przekroczenia terminu wykonania tego zamówienia wynikające z dających się przewidzieć przyczyn zawieszenia, takich jak zwykle warunki meteorologiczne, a także regulacyjne zakazy wykonywania robót budowlanych, opublikowane z wyprzedzeniem i mające zastosowanie w okresie objętym realizacją tego zamówienia, ponieważ takie warunki meteorologiczne i zakazy regulacyjne nie mogą uzasadniać, jeżeli nie zostały przewidziane w dokumentach regulujących postępowanie w sprawie udzielenia zamówienia publicznego, wykonania robót budowlanych po upływie terminu określonego w tych dokumentach oraz w pierwotnej umowie w sprawie zamówienia publicznego.

14. Wyrok z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie C-66/22 *Infraestruturas de Portugal SA, Futrifer Indústrias Ferroviárias SA przeciwko Toscca – Equipamentos em Madeira Lda*, ECLI:EU:C:2023:1016

Przedmiotem sprawy, której dotyczył wniosek portugalskiego najwyższego sądu administracyjnego, była kwestia ustalenia znaczenia, jakie należy przypisać okoliczności, że wykonawca, któremu udzielono zamówienia, został w przeszłości ukarany grzywną przez krajowy urząd ochrony konkurencji z powodu naruszenia prawa konkurencji w postępowaniach o udzielenie zamówienia, a także co do zgodności krajowych przepisów w tej dziedzinie z dyrektywą 2014/24/UE.

Jak wynika z orzeczenia, art. 57 ust. 4 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2014/24/UE stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które ogranicza możliwość wykluczenia oferenta ze względu na istnienie poważnych przesłanek wskazujących na jego zachowania mogące zakłócać reguły konkurencji do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w ramach którego doszło do tego rodzaju zachowań. Trybunał zauważył także, że art. 57 ust. 4

akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2014/24/UE stoi na przeszkodzie uregulowaniu krajowemu, które przyznaje wyłącznie krajowemu organowi ochrony konkurencji uprawnienie do decydowania o wykluczeniu wykonawców z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego z powodu naruszenia reguł konkurencji. Wreszcie, art. 57 ust. 4 akapit pierwszy lit. d) dyrektywy 2014/24 w związku z ogólną zasadą dobrej administracji należy interpretować w ten sposób, że decyzja instytucji zamawiającej dotycząca rzetelności wykonawcy, wydana na podstawie wykluczenia przewidzianej w tym przepisie, powinna zawierać stosowne uzasadnienie.

**Liczba i wartość zamówień udzielonych na podstawie wyłączeń przepisów ustawy –
Prawo zamówień publicznych**

**Dane dotyczące wyłączeń określonych w art. 4, art. 4b, art. 4d oraz art. 136-138
ustawy Pzp z 2004 r.**

Lp.	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy Pzp z 2004 r. z uwagi na wartość zamówienia		Łączna wartość [w tys. zł]
1	zamówienia, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp z 2004 r.		46
2	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielone na usługi, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp z 2004 r.		0
3	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielone na dostawy, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp z 2004 r.		0
	Razem poz. 1-3		46

Lp.	Wyłączenie procedur określonych przepisami ustawy z uwagi na inne przesłanki niż wartość zamówienia	Liczba udzielonych zamówień	Łączna wartość [w tys. zł]
20	zamówienia dotyczące produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 4 pkt 5b ustawy Pzp z 2004 r.	2	87 464
33	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Pzp z 2004 r., udzielone na podstawie szczególnej procedury wynikającej z umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym	1	11 168
40	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 4b ust. 1 pkt 6 lit. a ustawy Pzp z 2004 r., udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu	1	37 940 729
	Razem poz. 4-63	4	38 039 361
		Razem poz. 1-63	38 039 407

Dane dotyczące wyłączeń określonych w art. 9, art. 10 ust. 1 pkt 3 i 4 oraz ust. 2 pkt 3 i 4, art. 11 ust. 1, ust. 2 pkt 2 i 3, ust. 4 i ust. 5 pkt 1–9, art. 12 ust. 1, art. 13 ust. 1 pkt 2–8, art. 14, art. 363 ust. 1 i 2, art. 364, art. 365 ust. 1–3 i art. 366 ust. 1 ustawy Pzp

Lp.	Wyłączenie stosowania przepisów ustawy Pzp	Liczba udzielonych zamówień	Łączna wartość udzielonych zamówień bez podatku od towarów i usług [w tys. zł]
1	zamówienia klasyczne, zamówienia sektorowe udzielone na podstawie procedury organizacji międzynarodowej odmiennej od określonej w ustawie, o których mowa w art. 9 pkt 1 lit. a ustawy Pzp	684	418 123
2	zamówienia klasyczne, zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 9 pkt 1 lit. b ustawy Pzp, udzielone na podstawie procedury wynikającej z porozumienia tworzącego zobowiązanie prawnomiędzynarodowe, jak umowa międzynarodowa zawarta między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, w celu pozyskania dostaw, usług lub robót budowlanych na potrzeby zrealizowania lub prowadzenia wspólnego przedsięwzięcia	1	66
3	zamówienia klasyczne oraz zamówienia sektorowe, w całości finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy Pzp	41	597 892
4	zamówienia klasyczne oraz zamówienia sektorowe, w ponad 50% finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 9 pkt 3 ustawy Pzp	248	778
5	zamówienia udzielane w celu prowadzenia działalności w zakresie udostępniania publicznej sieci telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. a ustawy Pzp	36	5 364
6	zamówienia udzielane w celu prowadzenia działalności w zakresie obsługi publicznej sieci telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. b ustawy Pzp	351	25 503
7	zamówienia udzielane w celu prowadzenia działalności w zakresie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy Pzp	1 370	37 674
8	zamówienia, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp z 2019 r., udzielane i organizowane przez podmioty wykonujące działalność, o której mowa w art. 5 ust. 4 pkt 6 ustawy Pzp	251	235 483
9	zamówienia udzielone instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp	3 260	886 522
10	zamówienia na usługi udzielane innemu zamawiającemu publicznemu, któremu wyłączne prawo do świadczenia tych usług przyznano na podstawie ustawy lub innego aktu normatywnego, podlegającego publikacji, o których mowa w art. 10 ust. 2 pkt 4 ustawy Pzp	5 011	1 793 634
11	zamówienia, których przedmiotem są usługi arbitrażowe lub pojednawcze, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp	852	8 634
12	zamówienia, których przedmiotem są usługi prawne, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp	4 934	129 146
13	zamówienia, których przedmiotem są usługi badawcze lub rozwojowe, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp	4 989	160 106
14	zamówienia, których przedmiotem jest nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp	30 065	2 060 477
15	zamówienia, których przedmiotem jest zakup czasu antenowego lub audycji, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp	2 955	445 409
16	zamówienia, których przedmiotem jest nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp	16 869	2 924 139
17	zamówienia, których przedmiotem są usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646 i 825) oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 7 ustawy Pzp	268	3 259 625
18	zamówienia, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp	279	11 273 435
19	zamówienia, których przedmiotem są usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 9 ustawy Pzp	113	143 479
20	zamówienia, których przedmiotem są usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego kolejną lub metrem, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 10 ustawy Pzp	1 283	10 085
21	zamówienia, których przedmiotem są dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonych redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 11 ustawy Pzp	501	2 838 517
22	umowy koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. z 2023 r. poz. 140), o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp	3	14 184
23	umowy, o których mowa w art. 11 ust. 2 pkt 3 ustawy Pzp	2	666

Lp.	Wyłączenie stosowania przepisów ustawy Pzp	Liczba udzielonych zamówień	Łączna wartość udzielonych zamówień bez podatku od towarów i usług [w tys. zł]
24	zamówienia dotyczące wytwarzania blankietów dokumentów publicznych oraz ich personalizacji lub indywidualizacji, o których mowa w art. 11 ust. 4 pkt 1 ustawy Pzp	1 820	78 972
25	zamówienia, dotyczące wytwarzania znaków akcyzy, o których mowa w art. 11 ust. 4 pkt 2 ustawy Pzp	3	1 097 779
26	zamówienia, dotyczące wytwarzania znaków legalizacyjnych, o których mowa w art. 11 ust. 4 pkt 3 ustawy Pzp	69	10 103
27	zamówienia, dotyczące wytwarzania kart do głosowania i nakładek na karty do głosowania, o których mowa w art. 11 ust. 4 pkt 4 ustawy Pzp	78	22 126
28	zamówienia, dotyczące wytwarzania znaków holograficznych umieszczanych na zaświadczeniach o prawie do głosowania, o których mowa w art. 11 ust. 4 pkt 5 ustawy Pzp	0	0
29	zamówienia, dotyczące wytwarzania układu mikroprocesorowego z oprogramowaniem służącym do zarządzania dokumentami publicznymi, systemów i baz informatycznych niezbędnych do zastosowania dokumentów publicznych, o których mowa w art. 11 ust. 4 pkt 6 ustawy Pzp	15	1 516
30	zamówienia, których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 1 ustawy Pzp	44 375	332 100
31	zamówienia, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 2 ustawy Pzp	65 144	460 751
32	zamówienia udzielone przez inne niż określone w art. 11 ust. 1 pkt 4 podmioty, których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 3 ustawy Pzp	616	8 431
33	zamówienia, których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 4 ustawy Pzp	12 549	35 510
34	zamówienia, których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w gminnym programie rewitalizacji oraz wykonywane na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 5 ustawy Pzp	4	293
35	zamówienia, których przedmiotem są usługi z zakresu leśnictwa, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 6 ustawy Pzp	381	29 566
36	zamówienia udzielone w ramach realizacji współpracy rozwojowej przez jednostki wojskowe, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 7 ustawy Pzp	21	471
37	zamówienia udzielone przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładem pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 8 ustawy Pzp	938	234 651
38	zamówienia udzielone przez zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, o których mowa w art. 11 ust. 5 pkt 9 ustawy Pzp	4 136	122 972
39	zamówienia, którym nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych lub którym muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy Pzp	386	1 513 857
40	zamówienia, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy Pzp	586	57 807 764
41	zamówienia dotyczące produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp	34	12 911 108
42	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy Pzp, udzielone na podstawie szczególnej procedury wynikającej z umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym	22	439 982
43	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy Pzp, udzielone na podstawie szczególnej procedury wynikającej z umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania	0	0
44	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. c ustawy Pzp, udzielone na podstawie szczególnej procedury organizacji międzynarodowej	21	20 837
45	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, w przypadku których stosowanie przepisów ustawy zobowiązywałoby zamawiającego do przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp	2	4 484
46	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa udzielone do celów działalności wywiadowczej lub kontrwywiadowczej, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 4 ustawy Pzp	39	12 136
47	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy Pzp, udzielone w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jedno państwo członkowskie Unii Europejskiej nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części cyklu życia tego produktu	0	0
48	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp, udzielone w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zamówień na dostawę sprzętu innego niż wojskowy, roboty budowlane lub usługi do celów logistycznych,	121	37 158

Lp.	Wyłączenie stosowania przepisów ustawy Pzp	Liczba udzielonych zamówień	Łączna wartość udzielonych zamówień bez podatku od towarów i usług [w tys. zł]
	realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych, oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich udzielenia wykonawcom usytuowanym w strefie prowadzenia działań		
49	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 7 lit. a ustawy Pzp, udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu	9	7 679 048
50	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy Pzp, udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z robotami budowlanymi i usługami bezpośrednio związanymi ze sprzętem wojskowym lub newralgicznym sprzętem	0	0
51	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 7 lit. c ustawy Pzp, udzielone przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej rządowi innego państwa związane z robotami budowlanymi i usługami do celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub usługami	1	15 264
52	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 8 ustawy Pzp, których przedmiotem są usługi finansowe, z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych	0	0
53	zamówienia, których przedmiot zawiera aspekty obronności i bezpieczeństwa podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub takiego porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, dotyczące robót budowlanych, dostaw lub usług przeznaczonych na potrzeby wspólnej realizacji lub eksploatacji projektu przez sygnatariuszy, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp	13	50 080
54	zamówienia, których przedmiot zawiera aspekty obronności i bezpieczeństwa podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsięwzięć, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp	1	331
55	zamówienia, których przedmiot zawiera aspekty obronności i bezpieczeństwa podlegających szczególnej procedurze stosowanej przez organizację międzynarodową, o których mowa w art. 14 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp	0	0
56	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w całości finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1 ustawy Pzp	0	0
57	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa w ponad 50% finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy Pzp	0	0
58	zamówienia sektorowe udzielane na dostawy energii oraz paliw do wytwarzania energii, o których mowa w art. 364 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp	2 176	49 583 320
59	zamówienia sektorowe na usługi przesyłania, magazynowania, dystrybucji paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, o których mowa w art. 364 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp	25	111 584
60	zamówienia udzielane na dostawy wody, o których mowa w art. 364 ust. 2 ustawy Pzp	715	45 058
61	zamówienia sektorowe na dostawy, usługi lub roboty budowlane, udzielone podmiotom, których dane, wraz z danymi zamawiającego, objęte są rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120 i 295), jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80 % przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia dostaw, usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów, o których mowa w art. 365 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy Pzp	5 407	7 124 606
62	zamówienia sektorowe na dostawy, usługi lub roboty budowlane udzielone podmiotom w których zamawiający posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, posiadają ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji, sprawują nadzór nad organem zarządzającym lub posiadają prawo mianowania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80 % przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia dostaw, usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów, o których mowa w art. 365 ust. 1 pkt 2, ust. 2 pkt 2 i ust. 3 pkt 2 ustawy Pzp	467	1 624 950
63	zamówienia sektorowe na dostawy, usługi lub roboty budowlane udzielone podmiotom, które posiadają ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, posiadają ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji zamawiającego, sprawują nadzór nad jego organem zarządzającym lub posiadają prawo mianowania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80% przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia dostaw, usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów, o których mowa w art. 365 ust. 1 pkt 3, ust. 2 pkt 3 i ust. 3 pkt 3 ustawy Pzp	20	5 092 830
64	zamówienia sektorowe na dostawy, usługi lub roboty budowlane udzielone podmiotom, które wspólnie z zamawiającym podlegają wpływowi innego przedsiębiorcy, w taki sposób, że posiada on ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji zamawiającego, sprawuje nadzór nad jego organem zarządzającym lub	1 696	2 382 965

Lp.	Wyłączenie stosowania przepisów ustawy Pzp	Liczba udzielonych zamówień	Łączna wartość udzielonych zamówień bez podatku od towarów i usług [w tys. zł]
	posiada prawo mianowania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80 % przeciętnych przychodów tych podmiotów osiągniętych ze świadczenia dostaw, usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów, o których mowa w art. 365 ust. 1 pkt 4, ust. 2 pkt 4 i ust. 3 pkt 4 ustawy Pzp		
65	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 366 ust. 1 pkt 1 ustawy Pzp, udzielone przez podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy Pzp, jednemu z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający pozostaną jego członkami w tym okresie	6	115 166
66	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 366 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, udzielone przez podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy Pzp, podmiotowi powiązanemu z jednym z tych zamawiających w sposób określony w art. 365 ust. 1-3 ustawy Pzp, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiągniętych ze świadczenia dostaw, świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych pochodziło odpowiednio ze świadczenia dostaw, świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz podmiotów, z którymi jest powiązany	11	814 820
67	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 363 ust. 1 ustawy Pzp, udzielone w celu odsprzedaży, najmu lub dzierżawy przedmiotu zamówienia osobom trzecim, pod warunkiem, że zamawiający nie posiada szczególnego lub wyłącznego prawa do sprzedaży, najmu lub dzierżawy przedmiotu zamówienia, a inne podmioty mogą go bez ograniczeń sprzedawać, wynajmować lub dzierżawić na tych samych warunkach co zamawiający	966	11 215 999
68	zamówienia sektorowe, o których mowa w art. 363 ust. 2 ustawy Pzp, udzielone w celu wykonywania działalności, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy Pzp, poza obszarem Unii Europejskiej, jeżeli do jej wykonywania nie jest wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej	0	0
Razem poz. 1-68:		217 239	188 307 533

Zamówienia klasyczne o wartości mniejszej niż 130 000 złotych oraz zamówienia sektorowe i zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa o wartości mniejszej niż progi unijne

Lp.	Niestosowanie przepisów ustawy z uwagi na wartość zamówienia	Łączna wartość udzielonych zamówień bez podatku od towarów i usług [w tys. zł]
1	zamówienia klasyczne, których wartość jest mniejsza niż 130 000 złotych	39 759 672
2	zamówienia sektorowe, których wartość jest mniejsza niż progi unijne, udzielone na roboty budowlane	11 795 553
3	zamówienia sektorowe, których wartość jest mniejsza niż progi unijne, udzielone na dostawy	7 609 109
4	zamówienia sektorowe, których wartość jest mniejsza niż progi unijne, udzielone na usługi	13 210 463
5	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, których wartość jest mniejsza niż progi unijne, udzielone na roboty budowlane	572 746
6	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, których wartość zamówienia jest mniejsza od progów unijnych, udzielone na dostawy	372 233
7	zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, których wartość zamówienia jest mniejsza od progów unijnych, udzielone na usługi	222 615
Razem poz. 1-7:		73 542 391

Dane dotyczące zamówień, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne
Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem społecznym w poszczególnych latach

Lp.	Rok referencyjny	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
		Liczba zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień społecznych z zastosowaniem danego aspektu
1.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy	29 561	69 668 499 235,87 zł	35 225	95 953 672 674,17 zł	37 584	95 523 046 134,30 zł
2.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich	4 925	14 962 661 385,8 zł	7 144	34 304 072 107,12 zł	7 741	21 992 771 776,29 zł
3.	Określenie aspektów społecznych w kryteriach oceny ofert	1 602	2 376 459 880,57 zł	1 897	6 739 611 247,90 zł	1 753	3 757 856 271,93 zł
4.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmujących aspekty społeczne związane z zatrudnieniem	1 171	3 647 056 014,24 zł	1 123	3 041 145 766,69 zł	1 178	2 476 404 451,77 zł
5.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne	339	161 232 720,14 zł	589	310 898 463,15 zł	552	619 270 452,61 zł
6.	Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone	186	198 277 464,65 zł	269	728 002 624,83 zł	193	384 975 221,58 zł
7.	Określenie etykiety związanej z aspektami społecznymi	178	218 079 590,34 zł	212	306 936 276,61 zł	207	450 015 164,80 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów społecznych jest większa niż łączna liczba i wartość społecznych zamówień publicznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem społecznym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości społecznych zamówień publicznych w poszczególnych latach

Lp.	Rok referencyjny	2021 r.		2022 r.		2023 r.	
		Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień społecznych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień społecznych
1.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy	93,1%	97,3%	91,4%	94,4%	92,64%	96,4%
2.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich	15,5%	20,9%	18,5%	33,8%	13,1%	22,2%
3.	Określenie aspektów społecznych w kryteriach oceny ofert	5,05%	3,32%	4,9%	6,6%	4,32%	3,8%
4.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmujących aspekty społeczne związane z zatrudnieniem	3,69%	5,1%	2,9%	3%	2,9%	2,5%
5.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne	1,07%	0,23%	1,5%	0,3%	1,36%	0,62%
6.	Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone	0,59%	0,28%	0,7%	0,71%	0,17%	0,39%
7.	Określenie etykiety związanej z aspektami społecznymi	0,56%	0,3%	0,55%	0,3%	0,5%	0,45%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów społecznych w ogólnej liczbie i wartości zamówień społecznych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień społecznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów środowiskowych
Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem środowiskowym w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu
1.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych	858	2 254 693 362,74 zł	1 405	11 849 927 278,24 zł	1 380	4 652 452 413,07 zł
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe	702	4 407 391 654,17 zł	1 829	7 922 615 664,44 zł	2 370	5 887 462 841,01 zł
3.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	588	2 089 953 270,59 zł	689	5 674 143 668,72 zł	764	4 043 989 897,78 zł
4.	Określenie etykiety związanej z aspektami środowiskowymi	178	410 614 385,55 zł	182	465 369 903,72 zł	184	288 005 285,38 zł
5.	Określenie wymogu spełniania wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego	223	616 832 284,12 zł	185	1 293 028 465,25 zł	164	668 679 379,49 zł
6.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia	32	76 162 976,68 zł	29	46 870 535,23 zł	39	523 297 946,41 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień środowiskowych i ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem środowiskowym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości zielonych zamówień publicznych w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych
1.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych	44,27%	29,94%	42,29%	69,01%	34,06%	39,01%
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe	36,22%	58,53%	55,06%	46,14%	58,49%	49,37%
3.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	30,34%	27,76%	20,74%	33,04%	18,85%	33,91%
4.	Określenie etykiety związanej z aspektami środowiskowymi	9,18%	5,45%	5,48%	2,71%	4,54%	2,42%
5.	Określenie wymogu spełniania wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego	11,51%	8,19%	5,57%	7,53%	4,08%	5,61%
6.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia	1,65%	1,01%	0,87%	0,27%	0,96%	4,39%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych w ogólnej liczbie i wartości zamówień zielonych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień środowiskowych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego w jednym zamówieniu

Dane dotyczące zamówień, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów innowacyjnych

Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem innowacyjnym w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu
1.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych	78	150 234 184,44 zł	75	1 253 242 009,90 zł	50	327 076 676,55 zł
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty zw. z innowacyjnością	39	735 124 272,91 zł	91	4 576 044 559,26 zł	51	143 705 018,08 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów innowacyjnych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień innowacyjnych i ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu innowacyjnego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem innowacyjnym w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości innowacyjnych zamówień publicznych w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień innowacyjnych
1.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych	69,64%	17%	46,88%	25,51%	52,08%	81,17%
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty zw. z innowacyjnością	34,82%	83,19%	56,88%	93,16%	53,13%	35,66%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów innowacyjnych w ogólnej liczbie i wartości zamówień innowacyjnych jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień innowacyjnych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu innowacyjnego w jednym zamówieniu.

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których zastosowano odpowiednie instrumenty prospołeczne

Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem prospołecznym w poszczególnych latach

Rok referencyjny		2021		2022		2023	
Lp.	Aspekt społeczny	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu społecznego
1.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia w zakresie zatrudnienia na podstawie stosunku pracy	3 832	7 453 965 870,05 zł	6 131	25 838 311 342,73 zł	6 429	21 614 408 058,02 zł
2.	Zamówienie udzielone jako zamówienie zastrzeżone	27	38 518 354,66 zł	28	186 251 900,68 zł	39	243 599 941,00 zł
3.	Określenie wymagań związanych z realizacją zamówienia obejmujących aspekty społeczne związane z zatrudnieniem	278	661 205 612,87 zł	319	570 436 635,62 zł	284	362 368 756,39 zł
4.	Określenie aspektów społecznych w kryteriach oceny ofert	384	620 263 915,96 zł	467	2 265 257 739,45 zł	494	1 017 372 303,47 zł
5.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań w zakresie dostępności dla osób niepełnosprawnych lub projektowania z przeznaczeniem dla wszystkich	250	706 795 197,48 zł	580	7 833 709 350,03 zł	581	2 239 928 676,41 zł
6.	Zamówienia zastrzeżone na usługi zdrowotne, społeczne lub kulturalne	70	45 646 276,90 zł	126	68 026 478,81 zł	126	80 639 013,03 zł
7.	Określenie etykiety związanej z aspektami społecznymi	46	28 758 270,34 zł	52	55 127 041,29 zł	52	29 887 358,92 zł

UWAGA: Liczba zamówień publicznych z zastosowanymi aspektami społecznymi jest większa niż łączna liczba społecznych zamówień publicznych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu społecznego w jednym zamówieniu.

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów środowiskowych

Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem środowiskowym udzielonych przez jednostki administracji rządowej

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu
1.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych	252	268 593 594,27 zł	400	4 577 349 452,60 zł	352	618 354 721,21 zł
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe	155	233 893 360,20 zł	265	722 564 359,33 zł	273	1 412 348 898,84 zł
3.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	140	203 507 797,17 zł	196	3 365 719 935,49 zł	213	273 782 396,75 zł
4.	Określenie etykiety związanej z aspektami środowiskowymi	94	144 683 675,92 zł	77	42 653 321,25 zł	89	42 653 321,25 zł
5.	Określenie wymogu spełniania wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego	23	41 545 044,11 zł	23	16 000 151,66 zł	24	42 296 264,32 zł
6.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia	4	763 285,25 zł	7	8 994 183,30 zł	2	1 099 913,10 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych udzielonych przez jednostki administracji rządowej jest większa niż łączna liczba i wartość tych zamówień środowiskowych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem środowiskowym udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości zielonych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień zielonych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień zielonych
1.	Określenie w opisie przedmiotu zamówienia wymagań środowiskowych	54,66%	41,56%	56,90%	87,79%	47,31%	28,40%
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty środowiskowe	33,62%	36,19%	37,70%	13,86%	36,69%	64,86%
3.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów środowiskowych, w tym efektywności energetycznej przedmiotu zamówienia	30,37%	31,49%	27,88%	64,55%	28,63%	12,57%
4.	Określenie etykiety związanej z aspektami środowiskowymi	20,39%	22,39%	10,95%	0,82%	11,96%	1,96%
5.	Określenie wymogu spełniania wymagań odpowiednich systemów lub norm zarządzania środowiskowego	4,99%	6,43%	3,27%	0,31%	3,23%	1,94%
6.	Zastosowanie kryterium kosztu z wykorzystaniem rachunku kosztów cyklu życia	0,87%	0,19%	1%	0,17%	0,27%	0,05%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów środowiskowych udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie i wartości zamówień zielonych udzielonych przez jednostki administracji rządowej jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień środowiskowych udzielonych przez jednostki administracji rządowej ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu środowiskowego w jednym zamówieniu.

Dane dotyczące zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej, w których odwołano się do odpowiednich instrumentów innowacyjnych

Liczba i wartość zamówień publicznych z danym aspektem innowacyjnym udzielonych przez jednostki administracji rządowej

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Liczba zamówień z zastosowaniem danego aspektu	Wartość zamówień z zastosowaniem danego aspektu
1.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych	6	2 533 170,39 zł	5	52 668 531,48 zł	17	69 148 043,94 zł
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty zw. z innowacyjnością	8	30 634 335,23 zł	8	3 415 709 063,50 zł	8	75 035 125,92 zł

UWAGA: Łączna liczba i wartość zamówień publicznych z zastosowaniem poszczególnych aspektów innowacyjnych udzielonych przez jednostki administracji rządowej jest większa niż łączna liczba i wartość tych zamówień innowacyjnych ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu zw. z innowacją w jednym zamówieniu.

Udział zamówień z danym aspektem innowacyjnym udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie oraz w ogólnej wartości innowacyjnych zamówień publicznych udzielonych przez jednostki administracji rządowej

Rok referencyjny		2021 r.		2022 r.		2023 r.	
Lp.	Aspekt zielony	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej liczbie zamówień innowacyjnych	Udział zamówień z danym aspektem w ogólnej wartości zamówień innowacyjnych
1.	Określenie w kryteriach oceny ofert aspektów innowacyjnych	69,64%	17%	41,67%	1,54%	80,95%	97,84%
2.	Określenie wymagań zw. z realizacją zamówienia obejmujących aspekty zw. z innowacyjnością	34,82%	83,19%	66,67%	99,96%	39%	92,15%

UWAGA: Suma udziałów zamówień z zastosowaniem poszczególnych aspektów innowacyjnych udzielonych przez jednostki administracji rządowej w ogólnej liczbie i wartości innowacyjnych zamówień udzielonych przez jednostki administracji rządowej jest większa niż łączna liczba i wartość zamówień innowacyjnych udzielonych przez jednostki administracji rządowej ze względu na przypadki zastosowania więcej niż jednego aspektu innowacyjnego w jednym zamówieniu.

